

Tätä elämää janoisin

Suomen Luther-säätiö

Hengen viisaus -sarja

1. Eero Parvio
Pitääkö minun tehdä parannus?
2. Gene Edward Veith Jr
Löysin luterilaisuuden
3. Per-Olof Sjögren
Rukouskoulu
4. Anssi Simojoki
Herran Kristuksen seuraaminen
5. John T. Pless
Miten jakaa totuuden sanaa?
6. Harold L. Senkbeil
Tätä elämää janosin

TÄTÄ ELÄMÄÄ JANOSIN

Harold L. Senkbeil

“Tämä olkoon kirjoitettu tulevalle sukupolvelle,
jotta vielä syntymätön kansa ylistäisi Herraa”

Psalmi 102:19 (engl. käännös)

Kolmelle tärkeälle henkilölle,
jotka ovat vanhempiensa ilo ja ylpeys

Michael Leigh Senkbeil
Katherine Jane Senkbeil
Timothy Nessel Senkbeil
Suomen Luther-säätiö

Julkaisija: Suomen Luther-säätiö ©
Lutheran Heritage Foundation

Originally published in the U.S.A. under the title:
Dying to live; the Power of Forgiveness.
© Concordia Publishing House, 1994.

Käännös: Petri Hiltunen (luvut 1-4 ja 6-9)
ja Maria Vähäkangas (luku 5)

Myllypaino, Leväsjoki 2006

ISBN 952-5409-36-8

Sisältö

Suomentajan esipuhe
Aluksi
Esipuhe suomalaisille lukijoille

Osa 1:

Jumalan ihmiseksi tuleminen kristityn elämän perustana

Luku 1:
Kuoleva maailmamme
Luku 2:
Elävä Herramme
Luku 3:
Meidän kuolemamme ja hänen ristinsä

Osa 2: Kristityn elämän sakramentaalinen keskus

Luku 4:
Pyhä kaste: elämän vesi
Luku 5:
Pyhä rippi: elämän sana
Luku 6:
Pyhä ehtoollinen: elämän ateria

Osa 3: Kristityn elämän liturginen hahmo

Luku 7:
Jumalallinen palvelus: liturginen yhteiselämä
Luku 8:
Yksityinen rukous: liturgista elämää yksin
Luku 9:
Kutsumus: liturgista elämää maailmassa

Suomentajan esipuhe

Pastori Harold L. Senkbeil kuuluu Amerikan luterilaisen kirkon Missourin Synodin tunnetuimpiin ja pidetyimpiin opettajiin. Hän toimi seurakuntapastorina 32 vuotta ennen siirtymistään teologisten aineiden opettajaksi Concordia Theological Seminaryyn. Hänet on vihitty teologian kunniatohtoriksi, ja hän toimii tätä nykyä pastoraali- ja lähetysteologian apulaisprofessorina muttei ole kokonaan jättänyt seurakuntatyötäkään.

Senkbeil on kirjoittanut käsillä olevan teoksen lisäksi kirjat *Sanctification: Christ in Action, Evangelical Challenge and Lutheran Response* (1989), *Recharging the Waters, adult Bible Study series on aging, "Lifecycle"* (1990), *When the Crying Stops: Abortions Aftermath* (1992), *Where in the World is God?* (1998), *Triumph at the Cross* (2000) ja *To all Eternity* (2002).

Suomeksi on aikaisemmin ilmestynyt tämän kirjan rippiä käsittelevä luku nimellä *Tunnustakaa syntinne toisillenne. Rippi kristityn elämässä* (2003, Suomen Luther-säätiön Aamutähtisarja). Sen on suomentanut Maria Vähäkangas.

Pastori Senkbeil käy kirjassaan todella haastavaan tehtävään. Hänen tarkoituksenaan on kuvata kristillisen elämän sisältöä kokonaisuutena, eikä vain jotakin sen osaa. Ilmassa leijuu koko ajan suuri kysymys: mistä pohjimmiltaan on kysymys kastetun uskovan elämässä? Tämän pääkysymyksen voisi jakaa alakysymyksiksi: Mitä ihminen luonnostaan on? Mikä muuttaa hänen elämänsä? Millaista on uudessa elämässä?

Kirjan alkuperäinen nimi *Dying to Live* on hieman vaikea suomentaa. Se tarkoittaa sitä, miten todellinen elämä löytyy aina vain kuoleman kautta. Ihmiset kyllä koettavat nykyaikana "an-

taa kaikkensa”, “kuolettaa itsensä”, jotta saavuttaisivat mukavan ja nautinnollisen elämän. Tätä itsensä uhraamistakin Senkbeil kutsuu kuolemiseksi (dying).

Varsinaisesti hän liittää kuoleman kuitenkin pyhään kasteeseen: ”*Näin meidät kasteessa annettiin kuolemaan ja haudattiin yhdessä hänen kanssaan, jotta mekin alkaisimme elää uutta elämää*” (Room. 6:4). Kastettuna kristittynä eläminen puolestaan on jatkuvaa vanhan Aadamin “tappamista” ja “upottamista”, jotta uusi elämä Kristuksessa pääsee esiin (katekismus).

Kirjan käyttökelpoisuutta lisäävät päälukujen loppuun sijoitetut keskustelukysymykset. Ne on laatinut pastori John T. Pless opiskelijoiden ryhmää varten alun perin vuosina 1992-93. Kysymykset on julkaistu erillisenä 30-sivuisena A Study Guide -opiskeluoppaana. Kysymyksiä on suomennosta varten hieman vähennetty ja muokattu.

Kirjoittajaan saa henkilökohtaisen yhteyden (englanniksi) sähköpostitse: senkbeihl@ctsfw.edu

Lämmin kiitos lankoni vaimolle, äidinkielenopettaja, fil.maist. Kristiina (Lisu) Elorinteelle, joka kaikkien kiireittensä keskellä ehti oikolukea tekstin ja tehdä siihen tärkeitä parannuksia.

Karhulankylän pappilassa

Luukkaan päivänä 18.10.2006

Petri Hiltunen

Aluksi

“Kirkko on suuhuone”, totesi kerran Martti Luther, “ei kynähuone.”

“Kristus itse ei kirjoittanut mitään”, hän jatkoi, “eikä myöskään käskenyt kirjoittaa, vaan saarnata suullisesti.”

Olen kutsumukseltani saarnaaja, ja tiedän, mistä Luther puhui. Sanat kaikuvat korvissa erilaiselta kuin ne näyttäytyvät paperilla. Evankeliumin elävä ääni menettää jotain, kun se vaimennetaan musteella ja painokoneella.

Tämän vuoksi on riski istua alas ja kirjoittaa opista. Uskon pyhät salaisuudet kärsivät aina leikkelystä. Kylmät määritelmät eivät toimi, sillä totuudet kutsuvat elävään keskusteluun. Juuri tämän vuoksi Wittenbergin uskonpuhdistaja - tuottoisa kirjailija - arvostaa niin suuresti kristittyjen keskinäistä vuorovaikutusta. Hän kutsuu sitä “keskinäiseksi keskusteluksi ja veljelliseksi lohdutukseksi”.

Sanat seuraavilla sivuilla ovat puoliksi “keskinäistä keskustelua” minun ja sinun välillä. Tämä on yhteinen matka, itse asiassa jonkinlainen yhteinen pyhiinvaellus.

Kirjassani Sanctification: Christ in Action (“Pyhitys: Kristus toiminnassa“. Milwaukee 1989. Northwestern Publishing House) hahmottelin luterilaista vastausta haasteeseen, joka on noussut Amerikan evankelikaalisessa kristillisyydessä 1900-luvun lopussa. Siinä kuvasin henkilökohtaista pyhiinvaellustani luterilaisen kirkon perintöön. Se on kristillistä elämää, joka on juurtunut itsemme ulkopuoliseen, objektiiviseen todellisuuteen, sanaan ja sakramentteihin.

Tämä kirja kattaa suuren osan samaa maaperää, mutta ilman

sitä “akateemista kapsäkkiä“, jota viimeksi kannoin mukani. Koska nyt vaellan kevyemmin, toivon evankeliumin elävän äänen puhuvan selvemmin näiden painettujen sanojen kautta. Jos näin tapahtuu, tiedän meidän keskustelumme tuovan sinulle lohdutusta.

Älä säikähdä matkakumppaninani vaellusvaatteitteni “luterilaista” leimaa. Toivon voivani tarjota jotakin sinun omalle matkallesi riippumatta siitä leimasta, jota sinä kannat. Luterilaiset ovat näet aina pitäneet oppiaan läpeensä evankelisena ja aidosti katolisena. Luterilaisen uskon tunnustajat eivät 1500-luvulla pitäneet uskoaan minään uutuutena vaan sen tiivistelmänä, mitä kristityt aina ja kaikkialla olivat uskoneet: “vanha yksimielisyys, jonka yleinen ja oikeauskoinen Kristuksen Kirkko on uskonut, jonka puolesta se on taistellut monia harhaoppeja ja virheitä vastaan ja joka on uudelleen vahvistettu” (Yksimielisyyden kirjan esipuhe 1580, englantilaisen käännöksen mukaan). Tämä “vanha yksimielisyys” ja sen sovellukset kristilliseen elämään olivat viime kirjani ytimenä.

Tämä kirja on todellakin tutkimusmatka kristilliseen elämään, mikä tarkoittaa, ettei tämä ole mikään nojatuolimatka. Puhun kuten matkailija toiselle. Voit olla elinikäinen kristitty tai vastauskoontullut. Ehkä olet vain utelias. Ei sillä väliä. Me olemme joka tapauksessa pyhiinvaellustovereita. Tie on ollut kuoppainen ennen ja on edelleen, mutta se on kristityn tie. Tässä maailmassa se on jotain aivan muuta kuin mihin on totuttu.

Harold L. Senkbeil
Pyhäinpäivänä 1993

Esipuhe suomalaisille lukijoille

Kun kirjoitin tämän kirjan viimeisiä rivejä yli vuosikymmen sitten, minulla ei ollut aavistustakaan siitä, ketkä kirjan ottaisivat ja lukisivat. Tavoitteeni oli - mahdollisimman tarkkaan - ilmaista meidän luterilainen tunnustuksemme Kirkon “vanhasta yksimielisyydestä” koskien Jeesuksen Kristuksen evankeliumia - sen radikaalista voimasta tuoda elämä keskelle kuolemaa ristin ja tyhjän haudan avulla. Kirjassa kutsuin lukijat liittymään henkilökohtaiseen pyhiinvaellukseeni, joka suuntautuisi Jumalan lihaksi tulemisen (inkarnaation) sisältöön ja sovelluksiin. Minulla oli vain vähän käsitystä siitä, kuinka moni ihminen pestautuisi tuolle pyhiinvaellukselle. Minulle tuottaa nöyrää iloa tieto siitä, että kristityt kaukaisessa Suomessa voivat nyt liittyä mukaan. Olen syvästi kiitollinen past., tri Petri Hiltuselle ja maist. Maria Vähäkankaalle siitä, että he ottivat tehtäväkseen tämän pelottavan käännöstyön. Lähetän henkilökohtaiset terveiset jokaiselle suomalaiselle, joka ottaa tämän kirjan käteensä. Toivon, että löydät todellisen elämän ja siunauksen Jeesuksen Kristuksen ristin juurella!

Harold L. Senkbeil

Fort Wayne, Indiana

21. syyskuuta 2006

Osa 1

JUMALAN IHMISEKSI TULEMINEN KRISTITYN ELÄMÄN PERUSTANA

1. KUOLEVA MAAILMAMME

... kaikki kuolevat Aadamissa. (1. Kor.15:22 KR)

“Tämä näyttää hyvältä”, hän ajatteli itsekseen. Tällainen herkullisen näköinen hedelmä suorastaan vaati tulla syödyksi ja nautituksi. Mikä avartava kokemus sellainen nautinto olisikaan - hyvän ja pahan tietäminen, kuten Valtias oli sanonut. Eikö hän toivoisi omilleen kaikkein parasta? “Mieheni ja minä tulisimme olemaan kuin Jumala itse”, hän mietiskeli itsekseen. “Voiko siinä olla jotain pahaa?” Käärmeen sanoissa oli järkeä: olisi parempi tietää sekä hyvä että paha kuin tuntea pelkästään hyvä.

“Tässä, ota vähän”, hän ojensi mehevän hedelmän miehelleen. “Tämä on hyvää!”

“Muuten, Aadam, tiedätkö mitä hän tarkoitti sillä sanalla - muistaakseni se oli ’kuolema’?”

Kurja tilanne

Mihin olemme matkalla? Kaikki haluavat tietää sen, mutta ihme kyllä me emme sitä kysy. Useimmat meistä ovat uppoutuneet muihin kysymyksiin: “Kuinka voimme puolustautua terrorismia vastaan?” “Onko ydintuhon uhka vain pahaa unta?” “Koska tulee seuraava kansainvälinen kriisi?” “Entä aids -epidemia?”

Tai ehkä muita kysymyksiä: “Uusitaanko ajokorttini, kun menen tarkastukseen?”, “Saanko maksettua asuntolainani?”, “Selviytyvätkö lapseni aikuisuuden vaaroista?”

Tai ehkä henkilökohtaisempia kysymyksiä: “Miksi oloni useimmiten tuntuu tyhjältä?”, “Miksi äitini kuoli?”, “Miksi parhaalla ystävälläni on syöpä?”

Sinulla saattaa olla muitakin kysymyksiä. Yksityiskohdilla ei ole väliä. Lopulta kaikki kysymykset kiteytyvät yhteen asiaan: mihin olemme matkalla elämässämme?

Nyt kolmannen vuosituhatosen taitteessa tämä meidän vanha maailmamme täyttyy toivon ja epätoivon turhauttavasta sekoituksesta. Toisaalta on suurta optimismia ja luottamusta teknologian edistymiseen, mutta toisaalta hämmäntävää pelkoa ja ahdistusta tuntemattoman edessä.

Yksi on varmaa. Me kaikki HALUAMME KUOLLAKSEMME ELÄÄ. Olemme valmiit antamaan kaikkemme, jotta saisimme nauttia elämän lahjoista. Haluamme oman siivumme elämästä, ja antaisimme mitä vain saadaksemme maistaa kaikkea mitä se tarjoaa. Mutta me tiedämme, ettei se kestä. Viime kädessä koko elämä eletään haudan partaalla. Me kaikki kuolemme - nuorimmasta vastasyntyneestä vanhimpaan hoivakodin asukkiin saakka. Me saatamme kuolla elääksemme, mutta silti me kaikki kuolemme.

Tämä on meidän kurja tilanteemme ihmisinä täällä maapallolla. Kaikki muut aiheet, pienen paikallisjoukkueen voitoista ja tappioista aina kansainväliseen huumesotaan saakka häviävät vertailun. Tässä maailmassa on vain yksi punainen lanka: kuolema.

Moraalinen kriisi

Viihdemaailma on edennyt pitkin harppauksin sen jälkeen kun Rhet Butler ensi kerran huudahti “hitto” valkokankaalla. Televisio- ja elokuvatuottajat ponnistelevat löytääkseen riittävästi kutkuttavia yksityiskohtia yhä tympääntyneemmän yleisön huomion herättämiseksi. Näennäisen aitouden saavuttamiseksi katsojille tarjotaan havainnollisia kidutuskuvia, silpomista, laitonta seksiä ja kieroutumia.

Joku saattaa syyttää moraalien rappeutumisesta elokuvantekijöitä tai televisiotuottajia. Mediaa ei kuitenkaan voi syyttää enempää kuin voidaan kylpyhuoneen peiliä syyttää näppylöistä ja rypyistä. Viihdeteollisuus heijastelee vain oman aikansa moraalista ilmastoja. Ongelman syyt ovat muualla. Sarjakuvasankari Pogon kuolemattomin sanoin: “Olemme kohdanneet vihollisen ja se olemme me.”

Liian usein me väitämme ympäröivää maailmaa moraalisten ongelmien lähteeksi. Ajattelemme, että jos pystyisimme nujertamaan pornon, pääsisimme eroon seksuaalisesta hyväksikäytöstä. Jos voisimme puhdistaa rockmusiikin sanat, selvittäisimme huumeongelman. Nämä ovat todellisuudessa vain oireita paljon järkyttävämmästä tilanteesta.

Nämä aiheet ansaitsevat toki meidän huomiomme: likakaivo pitäisi puhdistaa. Likakaivot eivät kuitenkaan ole jätteiden tuottajia. Maailma ei myöskään ole synnin aiheuttaja. Moraalisen

saasteen syy löytyy Jeesuksen mukaan paljon lähempää:

Ei ihmistä saastuta se, mikä menee suusta sisään. Se ihmisen saastuttaa, mikä tulee suusta ulos. ... Ettekö käsitä, että se, mikä menee suusta sisään, jatkaa kulkuaan vatsaan, ja sitten se ulostetaan. Mutta se, mikä tulee suusta ulos, on lähtöisin sydäimestä, ja se saastuttaa ihmisen. Juuri sydäimestähän lähtevät pahat ajatukset, murhat, aviorikokset, siveettömyys, varkaudet, väärät todistukset ja herjaukset. (Matt. 15:11, 17-19).

Tämä on vahvaa kieltä, jota on raskas kuunnella. Todellisuus on joskus vaikeaa vatsalle. Tämä todellisuus meidän on kohdettava suoraan: jok’iäinen maailman karmeimmista synneistä on löydettävissä meidän omasta sydämeistämme. Tämä ruma totuus on ratkaiseva aikamme moraalisen kriisin osoittamisessa. Mikäli kristityt toivovat voivansa vaikuttaa maailmaan tulevaisuudessa, meidän on osoitettava todellinen ongelma. Meidän on tartuttava syihin, ei oireisiin.

Vilkaistaanpa moraalisen häilyvyyden todelliseen lähteeseen. Varoitan sinua: se ei ole mukavaa katseltavaa. Aikamme törkyinen ilmapiiri on jo sinänsä riittävän kuvottava, mutta todellinen ongelma piilee syvemmillä. Ikävä tosiasia on, että me itse lisäämme saastetta. Sieraimemme saattavat huomata moraalisen ilmastomme hajan, mutta meidän on nuuhkaistava tarkemmin. Haju tiikuu meidän omista huokosistamme. Se on kuoleman haju.

Maailma kriisissä

Meidän maailmamme näyttää kaikesta päätellen entistä jumalattomammalta. Me pidämme jumalattomuutta sinä varsinaisena ongelmana. Jos maailma olisi uskonnollisempi, ratkaisisimme moraalisen kriisimme. Ehkäpä ongelma ei kuitenkaan ole meidän jumalaton aikamme vaan meidän aikamme jumalat.

Paavalin kuvaus hienostuneista ateenalaisista soveltuu hyvin myös meidän aikaamme: “... *minä näen kaikesta, että te suuresti kunnioitatte jumalia.*” (Ap.t. 17:22). Sitten hän jatkoi kuvaamalla kaupungissa näkemäänsä epäjumalia, mukaan lukien alttarin, joka oli omistettu “tuntemattomalle jumalalle”. Tämä “tuntematon jumala” on hänen mukaansa tehnyt itsensä tunnetuksi Jeesuksessa Kristuksessa.

Tämä on hyvä lähetysstrategia, joka voisi nytkin palvella kristittyjä hyvin evankeliumin julistamisessa. Mutta ensin meidän on päästävä eroon ajatuksesta, että me muka elämme jumalattomassa maailmassa.

Isossa katekismuksessa Martti Luther kirjoittaa: “Jumalaksi kutsutaan sitä, jolta me odotamme kaikkea hyvää ja johon turvaudutaan kaikessa hädässä.” Tämän määritelmän perusteella meidän maailmamme on kaikkea muuta kuin jumalaton. Me vain olemme itse tehneet omat jumalamme.

Materialismi on ollut länsimaiden kristilliselle kirkolle syntipukki jo vuosikymmenten ajan, eikä syyttä. Aineellisilla asioilla on taipumus sokaista ihmiset hengelliselle totuuksille. Meillä on maailmanlaajuinen pakkomielle haalia roinaa - niin kuin me kutsumme tämän maailman kauppatavaraa. Itä-Eurooppaan ja nk. kolmanteen maailmaan on syntymässä tyydyttymätön halu tuotteille, joita pidetään länsimaiden “hyvään elämään” kuuluvina. On myönnettävä, että aineellisista asioista on tulossa se, “jolta me odotamme kaikkea hyvää”.

Olisin ihmeissäni, jos ongelma ei olisi syvemmillä. Ehkäpä ongelmamme on se muovinen lelumaa, jossa elämme.

Muovinen lelumaa

Materialismi nousee asioiden ytimeen, kun muistamme Jeesuksen sanat: “Ei ihmistä saastuta se, mikä menee suusta sisään. Se ihmisen saastuttaa, mikä tulee suusta ulos.” Tällä Jeesus tahtoo sanoa, etteivät tämän maailman aineelliset asiat ole ongelman ydin, vaan meidän suhtautumisemme niihin.

Jeesus varoitti oppilaitaan rikkauden ansasta koomisessa vertauksessaan, jossa hän kertoo rikkaasta miehestä taivaan portilla ja kamelista sulloutumassa neulansilmän läpi. Todellinen ongelma ei Jeesuksen mukaan suinkaan ollut rikkaus sinänsä vaan rikas mies itse. Kyse ei ollut siitä, mitä rikas mies omisti vaan siitä, mikä omisti rikkaan miehen. Toisin sanoen puhe oli ensimmäisestä käskystä: miehellä oli väärä jumala.

2000-luvun kristityt joutuvat kohtaamaan monia vaihtoehtoja taivaan ja maan oikealle Jumalalle. Oletan, että aikamme suurin epäjumala on nautinto.

Siitä ei ole kauaa, kun ihmiset löysivät onnen, vaikka heillä saattoi olla vain vähän tai ei lainkaan nautintoja. Onnellisuutta ei pidetty päämääränä sinänsä vaan sivutuotteena perheen, ystävien ja kutsumustyön hyväksi toimimisesta. Nyt painopiste on muuttunut. Thomas Jefferson kirjoitti oikeudesta “onnen tavoitteluun”. 1900-luvun lopun Amerikka näyttää sokealta sille, että onni voisi olla ehdollista. Se ei enää ole ihmissuhteiden tai työn tulosta. Me *vaadimme* onnea. Haluamme sitä nyt, ja haluamme sen omin ehdoin ja oman määritelmämme mukaisesti: henkilökohtaisena nautintona.

Ei tarvitse katsoa elämäntyylejä nähdäkseen muutoksen: jo kiellemme paljastaa meidät. Amerikkalaiset puhuvat yhä enemmän “minä”-kieltä. “Minä ajattelen” on korvattu sanomalla “minusta tuntuu”. “Minä haluan” on syrjäyttänyt sanonnan “minä halu-

aisin”. “Minä” on näissä lauseissa kaiken lisäksi painokkaampi kuin aiemmin. “Minä”-puheessa tuo minä puhuu kovempaa ja kovempaa, kunnes järkevä ajattelu on hukkunut tunteiden alle.

Ihmiset ovat yhä vähemmän kiinnostuneita totuudesta ja yhä kiinnostuneempia nautinnoista. Huolimatta siirtymisestä terveysruokiin hampurilaisia tehdään ja myydään tyydyttämään enemmänkin makuhermoja kuin ravinnontarvetta. “Ansaitset tauon tänään” ja “Tee se omalla tavallasi” ovat olleet tehokkaita mainoslauseita, mutta ne voisivat yhtä hyvin olla meidän aikaamme kuvaavia iskulauseita.

Elämme “minä ensin” -aikaa. Meidät on ehdollistettu tekemään asiat omalla tavallamme. Meitä kehoitetaan hankkimaan mitä vain haluamme. Suorin sanoin meitä opastetaan tavoittelemaan vain sitä, mikä miellyttää meitä. Sen sijaan, että me vastustaisimme tätä räikeää propagandaa, me suostumme siihen. Useimpien ihmisten mielestä on täysin selvää, että elämän tulee tähdätä henkilökohtaiseen nautintoon.

Ei siis ihme, että yhä suurempi viipale ajastamme ja energiamme kuluu leluihin: toimintaan ja asioihin, jotka on ensisijassa suunniteltu tuottamaan meille mielihyvää. Satiirinen puskuritarra 1980-luvulta on 1990-luvulla muuttunut suorastaan profeetalliseksi: SE VOITTAAN, JOLLA KUOLLESSAAN ON ENITEN LELUJA.

Ongelma on tässä, vai onko? Maailma, jossa me elämme, on lelumaa. Asiat, jotka tuottavat meille nautintoa, ovat vain asioita. Niillä ei itsessään ole meille annettavaksi onnellisuutta. Niiden lupaus on katteeton lupaus. Niihin liittyvä onnellisuus ei ole pysyvää eikä vaikuttavaa.

Vanhan testamentin saarnaaja sanoi sen jo kauan sitten:

*Minä katselin kaikkea työtä,
jota auringon alla tehdään, ja katso: kaikki oli
turhuutta ja tuulen tavoittelua...
Minä en evännyt silmiltäni mitään, mitä ne
halusivat, enkä mieltänyt sydämeltäni yhtäkään iloa.
Vaivannäköni tuloksista
minun sydämeni iloitsi, sen palkan sain kaikesta
ponnistelustani. Mutta kun
tarkastelin töitä, joita käteni olivat tehneet,
ja vaivaa, jonka olin nähnyt, minä
havaintsin: kaikki se oli turhuutta ja tuulen tavoittelua.
Mistään ei ole mitään
hyötyä auringon alla. (Saarn. 1:14, 2:10-11).*

Valitettavasti maailma jatkaa tuulen tavoittelemista ja kulkee myötätuuleen Tämä on säihkeen ja kimalluksen maailma, mutta vain lelumaailma. Mutta lopulta myös niiden, joilla on eniten leluja, täytyy kuolla.

Muovi-ihmiset

Kun ihmiset etsivät tässä muovimaailmassa jotain todellista, he kurottautuvat kohti toisia ihmisiä. Näin sen täytyykin olla, sillä taivaan ja maan Luoja on tehnyt ihmiset omaksi kuvakseen. Jumalan kuvaksi luotuna oleminen tarkoittaa, että meillä on luontainen tarve yhteyteen. Meidän ei ole tarkoitus vaeltaa yksin tässä elämässä. Meidät tehtiin elämään molemminpuolisessa sopusoinnussa lähimmäistemme kanssa täällä maapallolla. Ikävä kyllä me usein kohtaamme riitasointuja sopusoinnun sijaan.

Yhteyteen pyrkiessään ihmiset joutuvat liian usein törmäämään eristämisen ja torjunnan muuriin. Pyydämme työkaveria apuun, mutta hän vain viittaa meille kintaalla. Keräämme roh-

keutemme ilmaistaksemme todelliset tunteemme ystävällemme, mutta hän muuttaakin hermostuneena puheenaihetta. Nämä muurit on rakennettu itsesuojelun vuoksi. Koemme enemmän tai vähemmän tarvetta suojella itseämme toisten vaatimuksilta. Joskus se johtuu pelosta, toisinaan taas turhautumisesta. Silti se ulkopuolelle jääneestä ihmisestä näyttää samalta, nimittäin yksinäisyydeltä.

Lisääntyvä rikollisuus on pelottanut sekä kauppiaita että talonomistajia. Meille syntyy mielikuva linnoittautumisesta. Luodinkestävät ikkunalasit tekevät hyvin kauppansa. Ei vain poliisitoimistossa vaan myös huoltoasemalla istuu henkilökunta teräs- ja lasiseinämien takana ilmatiiviisti eristettynä tunkeilijoista. Uudet kodit ja asuntoalueet on rakennettu suojaamaan ja eristämään ihmiset ulkomaailmasta. Ennen kuistit houkuttelivat ohikulki-joita istumaan ja juttelemaan; nyt autotallit erottavat meidät naapureista. Me istumme turvallisesti ilmastoiduissa tiloissamme, kunnes on aika uskaltautua uudelleen ulos moottoroidun kuuti-
on sisällä. Aikaisemmin me harjoitimme viestinnän jaloa taitoa, tuota sanojen, asennon ja ilmausten herkkää tasapainottelua, jossa ihmiset avaavat sydämensä toisilleen. Nyt me yhä enemmän tyydymme siihen, että epämääräiset sähköiset hahmot viihdyttävät meitä videoruudulla.

Sellaista on elämä tosi maailmassa, me sanomme. Mutta se ei ole todellista. Se on muovimaailma, jonka me olemme tehneet itsellemme ja kansoittaneet sen muovi-ihmisillä. Me maksamme korkean hinnan tästä kaikesta muovista. Jos todella paneutuu asiaan, päivittäisten asioiden ja pintakuohun alle, huomaa kuinka yksinäisiä me olemme. Olemme erottaneet itsemme täysin todellisuudesta. Vakuutamme itsellemme, että muovi kyllä menettelee ja väärennökset ovat riittävän hyviä. Mutta eivät ne ole. Sisimmässämme meillä yhä on todellisuuden kova nälkä. Ihmissydänten epätoivoinen tarve ilojen ja surujen purkamiseen

näkyvää himmeästi television puheohjelmien tyhjänpäiväisissä lätinöissä. Se on kuitenkin vain halpaa jäljittelyä. Jos kuuntelee tarkkaan, kuulee jotakin tässä jonninjoutavassa lörpöttelyssä. Se on kulttuurimme perusteellisen tyhjyyden ääni. Se on epätoivon ääni. Se on oman äänemme tyhjä kaiku, sillä me jokainen omalla tavallamme parkaisemme elämämme kuoleman keskeltä.

Yksinäisyyden epidemia

Useimmat amerikkalaiset kertovat, ettei heillä ole aikaa olla yksin. Aamuvarhaisesta yön pikkutunneille täytämme aikataulumme valtavalla määrällä toimintaa, jota kutsumme elämäksi. *Sitä paitsi, ajattelemme mielellämme, kuinka me voisimme olla yksinäisiä, kun meillä on niin paljon ihmisiä ympärillämme suurimman osan aikaa.* Todellisuudessa me todennäköisesti ajattelemme, ettei oikea ongelmamme olekaan yksinäisyys vaan liika yhdessäolo toisten kanssa. Vaalimme yksinäisyyttä, kuten Hollywoodin edesmennyt erakko, Greta Garbo. “Haluan olla yksin”, on meidänkin tunnuslauseemme.

Ja niin me pitäydymme jutusteluun, joka pitää ihmiset väli­matkan päässä. “Mitä kuuluu?” kysyy kaupan kassa, ilman että haluaisi sen tietää. “Ihan hyvää”, me vastaamme, ilman että haluamme hänen tietävän. Leväytämme muovihymymme, kun hän palauttaa vaihtorahat ja sanoo pakollisen “hyvää jatkoa”. “Samoin”, me vastaamme ystävällisesti, vaikka ajatuksemme leijai­levat jo miljoonien kilometrien päässä.

Rupattelu on joskus paikallaan ja jopa elintärkeää. Pysyvänä ruokavaliona se kuitenkin jättää meidät ilmeisen tyhjäksi, jopa nälkiintyneeksi. Opimme peittämään todelliset ajatuksemme ja liukenemme pois epä­mukavaksi käyvästä keskustelusta letkauksella “sinähän tiedät”. Mutta kuinka kukaan voi tietää, elle­me me kerro heille? Kun pidämme todelliset tunteemme sisäl-

lämme, kukaan ei oikeasti tiedä, mitä me tarkoitamme. Jos tämä ei ole yksinäisyyttä, niin mikä sitten?

Väitämme, että meillä on paljon ystäviä. Ne, joita me kutsumme “ystäviksi”, ovat kuitenkin etupäässä satunnaisia tuttavuuksia. Teemme työtä heidän kanssaan, pelaamme heidän kanssaan, syömme ja juomme heidän kanssaan, rupattelemme heidän kanssaan. Mutta emme keskustele heidän kanssaan. Emme oikeasti. Olemme oppineet olemaan varuillamme, kun olemme toisten kanssa. “Sillä tavoin emme kärvenny”, sanomme itsellemme. Pelkäämme ottaa riskejä, koska se vaatisi liikaa energiaa. “Mitähän tuo ihminen ajatteli minusta, jos kertoisin peloistani ja heikkouksistani?” “Ja mitä hän tekisi sillä tiedolla?”

Siksi me pidämme todelliset tunteemme sisällämme. On parempi niin, me ajattelemme, koska silloin emme myöskään joudu ikävystymään jonkun toisen ongelmien kanssa. “Minun on hoidettava oma elämäni; selvitkään hankin omien ongelmiansa kanssa”, on meidän asenteemme. Tästä huolimatta me kutsumme heitä “ystäviksi”. Eivät he sitä ole. Todellisuudessa he eivät juurikaan eroa televisioruudun hahmoista. Hekin ovat kiireisiä, hölöttäviä, viihdyttäviä - mutta eivät todellisia. Todelliset ystävät ovat jotain enemmän kuin nämä.

Niinpä me etsimme korvikeystäviä. Menemme terapeutille ja maksamme hänelle siitä, että hän pitää meidän syvimmat tunteemme luottamuksellisina. Liitymme tukiryhmään varmana siitä, ettei kukaan ryhmän jäsen “kantele” meistä; jokaisella on liikaa menetettävänä. Sielunhoitajat ja tukiryhmät ovat varmasti parempi kuin se, ettemme saisi lainkaan apua. Tarkemmin ajatellen rahaan tai keskinäiseen pelkoon perustuva luottamuksellisuus on kuitenkin aika köyhä korvike todelliselle ystävyydelle.

Kansakuntana me luemme suunnattoman määrän kirjoja ystä-

vien saamisesta ja säilyttämisestä. Meillä on synnynnäinen tarve merkitykselliseen ystävyyteen. Olemme vain liian kiireisiä, selittämme itsellemme. Todellisuudessa me emme kuitenkaan halua sitä. Emme oikeasti. Se on liian suuri riski. Ja niin me elämme yksin keskellä yhdessäoloa. Hukumme lörpöttelyyn samalla kun janoamme keskustelua - todellista puhetta sydämeltä sydämelle. Eikö juuri tämä ole yksinäisyyttä?

Yksinäisyys on suuri ongelma 2000-luvun alkaessa. Tosiasiassa se on todellinen epidemia; yksinäisyyden epidemia kuolevassa maailmassamme.

Informaation aikakausi

Olemme oman teknologiamme uhreja. Perheet asuivat ennen maaseudulla ja tekivät työtä yhdessä. Naapurit olivat riippuvaisia toisistaan työn teon ja koko elämän suhteen. Eläinten kasvatamisessa ja viljan viljelemisessä miehet ja naiset näkivät työnsä tulokset. He löysivät tyydytyksen ja täyttymyksen työstään. He saattoivat nähdä työnsä tulokset ladoissaan ja vilja-aitoissaan, eivätkä vain tiliotteissaan. Sama oli kotiteollisuudessa: käsityölläiset työskentelivät kotonaan ja valmistsivat ylpeänä hyödyllisiä ja hienoja tuotteitaan. Teollistumisen myötä miehet lähtivät kodeistaan töihin, eikä heillä palatessaan ollut esittää muuta kuin tilipussi. Työ alkoi muuttua itsetarkoitukseksi sen sijaan, että se olisi ollut hyödyllisten tavaroiden tuottamista. Tyytyväisyys työhön alkoi vähentyä jyrkästi. Viimeisen puolentoista vuosikauden aikana näin on käynyt Amerikassa.

Huomaamme tässä uuden ilmiön. Teknologia on laajentanut ongelmaa ja lisäksi muuttanut sekä kotia että työpaikkaa. Talous kytkeytyy yhä enemmän tiedon markkinoimiseen, ja se on vielä vähemmän konkreettista kuin massatuotetut tavarat liukuhihnalla. Eivätkä enää vain isät mene töihin: äideillä ja nuorilla on

omat työnsä. Kun he sitten palaavat kotiin, heillä ei ole työstään muuta esitettävää kuin raha. Ja turhautuminen. Ja uupumus. Ja yksinäisyys.

Yksinäisyys on ammatillinen uhka tässä arkihuolten täyttämässä maailmassa. Työssä me kyllä olemme ihmisten kanssa suurimman osan aikaa. Meille sanotaan, että me olemme arvokas osa työtiimiä. Mutta nämä ovat vain sanoja. Puhe tiimityöstä on suurimmalta osaltaan vain tyhjää puhetta. Tosiasiassa työssä olemme kaikki toistemme kilpailijoita. Jokainen meistä saatetaan joskus ylentää - ja kun se päivä koittaa, tiimityöllä ei enää ole suurta merkitystä. Suurimmalta osaltaan on kyse esittämisestä. Me esitämme, koska niin on tehtävä, jotta pelastamme oman nahkamme. Teemme niin, jotta olisimme etulyöntiasemassa toisiin nähden. Sillä voi olla merkitystä ylennyksiä jaettaessa. Ystävyyden kanssa sillä sen sijaan ei ole mitään tekemistä.

Liikumme yhä nopeammin, mutta emme näytä pääsevän mihinkään. "Menestymme", mutta olemme tyytymättömämpiä. Nautinnon jumala ei näet koskaan ole tyydytetty. Riippumatta siitä, kuinka monta muovileluja keräämme tai kuinka monen muovi-ihmisen kanssa elämme, nautinnon jumala vaatii lisää. "Tee se omalla tavallasi" on hänen hellittämätön vaatimuksensa. Koskaan me emme kuitenkaan pysty tekemään mitään täysin omalla tavallamme.

Niinpä me siirrymme työpaikasta toiseen, kaupungista toiseen, ja etsimme tyydytystä ja täyttymystä. Mutta meillä ei ole juuria. Niinpä meillä ei ole ystäviä. Ei todellisia ystäviä, ei ainakaan montaa. Onko siis mikään ihme, että me vuosituhannen vaihteessa elämme yksinäistä elämää?

Rakkauden nälkä

Jopa läheisimmät ihmissuhteet ovat nykyisin vaakalaudalla. Avioeroluvut kasvavat huimasti, perheet hajoavat, ja lapset kasvavat yksinhuoltajien tai vanhemman uuden kumppanin kanssa. Monet lapset kasvavat sellaisten ihmisten kanssa, jotka eivät oikeasti kasvata heitä. Niin kierre on valmis: vihaa, katkeruutta, enemmän vihaa. Hälyttävän monet lapset kasvavat ilman paikkaa, jota todella voisi kutsua kodiksi. Heillä ei ole turvallista paikkaa, missä voisi oppia, mitä on rakastaa ja tulla rakastetuksi. Nämä lapset kasvavat aikuisiksi, jotka eivät tiedä, miten annetaan ja vastaanotetaan rakkautta.

Ymmärrätkö tämän päättymättömän murhenäytelmän syvyyden? Ruokaa kaipaavan vatsan voi kyllä täyttää. Mutta kuinka rakkaudennälkäisen sielun voi parantaa? Ja vielä pahempaa, kuinka voisin rakastaa ketään, jos sana "rakkaus" ei merkitse minulle mitään? Meillä on näppärä ammattisanonta tämän sosiaalisen onnettomuuden kuvaamiseen. Kutsumme näitä "toimintarajoitteisiksi perheiksi". Se tarkoittaa pohjimmiltaan rikkoutuneisuutta. Rikkoutuneisuuden taustalla on synti ja synnin taustalla kuolema.

1990-luvun alussa ihmiset pelästyivät aids-epidemiaa. Yksinäisyys-epidemian mahdollinen vaikutus on kuitenkin aivan yhtä pelottava. Sadattuhannet meidän aikamme ihmiset eivät ole koskaan oppineet rakastamaan. Enkä nyt puhu vain ystävyys-suhteista. Miksi muuten pariskunnat siirtyisivät suhteesta toiseen ja sängystä sänkyyn, elleivät juuri yksinäisyys-epidemian vuoksi?

Seksuaalinen turmio

Jumala suunnitteli miehen ja naisen elämään läheisimmässä

mahdollisessa ihmissuhteessa, voimakkaimmassa siteessä, läheisimmässä ihmisten liitossa - avioliitossa. Tämä liitto saa ilmauksensa sukupuoliyhteydessä, jota Raamattu kuvaa “makaami-seksi” (engl. knowing, tarkoittaa myös tuntemista ja tietämistä). Meidän näkökulmastamme, kun seksin ajatellaan olevan lähinnä mekaaninen, ruumiillinen toiminto, tämä sana kuulostaa hiukan eriskummalliselta. Sen odottaisi kuulovansa sellaisen vanhanaikaisen, tekosiveän henkilön suusta, joka häpeää puhua suoraan seksistä. Kuitenkin “makaaminen” (engl. knowing) kuvaa seksiä tarkalleen sellaisena kuin se oikeasti on: ruumiin, sydämen ja sielun paljastamisena. Nykyisin meillä on sukupuoliyhteydelle toinen sana: “sen tekeminen” (engl. doing it). Eivätkä monet tunnetusti paljoo ajattele, kenen kanssa sen tekevät.

Satunnainenkin tarkkailija huomaa, että jokin on mennyt karmeasti pieleen meidän aikamme seksissä. Seksi itsessään ei kuitenkaan ole ongelma. Jumala keksi seksin ja hän kutsui sitä “erittäin hyväksi” täydellisessä luomakunnassaan. Meidän langenneen maailmamme seksin ongelma on itse tämän muovimaailman olemuksessa ja niissä muovi-ihmisissä, jotka tässä muovimaailmassa leikkivät.

Seksuaalisen moraalittomuuden ja turmion hyökyaalto, jota me joudumme todistamaan kaikkialla ympärillämme, on vain tämän ankkuristaan irronneen yhteiskunnan kuolinkamppailua. Se on tyhjä ja tuuliajolla tällä yksinäisyyden merellä. Ihmiset etsivät jotain aitoa, mutta löytävät vain muovia. Etsiessään yhteyttä ja läheisyyttä ihmiset etsivät kaikkialta - eivätkä siksi löydä mistään. Halutessaan olla läheisiä ja henkilökohtaisia ihmiset yrittävät seksiä ilman sitoutumista - ja päätyvät vieläkin yksinäisemmiksi ja etäisemmiksi.

Aiemmin moraalittomuus tarkoitti yhden yön suhdetta tai vierailua ilotalossa. Nyt on puhelinseksin myötä saavutettu uusi

pohjanoteeraus: ruumiittomat äänet vaihtavat sanoja ja ääniä, joiden tarkoituksena on kiihottaa ja tyydyttää ilman edes toisen henkilön tapaamista. Se ei ole enää seksiä ilman rakkautta. Se on seksiä ilman edes mitään läheisyyttä. Tätäkö seksistä on tullut meidän nimettömyyden maailmassamme: etäorgasmi. Sitä voi kutsua sairaaksi, mutta sen lisäksi se on järkyttävää. Kauhean, surullisen järkyttävää. Voisiko olla lohduttomampaa osoitusta meidän aikamme yksinäisyyden epidemiasta?

Meidän tilanteemme on juuri sellainen, jota Paavali kuvasi 2000 vuotta sitten:

He väittävät olevansa viisaita, mutta ovat tulleet tyhmiksi. ... Sen vuoksi Jumala on jättänyt heidät mielihalujensa valtaan sellaiseen saastaisuuteen, että he keskinäisissä suhteissaan häpäisevät ruumiinsa. ... Vaikka he tietävät Jumalan säättäneen, että ne, jotka käyttäytyvät tällä tavoin, ovat ansainneet kuoleman, he toimivat itse näin, vieläpä osoittavat hyväksymistään, kun muut tekevät samoin. (Room. 1:22, 24, 32)

Meidän aikamme seksuaaliset hairahdukset ovat väärin ja syntiä, mutta ne ovat myös äärimmäisen surullisia. Tämä tilanne vaatii jotain muuta kuin kovia otteita. Se vaatisi aitoa surua. Meidän pitäisi itkeä ennen kuin voisimme milloinkaan puhdistaa tämän maailman. Se, mitä me näemme tämänhetkisessä seksuaalisessa saasteessa, on vain yksi järkyttävä oire siitä sairaudesta, josta me kaikki kärsimme tässä kuolevassa maailmassa - nimitäin syntisairaudesta. Me saatamme valita eri tavoin, mutta silti me kaikki olemme syntisiä, ja “*jotka sellaista tekevät, ansaitsevat kuoleman*“. Sarjakuvasanankari Pogo mukailleen: “Olemme löytäneet syylliset, ja he olemme me.”

Joidenkin mielestä sukupuolikäyttäytyminen on aidsin vuoksi muuttunut vähemmän holtittomaksi. Silti se on kasvotonta

ja tyhjää. Tämä on ruma tosiasia, joka osoittaa kuinka tyhjässä maailmassa me elämme. Vielä rumempaa on se, että useimmat kieltäytyvät myöntämästä näitä tosiasioita. Uskottelemme edelleen itsellemme, että kaikki on ihan hyvin tässä meidän maailmassamme.

Suuri valhe

Suurimmalle osalle meistä asiat, joista olen puhunut, eivät ole yleensä mitään ongelmia. Tulemme aika hyvin toimeen niiden kanssa. Olemme itse asiassa vakuuttaneet itsellemme olevamme onnellisia. Meille riittää, että keräämme lisää leluja ja vaadimme nautintoja, ja kutsumme sitä onneksi. Olemme oppineet tyytymään muoviesineisiin ja muovi-ihmisiin. Olemme jopa alkaneet pitää niitä parempina kuin aitoja. Meitä ei haittaa, vaikka elämme barrikadien takana ja omissa kuutioissamme. Olemme täysin tyytyväisiä, vaikka muurit erottavat meidät muista ihmisistä. Olemme oppineet elämään pintapuheen ja tyhjän viestinnän keskellä. Olemme alkaneet tyytyä yksinäisyyteen - ja kutsumme sitä pärjäämiseksi ja omavaraisuudeksi.

Vuosituhanne vaihtuessa on ehkä tarpeen katsella uudelleen tätä maailmaa ja arvioida sitä kirkkaassa päivänvalossa. Ehkä on aika lopettaa itsensä petkuttaminen siinä, että uskottelemme meille kuuluvan “ihan hyvää” ja asioiden olevan “ihan hyvin” ja kaiken menevän “ihan hyvin”.

Alaston totuus

Muistathan vanhan sadun keisarin uusista vaatteista? Huijari oli vakuuttanut jokaisen siitä, että hän pystyisi kutomaan taikavaatteet kultalangasta. Joku huomasi, että lanka oli näkymätöntä. “No,” sanoi vaatturi, “se johtuu siitä, että vain hyvin viisaat ihmiset pystyvät näkemään tämän kankaan.” Samassa hetkes-

sä kaikki alkoivat teeskennellä näkevänsä sen, myös kuningas, joka määräsi tehtäväksi koko vaatekerran räätälin kuvitellusta kankaasta. Kun vaatturi kertoi urakan tulleen valmiiksi, kuningas puki ylleen koko uskotellun puvuston - ja marssi kaduille synnyinasussaan. Hän oli haluton myöntämään, ettei nähnyt kaunista kultaista kangastaan. Eikä kukaan muukaan ollut siihen halukas. Ei kukaan, lukuunottamatta pientä poikaa, jolla oli rohkeutta sanoa ääneen se, minkä kaikki jo sydämessään tiesivät: "Kuninkaalla ei ole mitään päällään!"

Kenellä olisi rohkeutta katsoa rehellisin silmin tätä maailmaa ja huutaa totuus? Kenellä olisi sydäntä osoittaa se, minkä me kaikki tiedämme, mutta emme uskalla myöntää? Kuka katselisi tätä kaikkea muovista, tyhjää, yksinäistä ja halpaa jäljitelmää ja kertoisi mitä se oikeasti on? Kuka sen sanoisi?

Jumala sen sanoo. Hän kutsuu sitä yhdellä nimellä. Se on tuskaisen yksinkertainen nimi: kuolema.

Sinä ja minä emme pääse takaisin Eedeniin. Me elämme kuolevassa maailmassa. Se on ollut kuolemassa siitä lähtien, kun Aadam ja Eeva äänestivät itsensä jumaliksi, ja irrottivat siten itsensä yhteydestä Elämän Puuhun. Me voimme kiistää tämän, jos tahdomme. Me voimme olla välittämättä siitä ja yrittää paeta sitä, mutta se ei onnistu. Tottuus on, että myös sinä ja minä kuolemme. Meidän naurumme kajahtaa ontosti sillä leikkikentällä, joksi me yritämme tehdä tätä maailmaa. Ja me olemme kalustaneet tämän leikkikenttämme halvoilla jäljennöksillä ja rumalla muovilla.

On karu totuus, ettei elämä ole kaikin osin sellaista, kun me haluamme. Me emme kuole vain kerran; me kuolemme elämämme jokaisena päivänä. Me kuolemme elääksemme, mutta me joka tapauksessa kuolemme. Halusitpa tai et, tämä on pohjavi-

re maailmassa, jossa me elämme - kaikki muu on teeskentelyä. Meidän on etsittävä todellista elämää jostain muualta.

Yllättävä vaihtoehto

Kristinusko on uskomattoman hyvä uutinen siitä, että on olemassa syntien anteeksianto, elämä ja pelastus, jotka voi omistaa tämän kuolevan maailmamme keskellä. Tämä juuri on se aitoa asia. Se ei ole vain sama vanha oravanpyörä siirrettyinä toiseen polkumyllyyn. Tämä on Jumalan lahjana antama elämä, jonka hän antaa kuoleman vastineeksi. Tämä on itse asiassa ELÄMÄ eräessä henkilössä, Jeesuksessa Kristuksessa, joka *“on tullut antamaan elämän, yltäkyläisen elämän”* (Joh. 10:10).

Hän muovaa meidän elämämme 2000-luvulla.

Keskustelukysymyksiä

1. Lue 1. Moos. 3:1-19. Seuraa tapahtumia siitä lähtien, kun Eeva *epäili* Jumalan Elämän Sanaa, siihen kun Jumala tuomitsi kuolemaan. Kuinka Eeva muutti Jumalan totuuden valheeksi? Huomaa Lutherin huomio Schmalkaldenin opinkohdistista (VIII:5): *“Tässä kaikessa vaikuttaa se vanha Perkele, se vanha käärme, joka teki jo Aadamista ja Eevastakin hurmahenkiä, kun johdatti heidät Jumalan ulkonaisesta sanasta hurmahenkisyyteen ja omiin mielipiteisiin. Sen hän teki toisin ulkonaisin sanoin.”*

2. Luomiskertomuksesta me näemme, että Jumala lausui siunauksensa *“näin on hyvä”* kaiken luomansa ylle. Apostolisen uskontunnustuksen ensimmäisen osan selitys on vahvaa ja eloisaa luomakunnan hyvyyden ylistystä. Synti on vääntänyt ja vääristänyt Jumalan hyvän luomakunnan, vaikkei se itsessään ole paha. Luettele esimerkkejä epäraamatullisista näkemyksistä synnistä, joiden mukaan luomakunta itsessään on syntinen tai paha. Ks. myös 1. Tim. 4:1-5.

3. Lue Matt. 15:11, 17-19. Mihin Herra sijoittaa ihmisen syntisyyden ongelman? Kuinka seuraavat jakeet auttavat meitä ymmärtämään Herran sanojen voimaa: 1. Moos. 6:5, Jer. 17:9-10 ja Ps. 51:5-6?

Augsburgin tunnustuksen II opinkohta sanoo: “Edelleen seurakuntamme opettavat, että Aadamin lankeemuksen jälkeen kaikki ihmiset, jotka lisääntyvät luonnollisella tavalla, syntyvät synnissä, so. ilman jumalanpelkoa, ilman luottamusta Jumalaan sekä pahan himon hallitsemina.” Kuinka Augsburgin tunnustus tutkijiemme raamatunkohtien valossa ilmaisee meidän syntisyytemme radikaalin (sananomukaisesti “juuri-”) luonteen. Kumpi tulee ensin, synty vai synnit? Ks. Room. 5:12.

4. Kuinka tämä raamatullinen oppi synnistä auttaa kirkkoa osoittamaan aikamme moraalisen kriisin, ilman että se lankeaa “moralismin” ansaan?

5. Ensimmäisen käskyn selityksessään Isossa katekismuksessa (I,2) Luther kirjoittaa: “Jonkun Jumala on juuri se, mihin hän sydämen pohjasta luottaa ja uskoo. Näinhän olen usein sanonut: pelkkä sydämen luottamus ja usko luovat sekä Jumalan että epäjumalan.” Mikä sitten on ihmisen todellinen ongelma, ellei “jumalattomuus“, kuten Luther ja Senkbeil väittävät?

6. Lue tarina rikkaasta nuoresta miehestä Mark. 10:17-27. Kuinka Herra käyttää ensimmäistä käskyä paljastamaan epäjumala, joka hallitsee miehen elämää?

7. Senkbeil sanoo, että me elämme “minä ensin” -aikakautta. Luther sanoi, että synty on “itseensä käpertyneisyyttä”. Kuinka synty vääristää meidän suhteemme Jumalaan ja lähimmäiseen?

8. Eugen Peterson sanoo: “Saarnaajan kirja on Johannes Kas-

tajan tyyppinen kirja. Se ei toimi ruokana vaan kylpynä. Se ei ole ravintoa vaan peseytymistä. Se on katumusta. Se on puhdistamista. Pastori käyttää Saarnaajan kirjaa kuuratakseen ihmiset harhakuvista ja tunteilusta, ajatuksista, jotka ovat epäjumalanpalvelusta ja tympäiseviä tunteita” (Five Smooth Stones for Pastoral Work, John Knox Press, 1975, 125). Kuinka Saarn. 1:14 ja 2:10-11 auttavat meidät puhdistautumaan “muovisen lelumaailman” harhasta?

9. Muistuta mieleesi 1. Moos. 3:1-19. Kuinka tämä raamatunkohta selittää meidän eristäytymistämme toisista ihmisistä (ts. yksinäisyyttämme)? Vaikeuksiamme työssä? Kuolemaamme?

2. ELÄVÄ HERRAMME

... kaikki tehdään eläviksi Kristuksessa. (1. Kor. 15:22 KR)

Matkan alkuvaiheet olivat olleet jännittäviä. Joukko sai paljon huomiota tiedotusvälineiltä, ja ihailevat joukot saattelivat heitä kaikkialle, missä he kulkivat. Mutta sitten tapahtui muutos. Ahdistelijat keskeyttivät kysymyksillään yhä useammin heidän kokoontumisensa. Eikä heidän Johtajansakaan näyttänyt enää entiseltään. Hän puhui yhä enemmän vaikeuksista ja kärsimyksistä - jopa kuolemasta.

Eräänä päivänä hän otti ryhmän sivuun. “Menen vähäksi aikaa pois”, hän kertoi heille, “mutta tulen takaisin ja haen teidät, sillä haluan teidät sinne, missä olen. Te tiedätte kyllä tien siihen paikkaan, johon minä menen.”

Tuomas oli hämmentynyt. “Emme me tiedä, mihin sinä menet”, hän väitti vastaan. “Kuinka siis voisimme tuntea tien?” “Minä olen tie, totuus ja ELÄMÄ”, sanoi Jeesus.

Elämä henkilössä

Kuolema. Sitä ei voi ohittaa. Huolimatta päättäväisistä ponnisteluistamme välttää sitä tai peittää se, kuolemaa ei voi paeta. Voimme kyllä pidentää elämää. On löydetty vanhenemisen syitä, mutta lopulta jokainen meistä joutuu kasvokkain kuoleman kanssa. Me elämme koko elämämme haudan partaalla. Haluamme kuollaksemme elää, mutta kaikki me kuolemme. Se on ruma tosiasia.

On kuitenkin toinen tosiasia, joka on aivan yhtä todellinen kuin kuolema. Itse asiassa vielä todellisempi, se tosiasia, että Jumala toi elämän kuolevaan maailmaamme.

1900-luvun lopun ihmiset eivät ole kovin kiinnostuneita Jumalasta. Vaikka on merkittäviä poikkeuksiakin, meidän kulttuurimme valtavirta ei ole sopusoinnussa hengellisen ja vaikeatajuisen kanssa. “Saat vain sen, mitä näet” on meidän pääasiallinen lähestymistapamme todellisuuteen. Ja niin kuin ensimmäisessä luvussa osoitin, se mitä tässä maailmassa näkyy on aika ruraa.

Niinpä kaikki puhe Jumalasta tuntuu ensi kuulemalta vain pelkältä puheelta. Se ei tunnu kestävän tämän kuolevan maailman kovien tosiasioiden edessä. Ei siis ihme, että kristillisyyden karkottaa luotaan monet ihmiset. Se kuulostaa uskonnolliselta hölynpölyltä. Se näyttää kainalosauvalta, jolla voi paeta todellisuutta. Koko ajatus ikuisesta elämästä kuulostaa sopimattomalta keskellä kuolemaa. Se on kuin viheltelyä pimeässä, monet ajattelevat. Kaunis ajatus, ja siinä kaikki - ikuinen elämä on vain ajatus, ei mitään muuta.

Se elämä, jonka Jumala tuli tuomaan tähän maailmaan, ei kuitenkaan ole pelkkä ajatus. Jumala ei suinkaan lähettänyt maailmaan vain ajatusta vaan hän lähetti Poikansa. Tämä Jeesus Kris-

tus, Jumalan Poika, on elämä henkilössä. “*Hänessä*“, kirjoittaa Johannes, “*oli elämä, ja elämä oli ihmisten valo. ... Sana tuli lihaksi ja asui meidän keskellämme*” (Joh. 1:4,14). Tämä ei ole tyhjää puhetta elämästä, tämä on elämää. Jeesuksessa Kristuksessa ikuinen elämä tuli näkyväksi kuolevassa maailmassamme.

Suuri pulma

Jumalan henkilökohtainen ilmestyminen törmää yhteen todellisuuskäsityksemme kanssa. “Saat vain sen, mitä näet”, me väitämme. Emmekä näe Jumalaa tai ikuista elämää. Näemme vaikeuksia ja kamppailua ja yksinäisyyttä. Näemme kuolemaa. Jumalan oletetaan tuovan elämää, valoa ja iloa, mutta me teemme johtopäätöksemme sen mukaan, mitä näemme. Jumalaa ei voi tuntea, eikä koskettaa. Hän on saavuttamaton, me päättelemme.

Viisas kuningas Salomo kysyi hyvin nykyaikaisen kysymyksen: “*Asuisiko Jumala maan päällä?*” Hän kyseli, voisiko Jumala todella asua kivisessä ja puisessa temppelissä, jota hän rakensi Jerusalemiin. Yllättäen hänen vastauksensa oli: “Kyllä!” (1.Kun. 8:27-).

Nykyisinkin me mietimme, voiko Jumalan löytää tässä maailmassa. Mutta toisin kuin Salomo, me emme tiedä. Meidän vastauksemme on yleensä epäilevä olan kohauttaminen. Emme yksinkertaisesti näe yhteyttä tämän maailman kovien tosiasioiden ja Jumalan välillä. Ihmettelemme, kuinka aineellinen voisi pitää sisällään hengellisen. Kuinka luonnollinen voisi sisältää yliluonnollisen? Kuinka äärellinen saa otteen äärettömästä? Ne vain eivät sekoitu, niin kuin eivät öljy ja vesikään, me päättelemme.

Salomo löysi äärettömän Jumalan äärellisestä temppelistään.

Nykyajan ihminen sen sijaan jatkaa etsintäänsä ja ihmettelyään. Mistä me voimme löytää Jumalan tässä maailmassa? Mistä me löydämme hänen elämänsä tämän kuolevan maailman keskellä? Tämä on meidän suuri kysymyksemme vuosituhannen vaihtuessa.

Ällistytävä vastaus

Jeesuksen opetuslapset olivat aika tavallisia miehiä, jotka eivät paljon eroaisi nykyajan työntekijöistä. Suurin osa heistä oli amatiltaan kalastajia. Ensimmäisellä vuosisadalla, niin kuin nytkin, sellaiset miehet eivät antautuneet uskonnolliseen pohdiskeiluun tai filosofiseen haaveiluun. He olivat karskeja, maanläheisiä miehiä. He ottivat todellisuuden sellaisenaan, niin kuin mekin. He arvioivat todellisuutta sen mukaan mitä näkivät ja kuulivat. Mutta se, mitä he näkivät ja kuulivat Jeesukselta, yllätti heidät. Johannes, yksi Jeesuksen läheisimmistä ystäväistä, ilmaisee sen näin:

Mikä on alusta alkaen ollut, minkä olemme kuulleet, minkä omin silmin nähneet, mitä katselleetja käsin koskettaneet, siitä me puhumme: elämän Sanasta. Elämä ilmestyi, me olemme nähneet sen, ja siitä me todistamme. Me ilmoitamme teille iankaikkisen elämän, joka oli Isän luona ja ilmestyi meille.

(1. Joh. 1:1-2).

Maailman historiassa ei koskaan ole kirjoitettu vastaavia sanoja. Koskaan sen jälkeen ei kukaan ole väittänyt löytäneensä ääretöntä Jumalaa inhimillisten aistien ulottuvilta. Kukaan ei ole koskaan väittänyt koskeneensa Jumalaa omin käsin tai kuulleensa häntä ihmiskorvin. Tällainen olisi järkyttänyt jopa kuningas Salomoa. On eri asia sanoa näkymättömän Jumalan asuvan kauniin pyhäkön hiljaisessa tilassa kuin väittää hänen ottaneen asunnokseen konkreettisen ihmisruumiin.

Mutta juuri tämä on Jeesuksen Kristuksen ällistyttävä väite.

Jumala kanssamme

“*Joka on nähnyt minut*”, sanoo Jeesus, “*on nähnyt Isän.*” Jeesuksen ajan uskonnolliset johtajat eivät voineet suvaita tätä väitettä. He pitivät sitä pyhäinhäpäisynä. Se oli heidän mielestään hyökkäys Jumalan pyhyyttä vastaan. Voimme kyllä ymmärtää, miksi se heistä tuntui siltä. Se oli näet pätkähullu väite. Buddha tai Muhammed eivät olisi uskaltaneet esittää lähimainkaan samanlaista väitettä, koska he ajattelivat jumalan olevan vain henki. Yhä tänään monet ajattelevat ihmiset pitävät sietämättömänä koko ajatusta Jumalasta verhoutuneena ihmisruumiiseen. Kaikkihan tietävät, ettei ääretön voi tulla äärelliseen. Kuinka Kaikkivaltias ja puhtaasti hengellinen voisi olla heikon, fyysisen ihmisruumiin vankina? Salomon kysymys palaa takaisin kiusallisena kertosäkeenä: “*Voiko Jumala todella asua maan päällä?*”

Ei, päättelee inhimillinen logiikka. Kyllä, sanoo Jumala. Ja Jumalalla on aina viimeinen sana.

Ensimmäinen ihminen, jonka Jumalan ihmiseksi tuleminen tyrmäsi, oli Joosef. “*Hurskas mies*”, kuten Matteus häntä kutsuu (Matt. 1:19 KR). Hän oli hieno, suoraselkäinen juutalaisen miehen malli. Kertomuksesta näkee, ettei hän ollut vain uskonnollinen mies vaan myös herkkä ihminen, joka seisoi tukevasti todellisessa maailmassa. Kun Marian, hänen morsiamensa, huomattiin olevan raskaana, hänellä ei ollut vaihtoehtoja. Koska hän ei ollut siittänyt lasta, oli hänen mielestään selvää, että Maria oli ollut sukupuoliyhteydessä jonkun toisen kanssa. Avioliittoa ei voisi solmia.

Niinpä Joosef aikoi kaikessa hiljaisuudessa purkaa suhteen. Ju-

malan sanansaattaja kuitenkin puuttui asioihin. Hän vakuutti Joosefin Marian neitsyydestä ja kertoi hämmästyttävän uutisen siitä, ettei lapsella ole ihmistä isänä. Tämä lapsi oli ainutkertainen. Hän oli saanut alkunsa Pyhän Hengen voimasta. Siksi minkään ei tulisi keskeyttää Joosefin hääsuunnitelmia. Matteus kommentoi aika pelkistetysti:

Tämä kaikki tapahtui, jotta kävisi toteen, mitä Herra on profeetan suulla ilmoittanut: Katso, neitsyt tulee raskaaksi ja synnyttää pojan, ja hänelle annetaan nimeksi Immanuel - se merkitsee: Jumala on meidän kanssamme. (Matt. 1:22-23).

Mahdoton on tapahtunut. Ääretön on tullut äärelliseen. Hengellinen on astunut aineellisen sisään. Jumala on tullut ihmiseksi.

Miten se on mahdollista? Se on meidän kysymyksemme, ja se oli myös Marian kysymys, kun hän ensi kerran kuuli uutisen raskaudestaan.

Maria kysyi enkeliltä: "Miten se on mahdollista? Minähän olen koskematon". Enkeli vastasi: "Pyhä Henki tulee sinun yllesi, Korkeimman voima peittää sinut varjollaan. Siksi myös lapsi, joka syntyy, on pyhä, ja häntä kutsutaan Jumalan Pojaksi". (Luuk. 1:34-35).

Voiko Jumala todella asua maan päällä? - Se oli Salomon suuri kysymys. Vastaus tuli pienessä paketissa - pienenä, kiehurteleva poikana: kyllä! Jumala voi asua maan päällä. Jumala asuu maailmassa. Isä lähetti Poikansa sikiämään Pyhästä Hengestä ja syntymään neitsyt Mariasta.

Marian poika on Jumala ihmisruumiissa. Ja hänellä on nimi: *Immanuel*, Jumala meidän kanssamme.

Jumala ja ihminen

Vuosisatojen ajan on väitelty Jeesuksen persoonasta. Ei vain Kirkon vihollisten vaan myös Kirkon opettajien on ollut vaikea käsittää, kuinka Jeesus voi olla Jumala ja ihminen samanaikaisesti. Vanhimmat uskontunnustukset eli kristillisen uskon tiivistelmät kiteytettiin vilkkaassa keskustelussa, jota käytiin tästä uskon keskeisestä paradoksista: Betlehemin tallissa syntynyt vauva olikin todellisuudessa Kaikkivaltias Jumala pukeutuneena ihmisruumiiseen.

“Jumalan ainoaan Poikaan, meidän Herraamme”, sanoo apostolinen uskontunnustus Jeesuksesta. “Tosi Jumala tosi Jumalasta”, on Nikean uskontunnustuksen kuvaus Jeesuksen suhteesta Isään Jumalaan. “Hän on täysi Jumala, ja täysi ihminen”, Kirkko tunnustaa Athanasiuksen uskontunnustuksessa. Tämä inkarnaation eli Jumalan Pojan ihmisruumiiseen tulemisen keskeinen salaisuus värittää koko kristillistä uskoa ja elämää.

Jumala vaipoissa

Tuttu joulukertomus on niin kietoutunut meidän aikamme kulttuuriin, että se on menettänyt alkuperäisen teränsä. Luukkaan kertomana tarina on aika hämmästyttävä: *“Tänään on teille Daavidin kaupungissa syntynyt Vapahtaja. Hän on Kristus, Herra”*, taivaallinen viestintuoja ilmoitti paimenille. Sana *Kristus* (kirjaimellisesti “voideltu”) oli heille tuttu. Se oli Vanhan testamentin nimitys messiaalle, Israelin luvatululle vapauttajalle. Vuosisatojen ajan heidän esi-isänsä olivat odottaneet juuri sellaisen Kristuksen syntymää. Sen on kuitenkin täytynyt karmia paimenten selkäpiitä, että enkelit kutsuivat tätä vastasyntynyttä Kristusta “Herraksi”.

“Herra” (*Kyrios*) oli peitenimi Jumalan itse ilmoittamalle ni-

melleen JHWH. Kunnioituksesta Jumalaa kohtaan israelilaiset eivät koskaan sanoneet hänen pyhää nimeään ääneen. Se korvattiin nimellä “Herra”. Enkeli kertoi hämmästyneille paimenille, että kauan kaivattu Kristus olikin itse asiassa Jumala itse.

Tämä Kristus oli toisin sanoen Jumala. Se oli jo sinänsä hämmästyttävää. Paimenet tyrmistyivät kuitenkin varmasti eniten sitä, että he löytäisivät Israelin Pyhän sellaisessa pienessä paketissa: *“Tämä on merkinä teille: te löydätte lapsen, joka makaa kapaloituna seimessä”*, ilmoitti enkeli. Heidän tuli siis etsiä tavallista lasta epätavallisesta paikasta. Vauvoja ei yleensä oletta löytyvänsä karjan kaukaloista. Seimi oli epätavallinen kehto tälle lapselle. Mutta lapsi oli varmasti tavallinen. *“Kapaloituna”*, sanottiin hänestä, eikä suotta. Tuon ajan lapset olivat aina kapaloituja - aivan niin kuin me nykyisin laitamme vaipat vastasyntyneille.

Salomon ikivanha kysymys sai vastauksen Betlehemissä, ja vastauksen huutomerkillä varustettuna. Kyllä, Jumala todella asuisi maan päällä ihmisten kanssa! Tämä nuorelle juutalaiselle neitsyelle syntynyt vauva oli Jumala meidän kanssamme. Jumala ei voisi olla enemmän “meidän kanssamme” kuin hän oli Jeesuksessa. Hän ei vain jakanut ihmisyyttämme, hän sai osakseen myös ihmisen ihon ja luut. Hän on todella yksi meistä. Hän ei jaa vain meidän ihmisruumistamme, hän myös tuli vauvaksi, kapaloitukseksi vaippoihin ja tuuditetuksi seimeen.

Luukas mainitsee, että kun Maria oli kuullut, mitä enkelit olivat paimenille puhuneet lapsesta, hän *“kätki kaikki nämä sanat, ja tutkisteli niitä sydämesssä”* (KR). Paljon enempiä ei sellaisille tiedoille voi varmaan tehdä. Jumalan ihmiseksi tuleminen kohtaa ihmiset sillä tavoin. Kun meille valkenee, että Jeesuslapsi on todellisuudessa Jumala vaipoissa, kylmillä analyyseillä ei ole mitään virkaa. Sydän sen sijaan alkaa toimia. Asioiden

ruotiminen vaihtuu mietiskelyksi. Usko valtaa alaa epäilyltä. Järjellinen arvioiminen loppuu. Rukous astuu sen sijaan.

Vasta-aine kuolemaan

Seimessä oli vastaus ihmiskunnan pulmaan. Jumala itse makasi avuttomana heinillä. Se on syvin salaisuus ja perinpohjaisin todellisuus, joka on koskaan tullut meidän maailmaamme. Kristuksessa, sanoo Paavali, *“asuu jumaluuden koko täyteys ruumiillisesti”* (Kol. 2:9 KR). Kuolematon Jumala makasi puettuna kuolevaiseen ruumiiseen. Tässä pojassa Elämä itse oli tullut kuoleman kitaan.

Ihmiset ajattelevat, että kristinusko on hyvin monimutkainen systeemi moraalin uudistamiseksi, jonkinlainen Jeesuksen käynnistämä itseparannusohjelma. Kristillisellä evankeliumilla on toki moraalisia seuraamuksia, mutta viime kädessä se ei ole mikään itseparannusohjelma. Itse asiassa se ei ole edes mikään elämäntapa, niin kuin me tavallisesti ajattelemme siitä. Kristinusko on sen sijaa Elämä itse. Elämä, jonka Jeesus Kristus antaa meidän ellettäväksemme.

“Ja tämä on se todistus”, sanoo Johannes, *“Jumala on antanut meille iankaikkisen elämän, ja tämä elämä on hänen Pojassaan”* (1. Joh. 5:11). Tämä toteamus särähtää korvaan vielä selvemmin, kun muistamme, ettei ihmisen perimmäinen ongelma ole se moraalinen sekamelska, jossa me elämme, vaan kuolema, joka elää meissä. Meidät kaikki on varmasti pyydystetty synnin verkkoon ja sen vaikutuksiin omassa elämässämme, mutta kaikkien näiden rumien tekojen alkuperä on jossain vielä rumemmassa: omassa syntisessä sydämässämme. Tämä on se todellinen pulma - ei se mätä tilanne, jonka keskellä me elämme, vaan mätä, joka meissä asuu.

Kuten jo ensimmäisessä luvussa tein selväksi, se ei ole vain kosmeettinen vaiva. Kuoleman löyhkä tulvii ulos huokosistamme.

Tähän kuolevaan maailmaan on nyt kuitenkin tullut Elämä. Elämä henkilössä. Elämä Jeesuksessa Kristuksessa. Hänen kehossaan asui Jumalan koko täyteys ruumiillisessa muodossa. Eikä hänen ruumiinsa ollut vain täydellinen uhri meidän syntiemme puolesta. Se oli kuoleman vasta-aine; elämän lähde maailmalle.

Johanneksen evankeliumin 6. luvussa Jeesus puhuu itsestään kuoleman vasta-aineena:

Totisesti, totisesti: sillä, joka uskoo, on ikuinen elämä. Minä olen elämän leipä. Teidän isänne söivät autiomaassa mannaa, ja silti he ovat kuolleet. Mutta tämä leipä tulee taivaasta, ja se, joka tätä syö, ei kuole. Minä olen tämä elämän leipä, joka on tullut taivaasta, ja se, joka syö tätä leipää, elää ikuisesti. Leipä, jonka minä annan, on minun ruumiini. Minä annan sen, että maailma saisi elää. (Joh. 6:47-51)

Vaikka israelilaiset syötettiin ihmeellisesti autiomaavaelluksellaan taivaan mannalla, tuo ruoka oli vain ruumista varten. Lopulta nuokin taivaan mannaa nauttineet ihmiset kuolivat.

On kuitenkin olemassa myös toisenlaista taivaan leipää. Tämä leipä on ravintoa sekä ruumiille että sielulle. Se on taivaallisen Elämän lähde. Ne, jotka syövät sitä leipää, tulevat osalliseksi elämästä, joka ulottuu haudan tuolle puolen. “Leipä”, vakuuttaa Jeesus dramaattisesti, “on minun ruumiini. Minä annan sen, että maailma saisi elää.”

Salattu Jumala

“Saat sen, mitä näet”, väittää inhimillinen logiikka. Jeesus näyttäytyy meille toisella tavoin. Hänen fyysisessä ruumiissaan oli

paljon enemmän kuin paljain silmin voidaan nähdä. Jumala itse tuli asumaan tähän maailmaan Jeesuksen ihmisyyteen kätkeytyneenä. Meistä tämä tuntuu oudolta. Miksi Jumala halusi kätkeytyä? Jos Jeesus oli tosi Jumala, miksei sitä heti voinut tehdä selväksi kaikille? Miksi tämä kuurupiilo?

Ei Jumala pelaa peliä ihmisten kanssa. Ei hän halua piiloutua joltakin. Päinvastoin hän haluaa, että kaikki tulisivat tuntemaan hänet. Hänen vain oli kätkeydyttävä, jotta hän voisi paljastaa itsensä. Ellei hän olisi tehnyt niin, me kaikki olisimme jo kuolleita.

Juuri sellaisena Jesaja näki itsensä: kuolleena. Hän näki vilauksen Jumalasta näyssä temppelin jumalanpalveluksen aikana ja ällistyi. *“Voi minua”*, hän itki, *“minä hukun! Minulla on saastaiset huulet, ja saastaiset huulet on kansalla, jonka keskelä elän, ja nyt minun silmäni ovat nähneet Kuninkaan, Herran Sebaotin”* (Jes. 6:5). Kuinka hän - synnin saastuttama kuten mekin - voisi tuhoutumatta tulla Jumalan läsnäolon piiriin. Jumala otti pois Jesajan synnin ja lähetti hänet puhumaan Jumalan sanaa. Ilman Jumalan puhdistavaa sanaa olisi Jesaja kuollut hänen läsnäolonsa vuoksi.

Kukaan meistä ei tahallaan uskalla koskea sähköjohtoa. Pelkkä sähkövirran voima saattaisi näet tappa meidät. Itse asiassa jännitettä pitää alentaa ennen kuin se tulee meidän koteihimme, sillä muuten se polttaisi meidän sähkölaitteemme.

Jumala on ilman muuta kiinnostunut tekemään itsensä meille tunnetuksi. Hän ei kuitenkaan halua tuhota ketään siinä prosessissa. Siksi hän kätkeytyy. Se näyttää ristiriitaiselta, mutta se on totta. Jumala piiloutuu saadakseen meihin yhteyden.

Jumalan selkäpuoli

Mooses oli kuten me. Hän uskoi, että saat sen, mitä näet. Siihen mennessä Mooses ei ollut nähnyt Jumalaa. Mooses kuuli kyllä Jumalan äänen muttei ollut nähnyt häntä silmillään. Niinpä Mooses - kuten mekin - väsyi elämään pelkän uskon varassa. Hän tahtoi elää näkemisestä. *“Anna siis minun nähdä kunniasi”*, hän sanoi turhautuneena (2. Moos. 33:18).

Minä annan kirkkauteni kulkea sinun ohitsesi ja lausun sinun edessäsi nimen Jahve. ... Sinä et voi nähdä minun kasvojani, sillä yksikään ihminen, joka näkee minut, ei jää eloon. ... Näetkö tämän paikan vieressäni? Asetu tämän kallion luo. Kun minun kirkkauteni kulkee ohi, minä asetan sinut kallionkoloon ja suojaan sinua kämmenelläni, kunnes olen kulkenut ohi. Sitten otan käteni pois ja saat nähdä minut takaapäin, mutta minun kasvojani ei kukaan saa nähdä. (2. Moos. 33:19-23).

Sen, minkä Jumala teki Moosekselle vuosisatoja aikaisemmin, sen hän teki koko ihmiskunnalle Betlehemissä. Siellä Jumalan koko täyteys kätkeytyi Jeesus-lapsen ihmisyyteen. Hänet, koko maailman toivo, laskettiin karjan kaukaloon. Jumala vaipoissa. Vaikka hän ruokkii taivaan linnut ja meren kalat, hän imi äitinsä rintoja kuten kuka tahansa vastasyntynyt. Se hätkähdyttää meidän mielemme.

Maria *kätki kaikki nämä sanat, ja tutkisteli niitä sydämessään*, kertoo Luukas (2:19 KR). *“On tarpeen tutkistella sydämessä”*, kirjoitti Luther kerran, *“mitä tarkoittaa olla Jumalan äiti.”* Jumala oli kätkeytyneenä pieneen lapseen, jota Maria piti sylissä. Hän ei kuitenkaan halunnut piiloutua meiltä. Hän kätkeytyi ruumiiseen voidakseen tuoda Elämän tähän meidän kuolevaan maailmaamme.

Jeesuksen syntymää kuvaavista kuuluisista maalauksista huolimatta sinä yönä ei paikalla näkynyt sädekehää. Kukaan, joka katsoi seimeen, ei nähnyt siellä mitään muuta kuin vastasyntyneen vauvan makaamassa heinillä. “Saat sen, mitä näet”, väittää inhimillinen logiikka. Usko vastaa: “Hys! Tässä on enemmän kuin silmä näkee. Kun katsot tätä vauvaa, katsot Jumalaa: Jumalan selkäpuolta.”

Niinpä Elämä tuli Jeesuksessa tähän kuolevaan maailmaan kuoleman kidassa.

Kuolemattomuuden lääke

Jeesuksessa Kristuksessa Jumala käveli maailmassa ihmisruumiissa. Hänen ruumiinsa oli vasta-aine ihmiskunnan kuolemalle. Ristiinnaulittuna, ylösnousseena ja kirkkauteen kohonneenakin hänen ruumiinsa on yhä lääke ihmisen kuolemaan, sillä siihen sisältyy Elämä Jumalassa. Fyysiseen ruumiiseen sisältyvänä Jumalan kuolematon voima astui tähän kuolemansairaaseen maailmaan. Tänäänkin Jeesus Kristus pysyy meidän Elämän lääkkeenämme kuolemaa vastaan.

Kaikki muut ihmiset, jotka ovat vaeltaneet maan päällä, ovat lopulta päätyneet kuoleman pysyviksi uhreiksi. Lukuunottamatta tätä ihmistä, Jeesusta. Hän on kuoleman voittaja. *Eihän edes ollut mahdollista, että kuolema olisi voinut pitää häntä vallassaan*, sanoi Pietari (Ap.t. 2:24). Hänhän on elämä, henkilöitynyt elämä. *Hänessä*, väittää Johannes suoraan, *oli elämä, ja elämä oli ihmisten valo* (Joh. 1:4). Tämä mies on erilainen kuin kaikki muut. Tämä mies on Jumala. Jumala meidän kanssamme.

Suuri salaisuus

“Joka meidän ihmisten ja meidän pelastuksemme tähden astui alas taivaista, ja tuli lihaksi Pyhästä Hengestä ja neitsyt Mariasta ja syntyi ihmiseksi.” Tällä tavoin kristityt ovat kautta vuosisatojen tunnustaneet uskonsa Jumalan ihmisestä tulemiseen Nikean uskontunnustuksessa. Jumala otti ihmisruumiin meidän vuoksemme. Jeesus Kristus on paitsi tosi Jumala, Isästä iankaikkisuudessa syntynyt, myös tosi ihminen, syntynyt neitsytäidistään. Siksi Jeesuksen ihmisruumiissa Jumala laskettiin seimeen meidän tähtemme. Jumala kapaloitiin meidän vuoksemme. Jumala vaipoissa - meidän tähtemme. Jumala ristillä - meidän tähtemme. Jumala kuoleena - meidän tähtemme. Tämä on asioiden ydin; Jeesuksessa Kristuksessa Jumala itse suostui kuolemaan antaakseen meille elämän. Kun tämä ihana totuus kirkastuu meille, ihmisviisaus pysähtyy. Usko voittaa. Polvet notkistuvat pylvönsä ja suu avautuu änkyttämään hänelle ylistystä.

Ei siis ole mikään ihme, että Uuden testamentin kirjoittajat puhuvat vaimealla äänellä tästä ällistyttävästä ihmeestä: *mysterion*, he sitä kutsuvat - mysteeri, salaisuus.

Me tunnustamme, että meidän uskomme pyhä salaisuus on suuri: Hän ilmestyi ihmisruumiissa, hänet julistettiin vanhurskaaksi Hengessä, enkelit saivat hänet nähdä, hänestä saarnattiin kansoille, häneen uskottiin maailmassa, hänet korotettiin kirkkauteen (1. Tim. 3:16)

Salaisuus tiivistyy. Huomaa, että olen puhunut Jeesuksesta presenssissä (nykyisyyden aikamuodossa). Hän on meille tosi Jumala. Hän ei vain ollut Jumala vaan hän on yhä Jumala. Hän ei vain ollut Jumala meidän tähtemme vaan hän on Jumala meidän tähtemme. Tätä salaisuutta ei ole suljettu

menneisyyteen tai erotettu aikakuilulla meidän nykyisestä maailmastamme. Tämä salaisuus, joka koskee Jumalan ihmiseksi tulemisesta ihmiskunnan pelastumiseksi, on läsnä olevaa todellisuutta hänen Kirkolleen. Tämä sama Jumala, joka ilmestyi ruumiissa maan päälle ja otettiin taivaaseen, on läsnä hänen Kirkossaan kaikkialla siellä, missä hänen saansa saarnataan ja hänen sakramenttinsa jaetaan.

Tämäkin on salaisuus. Ei sellainen “kuka sen teki” -salaisuus vaan salaisuus, joka Uuden testamentin kirjoittajilla oli mielessään heidän kuvatessaan Jumalaa, joka tuli maan päälle Pojassaan Jeesuksessa Kristuksessa. Hänessä oli elämä. Hänen fyysinen kehonsa oli ruumiillistunut elämä, jonka Jeesus antoi kuolemaan maailman elämän puolesta. Hänen ruumiinsa oli alas maan päälle tullutta taivaan tavaraa. Kun kuulee Jeesusta, kuulee Jumalaa. Kun näkee Jeesuksen, näkee Jumalan. Kun koskettaa Jeesusta, koskettaa Jumalaa. Tämä on se salaisuus - että itsensä Jumalan koko täyteys oli kätkeytyneenä Jeesuksen fyysiseen ruumiiseen. Hän on näet kouriintuntuva maanpäällinen linkki ikuisuuteen.

Kovin monet eivät kuitenkaan ole kuulleet, nähneet tai koskeneet Jeesukseen. Entä me loput? Ei hätää, vakuuttaa Uusi testamentti. Aika ja välimatka eivät ole mikään este.

Mikä on alusta alkaen ollut, minkä olemme kuulleet, minkä omin silmin nähneet, mitä katselleet ja käsin koskettaneet, siitä me puhumme: elämän Sanasta. Elämä ilmestyi, me olemme nähneet sen, ja siitä me todistamme. Me ilmoitamme teille iankaikkisen elämän, joka oli Isän luona ja ilmestyi meille.
(1. Joh. 1:1-2)

Jumalan salaisuudet

”Meitä on siis pidettävä Kristuksen palvelijoina, joiden huostaan on uskottu Jumalan salaisuudet” (1. Kor. 4:1), kirjoitti apostoli Paavali itsestään ja muista pastoreista. Paavali ei ollut oman edun tavoittelija. Hän ei yrittänyt kiinnittää huomiota itseensä. Pikemminkin hän halusi tähdentää Jumalan jatkuvaa toimintaa hänen Poikansa kautta. Jeesuksen Kristuksen kautta Isä Jumala jakaa jatkuvasti kuolematonta Elämäänsä kuolevassa maailmassamme Pyhän Hengen voimalla. Tässä työssään hän käyttää maanpäällisiä kanavia. Kristus itse on Jumalan salaisuus - meidän maanpäällinen linkkimme taivaaseen. Samoin on niiden maanpäällisten toimien, jotka hän on antanut Kirkolleen, katsottava olevan salaisuuksia - näkyviä linkkejä ikuisuuteen.

“Ne sanat, jotka olen teille puhunut”, sanoo Jeesus, *“ovat henki ja elämä”* (Joh. 6:63). Hänen sanansa ulottuvat kaikkeen siihen ja soveltavat käytäntöön kaikkea sitä, mikä ruumiillistui hänessä ja tuli täytetyksi hänen kauttaan. Aivan niin kuin Jeesus itse on meidän elämämme, samoin ovat hänen sanansa meille elämä. Palvelijansa hän lähetti puhumaan sanaansa. *“Joka kuulee teitä, kuulee minua”,* hän sanoi (Luuk. 10:16). Hänen evankeliuminsa julistuksessa elämän Herra puhuu ihmisuun kautta Kirkossaan kautta aikojen.

“Usko tulee kuulemisesta” (Room. 10:17), kirjoittaa Paavali. On suuri ihme, että inhimilliset sanat voivat palvella Hengen voiman kulkuvälineenä. On kuitenkin huomattava, etteivät nämä ole mitään tavallisia sanoja. Nämä ovat Kristuksen sanoja. Ne ovat maanpäällisiä linkkejä taivaaseen. Hänen evankeliuminsa sanat puhaltavat elämää kuolevaan maailmaamme. Se on Kristuksen elämää, joka on meidän elämämme. *“Minä elän”,* hän puhuttelee Kirkkooan kirkkauden valtaistuimeltaan. *“Minä olin kuollut, ja katso, minä elän aina ja iankaikkisesti”* (Ilm. 1:18

KR). Kristuksen sana on yksi niistä salaisuuksista, jotka hän on antanut Kirkolle.

Niitä on muitakin. Erityisesti se pesu, jonka me tunnemme pyhänä kasteena, ja se ateria, jonka tunnemme pyhänä ehtoollisena. Nämäkin ovat Jumalan salaisuuksia - pyhiä sakramentteja, jotka Jumala on antanut Kirkolle maan päällä tuodakseen meille elämän. Jopa itse tuo sana *sakramentti* pohjautuu latinan kielen sanaan, joka tarkoittaa “salaisuus”.

Vesi ja veri

Nyt meidän järkemme pistää hanttiin: kuinka vedellä voisi olla jotain hengellistä vaikutusta? Kuinka syömisestä ja juomisesta koituisi hengellistä hyötyä? “Saat sen, mitä näet“, olemme taipuvaisia ajattelemaan.

Elämän Herra kuitenkin jatkaa toimimistaan tässä maailmassa aivan samoin kuin hän on aina tehnyt - salatuilla tavoilla. Yhä edelleen me tuijotamme Jumalan selkäpuolta vedessä, leivässä ja viinissä. Hänen sanansa valtava voima kätkeytyy yhä vaatimattoman ulkokuoren alle. Sama Jumala, joka kääriytyi fyysiseen ruumiiseen Betlehemin tallissa, saapuu meidän elämäämme näkyvien maanpäällisten asioiden kautta. Sakramenttien kautta Jeesus Kristus jakaa nykyisinkin kauan sitten täytetyn työnsä hedelmiä.

Kaksi keskeistä tapahtumaa rajaa Jeesuksen julkisen toiminnan. Hän aloitti pelastustyönsä Jordanvirralla, missä hänet kastettiin, ja hän päätti työnsä noin kolme vuotta myöhemmin Golgatalla, missä hänet ristiinnaulittiin. Näiden kahden tapahtuman väliin sijoittuu lihassa eläneen Jumalan koko pelastustyö.

Näissä kahdessa tapahtumassa - Jeesuksen kasteessa ja hänen

ristinkuolemassaan - sekä niiden välissä toteutui se Jumalan työ, jossa hän vaihtoi oman elämänsä maailman elämään. Jordan ja Golgata. Joki ja risti. Vesi ja veri.

Hän, Jeesus Kristus, on tullut veden ja veren kautta - ei ainoastaan veden, vaan veden ja veren. Ja Henki on todistaja, sillä Henki on totuus. Todistajia on näin kolme: Henki, vesi ja veri, ja nämä kolme todistavat yhtäpitävästi. (1. Joh. 5:6-8)

Näissä jakeissa Johannes liittää Jeesuksen pelastustyön sakramentteihin. Niin kuin oli mennyt todellisuus, samoin on nykyinen todellisuus. Jeesus ei tullut vain veden ja veren kautta, vaan on kolme, jotka todistavat: Henki, vesi ja veri. Toisin sanoen Pyhä Henki jatkaa kaikkina aikoina elämän puhaltamista tähän kuolevaan maailmaan tuomalla elämän Herran työn vaikuttamaan hänen Kirkossaan. Hän, joka kerran tuli veden ja veren kautta, tulee yhä kätkeytyneenä veteen ja vereen: kasteveteen ja ehtoollisen vereen.

Puhumme siitä myöhemmin lisää. Tällä erää huomatkaa, kuinka sama opetuslapsi, Johannes, kuvaa ristin ainutlaatuisista näyttämöä. Sotilaat saivat ohjeet jouduttaa ristiinnaulittujen uhrien kuolemaa, jotta heidän ruumiinsa voitaisiin ottaa alas ennen sapatin alkamista.

Jeesuksen luo tultuaan he huomasivat hänen jo kuolleen eivätkä siksi katkaisseet hänen sääriluitaan. Yksi sotilaista kuitenkin työnsi keihään hänen kylkeensä, ja haavasta vuoti heti verta ja vettä (Joh. 19:33-34)

Onko tämä vain sattumaa? Tuskin. Jeesus Kristus, joka astui kuolemaan Jordanin vedessä ja joka voitti kuoleman Golgatan verellään, ruokkii ja ravitsee vedellä ja verellä Kirkkoaan sakramenttien avulla kaikkina aikoina. Kuoleman edessä ja kuole-

mansa avulla elämän Herra hankki elämän meidän kuolevalle maailmallemme. Sellainen toivo meillä on.

“Sinä olet minun rakas Poikani, sinuun minä olen mieltynyt”, sanoi Isä, kun Jeesus seisoj Jordanissa märkänä kastevedestä (Luuk. 3:22). *“Isä, sinun käsiisi minä uskon henkeni”*, sanoi Jeesus verta vuotavana ristillä kuollessaan (23:46). Tästä me näemme, että kuolema on menettänyt hirmuvaltansa. Isä rakasti maailmaa niin paljon, että hän antoi ainoan Poikansa kuolemaan, jotta me saisimme elää. Kuten Jeesus Kristus miellytti Jumalaa kasteessaan, samoin hän teki kuollessaankin. Jeesuksen sakramentaalinen pesu ja ateriat kietovat meidät Jeesuksen kuolemaan. Hänen kuolemassaan on elämä. Niin historia toistaa jälleen itseään. Jeesuksessa Kristuksessa sinä ja minä miellytämme Taivaan Isää.

Sakramenteissa on paljon enemmän kuin alkuun näyttää. Saat paljon enemmän kuin näet. Niiden takana on kätkeyty todellisuus. Pyhän kasteen vesi ja ehtoollisen ruumis ja veri virtaavat hänen tosi ruumiistaan ja verestään, joissa jumaluuden koko täyteys asuu ruumiillisesti. Hänen kyljestään pulppusi Golgatalla vettä ja verta hänen Kirkolleen tämän kuolevan maailman jokaisena päivänä.

Siinä veressä on elämä. Se on itsensä Jumalan elämää.

Keskustelukysymyksiä

1. Juutalainen filosofi, Ernest Becker kirjoitti kirjan *The Denial of Death* (“Kuoleman kieltäminen”, The Free Press, 1973), jossa hän kuvaa ihmisten hyödyttömiä yrityksiä paeta kuolemaa kieltämällä sen todellisuus ja lopullisuus. Kuinka sinun mielestäsi ihmiset yrittävät välttää todellisuutta, jota Senkebil kuvaa sanomalla, että “koko elämä eletään haudan partaalla.”

2. Kuinka Jumalan “henkilökohtainen ilmestyminen maailmaan” on ristiriidassa meidän todellisuudentajumme kanssa? Ks. 1. Kor. 1:18-25.

3. Lue 1. Kun. 8:27-30, joka on osa temppelin vihkimistoimitusta. Kuinka Jumala teki läsnäolonsa näkyväksi maallisella tavalla temppelissä? Kuinka temppeli täydellistyi Jumalan Pojan ihmiseksi tulemisessa (inkarnaatiossa)? Ks. Joh. 1:14; 2:14-22.

4. Lue jouluevankeliumit Matt. 1:18-25 ja Luuk. 2:1-20. Huomaa, että Matteus kertoo Herran syntymän Joosefin ja Luukas Marian näkökulmasta. Kuinka molemmat evankelistat painottavat ihmiseksi tulemisen (inkarnaation) tosiasiaa?

5. Hermann Sasse kirjoittaa: “Tunnustuksella, että Jeesus on *kyrios* (“Herra”) kristillinen usko erottuu kaikista ympäröivistä uskonnoista. Tunnustus, että Jeesus on Kristus olisi saattanut olla mahdollinen juutalaisuuden piirissä ... Mutta tunnustus, että Jeesus on Herra toi tullessaan lopullisen eron synagogan ja kirkon välille (We Confess Jesus Christ, CPH, 1984, 12). Mitä tunnustetaan, kun sanotaan, että Jeesus on “Herra”?

6. Kuinka kuvaisit Kol. 2:9 mukaan “syvintä salaisuutta ja perustavanlaatuisinta todellisuutta, joka on koskaan esiintynyt meidän maailmassamme” (Senkbeil). Huomaa Yksimielisyyden ohjeessa (VIII: 64) annettu selitys tälle jakeelle: “Yhdessä vanhan oikeauskoisen Kirkon kanssa me uskomme ja opetamme Pyhän Raamatun pohjalta laaditun selvityksen mukaisesti, että inhimillinen luonto on Kristuksessa tullut osalliseksi majesteetista persoonallisessa yhtymyksessä. Koska Kristuksessa asuu jumaluuden koko täyteys (Kol. 2:9) - ei niin kuin muissa pyhissä ihmisissä tai enkeleissä vaan - ruumiillisesti, omassa ruumiissaan, jumaluus loistaa omak-

sumassaan inhimillisessä luonnossa kaikessa majesteettisuudessaan, voimassaan, kirkkaudessaan ja vaikuttavuudessaan tahtonsa mukaan eli milloin ja miten tahtoo”.

7. Mitä Jeesus antaa maailman elämän puolesta? Ks. Joh. 6:47-51.

8. Profeetta Jesaja kirjoittaa: “Totisesti sinä olet salannut itsesi, Jumala, sinä Israelin Jumala, Pelastaja!” (45:15). Kuinka Jumala kätkeytyy Jeesuksen ruumiissa? Mitä hän “kätkeytyneisydessään” paljastaa?

9. Kuinka sanaa “salaisuus” käytetään Dan. 2:19? Apostoli Paavali käyttää sanaa “salaisuus” evankeliumin yhteydessä. Paavali käyttää tätä sanaa esimerkiksi Kolossalaiskirjeessä neljä kertaa (1:26-27; 2:2; 4:3). Mikä on tämän salaisuuden sisältö, ja kuinka Jumala tekee sen tunnetuksi?

10. Mitä ovat “Jumalan salaisuudet” 1. Kor. 4:1? Kuinka nämä salaisuudet ovat “kouriintuntuvia linkkejä ikuisuuteen” (Senkbeil)?

3. MEIDÄN KUOLEMAMME JA HÄNEN RISTINSÄ

Hän alensi itsensä ja oli kuuliainen kuolemaan asti, ristinkuolemaan asti (Fil. 2:8)

“Ei, en todellakaan.” Hänen äänensä oli päättäväinen, vaikkakin väsynyt.

“Mietipä uudelleen”, hänen kumppaninsa intti. “Voit saada sen kaiken. Onnea, kunniaa ja valtaa. On minun vallassani ammentaa sitä kenelle tahdon. Minä nostan ja tuhoan parhaat miehet. Voin nostaa sinut kerralla huipulle. Anna minun tehdä se

tavallani - vain tämän kerran.”

“Mene pois luotani, Saatana”, sanoi Jeesus.

Suuri sankarimme

Näyttämö oli valmis taisteluun. Jo pienessä ihmisruumiissa sai elämän Herra maistaa kuolemaa, vaikka hän on kaikkeuden Herra. *“Kukaan ei sitä (elämää) minulta riistä“*, hän sanoi, *“itse minä annan sen pois”* (Joh. 10:18). Ei ole syytä olla pahoillaan Jeesuksen puolesta. Ei hän ollut mikään avuton moukka tämän maailman vallanpitäjien käsissä. Hän ei ollut mikään sivuosan esittäjä epäinhimillisyyden päättymättömässä tarinassa. Panokset olivat paljon suuremmat. Tämä oli kosminen taistelu, jossa Jeesus kutsui kaksintaisteluun. Se oli taistelua kuolemaan saakka, ja Jeesus voitti sen kuolemallaan. Tämän ainoan kerran uhri selviytyi voittajana. Risti ei ole murhenäytelmä, se on riemuvoitto. Se oli huippusaavutus Jeesukselta, loppiaisen kuninkaalta.

Vieraita idästä

Jos on hartaita muistoja joulukertomuksesta, saattaa olla hieman pettynyt Matteuksen kuvaukseen Jeesuksen syntymästä. Hän jättää näet pois joitakin tutun Luukkaan jouluevankeliumin parhaista kohtauksista. Ei enkelikuoroja, ei kiireisiä paimenia ryntäämässä Betlehemiin, ei viehättävää seimikohtausta. Matteuksen evankeliumi hyppää suoraan näiden yli. Näyttämö vaihtuu Joosefin avioitumisesta neitsyt Marian kanssa suoraan tietäjien saapumiseen Marian lapsen synnyttyä.

Unesta herättyään Joosef teki niin kuin Herran enkeli oli käskenyt ja otti Marian vaimokseen. Hän ei kuitenkaan koskenut vaimoonsa ennen kuin tämä oli synnyttänyt pojan. Joosef antoi pojalle nimen Jeesus. Kun Jeesus oli syntynyt Juudean

Betlehemissä kuningas Herodeksen aikana, Jerusalemiin tuli idästä tietäjiä. (Matt. 1:24-25, 2:1)

Koska nämä miehet tulivat itäisiltä mailta, on kirkko kutsunut heidän vierailuaan Jeesus-lapsen luona epifaniaksi eli “ilmestymiseksi”. Näin paljastui, että Isän rakkaus on jakamatonta. Jeesus ei tullut vain Jumalan valittua kansaa, Israelia, varten, vaan koko ihmiskuntaa varten. Niinpä nämä ulkomaalaiset vieraat Matteuksen evankeliumissa antavat toivon meille kaikille.

Me emme tarkalleen tiedä, keitä nämä miehet olivat. Tähdistä ennustajia, ammattimaisia tähtien tarkkailijoita tai uskonnollisia guruja, jotkut arvelevat. Traditio kutsuu heitä “kolmeksi kuninkaaksi”, koska he antoivat lapselle Betlehemissä kuninkaallisia lahjoja. Siitä ei ole mitään mainintaa, että tietäjiä olisi ollut kolme. Melko varmasti he eivät olleet kuninkaita. Itse asiassa me tiedämme näistä miehistä hyvin vähän. He ilmestyivät kuin tyhjästä. Mutta matkan tarkoitus, jonka he Juudean kuninkaalle ilmaisivat, sai ihmiset suunniltaan. Koko kaupunki joutui käymistilaan.

“Missä se juutalaisten kuningas on, joka nyt on syntynyt? Me näimme hänen tähtensä nousevan taivaalle ja tulimme osoittamaan hänelle kunnioitustamme.” Kuullessaan tästä kuningas Herodes pelästyi, ja hänen kanssaan koko Jerusalem.” (Matt. 2:2-3)

Herodes oli sen tyyppinen kuningas, joka kokee itsensä uhatuksi tällaisten uutisten vuoksi. Vainoharhaisena, vallanhimoisena hallitsijana hän historioitsijoiden mukaan järjesti usean oman poikansa murhauttamisen suojellakseen omaa kruunuaan. Niinpä hän nytkin hautoi salajuonta päästääkseen päiviltä myös tämän lapsikuninkaan. Hän vetosi tietäjien apuun: *“Menkää sinne”*, hän sanoi, *“ja ottakaa asiasta tarkka selko. Kun löy-*

dätte lapsen, niin ilmoittakaa minulle, jotta minäkin voisin tulla kumartamaan häntä” (Matt. 2:8). Se kuulosti hurskaalta pyynnöltä, mutta hän valehteli päin naamaa. Herodeksella ei ollut aikomustakaan tulla kunnioittamaan lasta. Verilöyly, jonka hän myöhemmin järjesti kaikille Betlehemin poikalapsille, paljasti hänen todelliset aikeensa (2:16). Jumalan väliintulo kuitenkin pelasti Jeesuksen elämän - tiettyyn päivään saakka.

Selvä päämäärä

Näin risti loi varjonsa elämän Herran ylitse jo hänen lapsuudessaan. Tämä Betlehemin murhatyö oli Jeesukselle tulevan varjoa. Edessä hämötti kuolema. Sitä voisi kutsua hänen toimenkuvakseen. Samanaikaisesti tosi Jumalana ja tosi ihmisenä Jeesus Kristus suuntautui pelastustyöhön, jolla hän sinetöi oman päämääränsä.

Nämä lapset ovat ihmisiä, lihaa ja verta, ja siksi hänkin tuli ihmiseksi, heidän kaltaisekseen. Siten hän kykeni kuolemaan riistämään vallan kuoleman valtiaalta, Saatanalta, ja päästämään vapaiksi kaikki, jotka kuoleman pelosta olivat koko ikänsä olleet orjina (Hepr. 2:14-15)

Kuolemantuomio leijui koko ihmiskunnan yllä, ja Jumalan kuolema oli ainoa tapa päästä sen alta. Ihmiskunta eli orjuudessa, kuoleman panttivankina. Niinpä kuoleman piti kuolla. Sen hintana oli elämä - Jeesuksen ihmislihaan ruumiillistuneen Jumalan elämä. Jeesus ei voinut väistää kuolemaa. Hän tuli omien sanojensa mukaan tätä tarkoitusta varten: *“antamaan henkensä lunnaiksi monen puolesta”* (Mark. 10:45).

Tietäjät olivat oikeassa, kun kutsuivat Jeesusta kuninkaaksi tavalla, jota eivät osanneet kuvitella. Betlehemiissä syntynyt pieni vauva oli todella kuningas. Mutta tämä kuningas oli erilainen.

Hänen kuningaskuntansa ei ollut tästä maailmasta, kuten hän vuosia myöhemmin kertoi Pilatukselle. Eikä hän tosiaankaan toiminut niin kuin maalliset kuninkaat. Jumala, joka kätkeytyi ihmisruumiiseen pelastaakseen meidät, kätki kuninkaallisen majesteettisuutensa häpeään ja kunnianttomuuteen. Hänen voimansa ilmestyi heikkoudessa, hänen kunniansa epäsuosiossa. Hänen kruununsa oli tehty orjantappuroista, ja hänen valtaistuihensa oli puinen risti. Uhrina hän toi meille voiton. Tappiossa hän saavutti voiton. Kuolema oli hänen matkansa pää, ja risti hänen päämääränsä.

Tämä kunnioitettava kertomus alkoi kuitenkin jo kauan ennen kuin hänet naulittiin ristille.

Jordanin yhteys

Kaikki alkoi Jordanilla. Siellä eriskummallinen profeetta Johannes oli muokannut toimintansa ytimen; hän *saarnasi ... parannuksen kastetta syntien anteeksisaamiseksi*, niin kuin Markus sitä kuvaa (1:4 KR). Kamelinkarvaan ja -nahkaan pukeutuneena, heinäsirkkoja ja villihunajaa syöden, oli Johannes (”Kastaja”, kuten häntä yleensä kutsutaan) kuin ilmetty kuuluisa profeetta Elia, joka kuningas Ahabin aikoina kutsui Israelia parannukseen. Juudean ja Jerusalemin asukkaat kerääntyivät Jordanin erämaahan kuulemaan häntä. He uskoivat, että hän olisi luvattun vapauttajan edeltäjä, kuten profeetta Malakia oli ennustanut: *”Kuulkaa! Ennen kuin tulee Herran päivä, suuri ja pelottava, minä lähetän teille profeetta Elian”* (3:23).

Johannes kutsui itseään ”huutavan ääneksi erämaassa”. Vuositoja aikaisemmin Jesaja oli ennustanut, että sellainen sanansaattaja ilmestyisi, joka *”valmistaa Herralle tien”* (40:3). Niinpä Johannes rakensi leirin erämaahan Jordanin partaalle ja saarnasi tulista sanomaansa parannuksesta odottaen Herran tulemistä:

Kirves on jo pantu puun juurelle. Jokainen puu, joka ei tee hyvää hedelmää, kaadetaan ja heitetään tuleen. Minä kas-tan teidät vedellä parannukseen, mutta minun jälkeeni tulee toinen, joka on minua väkevämpi. Minä en kelpaa edes rii-sumaan kenkiä hänen jalastaan. Hän kastaa teidät Pyhällä Hengellä ja tulella. (Matt. 3:10-11)

“Hän kastoi heidät Jordanin virrassa, kun he tunnustivat syn-tinsä”, kertoo Matteus (3:6 KR). Kun Jeesus sitten astui kas-tettavaksi, Johannes vastusteli. *“Minunhan pitäisi saada sinulta kaste!”* hän sanoi (3:14). Me tiedämme, mitä Johannes tarkoitti. Mitä Jeesus hyötyisi Johanneksen kasteesta, kun hänellä ei ollut omia syntejä tunnustettavana? Salli nyt, vastasi Jeesus, ja vaati joka tapauksessa päästä kasteelle. *“Näin meidän sopii täyttää kaikki vanhurskaus”,* hän vastasi (3:15 KR). Hän näet halusi ot-taa meidän syntimme päälleen. Hän vaati saada kantaa meidän syyllisyyttämme, sillä hän suuntautui kuolemaan meidän kuole-mamme.

Ja kuolla hänen piti. Lopulta hän henkäisi viimeisen kerran tunteja kestäneen piinaavan häpeän jälkeen ristillä. *“Meidän rikkomuksemme olivat hänet lävistäneet ja meidän pahat tekome hänet ruhjoneet”,* profetoi Jesaja (53:5). Jeesus kuoli siis lainatun kuoleman. Se oli meidän kuolemamme, mutta se toi meille elämän. *“Hänen haavojensa kautta”,* selittää Jesaja, *“me olemme parantuneet.”*

Eikä hänen kasteensakaan ollut hänen omansa vaan sekin oli meidän. Jordanin kasteen kautta Jeesus otti päälleen maailman syntien tuomat velvoitteet. Siellä hän otti ristinsä yhtä todellises-ti kuin silloin, kun Pilatuksen sotilaat laskivat ristinpuun hänen hartioilleen. Jordanilla synnitön Jumalan Poika tehtiin synniksi meidän puolestamme. Kuolema astui kuvaan. Hänen päämää-ränsä sinetöitiin hänen kastevedessään. Jordanilla elämän Herra

astui sankarillisesti kuolemaan. Koska synnin palkka on kuolema, Jeesuksen kaste viittasi säälimättä hänen ristiinsä ja kuolemaansa.

Kiusaajan temput

Kukaan ei vapaaehtoisesti valitse kuolemaa, jos saa valita. Kukaan ei valikoi heikkoutta, kärsimystä ja koettelemusta voiman, vallan ja arvostuksen sijaan. Sinä ja minä pidämme parempana kunnian kuin ristin tietä. Niin se on ollut siitä lähtien kun ensimmäiset esivanhempamme lankesivat Saatanan kiusaukseen.

Saatana on kapinallinen, raivoisa soturi. Raamattu kertoo, että hän on kapinoiva enkeli, joka on kaiken maailman pahuuden kaamea lähde. Hän ei ollut tyytyväinen asemaansa yhtenä Jumalan enkelipalvelijoista vaan pyrki olemaan kuin Jumala. Raamattu kuvaa Saatanaa vaihtelevasti kiusaajaksi ja hävittäjäksi, mutta ehkä parhaiten tunnettu on hänen kaikkein osuvin nimensä: Saatana, joka tarkoittaa ”syyttäjä”. Hän saa kieroutunutta mielihyvää siitä, että syyttää Jumalan lapsia ja osoittaa heidän syyllisyyttään ja häpeäänsä.

Vanha murhenäytelmä

“*Kaikki kuolevat Aadamissa*”, muistuttaa apostoli meitä (1. Kor. 15:22 KR). Tämä on se järkyttävä seuraus tunnetusta kiusauksesta Eedenin puutarhassa. Päältä katsoen se oli vain yksinkertainen teko: kielletyn hedelmän syöminen. Syvemmällä tasolla pelissä oli kuitenkin paljon enemmän. Aadam ja hänen vaimonsa sortuivat Saatanan suosimaan taktiikkaan. He pitivät omaa arvoaltaansa tärkeämpänä kuin Jumalan sanaa. “*Hyvän ja pahan tiedon puusta älä syö*“, oli Luoja sanonut heille, “*sillä sinä päivänä, jona sinä siitä syöt, pitää sinun kuolemalla kuoleman*” (1. Moos. 2:17 KR). “*Ette suinkaan kuole*”, väitti Saatana ujos-

telematta, *“vaan Jumala tietää, että sinä päivänä, jona te siitä syötte, aukeavat teidän silmänne, ja te tulette niin kuin Jumala tietämään hyvän ja pahan”* (1. Moos. 3:5 KR).

Se oli puolitotuus. Aikaisemmin he olivat tienneet vain hyvän, mutta nyt he tulisivat tietämään myös pahan. Niin paljon oli väitteessä perää. Ihminen kuitenkin menettää jotain, kun hän pyrkii olemaan kuin Jumala. Hän menettää elämän, ja päättyy kuolemaan. Se tapahtui Aadamille ja Eevalle, ja se tapahtuu jokaiselle ihmiselle sen jälkeen kun Adam lankesi Saatanan petokseen.

“Valehtelija ja valheen isä”, kutsui Jeesus häntä (Joh. 8:44). Hän tiesi sen omasta kokemuksestaan, sillä hän oli ollut kasvokkain Saatanan kanssa. Eedenissä kiusaaja voitti Aadamin, mutta Jordanin erämaassa osat vaihtuivat. Siellä oli eri näyttämö, mutta sama murhenäytelmä. Jeesuksen kiusaus erämaassa johdatti viimeiseen näytökseen, jossa Jeesus Kristus Golgatalla sai voiton Saatanasta. Tämä voitto kuitenkin alkoi jo Jordanin aitiomaassa, jossa uusi Adam pääsi niskan päälle. Jeesus Kristus, Jumala ihmisruumiissa, seiso i siellä napit vastakkain Saatanan kanssa. Tällä kertaa Saatanana hävisi.

Uusi näyttelijä

Saatanana ei täräyttänyt päin naamaa; sen sijaan hän käytti Jeesukseen kaikki mahdolliset juonensa. Nälkä, voima, arvostus - niistä tuli aseita Saatanan käyttöön. Saatanana yritti kaikin tavoin saada Jeesuksen väistämään ristin. *“Te tulette olemaan sellaisia kuin Jumala”*, hän maanitteli Eevaa ja hänen miestänsä. *“Kaiken tämän minä annan sinulle, jos polvistut eteeni ja kumarrat minua”*, hän lupasi Jeesukselle (Matt. 4:9). Siellä Jordanilla uusi näyttelijä astui Eedenin murhenäytelmään. Jälleen kerran täydellinen ihminen kohtasi synnin. Taas kerran ihmiskunnan elämä oli vaakakupissa.

Kastevedestä raikkaana Jeesus suunnisti kohti ristiä. Saatana kuitenkin asetti tuon päämäärän kyseenalaiseksi. Hänen tehtävänsä toteutuminen oli käden ulottuvilla. Tekisikö Saatana Jeesuksesta uhrinsa? Lankeaisiko tämä valheeseen, että kunnia olisi parempi kuin risti? Valitsisiko hän arvovallan kärsimyksen sijaan, voiman heikkouden sijaan ja elämän kuoleman sijaan?

Vastaus tuli selkeänä. Meidän suuri kuninkaamme seisoi tukevasti aloillaan. Jeesus Kristus, elämän Herra, kohtasi jokaisen kiusauksen suoraan Jumalan varmallalla sanalla. Lopulta hän kehotti Saatanaa painumaan helvettiin: *“Mene pois Saatana! On kirjoitettu: ‘Herraa, Jumalaasi, sinun tulee kunnioittaa ja ainoastaan häntä palvella’”* (Matt. 4:10). Jeesusta ei saatu luopumaan rististä, koska palkka meidän synnistämme on kuolema. Jeesus määrättiin tähän maailmaan maksamaan meidän velkamme. Mikään ei voisi kääntää hänen ajatuksiaan pois tästä, sillä hän tuli omien sanojensa mukaan *“antamaan henkensä lunnaiksi monen edestä”* (Mark. 10:45 KR). Jordanilta aina Golgatalle asti hänellä oli vain yksi määrätietoinen tarkoitus.

On siis linkki Jordanin ja Golgatan, veden ja veren, joen ja ristin välillä. Se linkki on kuolema - Jumalan kuolema maailman elämän puolesta.

Ristin pahennus

Jotenkin risti on menettänyt teränsä useimpien ihmisten elämässä. Kun monet ristit riippuvat seinillämme ja koristavat kirkkojamme, Paavalin järkyttävä väite kuulostaa oudolta: *“Puhe rististä on hulluutta niiden mielestä, jotka joutuvat kadotukseen”* (1. Kor. 1:18). Kun on nähnyt ristin tavallisena korun muotona ja punkkarin vakiovarusteena, on se menettänyt shokkivaikutustaan. Uupuneet korvamme voivat kuitenkin huomata tietyn purevuuden apostolin tylyissä sanoissa. Rististä julistaminen on

hänen mukaansa juutalaisille herjausta ja pakanoille hulluutta (1. Kor. 1:23).

Risti on pahennus ihmismielelle, kun ymmärtää siihen sisältyvän sanoman. Pinnalta risti näyttää aika vaisulta. Elokuissa kävijöille veri ja haavat ovat vakioainesta. Ristissä sen sijaan ei ole mitään viihdyttävää. Vaikka Golgatalla oli roppakaupalla verta ja haavoja, ristin sanoma on paljon syvemmillä. Siellä tapahtui paljon enemmän kuin vain se, mitä voitiin nähdä. Kysymys ei ollut niinkään siitä kidutuksesta, jonka Jeesus joutui kestämään, vaan häpeästä, jonka hän kantoi.

Ristin häpeä

Erikoisuuden tavoittelijat eivät nähneet Golgatassa mitään ainutlaatuista. Heille Jeesuksen risti ei ollut mitään uutta. He olivat nähneet sen kaiken jo aiemmin. Teloituksiin oli Rooman vallan alla muotoutunut tietty järjestys: ensin riisuminen, sitten ruoskiminen ja lopulta naulitseminen. Lopuksi kaikki ristiinnaulitsemiset näyttivät hyvin samanlaisilta. Raastettu, verta vuotava ruumis naulittiin kärsimään hirvittävä kuolema. Joillekin uhreista se tarkoitti viikkojen kuolinkamppailua, ennen kuin he viimein kuolivat heitteillejättämisen tai tukehtumisen seurauksena, kun eivät enää pystyneet keräämään riittävästi voimia täyttääkseen pakottavat keuhkonsa ilmalla.

Pinnalta katsoen Jeesukselle tapahtui aivan samoin kuin kaikille muillekin. Riisuttuna hänet naulittiin ristille kärsimään alaston, häpeällinen kuolema, pilkkaavien katsojien huutaessa tyhmiä vitsejään. Maaherran virallinen syyte riippui pilkaten hänen päänsä yläpuolella: *Jeesus Nasaretilainen, juutalaisten kuningas* (Joh. 19:19).

Hän ei näyttänyt kuninkaalta. Hän näytti itse asiassa sääliittä-

vältä narrilta tuo kilpi päänsä päällä. Pilkkaava joukko luuli, että he nauraisivat viimeiseksi. *“Hän pelasti muita”*, he huusivat, *“mutta itseään hän ei voi pelastaa.”* Mutta ei hän tullutkaan pelastamaan itseään. Hän tuli pelastamaan meidät. Tämä oli hänelle määrätty tarkoitus: antaa oma elämänsä maailman elämän puolesta. *“Edessään olleen ilon tähden”*, muistuttaa meitä apostoli, *“hän häpeästä välittämättä kesti ristillä kärsimykset”* (Hepr. 12:2). Iloissaan hän luopui elämästään. Mielellään hän kantoi meidän syntimme. Iloisesti hän otti meidän häpeämme. Tämä on asian ydin.

On syyllisyyttä, joka on yhteydessä syntiin, mutta häpeä on todellinen tappaja. “Syyllisyys” on jotain vaikeatajuista. Me ravistamme sen yltämme aivan liian helposti. Me siirrämme syyllisyyden muille, aivan kuten Aadam syytti Eevaa omasta synnistään. Häpeää sen sijaan ei voi siirtää. Se on syvällä ihmisen sydämessä, aivan kuin ruma, märkivä haava.

Häpeään sisältyy pureva kipu. Se voi olla tunnontuskaa niistä vahingoista, joita me olemme tuottaneet toisille, tai nöyryytystä loukkauksista, joita me olemme joutuneet kestäämään. Nöyryytys, tunnontuska, armottomuus - kaikki nämä ovat samaa. Kaikki ne yhdessä aiheuttavat yhden suuren, kipeän haavan, jota kutsutaan häpeäksi. Sitä ei voi jättää huomiotta, vaikka se voidaankin ottaa pois.

Jeesus ei jättänyt huomiotta meidän häpeäämme, vaan hän siirsi sen pois. Vaikka hän oli Jumala, hän *“luopui omastaan. Hän otti orjan muodon ja tuli ihmisten kaltaiseksi. Hän eli ihmisenä ihmisten joukossa, hän alensi itsensä ja oli kuuliainen kuolemaan asti, ristinkuolemaan asti”* (Fil. 2:7-8). Alastomassa, häpeällisessä kuolemassaan ristillä elämän Herra otti itseensä synnin syyllisyyden lisäksi myös synnin häpeän. Hän kantoi meidän häpeämme purevan kivun omassa ruumiissaan, *“ja hä-*

nen haavansa ovat meidät parantaneet” (Jes. 53:5).

Golgatalla oli sinä päivänä ruma näyttämö. Silti siellä oli vielä enemmän kuin pystyttiin näkemään. Pilatuksen pureva parodia julistikin ironisesti totuutta. *Juutalaisten kuningas*, oli kirjoitettu tänään alastoman, kuolevan miehen yläpuolelle. Kuningashan Jeesus oli, vaikkei hänellä ollutkaan mitään maallista valtiomahtia tai armeijaa. Salaperäiset tietäjät puhuivat ensimmäisinä tästä Jumalan kunnioitusta herättävästä kertomuksesta ja tässä oli nyt sen viimeinen luku. Luvattu kuningas oli tullut, mutta hänen kuningaskuntansa ei ollut tästä maailmasta. Tämä Jumala ihmisruumiissa oli tullut kuolemaan. Kosminen kuningas luovutti elämänsä maailman elämän puolesta.

Jumalan kuolema

Tämä on ristin todellinen pahennus - että Jumala kuoli maailman syntien puolesta. Ristissä todellakin on elämä meille kaikille, mutta tuo elämä alkaa Jeesuksen kuolemasta. Ja Jeesus on Jumala. Jumalan koko täyteys oli kätkeytyneenä hänen ruumiiseensa. Kun Jeesus kuoli, Jumala kuoli. Niin yksinkertaista ja samalla niin hätkähdyttävää se on. Kaikki monimutkaiset teologiset järjelyt ja älylliset keskustelut haihtuvat ristin edessä. Et pääse pääättelemällä tähän totuuteen. Et tule tähän tulokseen järjellisten keskustelujen kautta. Inhimillinen viisaus tulee aina pitämään tätä sanomaa hulluutena ja heikkoutena. *“Jumalan viisaus on ihmisiä viisaampi ja Jumalan heikkous ihmisiä voimakkaampi”* (1. Kor. 1:25).

Niinpä tämä hullu, heikko risti onkin kristillisen uskon sydän ja keskus. Kaikki muu todellisuus on lähtöisin siitä. Tässä kuolevassa maailmassa meillä ei ole muuta toivoa kuin Kristuksen risti ja sen sanoma - Jumalan kuolema maailman elämän puolesta.

Tappion tuska

Kun kaikki oli ohi Golgatalla, he ottivat hänen ruumiinsa alas ja veivät sen hautaan. “Ristiinnaulittiin, kuoli ja haudattiin”, Kirkko tunnustaa vanhassa kastetunnustuksessaan. Nämä kolme kuuluvat yhteen, niin kuin kolme vasaran iskua, jotka kuuluttavat kaikkia aikakausia varten sen, mitä ristillä tapahtui. Tämä ei ole kuva tai vertauskuva Jumalan rakkaudesta ihmiskuntaa kohtaan. Tässä rakkaus on kouriintuntuvassa, vahvassa merkityksessään: Jumala ihmisruumiissa makaa alhaalla kuolemassa, haudattuna. Se oli todellinen hauta, koska kuolemakin oli todellinen.

Se näytti tappiolta. Jopa Jeesuksen omille oppilaille hänen kuolemansa näytti tappiolta. Luukas kertoo kahden Emmauksen tien kulkijan epätoivosta. Kävellessään kotiin Golgatan jälkeen he keskustelivat vieraan kanssa, joka näytti autuaan tietämättömältä koko ikävästä tapahtumasta. He valistivat häntä kuluneen viikon järkyttävistä tapahtumista. Jeesus Nasaretilaista, johon he olivat panneet toivonsa, ei enää ollut. *“Meidän ylipappimme ja hallitusmiehemme luovuttivat hänet tuomittavaksi kuolemaan ja ristiinnaulitsivat hänet. Me kuitenkin olimme eläneet siinä toivossa, että hän olisi se, joka lunastaa Israelin”* (Luuk. 24:20-21). Heidän sanansa tihkuivat kitkerää pettymystä. Me toivoimme. Kerran oli toivo, mutta ei enää. Kaikki toivo Israelin lunastamisesta oli kuollut ja mennyt, haudattu heidän ristiinnaulitun Herransa kanssa.

“Ristiinnaulittiin, kuoli ja haudattiin”. Niin se tapahtui, ja näin he muotoilivat asiat vieraalle, joka tuntui niin tietämättömältä Jeesuksesta. Eikö hän nähnyt tämän kaiken tarkoituksettomuutta? Mutta itse asiassa nämä kaksi olivat ne, jotka eivät nähneet. Heidän kanssaan kulkenut mies ei ollut kukaan muu kuin itse Jeesus Kristus, haudasta nousseena. Myöhemmin heidän silmänsä avattaisiin tuntemaan hänet, kun hän murtaisi leipää ja antaisi

heille. Kaiken sokeuden keskellä hänen sanansa säteilivät iloa heidän epätoivoiseen sydämeensä: *“Juuri niinhän Messiaan piti kärsiä ja sitten mennä kirkkauteensa”*, hän sanoi. Hän paljasti Kirjoituksista, miten Jumalan voittosuunnitelma sisälsi jo alusta alkaen tappion ristillä.

Sykähdyttävä voitto

Aadamin kapinasta lähtien tämä elämää pursuva maailma on aina ollut kuoleman partaalla. Näin on myös meidän kohdallamme. Vaikka kuolisimme elääksemme, me kuitenkin kuolemme. Kaikkensa antaminenkaan ei riitä. Kuoleman keskellä on kuitenkin elämä. Se elämä on Jeesuksessa Kristuksessa, jonka koko ruumis kuvastaa elämää. Ojentamalla elämänsä kuolemaan hän voitti meille elämän. Antamalla ruumiinsa ja vuodattamalla vereensä elämän Herra antoi itsensä maailman elämän puolesta.

Ristinkuolemassaan tämä elävä Herra toi elämän meidän kuolevaan maailmaamme. Kristuksen kuolema ristillä merkitsee myös itse kuoleman kuolemista. Tämä ennustettiin jo vuosisatoja ennen kuin se tapahtui. *“Tällä vuorella”,* Jesaja profetoi, *“Herra Jumala ... repäisee pois verhon, verhon kaikkien kansojen yltä, vaatteen joka on levitetty niiden ylle. Kuolema on nieltä ainiaaksi. Herra Jumala pyyhkii kaikkien kasvoilta kyynelät ja vapauttaa kansansa alennuksesta ja häpeästä kaikkialla maan päällä. Näin on Herra puhunut”* (Jes. 25:6-8).

Tämä kaikki toteutui Golgatalla, jota he kutsuivat “Pääkalonpaikaksi”. Se oli kuoleman paikka ja risti oli kuoleman työkalu. Juuri siinä paikassa ja sillä työkalulla Jumala särki meidän kahleemme ja kukisti kauhistuttavan vihollisemme. Golgatalla elämän Herra ristillään sieppasi voiton tappion kidasta. *“Se on täytetty”,* sanoi Jeesus henkäistessään viimeisen kerran (Joh. 19:30). Ja niin hän oli tehnyt. Kun hän kuoli, synnin ja kuole-

man koko voima kuoli hänen kanssaan. Kuolemassaan Jeesus Kristus nieli kuoleman ainiaaksi. Kristuksen kuolema tarkoitti kuoleman kuolemaa. Siksi risti tuo elämän. Kristuksen elämä on aina elämää, joka lähtee kuolemasta.

Meidän kuolevalle maailmallemme on olemassa elämä. Se on elämää Jeesuksen yhteydessä. Hän on ylösnoussut meidän puolestamme, mutta ensin “ristiinnaulittu, kuollut ja haudattu”. Hänelle ei ollut mitään muuta tietä elämään kuin kuoleman kautta. Näin on myös meidän kohdallamme. Voit joko kuolla yksin tässä maailmassa, tai voit kuolla Jeesuksessa. Sinulla voi olla omanlaisesi elämä, tai sitten hänenlaisensa elämä. Sinun tiesi johtaa elämästä kuolemaan. Hänen tiensä johtaa kuolemasta elämään.

Kasteen yhteys

Tässä maailmassa ei ole tietä elämään ilman Jeesusta. Meidän ei kuitenkaan tarvitse elää erossa hänestä. Hän on antanut Kirkolle kaikkina aikoina saman yhteyden hänen pelastaviin tekoihinsa. Se yhteys on kaste. Kaste on yhteys sekä Jordanille että Golgatalle. Joella hän ensi kertaa kohtasi meidän kuolemamme ja ristillä hän lopullisesti voitti sen omalla kuolemallaan. Jeesuksen Kristuksen tie johtaa aina kuolemasta elämään. Tulemalla osalliseksi hänen kuolemastaan kasteessa me samalla tulemme osallisiksi myös hänen ylösnousemuksestaan, kuten apostoli sanoo: *“Koska Kristus on herätetty kuolleista, hän ei enää kuole eikä kuolemalla ole enää valtaa häneen”* (Room. 6:9). Siksi kaste Kristukseen on oikea avain elämään.

Hänen elämäantavasta ruumiistaan vuoti vettä hänen kuoltuaan. Yhteys meidän kuolevan maailmamme ja elävän Herran välillä on pesussa, jonka hän on antanut Kirkolleen. Se on elämäantava vesi, koska se on meidän yhteytemme ristiinnaulittuun ja ylösnousseeseen Herraan. *“Kaikki te, jotka olette Kristukseen*

kastettuja, olette pukeneet Kristuksen yllenne” (Gal. 3:27). Tämän meidän kuolevan maailmamme keskellä on jokaisella kastetulla Jumalan lapsella osallisuus loppumattomaan elämään. Kasteessa me kuolemme Kristuksessa; kasteessa me elämme Kristuksessa.

Hänen kuolemassaan on elämä. Samoin on elämä hänen peussaan. Se on itsensä Jumalan elämää.

Keskustelukysymyksiä

1. Vertaa Fil. 2:5-11 ja uskontunnustuksen toista kohtaa (“Ja Jeesukseen Kristukseen ...”) ja sen selitystä Vähässä katekismuksessa. Kuinka sekä Filippiäiskirje että katekismus painottavat, että Jeesus Kristus on lihaksi tullut Jumala? Kuinka molemmat puhuvat Jeesuksen pelastustyöstä?

2. Lue Matt. 2:1-12. Kuinka Jeesuksen kuninkuus ilmaistaan toisin kuin esim. Herodeksen kuninkuus? Ks. myös Joh. 18:33-37 ja 19:19.

3. Isossa katekismuksessa (II: 28-30) Martti Luther kuvaa lunnastusta näillä sanoilla: “Sillä kun meidät oli luotu ja kun olimme saaneet Jumalalta, Isältä, kaikenlaista hyvää, Perkele tuli luoksemme ja johdatti meidät tottelemattomuuteen, syntiin, kuolemaan ja kaikenlaiseen onnettomuuteen. Niin me jouduimme Jumalan vihan alaisiksi ja menetimme hänen armonsa. Saimme omasta syystämme ja ansiostamme tuomion ikuiseen rangaistukseen. Siihen ei löytynyt mitään apuneuvoa eikä lohdutusta, kunnes tämä ainoa ja iankaikkinen Jumalan Poika armahti pohjattomassa hyvydessään meitä hätään ja kurjuuteen vajonneita ja astui taivaasta avuksemme. Näin karkotettiin kaikki nuo hirmuvaltiaat ja vanginvartijat. Heidän tilalleen astui Jeesus Kristus, elämän, vanhurskauden, kaiken hyvyden ja autuuden

Herra. Meidät kurjat ja kadotetut ihmiset hän tempaisi helvetin kidasta, voitti meidät vapaiksi ja saattoi takaisin Isän suosioon ja armoon. Hän otti meidät omikseen, turvaansa ja suojaansa, hallitakseen meitä vanhurskaudellaan, viisaudellaan, vallallaan, elämällään ja autuudellaan.” Mitä tämä kaikki merkitsee sinulle tänään?

4. Lue Matt. 3:13-17. Luther selittää tätä jaksoa Isossa katekismuksessaan (IV:21) ja kirjoittaa: “Et kai sentään pidä leikkinä (engl. “pilailuna”) sitä, että Kristusta kastettaessa taivas avautui, Pyhä Henki laskeutui alas kaikkien nähden ja tuon hetken täytti jumalallinen kunnia ja valta”. Senkbeil sanoo, ettei “Jeesuksen kaste ollut hänen omansa. Se oli meidän kasteemme”. Kuinka Jeesuksen kaste oli meidän kasteemme?

5. Herra, joka opetti meitä rukoilemaan “Äläkä saata meitä kiusaukseen” joutui itse kiusatuksi samoin kuin meitä kiusataan, kuitenkin ilman syntiä (ks. Hepr. 4:15). Tarkastele kertomusta Jeesuksen kiusauksesta Matt. 4:1-11, ja vertaa sitä toiseen suureen kiusauksettomuuteen 1. Moos. 3:1-19. Kuinka Saatana molemmissa tapauksissa koettaa “pettää meitä, johdattaa meitä väärään uskoon, epätoivoon tai muuhun suureen häpeään ja pahuuteen”, käyttääksemme Vähän katekismuksen sanoja (kuudes pyyntö)?

6. Kuinka Saatana uudistaa hyökkäyksensä Jeesusta vastaan seuraavissa raamatunkohdissa: Matt. 16:21-23; 26:36-46 ja 27:39-43?

7. Senkbeil kiinnittää huomion sanaan “häpeä”. Heprealaiskirjeen kirjoittaja kertoo meille, että Jeesus “häpeästä välittämättä kesti ristillä kärsimykset” (12:2). Mikä oli se häpeä, jonka Jeesus kantoi menemällä ristille? Ks. Jes. 52:13-53:12; 1. Kor. 1:18-31 ja Gal. 3:10-14.

8. Kuinka Jumala poisti Aadamin ja Eevan häpeän 1. Moos. 3:21? Kuinka Jeesus poisti meidän häpeämme? Ks. Mark. 10:45 ja Gal. 3:26-29.

9. Kuinka apostolisen uskontunnustuksen sanat “ristiinnaulittiin, kuoli ja haudattiin” määrittelevät ristin merkityksen?

10. Lue Luuk. 24:13-35. Minkä keinojen avulla ylösnoussut Herra muuttaa Emmauksen tien kulkijoiden pettymyksen iloksi? Kuinka Jeesus edelleenkin tekee sen meidän puolestamme jumalanpalveluksessa?

OSA 2

KRISTITYN ELÄMÄN SAKRAMENTAALINEN KESKUS

4. Pyhä kaste: elämän vesi

...teidät pelastaa nyt kaste (1. Piet 3:21)

Pekka oli mykistynyt. Se ei tuntunut oikealta. Vuoden suurimmalla yhteislounaalla ei yhtään tarjoilijaa ollut näkyvissä. Mutta mikä pomoon oli mennyt? Hän raivasi tietään pöydän ympärillä palvelleen kutakin ruokailijaa. He vain istuivat kuin tatit ja antoivat hänen jatkaa! Kun pomo tuli hänen luokseen, Pekka sanoi: “Anteeksi vaan, mutta minä en hyväksy tätä. Miksi sinä haluat palvella minua?”

Jeesus katsoi kiusoittelevasti kädet yhä märkinä vesimaljasta. Hänen sanansa olivat ystävälliset ja kutsuvat: “Jos minä en pese sinua, ei sinulla ole sijaa minusssa.”

Kuoleman läpi elämään

Kuolemasta elämä. Kuulostaa oudolta, mutta juuri niin Kristus toi elämän tähän kuolevaan maailmaan. Kuoleman kautta - hänen ristinkuolemansa. Hänen ruumiistaan virtasivat hänen kuolemansa merkit, veri ja vesi. Meille ne kuitenkin ovat elämän

merkit. Itse asiassa ei elämään ole muuta tietä kuin se, joka vie Jeesuksen kuoleman kautta. Me kaikki kuolemme, mutta me voimme kuolla joko yksin tai Jeesuksessa. Hänen kuolemansa tuo elämän, ja juuri kuolemalla hänessä me todella alamme elää.

Suuri paradoksi

Olen jo osoittanut, miten Jumala toimii nurinkurisesti Jeesuksessa Kristuksessa. Hän näyttää toimivan aivan täysin päinvastoin kuin me kuvittelimme. Hän näyttää voimansa heikkouudessa, kunnian häpeässä, majesteettisuuden alhaisuudessa. Siitä lähtien kun enkeli ilmoitti Marian kohdussa olevan alkion olevan Jumalan Poika, aina siihen saakka kun sotilaat ottivat hänen ruumiinsa alas ristiltä ja ystävät hautasivat hänet lainahautaan, Jeesuksessa oli aina enemmän kuin voitiin nähdä. Me luulemme, että me saamme vain sen, mitä näemme. Näin ei kuitenkaan ole Jeesuksen suhteen. Kun katsomme Jeesusta, katsomme itse asiassa Jumalan selkäpuolta.

Jumalan selkäpuoli ja hänen nurinkuriset toimensa eivät kuitenkaan olleet yrityys piiloutua meiltä. Itse asiassa hän piiloutui - näennäiseen heikkouteen ja ilmeiseen hulluuteen - jotta hän voisi ilmaista itsensä entistä kirkkaammin. Jumala niin sanoakseni käänsi selkänsä maailmalle, jotta hän voisi kohdata sen niin, ettei maailma tuhoudu syntinsä vuoksi. Se oli hänen tapansa tulla luoksemme henkilökohtaisesti.

Risti on jotain niin henkilökohtaista kuin Jumala ylipäätään voi olla. Eedenissä Aadam ja Eeva peittivät häpeänsä Jumalalta. Golgatalla uusi Aadam pukeutui alastomaan inhimilliseen häpeään. Hän ei piiloutunut. Elämän Herra ei piiloutunut Jumalalta eikä ihmisiltä. Ristillään hän avoimesti osoitti rakkautensa kaikkien nähtäväksi. Se oli piilotettu rakkaus, käärittynä häpeään ja

kuolemaan, jotta me saisimme hänen läheisen rakkautensa ja elämänsä tässä meidän kuolevassa maailmassamme.

Jeesuksen ruumiista virtasi vettä hänen kuollessaan. Se oli lääkejuomaa kuolemaan - Jumalan elämää maailman elämän puolesta. Muu ei riittäisi.

Hävittäjä hävitetään

Jotta Aadamin lapset voisivat jatkaa elämäänsä oli kuoleman kuoltava. Ja kuolema saattoi kuolla vain yhdellä tavalla; kirouksen voisi poistaa vain joku Aadamin lapsista. Jeesus oli erityisen sopiva tähän tehtävään. Marian kautta Aadamin jälkeläisenä, mutta samalla kuitenkin Jumalan Poikana hän oli kuoleman kanssa tekemisissä ottamalla sen omaan ruumiiseensa. Siksi elämän Herran kuolema oli itse kuoleman kuolema. *“Hän on kukistanut kuoleman ja tuonut valoon elämän ja katoamattomuuden lähettämällä maailmaan evankeliumin”*, kirjoittaa pyhä Paavali (2. Tim. 1:10). Samoin Heprealaiskirje täsmentää: *“Nämä lapset ovat ihmisiä, lihaa ja verta, ja siksi hänkin tuli ihmiseksi, heidän kaltaisekseen. Siten hän kykeni kuolemallaan riistämään vallan kuoleman valtiaalta, Saatanalta”* (2:14).

Ristillä Saatanan hirmuvalta kukistettiin. Vanha vastustaja kohtasi tappionsa. Pettäjä petettiin, syyttäjä seiso syytettynä, hävittäjä hävitettiin. Ristillään Jeesus teki tyhjäksi kaiken sen hävityksen, jonka paholainen teki Eedenin puun luona.

Vanha liturgian johdanto tavoittaa hyvin Jumalan sotasuunitelman ironian, kun se asettaa vastakkain kuoleman lähteen ja sen vasta-aineen. Vertailu on jossain määrin hämärää, mutta elävää:

Koska kuolema nousi, pitää Elämänkin nousta uudelleen; ja hänen, joka kerran puun luona voitettiin, pitää samoin puun luona voittaa.

Eedenin puutarhassa Saatana oli voittanut Aadamin. Mutta ristinpuulla uusi Adam löi Saatanan. Kuoleman välineestä tulikin elämän väline.

Se, mitä tapahtui ristillä, tapahtuu myös kastemaljalla. Ristillä siitä puusta, joka oli tuhonnut ihmiskunnan Eedenissä, tuli meidän voittomme Golgatalla. Samoin kasteessa: sama vesi, joka tuhoaa, tuo uuden elämän. Hukuttamisesta tulee uusi syntymä.

Voittajan käsky

Jeesus oli juuri noussut haudasta, jossa hän voitti synnin, kuoleman ja helvetin, kun hän ylösnousseena Herrana antoi ohjeita seuraajilleen. He eivät enää olisi opetuslapsia tai opiskelijoita. Tästä lähtien heidän tunnettaisiin apostoleina eli "lähetettyinä" - Jeesuksen henkilökohtaisina asiamiehinä. *"Minulle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä"*, hän sanoi. *"Menkää siis ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni: kastakaa heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen"* (Matt. 28:18-19). "Kastaminen" tarkoittaa pesemistä. Vedestä tulisi siis toisoin sanoen opetuslapseksi tekemisen aloittaja, kun Jeesuksen henkilökohtaiset edustajat toimittaisivat sen Jumalan arvovallalla. Kasteen vesi on uskoville elämän antaja, samoin kuin se synnille on kuoleman aiheuttaja.

Vetinen hautamme

Raamattu käyttää rikkaita kuvia kirkastaakseen kristillisen kasteen merkitystä ja vaikutusta. Yksi aiheista on voitto Punaisella merellä.

Pyhä Paavali pitää faraon häviötä Punaisellaamerellä kasteen esikuvana. *“Veljet, haluan teidän tietävän, että isämme vaelsivat kaikki pilven johdattamina ja kulkivat meren poikki. Kaikki he saivat pilvessä ja meressä kasteen Mooseksen seuraajiksi”* (1. Kor. 10:1-2). Järkyttävä kertomus faraon tappiosta on luetavissa 2. Moos. 12-15. Hirmuhallitsijan armeijan hukkuminen alkaa pääsiäisestä, kuolemasta vapautumisen ateriasta, jota Jeesus käytti ehtoollisensa perustana. Molempien sakramenttien alkuperä on siis kuolemasta vapautumisesta kuoleman edessä. Siitä myöhemmin lisää.

Huomaa ironia: sama vesi, joka tuhosi faraon ja hänen armeijansa, oli Israelin pelastus. Kun he kulkivat vahingoittumattomina meren läpi, farao ja hänen joukkonsa pyyhkäistiin pois, ja Jumala voitti:

Herra sanoi Moosekselle: ... 'Kohota sauvasi, ojenna kätesi merta kohti ja halkaise sen vedet, niin israelilaiset voivat kulkea meren poikki kuivaa maata pitkin. Minä kovetan egyptiläisten sydämet, niin että he lähtevät teidän peräänne. Ja se, mitä tapahtuu faraolle ja koko hänen sotajoukolleen, hänen sotavaunuilleen ja niiden ajajille, todistaa minun suuruuttani. Kun minun suuruuteni näkyy siinä, mitä faraolle, hänen sotavaunuilleen ja niiden ajajille tapahtuu, silloin egyptiläiset ymmärtävät, että minä olen Herra (2. Moos. 14:15-18).

Tämä ei suinkaan ollut sotilaallinen voitto, kertoo pyhä Paavali. Kaikki israelilaiset *kastettiin Moosekseen*, kun he kulkivat meren poikki (1. Kor. 10:2). On mielenkiintoista, että hän käyttää täsmälleen samoja sanoja kuvaamaan kristillisen kasteen sakramenttia: *Kristukseen kastettu* (Gal. 3:27). Käy ilmi, että pyhän kasteen elämää antavan sakramentin ja Israelin Punaisessa meressä saaman “kasteen” välillä on yhteys.

Ajattelepa näitä vertauskohtia: samalla tavoin kuin Mooses johti pakoa faraon luota, samoin Jeesus johtaa kansansa Saatanan hirmuvallan alta. *Mooseksen* nimi viittaa 2. Moos. 2:10 mukaan hänen nostamiseensa vedestä. Jeesuksen nimi puolestaan on arameankielinen vastine ”Joosualle”, Mooseksen seuraajalle. Hänen nimensä tarkoittaa: ”Herra pelastaa”. On kuin meillä olisi kaksiosainen näytelmä: *Jumala vapauttaa kansansa*. Ensin Mooses, Israel ja Punainen meri. Sitten Jeesus, Kirkko ja kaste. Vanha testamentti asettaa näyttämön ja Uusi testamentti antaa ratkaisun. Ensimmäinen näytös valottaa toista. Jumala vapauttaa kansan veden kautta.

Israelin vapauttanut vesi oli kuolettavaa faraolle ja hänen joukoilleen. Samoin johtaa kasteen pesu lopulta elämään, mutta se kulkee kuoleman kautta. *”Meidät kaikki Kristukseen Jeesukseen kastetut on kastettu hänen kuolemaansa. Näin meidät kasteessa annettiin kuolemaan ja haudattiin yhdessä hänen kanssaan, jotta mekin alkaisimme elää uutta elämää, niin kuin Kristus Isän kirkkauden voimalla herätettiin kuolleista”* (Room. 6:3-4). Maininnassa siitä, että Jeesuksen ylösnousemus tapahtui ”Isän kirkkauden voimalla” kuulemme kaiun siitä kunniasta, jonka Jumala saavutti hukuttamalla faraon ja hänen armeijansa.

Kristuksen voitto tarkoittaa Saatanan tappiota. Hänen voittonsa ja tappionsa sovelletaan henkilökohtaisesti jokaiseen uskovaan kasteessa. Ei ole sattumaa, että Kirkko näihin päiviin saakka on säilyttänyt kastetta edeltävän luopumisen Saatanasta, kaikista hänen töistään ja hänen teistään. Me kaikki tulemme tähän maailmaan synnin, kuoleman ja helvetin orjina. Pyhän kasteen vesissä meidät vapautetaan orjuudesta - me jaamme Kristuksen ristillä saavuttaman voiton. Se voitto tulee kuitenkin kuoleman kautta. Sama kaste, joka nostaa meidät elämään, upottaa meidät ensin kuolemaan. Juuri siksi tässä vedessä on elämä. Aivan kuten Punaisenmeren vedet, niin tämäkin tuo elämän tuhoamalla

viholliset. Kun me kuljemme kasteen vesien poikki, tapahtuu kuolema. Se on sama kuolema, jonka Kristus kuoli kauan sitten: *“Kun Kristus kuoli, hän kertakaikkisesti kuoli eroon synnistä. Kun hän nyt elää, hän elää Jumalalle”* (Room. 6:10).

Kasteessa meidän syntimme haudattiin yhdessä Kristuksen kanssa, ja me kuolimme synnille. Siksi kaste on hautamme. Aivan kuten faraon hauta - vetinen hauta.

Talletussopimus

Edellisessä luvussa me näimme, miten Jeesus otti meidän syntimme harteilleen, kun hän Jordanilla sai kasteen Johannekselta. Siellä hänet annettiin kuolemalle, aivan yhtä varmasti kuin sinä päivänä, jolloin hän otti ristinsä ja suunnisti kohti Golgataa. Meidän kasteemme alkaa Jeesuksen kasteesta, jossa hän astui pelastustyöhönsä katumuksen pesussa syntien anteeksisaamiseksi. Pyhä Henki laskeutui hänen ylleen kuin kyyhkynen palauttaakseen meidän mieliimme sen kyyhkynen, joka esiintyi vedenpaisumuksen lopussa Nooan päivinä. Silloin Isän ääni vakuutti hänet ja hänen pelastustyönsä: *“Sinä olet minun rakas Poikani, johon minä olen mieltynyt”* (Mark. 1:11). Jeesuksen kaste oli siis toisin sanoen sinetti ja vahvistus hänen pelastustyöstään. Kaste oli hänen tallettamistaan meidän kuolemaamme.

Se toimii myös toisinpäin. Niin kuin Jeesus kastettiin meidän kuolemaamme, samoin myös meidät kastetaan hänen kuolemaansa. Meidän kuolemamme merkitsi hänelle kuolemaa, mutta hänen kuolemansa merkitsee meille elämää. Kun meidät talletetaan hänen kuolemaansa kasteessa, meistä tulee hänen kumppaneitaan hänen ylösnousemuselämässään. Siten kaste on samanaikaisesti meidän hautamme ja meidän äitimme, kuten muinaiset kirkkoisät jatkuvasti muistuttivat uskovia. Pyhä kaste on meille sekä kuoleman hauta (engl. tomb) että elämän kohtu (engl. womb).

Elävänä Kristuksessa

Kasteessa toteutunut yhteytemme Jeesukseen hänen kuolemaansa on taustalla Paavalin usein toistamassa sanonnassa *“olla Kristuksessa”*. Koska jaamme hänen kanssaan kuoleman kasteessa, jaamme hänen kanssaan myös ylösnousemuksen. Koska meidät on kasteessa haudattu kuolemaan yhdessä hänen kanssaan, jaamme nyt Kristuksen oman ylösnousemuselämän. Kasteessa meidät annettiin Jeesukseen kuolemaan ja Jeesuksen ylösnousemukseen. Ja jos meidät on annettu Jeesuksen kuolemaan ja ylösnousemukseen, meidät on annettu itselleen Jeesukselle. Siksi jokainen kastettu uskova nyt elää *“Kristuksessa”*.

Tämä ei ole vain kielikuva, eikä se ole ainoastaan apostoli Paavalin lempisanonta. Uusi testamentti tekee päivänselväksi, ettei uskovan elämä ole enää hänen omansa; hän elää Kristuksessa, samoin kuin Kristus elää hänessä. Tämä tarkoittaa, että Jeesus elää omaa elämäänsä jokaisen kastetun Jumalan lapsen kautta. Koska *“kaikki te, jotka olette Kristukseen kastettuja, olette pukeneet Kristuksen yllenne”* (Gal. 3:27), me voimme täydessä uskossa sanoa: *“Minut on Kristuksen kanssa ristiinnaulittu. Enää en elä minä, vaan Kristus elää minussa. Sen elämän, jota tässä ruumiissani vielä elän, elän uskoen Jumalan Poikaan, joka rakasti minua ja antoi henkensä puolestani”* (Gal. 2:19-20).

Jeesus itse on todellisena, toimivana voimana meidän elämäsämme: *“Minä olen viinipuu”,* sanoo Jeesus, *“te olette oksat. Se, joka pysyy minussa ja jossa minä pysyn, tuottaa paljon hedelmää. Ilman minua te ette saa mitään aikaan”* (Joh. 15:5). Kasteessa meidät oksastetaan Kristukseen, kasteen kautta me elämme Kristuksessa. Kun me elämme Kristuksessa, me todella elämme!

Ihmisen tahdonvoima on tunnetusti heikko ja häilyvä. Jeesus

Kristus sen sijaan on vakaa, pysyvä ja varma. Onkohan syy siihen, että sinun ja minun on niin vaikea elää kristillistä elämää siinä, että yritämme sitä yksin, irrallaan kasteestamme Kristukseen? Uudistuminen kasteessa tapahtuu silloin, kun tunnustamme syntimme ja palaamme katumuksessa siihen syntien anteeksiantamukseen, jonka me ensi kerran saimme kasteessa, jossa meidät liitettiin Kristukseen ja hänen ylösnousemuselämäänsä. Pyhä Paavali kertoo tämän ihmeen: *“Minulle elämä on Kristus”* (Fil. 1:21). Emme yksinkertaisesti voi elää irrallaan siitä elämästä, joka meillä on Kristuksessa sen kasteen kautta, jossa meidät on liitetty häneen.

Varhaiskirkko kuvasi kastettuja uskovia kaloiksi, jotka on hedelmöitetty vedessä ja jotka ovat syntyneet uimaan vedessä. Tiedät varmaan, mitä kalalle tapahtuu kuivalla maalla!

Uusi luomus

Mainitsin, että Uusi testamentti näkee faraon tappion Punaiselamerellä kasteen esikuvana. Niin kuin kaste oli tuhoamisen väline, se on myös pelastamisen väline. Sama vesi, joka hukuttaa syntiset, synnyttää uuden ihmisen Kristuksessa. Mainitsemalla “uuden ihmisen” joudumme tekemisiin vielä elävämpien kasteen esikuvien kanssa, jotka ovat luominen ja vedenpaisumus.

“Katso, minä luon uuden taivaan ja uuden maan”, Jumalan sanoi Vanhan testamentin profeetan Jesajan kautta (Jes. 65:17). Sen, minkä Jumala saa aikaan lopulta viimeisenä päivänä, hän on aloittanut jo Kristuksessa. Tämän me näemme kaikkein selvimmin Johanneksen evankeliumin alkujakeista, jotka heijastelevat 1. Mooseksen kirjan ensimmäisiä sanoja:

*Alussa oli Sana. Sana oli Jumalan luona. Sana oli Jumala ...
Kaikki on syntynyt Sanan voimalla. Mikään, mikä on synty-*

nyt, ei ole syntynyt ilman häntä ... Sana tuli lihaksi ja asui meidän keskellämme. Me saimme katsella hänen kirkkautaan, kirkkautta, jonka Isä ainoalle Pojalleen antaa. Hän oli täynnä armoa ja totuutta (Joh. 1:1, 3, 14).

1. Mooseksen kirjassa Jumala teki maailman voimallisella sanallaan: *“Tulkoon.”* Jeesuksessa Kristuksessa Isän ikuinen Sana on ottanut asunnokseen ihmisruumiin. Jeesus Kristus on Jumalan uuden luomisen alku. Kautta evankeliumien me näemme hänet työssään tekemässä tyhjäksi synnin vaikutuksia; hän parantaa sairaat, antaa sokealle näön, ajaa ulos riivaajat. *“Mutta jos minä karkotan pahoja henkiä Jumalan Hengen voimalla”*, hän valistaa vihollisiaan, *“silloinhan Jumalan valtakunta on jo tullut teidän luoksenne”* (Matt. 12:28).

Jeesus Kristus on uuden luomisen alku. Kasteessa hän uudestisyntyyttää langenneet syntiset olemaan osallisia hänen uudesta luomisestaan. *“Totisesti, totisesti”*, Jeesus sanoi Nikodemokselle, *“jos ihminen ei synny uudesti, ylhäältä, hän ei pääse näkemään Jumalan valtakuntaa. Mikä on syntynyt lihasta, on lihaa, mikä on syntynyt Hengestä, on henkeä”* (Joh. 3:5-6).

Niin kuin Jumalan Henki liikkui kaoottisten vesien yläpuolella ensimmäisessä luomisessa (1. Moos.1:2) ja antoi elämän hengettömälle tomulle (2:7), samoin myös Henki laskeutui Jordanilla, missä Kristus kastettiin meidän kuolemaamme. Johanneksen mukaan Jeesuksen kaste olisi Pyhällä Hengellä kastamista (Mark. 1:8). Se olisi toisin sanoen elämääantava kaste, niin kuin se onkin. Meidän kasteemme Kristukseen on todella elämän vesi, sillä tässä vedessä meillä on osuus elämään Jeesuksessa Kristuksessa ja hänen uudessa luomisessaan. *“Hän pelasti meidät”*, pyhä Paavali sanoo, *“pesemällä meidät puhtaiksi, niin että synnyimme uudesti ja Pyhä Henki uudisti meidät. Tämän Hengen hän vuodatti runsaana meidän päällemme Vapahtajam-*

me Jeesuksen Kristuksen kautta” (Tit. 3:5-6).

Elämän antaja

“Henki yksin tekee eläväksi”, sanoi Jeesus (Joh. 6:63). Niin kuin oli alussa, niin on myös tänään. Sama Henki, joka toi järjestyksen kaaokseen ja muutti kuolleen saven eläväksi, hengittäväksi ruumiiksi, jatkaa elämäantavaa työtään. Pyhässä kasteessa Jumala antaa uuden syntymän veden ja Hengen kautta. Näin kaste on täysin uuden elämän alku: *“Jokainen, joka on Kristuksessa, on uusi luomus. Vanha on kadonnut, uusi on tullut tilalle!”* (2. Kor. 5:17).

Uusi alku

Kristukseen kastettuina meillä on kokonaan uusi elämä edessämme. Vanha elämämme on kadonnut - se on kastettu, kuollut ja haudattu Ristiinnaulitun kuolemaan. Uusi ihminen sukeltaa esiin tuosta vetisestä haudasta. Meidän ylösnouseeseen Herraamme liittyneinä me nousemme elämään uutta elämää hänessä. Jokainen päivä on uusi alku hänessä. Vanha sanonta saa syvemmän sisällön kasteessa: *“Tänään on loppuelämäsi ensimmäinen päivä.”* Me olemme uusi luomus vedestä ja Hengestä.

Pietari esittää, että meidän tulee katsoa Nooan päiviin ja hänen rakentamaansa arkkiin, jos haluamme ymmärtää uuden luomuksen, jonka Jumala toteuttaa pyhässä kasteessa veden ja Hengen kautta:

Vain muutama ihminen, kaikkiaan kahdeksan, pelastui arkissa veden kantamana. Tuon esikuvan mukaisesti teidät pelastaa nyt kaste, ei siksi että te siinä luovuitte saastaisesta elämästä, vaan koska Jumala teki kanssanne hyvän omantunnon liiton. Sen perustuksena on Jeesuksen Kristuksen ylösnousemus (1. Piet. 3:20-21).

Nooan tulvaksi me kutsumme tuota vedenpaisumusta. Mutta ei se ollut Nooan vaan Jumalan tulva. Tämä tulva virtasi syvällä Luojan sydämessä olevasta surusta ja tuskasta. Hänen isänsydämensä suri hänen luomiensa ihmisten pahuuden vuoksi:

Kun Herra näki, että ihmisten pahuus lisääntyi maan päällä ja että heidän ajatuksensa ja pyrkimyksensä olivat kauttaaltaan pahat, hän katui, että oli tehnyt ihmisen, ja murehti sitä sydämessään (1. Moos. 6:5-6).

Niinpä Jumalan oli taas aloitettava alusta. Niin kuin oli alussa, niin oli jälleen. Kerran Jumala oli kutsunut esiin valon ja elämän pimeyden kaaoksesta, suuresta syvyydestä. Kuutena päivänä hän teki maailman ja kaikki elävät olennot, ja seitsemäntenä päivänä hän lepäsi. Nyt tuo suuri näytelmä näyteltiin uudelleen. Hajottaminen, ja sitten rakentaminen. Ensimmäisen luomisen kahlitut vedet päästettiin Nooan päivinä jälleen vapaiksi. Suuri kaoottinen tulva oli Jumalan väline uudessa luomisessa. Uusi elämä vedestä jälleen kerran, mutta ensin tuhoaminen tulvassa. Se oli tuhoisa tulva, joka hukutti maailmassa likipitäen kaiken, missä oli elämän henkäys - yhtä poikkeusta lukuun ottamatta.

Pieni laiva purjehti veden pinnalla. Sen sisällä säilyivät elossa koiras ja naaras kustakin lajista. Arkin sisällä Jumala säilytti hellästi elämän siemenet uutta luomistyötään varten. Tuo arkki oli elämän siirtokunta kuoleman merellä.

Lopulta vedet vetäytyivät pois ja arkki pysähtyi. 40 päivää Nooa ja hänen perheensä odottivat arkin sisällä eläinkokoelmansa kanssa. Sitten hän päästi kyyhkysen nähdäkseen, olisiko jo turvallista purkaa lasti. Kyyhkynen palasi kuitenkin arkkiin, koska ei löytänyt laskeutumispaikkaa.

“Hän odotti vielä seitsemän päivää ja lähetti kyyhkysen uu-

delleen arkista. Kun kyyhkynen illansuussa palasi hänen luokseen, sillä oli nokassaan tuore oliivipuun lehti. Siitä Nooa ymmärsi, että vedet olivat käyneet vähiin maan päällä. Hän odotti silti seitsemän päivää lisää ja päästi kyyhkynsen jälleen lentoon, eikä se palannut enää hänen luokseen” (1. Moos. 8:10-12).

Kahdeksantena päivänä

Kävi samoin kuin alussa, ja kuitenkin erilailla. Alun perin maailman luomiseen meni kuusi päivää, ja seitsemäs päivä oli pyhä lepopäivä. Nyt sen sijaan kesti seitsemän päivää, jotta elämä alkaisi uudelleen. Kahdeksantena päivänä Nooa ja hänen perheensä - yhteensä kahdeksan - lähtivät arkista pienen siirtokuntansa kanssa. Tapahtui uusi luominen, jotta maailma jälleen täyttyisi elävistä olennoista.

Luku kahdeksan on liitetty kasteeseen jo Kirkon varhaisimmista ajoista lähtien. Vanhat pyhäköt rakennettiin kahdeksankulmaisiksi, ja ne heijastelivat vielä varhaisempien kastemaljojen muotoa. Näihin päiviin saakka on monet kastealtaat rakennettu kahdeksansivuisiksi. Meidän kristityt esi-isämme tiesivät mitä tekivät, sillä kahdeksan on uuden luomisen luku. Juuri kasteessa meidät luodaan uudesti elämään Kristuksen ylösnousemuselämää.

“Nousi kolmantena päivänä kuolleista”, on Kirkko tunnustanut kaikkina aikoina. Jeesuksen Kristuksen ylösnousemus haudasta “kolmantena päivänä” on aina ollut se pohjimmainen tosiasia, johon kristityt perustavat uskonsa syntien anteeksiantamukseen, ruumiin ylösnousemukseen ja iankaikkiseen elämään.

Jeesus nousi kuolleista kolmantena päivänä hautaamisestaan,

ja se päivä aloitti uuden viikon. Neljä evankelistaa korostavat tarkkaan sitä, että naiset menivät voitelemaan hänen ruumiinsa aamuhämärissä, kun sapatti oli ohi, siis *“viikon ensimmäisenä päivänä”* (Luuk. 24:1). Hauta oli tyhjä. Niinpä Jumalan uusi luomistyö hänen ylösnousseessa Pojassaan alkoi seitsemän päivän jälkeen. Laskepa yhteen: $7 + 1 = 8$. Tämän maailman aika ylitettiin ja muutettiin sinä päivänä. Viikon ensimmäinen päivä on siten luomisen kahdeksas päivä ja samalla uuden luomisen ensimmäinen päivä.

Sama näytelmä toistuu jälleen. Nooan päivien tulva ja kasteen vesi ovat eri tapahtumia, mutta ne ovat samaa tuotantoa. Niin kuin Jumala hukutti synnin tulvaan, hän hukuttaa syntisen luontomme pyhässä kasteessa. Sama vesi, joka tuhosi kaiken muun elämän, kannatteli arkkia turvallisesti pinnallaan. Samoin myös kasteen vesi, joka oli vanhan Aadamin kuoleman väline, on samalla uuden ihmisen elämän väline. Näin meillä on suoja tässä kuolevassa maailmassa. Niin kuin Nooa ja hänen perheensä olivat turvallisessa suojassa puisessa laivassaan, samoin Kirkko on meidän suoja-arkkimme raivoavassa maailmassa. Meidän turvamme on ristinpuussa.

Pyhä kaste on siis uusi alkumme uudessa luomakunnassa. Kahdeksantena päivänä kyyhkynen liiteli vapauteen, kahdeksan ihmistä astui kuivalle maalle, ja maailma alkoi uudestaan. Se oli ennustus täyttymyksestä. Juuri kahdeksantena päivänä Jeesus astui kuolemasta elämään, uuden luomisen ensimmäisenä päivänä. Tämä toteutuu myös meidän elämässämme. Kasteessa me näet liitymme ylösnousseeseen Herraan. Myös me nousemme kuolemasta elämään. Kaste on meidän henkilökohtainen kahdeksas päivämme, alku uudelle luomiselle ylösnousseen Kuninkaan poikina ja tyttärinä.

Maailma alkaa uudelleen meille juuri siinä - kastevedessä.

Siinä vedessä on elämä. Se on Jeesuksen Kristuksen elämä.

Perusteellinen leikkaus

Jumala on aina toiminut sen hyväksi, että kuolemasta syntyisi elämää. Abram ja hänen vaimonsa Sarai tulivat lapsen vanhemmiksi kauan hedelmällisten vuosiansa jälkeen: *“hänen ruumiinsa oli kuolettunut”* ja *“Saaran kohtu oli kuolettunut”*, oli Paavalin hieman hullunkurinen arvio asiasta (Room. 4:19 KR). Kuitenkin Abram uskoi Jumalan lupaukseen, että hän tulisi vaimonsa lapsen isäksi.

Ulkoiseksi merkiksi tästä uskosta Jumala antoi Abramille ympärileikkauksen, joka oli kirurginen merkki Jumalan lupauksesta, että kuolemasta syntyy elämää. Hänelle ja hänen vaimolleen annettiin myös uudet nimet. Hän ei enää olisi Abram eli “isä” vaan Abraham “monien kansojen isä”. Jumala sanoi myös, että Sarai nimettäisiin nyt Saaraksi, “prinsessaksi”: *“Minä siunaan häntä: monet kansakunnat saavat hänestä alkunsa, ja hänestä polveutuu kansojen kuninkaita”* (1. Moos. 17:16).

Me kutsumme häntä isä Abrahamiksi. Näin ei kuitenkaan ollut alun perin. Hän ei pystynyt siittämään lasta eikä Saara synnyttämään. Jumala kuitenkin puuttui asioihin, ja niin tästä vanhasta miehestä ja hänen hedelmättömästä vaimostaan tuli pojan vanhemmat - ja tuon pojan kautta koko kansakunnan, Israelin, Jumalan kansan isä ja äiti. Uusi elämä luotiin kuolleesta lihasta.

Ruumiissaan - aivan miehuudessaan - Abraham kantoi Jumalan yksityismerkkiä, joka oli merkki ja sinetti hänen elämän lupauksestaan. Niin ympärileikkauksesta tuli uuden luomisen merkki kaikille Abrahamin pojille.

Kahdeksantena päivänä syntymästä ympärileikattakoon jo-

kainen poikalapsi sukupolvesta toiseen ... Näin te kannatte ruumiissanne merkkiä siitä, että minun tekemäni liitto on ikuinen (1. Moos. 17:12-13).

Näin Jumala määräsi, että kaikki poikalapset piti ympärileikata kahdeksantena päivänä. Oliko se jälleen vain sattuma? Enpä usko!

Nooa astui arkista kahdeksantena päivänä kahdeksanjäsenen perheensä kanssa. Jeesus astui haudasta kahdeksantena päivänä. Sinä ja minä astumme syntisen luontomme kuolemasta sinä päivänä, kun meidät kastetaan Kristukseen. Se on meidän henkilökohtainen kahdeksas päivämme - meidän Kristuksessa tapahtuvan uuden luomistemme ensimmäisenä päivänä. Meidän kastepäivämme on meidän ikuisuuksiin jatkuvan elämämme ensimmäinen päivä. Se on ympärileikkaus, joka lopettaa kaikki ympärileikkaukset.

Kasteessa Jumala tekee perusteellisen leikkauksen. Se on ympärileikkaus, mutta ei ruumiillinen. Leikkaus koskee molempia sukupuolia, ja se leikkaa syvältä. Se siirtää synnin (engl. sin), eikä vain ihoa (engl. skin). Se poistaa häpeän, eikä vain hiipiän, voisi asian ilmaista suomeksi (suom. huom.). Kristuksessa meidän syntimme siirrettiin pois kerralla ja kaikkiaan. Hänen kuolemansa maailman syntien puolesta oli ympärileikkausten päätepiste. Siksi kaste ei ole vain ihon syvyinen. Se leikkaa syvemmältä; se on meidän hautaamisemme ja ylösnousemuksemme itse Kristuksen kanssa.

Häneen teidät on yhdistänyt ympärileikkaus, jota ei ole ihmiskäsin tehty, Kristuksen ympärileikkaus, jossa syntinen luonto riisutaan pois. Kasteessa teidät yhdessä hänen kanssaan haudattiin ja herätettiin eloon, kun uskoitte Jumalaan, joka voimallaan herätti Kristuksen kuolleista (Kol. 2:11-12).

Ristinmerkki

Tässä ei ole tarkoitus tuoda esiin kaikkia kristilliseen kasteeseen liittyviä tapoja. Yhden voimme varmaan kuitenkin mainita, nimittäin ristinmerkin. Omassa liturgisessa perinteessämme me sanomme kastettavalle: “Ota pyhä ristinmerkki otsaasi (+) ja rintaasi (+) todistukseksi siitä, että ristiinnaulittu ja ylösnousut Jeesus Kristus on sinut lunastanut ja kutsunut opetuslapseseen”, ja piirrämme kahdesti ristin hänen ylleen.

Joku voi väittää vastaan, ettei Raamattu käske tai kiellä tällaista liturgista tapaa, eikä se lisää mitään kasteen pätevyYTEEN. Samalla on todettava, että monet kristityt kautta aikojen ovat saaneet paljon turvallisuutta ja voimaa tästä ulkoisesta teosta - sillä se on vahva todistus siitä sisäisestä todellisuudesta, joka liittyy kasteeseen. Tämä sakramentti on merkki ja sinetti Jumalan armosta vielä paljon täydellisemmin kuin ympärileikkaus oli merkki Jumalan lupauksesta vanhassa Abrahamille annetussa liitossa.

Kaste on meidän kuolemamme, hautaamisemme ja ylösnousumismme Kristuksen kanssa. Ristiinnaulittuna, kuolleena ja haudattuna meidän vanha Aadamimme tapetaan kasteessa, ja uusi ihminen astuu esiin elämään uutta elämää yhteydessä Kristukseen. Se osoittaa kouriintuntuvalla tavalla taivaassa solmittua avioliittoa:

Kristuskin rakasti seurakuntaa ja antoi henkensä sen puolesta pyhittäääkseen sen. Hän pesi sen puhtaaksi vedellä ja sanalla voidakseen asettaa sen eteensä kirkkaana, pyhänä ja moitteettomana, vaikka tahraa, ryppyä tai virhettä (Ef. 5:25-27).

Me olemme jo nähneet, kuinka verta ja vettä virtasi Jeesuk-

sen kyljessä olleesta haavasta, kun hän oli kuollut ristillä. Tämä kuolema merkitsee hänen maallisen morsiamensa, Kirkon, uutta luomista. Se on todellisuus, joka kuvattiin ennakoita jo Eede-nissä. Siellä Eeva, kaiken elollisen äiti, luotiin aviomiehensä Aadamin kyljestä. Tämä järkyttävä avioliitto kalpenee kuitenkin syvemmän avioyhteyden rinnalla: Kristus, uusi Adam, luo Kirkon, pyhän morsiamensa, pesemällä vedellä Sanan kautta. Hänen ruumiinsa on Kirkolle elämän lähde. Se veri ja vesi, joka pursui hänen kyljestään ristillä jatkaa elämän tuomista Kirkolle kaikkina aikoina. Hän ruokkii ja hoitaa pyhää morsiantaan, lihaansa ja luutansa, *“jonka jäseniä me olemme”* (Ef. 5:30).

Ei siis ihme, että ristinmerkki on jo alusta lähtien liitetty kasteeseen. Kristuksen risti on elämän lähde Kirkolle. Risti on sekä Kirkon alku että sen ravinto. Risti on siis toisin sanoen merkki sekä omistamisesta että suojelusta.

Muinaisina aikoina sotilaille annettiin *“sinetti”* - eräänlainen tatuointi - kun heidät värvättiin taisteluun. Se oli upseerin antama arvonmerkki joko käteen tai otsaan. Samoin orjat merkittiin omistajan sinetillä, josta kävi ilmi heidän asemansa.

Raamattu kertoo merkistä tai sinetistä esim. Ilm. 9:4, jossa sanotaan, että viimeisten aikojen vitsaukset koettelevat *“ainoastaan niitä ihmisiä, joilla ei ole otsassaan Jumalan sinettiä”*. Sama ajatus on myös Hes. 9:4, jossa Jerusalemin katuvat uskovat saavat otsaansa merkin, ja näin välttyvät kuolemalta. Myös Kainille annettiin suojeluksen merkki: *“Ja Herra pani Kainiin merkin, ettei kukaan, joka hänet kohtaa, tappaisi häntä”* (1. Moos. 4:15).

Kaikki nämä merkit näyttävät kuitenkin olevan näkyviä merkkejä. Miksi sitten pyhä ristinmerkki tehdään kasteessa vain ilmaan? Koska kasteen todellinen lahja ei näy paljain silmin:

Kristukseen tekin nyt uskotte kuultuanne totuuden sanan, pelastuksen evankeliumin. Häneen uskoessanne te myös olette saaneet luvatus Pyhän Hengen sinetiksenne. Se on meidän perintöosamme vakuutena, joka takaa meille lunastuksen, Jumalan kirkkauden ylistykseksi (Ef. 1:13-14).

Kyyhkynen päästettiin lentoon uuden luomisen kahdeksantena päivänä Nooan päivinä. Pyhä Henki laskeutui kyyhkynen tavoin Jeesuksen kasteessa. Omassa kasteessamme me saamme itsensä Pyhän Hengen, joka on meille Jumalan omistuksen ja suojelun sinetti. Vaikka tämä merkki on näkymätön, se on häviämätön. Hengen sinetti on Kristuksen ristin merkki.

Kastepäivästä lähtien meidät on merkitty Pyhän Hengen elämäntavalla voimalla. Me elämme nyt Kristuksen ruumiin, hänen pyhän morsiamensa, Kirkon, jäsenenä. Meidät on merkitty hänen rakkautensa sinetillä: *“Paina minut sinetiksi sydäntäsi vasten, pane sinetiksi ranteesi nauhaan. Rakkaus on väkevä kuin kuolema”* (Laul.1. 8:6).

Kristityt kautta aikojen ovat vaalineet ristinmerkkiä jatkuvana muistutuksena kasteestaan. Monet kristityt tekevät ristinmerkin herätessään, nukkumaan käydessään, ruokaillessaan tai alkaessaan rukoilla, ja toistavat sen Sanan, joka lausuttiin, kun heidät kastettiin: *“Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen”* (Matt. 28:19).

Siinä merkissä on turva, sillä Kristuksen ristin merkki on hänen rakkautensa osoitus. Tämä merkki on suojakilpi, koska siellä, missä on Rakastaja, siellä on turva rakastetulle.

“Sinä suojelet niitä, jotka rakastavat sinua, sinä olet heidän ilonsa lähde. Sinä, Herra, annat siunauksesi vanhurskaalle, sinun hyvyytesi suojaa häntä kuin kilpi” (Ps. 5:12-13).

Uskon silmät

“Vain vettä“, saatat sanoa. Kyllä, pyhä kaste on vedellä pesemistä. Sen puolen voit nähdä omin silmin, mutta on olemassa myös kätkeyty todellisuus. Vesi on meille Jumalan selkäpuoli. Veteen kätkeytynä on itsensä Jumalan Sana.

Astumalla Jordaniin ja parannuksen kasteelle syntien anteeksiantamiseksi, Jeesus Kristus pyhitti kaiken kasteveden *“uudetsyntymisen ja Pyhän Hengen uudistuksen pesuksi”* (Tit. 3:5 suom. käänös). Jordan virtaa jokaisen kastemaljan läpi. Meidän kasteessamme meille annetaan osallisuus häneen, joka on elämä. Se on osallisuus sekä hänen hautaamiseensa että ylösnousemukseensa, sekä hänen kuolemaansa että ylösnousemukseensa: *“Kun Kristus kuoli, hän kertakaikkisesti kuoli eroon synnistä. Kun hän nyt elää, hän elää Jumalalle”* (Room. 6:10).

Ajattele siksi näitä asioita: luomisen vettä, joka oli Jumalan luovan Sanan voima ja hänen elämääntava Henkensä; Punaisen meren vettä, joka koitui faraon tuhoksi, mutta Israelin pelastukseksi; Nooan päivien tulvavettä, joka tuhosi synnin, mutta aiheutti uuden luomisen; Jeesuksen ylösnousemusta kuolleista, synnin kuolemaa ja Jumalan uutta luomista kahdeksantena päivänä. Ajattele ympärileikkausta: Jumalan uuden elämän merkki Abrahamin ruumiissa. Ajattele ristinmerkkiä: näkymätöntä merkkiä tallettamisesta Kristuksen kuolemaan ja ylösnousemukseen, ja lähtemätöntä merkkiä hänen rakkaudesta.

Katsopa nyt uudelleen. Tarvitset uskon silmät nähdäksesi kasteeseen kätkeytyvän todellisuuden. Kaste merkitsee yhteyttä Jordanille ja Golgatalle, joelle ja ristille, veteen ja vereen. Pyhä kaste tarjoaa meille tässä ja nyt kaiken sen, mitä meidän Herramme toteutti silloin siellä. Uskon kautta me vastaanotamme kaiken sen, mitä hän tarjoaa.

Kaste on meidän henkilökohtainen elämän vetemme tässä kuolevassa maailmassa, koska kaste on meidän yhteytemme Kristukseen. Ja Jeesuksessa Kristuksessa on elämä.

Keskustelukysymyksiä

1. Tutki Martti Lutherin pääsiäisvirttä 96 “Kuoleman kahleet murtanut”, erityisesti sen säkeistöä 4: “Nyt taisteltu on loppuun jo / elämän kuolon sota. / On noussut voiton aurinko, / kuololta taittui ota, / niin kuin lausuu Raamattu. / Kuolemalla voitettu / on kuolema. / Halleluja, halleluja!”

Kuinka meille annetaan elämä Kristuksen kuoleman kautta? Kuinka Kristuksen kuoleman merkit (ts. vesi ja veri, Joh. 19:34) ovat meille elämän merkkejä?

2. Lue Joh. 13:3-10. Kuinka tämä teksti on kuvaus Jumalan “takaperoisesta” tavasta toimia meidän kanssamme hänen Poikansa kuolemassa ja pyhässä kasteessa?

3. Senkbeil näkee yhteyden ristin ja pyhän kasteen välillä: “Kuten on ristillä, niin on kastemaljalla. Ristillä puusta, joka oli tuhonnut ihmiskunnan Eedenissä, tuli meidän voittomme. Näin on myös kasteessa. Sama vesi, joka tuhoaa, tuo uuden elämän. Upottamisesta tulee uudelleen syntyminen.” Kuinka tämä yhteys näkyy 1. Piet. 3:18-22 ja Room. 6:1-12? Huomaa Lutherin sanat Isossa katekismuksessa näiden kahden Raamatun tekstin valossa: “Tästä huomaat selvästi, ettei kaste ole meidän tekomme, vaan aarre, jonka Jumala ojentaa meille ja jonka me uskolla otamme vastaan” (IV:37) ja “Eihän kristillinen elämä oikeastaan mitään muuta olekaan kuin yhtä jokapäiväistä kastetta, joka on kerran alkanut ja jatkuu alati. Sillä kaikkea sitä, mikä kuuluu vanhaan ihmiseen, täytyy lakkaamatta perata pois, ja tilalle on saatava sitä, mikä kuuluu uuteen ihmiseen” (IV:65).

4. Kuinka Paavali vertaa faraon tappiota Punaisellamerellä kasteeseen 1. Kor. 10:1-2? Ks. myös 2. Moos. 14:10-15:1. Punaisenmeren ja kasteen yhteys näkyy myös pääsiäisrukouksessa: “Oi Jumala, joka kerran vapautit kansasi Israelin faraon orjuudesta ja ohjasit sen turvallisesti Punaisenmeren läpi, ja annoit näin meille kuvan meidän kasteestamme. Suo, että me olisimme aina uskollisia Sinun kastelupauksellesi, eläisimme sen armosta ja osoittaisimme kaikille ihmisille Sinun haluasi, että jokaisesta tulisi Abrahamin lapsi, Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme kautta” (Lutheran Worship Agenda, CPH, 1982, 82). Kuinka Punainenmeri on “kuva meidän kasteestamme”?

5. Muistathan, että kaste “merkitsee, että meissä oleva vanha ihminen on jokapäiväisessä katumuksessa ja parannuksessa upotettava ja surmattava kaikkine synteineen ja pahoine himoineen, ja sen tilalle pitää joka päivä tulla esiin ja nousta ylös uusi ihminen, joka iankaikkisesti elää Jumalalle vanhurskaana ja puhtaana” (Vähä katekismus, kaste). Mitä siitä seuraa, että meidät on kastettu Kristuksen kuolemaan? Ks. myös Gal. 3:27 ja 2. Kor. 5:17.

6. Jumalan sana tekee pyhästä kasteesta “elämää antavan veden, armosta rikkaan, ja uuden elämän pesun Pyhässä Hengessä”. Kuinka tämä näkyy Tit. 3:4-7?

7. Jakeissa 1. Moos. 2:21-25 kerrotaan, kuinka Jumala loi Eevan Aadamin kyljestä. Eeva annettiin Aadamille morsiameksi. Lue Ef. 5:22-33. Siinä Paavali sanoo, että Kirkko on Kristuksen morsian. Kuinka Jumala loi Kirkon, toisen Aadamin, Kristuksen kyljestä? Ks. Joh. 19:34.

8. Kasteliturgiassa pastori kehottaa: “Ota pyhä ristinmerkki otsaasi (+) ja rintaasi (+) osoituksena siitä, että ristiinnaulittu Kristus on sinut lunastanut”. Mitä ristinmerkki osoittaa? Ks.

Hes. 9:4; Ilm. 9:4 ja Ef. 1:13-14.

9. Vähässä katekismuksessa Luther kehottaa meitä aamuisin ja iltaisin siunaamaan itsemme ristinmerkillä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen. Miksi se on hyödyllinen tapa?

10. Lutherin kastevirressä “Kun kasteen Jordan-virrassa” (214) lauletaan: “Silmämme näkee kasteessa / vain vettä paljaaltansa, / vaan sana Hengen voimassa / on siinä veden kanssa. / Uskossa meidät kätketään / Kristuksen pyhään vereen / ja kaikki synnit heitetään / syvälle armon mereen.”

Mikä todellisuus kätkeytyy kasteeseen? Huomaa Ison katekismuksen opetus: “Kaste antaa sen vuoksi jokaiselle kristitylle koko elämän ajaksi riittämiin oppimista ja harjoittamista. Hänellä on täysi työ uskoa lujasti se, minkä kaste lupaa ja vaikuttaa: voitto Perkeleestä ja kuolemasta, syntien anteeksiantamus, Jumalan armo, Kristus kaikkienensa ja Pyhä Henki lahjoineen” (IV:41).

5. Pyhä rippi: elämän sana

”Tunnustakaa syntinne toisillenne” (Jaak. 5:16)

On menestyvä yritys, jonka omistaja oli luonut tyhjästä. Hän oli panostanut kaikkensa tähän hankkeeseen, mutta nyt hän kuitenkin ilmoitti muuttavansa pois. Toimitusjohtajat katsoivat epäuskoisina toisiaan pöydän yli. Kukaan heistä ei voinut kuvitella toimintaa ilman häntä. Kuinka yrityksen kävisi?

”Kenelle te annatte syntejä anteeksi”, sanoi Jeesus, *”hänelle ne ovat anteeksiannetut.”*

Ollaan käytännöllisiä

Jos olet lukenut tätä kirjaa uskollisesti alusta lähtien, saatat olla jo hieman levoton. Olemme yhdessä kaivaneet esiin joitakin kristillisen opetuksen perusasioita tavalla, jonka toivon olevan tuore ja kiinnostava. Nyt saatat kuitenkin olla jo hieman kärsimätön minun suhteeni.

Saatan melkein kuulla korvissani huolenaiheen: ”Miksi hän toistaa samoja aiheita uudelleen ja uudelleen?” ”Mitä tämä jatkuva kuolemaan ja elämään viittaaminen tarkoittaa?” ”Miksi kastetta korostetaan niin kovasti?” ”Mikä on kaiken tämän sovellus käytäntöön?”

Me olemme käytännön hyötyä tavoittelevia ihmisiä. Haluamme aina tietää, miten jokin ajatus vaikuttaa elämäämme, miten voimme hyötyä siitä. Tietyissä määrin se on hyvä asia. Mutta kun olemme tekemisissä kristillisen uskon ikiaikaisten salaisuuksien kanssa, vanha kunnan käytännön hyötyyn pyrkivä ajatusmallimme törmää kiviseinään. Kysymme: ”Mitä minä hyödyn tästä ajatuksesta?” Mutta kysymys on hyödytön. Kristinusko ei nimittäin ole mikään aate. Se on ainoa Todellisuus, joka määrittää kaikkea muuta todellisuutta. Kristinusko ei ole elämäntapa, se on itse elämä. ”*Ja tämä on se todistus: Jumala on antanut meille iankaikkisen elämän, ja tämä elämä on hänen Pojassansa*” (1.Joh. 5:11).

Siitä minäkin kirjoitan. Elämästä, joka on Jeesuksessa Kristuksessa. Haluaisimme mieluusti tietää, miten voimme hyödyntää tuota elämää, mutta nyt kysymys ei ole siitä. Elämä, joka on Jeesuksessa Kristuksessa, tulee joka tapauksessa vaikuttamaan meihin – joko iankaikkiseksi kunniaksemme tai iankaikkiseksi häpeäksemme. Pyrin selvittämään jotain siitä elämästä, jonka Jeesus Kristus tarjoaa tässä ja nyt sanassaan ja sakramenteissaan tulevaa kunniaa varten.

Saat uskoa, ettei maailmassa ole mitään käytännön hyötyä paremmin antavaa asiaa. Kyselemme, ovatko uskon pyhät salaisuudet todellisia vai keksittyjä. Mutta maailmassa ei ole mitään todellisempaa. Nämä vain ovat kätkeytyä todellisuutta.

Sitä tämä kirjoitus käsittelee. Salattua elämää. Sitä, mikä yhdistää havaitsemamme todellisuuden todelliseen todellisuuteen, joka on Jeesuksessa Kristuksessa. Mikä yhdistää synnin, kärsimyksen ja kivun todellisuuden hänen anteeksiantamuksensa, lohdutuksensa ja hoitonsa todellisuuteen. Rippi on silta, joka yhdistää kasteen arkielämään.

Monen kristityn mielestä varmaan tuntuu siltä, että kirjoitan vierasta kieltä. Koettakaa kestää minua! Se on ehkä vierasta joillekin meistä, mutta olen varma, että se on todellisuudessa oma äidinkielemme.

Ristin alla

Elämä ja kuolema. Kastettuina Jumalan lapsina elämme näissä kahdessa todellisuudessa. Meissä on ristiinnaulitun Herran merkki ja sinetti; meidät on merkitty hänen ristillään. Meidät on haudattu kasteessa hänen kuolemaansa ja niin olemme myös nousseet ylös hänen uuteen elämäänsä. Kristinuskon ydin on juuri tämä elämä, jota elämme kuoleman läsnäolon keskellä. Tässä maailmassa se on kuitenkin salattu todellisuus. Elämme hän nyt uskossa.

Yksi asia on varma. Koska kristinuskko on sekä elämän että kuoleman asia, ne jotka toivovat saavansa helpon elämän Jumalan lapsina, pettävät itseään. Elämän Herra on tullut tähän kuoleman maailmaan, ja siksi tässä kuolevassa maailmassamme on jatkuvasti käynnissä elämän ja kuoleman taistelu. Jeesus Kristus on tehnyt selväksi, että jokainen, joka uskoo häneen, joutuu

elämään taistelujoukoissa. Koko kristillinen elämä tässä maailmassa eletään taistelukentällä. Kristus on kyllä varmasti saanut lopullisen voiton. Hänen voittonsa on kuitenkin toistaiseksi piilossa ihmissilmiltä. ”*Sillä te olette kuolleet, ja teidän elämänne on kätkeytynä Kristuksen kanssa Jumalassa; kun Kristus, meidän elämämme, ilmestyy, silloin tekin hänen kanssaan ilmestytte kirkkaudessa*” (Kol. 3:3-4).

Eräänä päivänä, kun Jumala laskee esiripun koko näytelmän eteen, salattu todellisuus on kaikkien nähtävissä. Ei kuitenkaan vielä. Toistaiseksi elämme uskossa. Ja koska elämme uskossa, elämämme tässä maailmassa kantaa ristin merkkiä.

Kristuksen ristillä on kaksi vaikutusta, koska siinä on kyse sekä elämästä että kuolemasta. Ensinnäkin siinä kuolema vaihtuu Jeesuksen Kristuksen elämään. Siksi hänen ristinsä on ilomme ja toivomme. Mutta sama risti, joka tuo meille Kristuksen elämän, tuo myös kuoleman syntiselle luonnollemme. Eikä kuolema ole koskaan miellyttävä kokemus. Vaikeuksien ja koettelemusten kautta Herramme opettaa meitä katsomaan syntiämme peittelemättä, toisin sanoen hän johdattaa meidät murheeseen ja katumukseen.

Tässä vaiheessa me yleensä luovutamme. Kaikki on hyvin niin kauan kuin elämä sujuu mukavasti, mutta kovan paikan tullessa sanomme usein: ”Kiitos, Jeesus, mutta ei kiitos. Tässä minä jään kyydistä”. Kuitenkin Herra on sanonut selvästi, että kristityn elämässä täytyy varautua hankaluuksiin: ”*Jos joku tahtoo minun perässäni kulkea, hän kieltäköön itsensä ja ottakoon ristinsä ja seuratkoon minua*” (Matt. 16:24).

Miten helposti unohdamme! Kristuksen risti on väline, jonka avulla Jumala antaa meille elämän. Ei ollut muuta tietä elämään kuin kuoleman kautta. Kristuksen tie on olemukseltaan ristin tie.

Se ei kuitenkaan ole meille luontainen tie. Jos itse saamme valita, sinä ja minä valitsemme jatkuvasti kunnian tien; haluamme paljon mieluummin voimaa, valtaa ja arvostusta kuin heikkoutta, kärsimystä ja koettelemuksia. Kuitenkin on olemassa vain yksi tie, joka vie elämään. Oma tiemme lupaa elämää, mutta lopulta sen päässä on vain kuolemaa. Kristuksen tie johtaa suoraan kuoleman läpi elämään. Ristin tie on ainoa tie elämään tässä kuolevassa maailmassa.

Vihollisen tunnistaminen

Eksymme yhä uudestaan tieltä, koska käymme jatkuvasti taistelua väärällä rintamalla. Kuvittelemme mielellämme, että ongelma on jossakussa toisessa. Jos pomo vain jättäisi rauhaan, olisimme paljon onnellisempia. Jos puoliso jaksaisi vähän piristyä, elämä olisi elämisen arvoista. Jos olosuhteet vain muuttuisivat, emme olisi niin ärtyisiä ja katkeria.

Käytämme samaa ajatuskuviota suhteessa Jumalaan. Olemme varmoja, että saisimme elämämme mallilleen, jos meidän ei tarvitsisi olla niin monenlaisten kiusausten kohteena. Pysyisimme varmasti elämään Jumalan mielen mukaista elämää, jos vain pääsisimme pois siitä synnin lätäköstä, jonka keskellä elämme.

Mikään ei kuitenkaan ole kauempana totuudesta. Raamattu tekee selväksi, ettei onnettomuutemme johdu tilanteesta, jonka keskellä elämme, vaan siitä, mitä on sisällämme. Ongelma ei ole olosuhteissa, syntinen sydämemme on varsinainen syyllinen. Jeesus sanoo, että jos haluamme tunnistaa todellisen vihollisemme, on parasta katsoa peiliin: ”*Sillä sydämestä lähtevät pahat ajatukset, murhat, aviorikokset, haureudet, varkaudet, väärät todistukset, jumalanpilkkaukset*” (Matt. 15:19).

Vanha Aadam

Näistä asioista muodostuu yhdessä ikävä paketti. Yleensä havaitsemme kuitenkin vain pari kesyhhköä helmasyntiä emmekä siksi niin kovasti pelästy. Ajattelemme mielellämme, että ylpeys, kateus, ahneus ja viha ovat vain luonnollisia, inhimillisiä. Mutta Jumala kutsuu niitä synniksi.

Ja se synti on yhtä vanha kuin Eedenin puutarha. Siellä Aadam ja Eeva lankesivat Paholaisen juoneen ja liittyivät sen kapinaan Luojaansa vastaan. Kutsumme ensimmäisten esivanhempiemme ensimmäistä syntiä syntiinlankeemukseksi. Se on osuva nimitys, koska tuossa synnissä koko ihmiskunta lankesi rähmälleen emmekä ole koskaan osanneet itse korjata syntyneitä vaurioita.

”Kaikki kuolevat Aadamissa”, sanoo Paavali (1.Kor. 15:22). Jokainen Aadam ja Eevan jälkeläinen siis perii kuolettavan vamman. Syntiinlankeemuksesta lähtien kaikki lapset, jotka syntyvät ihmisvanhemmille, tulevat tähän maailmaan synti syvällä sydämissään. Tämä on inhottava todellisuus, eikä poikkeuksia ole: *”olimme luonnostamme vihan lapsia niin kuin muutkin”* (Ef. 2:3). Siksi ongelmamme Jumalan edessä ei ole ainoastaan synti, jota teemme, vaan se tosiasia, että olemme syntisiä; koko sydämemme on synnin läpitunkema.

Uusi ihminen

Kuitenkin Jeesus Kristus antaa meille kasteen pesussa uuden identiteetin. *”Siis, jos joku on Kristuksessa, niin hän on uusi luomus; se, mikä on vanhaa, on kadonnut, katso, uusi on sijaan tullut”* (2.Kor. 5:17). On korostettava sitä, ettei uusi elämä ole vain uusi elämäntapa, ikään kuin kristinusko olisi elämäntyyliimme kosmeettinen parannus, jonka avulla saisimme sen muutettua Jumalan mielen mukaiseksi.

Ei ole mahdollista uudistaa tai uudelleen muokata syntiä. Ainoa tapa lopettaa synty on tappaa se. Ja juuri sen Jumala on tehnyt Pojassaan Jeesuksessa Kristuksessa. Hän on suuri Terminaattori, synnin tappaja. Hän kantoi syntimme omassa ruumiissaan, ja se tappoi hänet. Mutta kuollessaan hän tuhosi kuoleman ja toi esiin elämän ja kuolemattomuuden. Nousemalla haudasta hän on murskannut haudan vallan. Nousemalla kuolleista hän on vapauttanut ihmiskunnan synnin kuristusotteesta. Jeesuksessa Kristuksessa yksi Aadamin pojista on säästynyt Aadamin lasten kohtalolta. Tiedämme, ”*että Kristus, sitten kuin hänet kuolleista herätettiin, ei enää kuole: kuolema ei enää häntä vallitse*” (Room. 6:9).

Hyviä uutisia: kasteen kautta Kristukseen jokainen uskova tulee osalliseksi hänen kuolemastaan ja ylösnousemisestaan. ”*Vai ettekö tiedä, että me kaikki, jotka olemme kastetut Kristukseen Jeesukseen, olemme hänen kuolemaansa kastetut? Niin olemme siis yhdessä hänen kanssaan haudatut kasteen kautta kuolemaan, että niin kuin Kristus herätettiin kuolleista Isän kirkkauden kautta, samoin pitää meidänkin uudessa elämässä vaeltaman*” (Room. 6:3-4).

Pyhä kaste on siten sekä oviaukko että sarana. Se on ovi täysin uuteen elämään. Samalla se on sarana, jonka varassa uusi elämä lepää. Uusi elämä ja uusi elämäntyylit ovat osa samaa kokonaisuutta; Jeesus Kristus elää elämäänsä kansansa kautta.

Veriviholliset

Joidenkin kirkkokuntien piirissä aikuiskastetta pidetään ihmisen tekona, jonka avulla hän tunnustautuu Jeesuksen omaksi. Toisissa kirkoissa taas lapsikastetta pidetään herttaisena suvun perinnejuhlanä. Molemmat näkemykset ovat epätarkkoja. Itse asiassa ne ovat pahasti pielessä. Kaste ei koskaan ole vain ihmisen teko;

se on Jumalan teko, joka tehdään ”*Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen*” (Matt. 28:19).

Eikä kaste ole missään tapauksessa herttainen perinne tai nimenantotilaisuus. Kasteessa vanha Aadam kuolee ja uusi ihminen nousee kuolleista. Ei ole mitään radikaalimpaa kuin kuolema ja ylösnousemus.

Emme tee ihmisille jotain palvelusta, kun kastamme heidät Kolmiyhteisen Jumalan voimalliseen nimeen. Jokainen kastettu Jumalan lapsi nimittäin kantaa itsessään ristin sinettiä, Ristiinnaulitun armeijassa taistelevan soturin merkkiä. Ja vihollinen ei pelleile. Paholainen on Jumalan ja kaikkien Jumalan luomien verivihollinen. Hänen järkkymätön tavoitteensa on Jumalan kansan nujertaminen ja Jumalan valtakunnan tuhoaminen.

Taistelu

No, miten on? Olenko minä Jumalan lapsi vai Saatanan lapsi, me kyselemme. Olenko vanhurskauden palvelija vai synnin orja? Olenko pyhä vai paha? Raamattu vastaa turhauttavasti: ”Kyllä.” Tässä maailmassa jokainen kristitty on sekä pyhä että paha, palvelija että orja, lapsi että kapinallinen. Toivomme, että Kristitty kykenisi poistamaan synnin elämästään. Kirjoja kirjoitetaan teese-itse -oppaiksi synnin voittamiseen.

Raamattu on kuitenkin selkeä opetuksessaan siitä, että on vain yksi keino voittaa synti: Jeesus Kristus on jo saavuttanut voiton ristillään. Eräänä päivänä, taivaan kunniassa, olemme täysin vapaita synnistä. Täällä elämme täysin uskon varassa Jeesukseen Kristukseen, joka vapauttaa meidät synnin vallasta evankeliuminsa sanalla.

Apostolisessa uskontunnustuksessa Kirkko tunnustaa kolme

valtavaa asiaa: syntien anteeksiantamisen, ruumiin ylösnousemisen ja iankaikkisen elämän. Ensimmäinen näistä tosiasioista mahdollistaa kaksi muuta. Syntien anteeksiantaminen on Kirkon pääravinto, sen maito ja leipä. Meillä ei ole mitään yhteyttä Jumalaan ilman syntien anteeksiantamista. Tuomiopäivää ja ikuisuutta varten meillä ei ole muuta toivoa kuin se, että elämme jatkuvasti syntien anteeksiantamisen varassa.

Elämämme on taistelukenttä. Päivittäin taistelu jatkuu vanhan Aadamimme ja uuden ihmisen välillä, syntisen luontomme ja uuden luonnon välillä, jonka olemme saaneet kasteessa Kristukseen. Kristus hallitsee uutta ihmistä, joka pyrkii palvelemaan yksin Jumalaa. Vanhaa Adamia ajaa eteenpäin itsekäs ylpeys, ja se pyrkii ruokkimaan omia synnillisiä himojamme.

Olemme siis kiusallisessa tilanteessa: “Olemme kohdanneet vihollisen ja se vihollinen olemme me itse.”

Sillä minä tiedän, ettei minussa, se on minun lihassani, asu mitään hyvää. Tahto minulla kyllä on, mutta voimaa hyvän toteuttamiseen ei; sillä sitä hyvää, mitä minä tahdon, minä en tee, vaan sitä pahaa, mitä en tahdo, minä teen. Jos minä siis teen sitä, mitä en tahdo, niin sen tekijä en enää ole minä, vaan synti, joka minussa asuu (Room. 7:18-20 KR).

Lopullinen ratkaisu

On vain yksi tapa selvitä synnistä. Se ei ole uudistus, vaan kuolema ja ylösnousemus. Se ei ole uudelleen muovaaminen vaan tuhoaminen ja uudelleenrakentaminen. Kun vanha Adam kuolee, uusi ihminen nousee esiin. Syntien anteeksiantaminen on itse asiassa uusintänäytös samasta näytelmästä, jonka Jumala järjesti kerran Poikansa kuolemassa ja ylösnousemuksessa sekä jokaisen uskovan kohdalla erikseen kasteessa.

On muistettava, että ylösnousemus on aina uusi luomista-pahtuma. Ja Jumala tekee luomistyönsä samalla tavalla kuin ensimmäiselläkin kerralla: voimallisella sanallaan. Silloin hän puhui muodottomalle tyhjyydelle ja sai sanansa voimasta valon ja elämän tulemaan esiin. Nyt hän toimii edelleen samoin kuin alussa: ”*Sillä Jumala, joka sanoi: 'Loistakoon valkeus pimeydestä', on se, joka loisti sydämiimme, että Jumalan kirkkauden tunteminen, sen kirkkauden, joka loistaa Kristuksen kasvoissa, levittäisi valoansa*” (2.Kor. 4:6). Sama Jumalan luova sana saa siis aikaan sekä kasteessa tapahtuneen uudestiluomisemme että jatkuvan uudistumisemme syntien anteeksiantamisessa.

Mutta tässäkin joudumme hankaluuksiin. Tiedämme, että velvollisuutemme Jumalan uusina luomuksina on elää pyhää elämää ja palvella häntä rakkauden teoilla. *Sillä me olemme hänen tekonsa, luodut Kristuksessa Jeesuksessa hyviä töitä varten, jotka Jumala on edeltäpäin valmistanut, että me niissä vaeltaisimme* (Ef. 2:10). Kysymys kuuluu, miksi olemme niin velttoja hyvissä töissä ja voimattomia taistelussa syntiä vastaan?

Muistathan alkuseurakunnan vertauksen: kristityt ovat kaloja, syntyneet vedessä uidakseen vedessä. Ehkä ongelmamme on siinä, että pyrimme keksimään tee-se-itse- ratkaisuja kristilliseen elämään, yritämme voittaa synnin omalla tahdonvoimallamme. Tiedäthän, mitä tapahtuu kalalle kuivalla maalla.

Kasteen muistaminen

Ennen ajattelin, että avain pyhitettyyn elämään on oma tahdonvoimani. Ajattelin, että minun pitäisi vain ottaa itseäni niskasta kiinni ja yksinkertaisesti yrittää kovemmin. “Muista kastettasi”, minulle sanottiin. “Muista, että olet kastettu Jumalan lapsi ja elä sen mukaisesti pyhää elämää.” Se kuulosti hyvältä, mutta ei se toiminut. Vaikka kuinka yritin, jämäkät päätökset ja vilpittömät

aikeet eivät auttaneet. Kun minun käskettiin yrittää kovemmin, oli kuin sairasta olisi käsketty näytttelemään tervettä. Onneksi Jumala antoi vahvemman lääkkeen.

Neuvojat olivat oikeassa. Pyhä Kaste on sarana, jonka varassa pyhä elämä lepää – ei vain menneenä tapahtumana, vaan nykyisyydessä läsnä olevana todellisuutena. ”*Sillä kaikki te, jotka olette Kristukseen kastetut, olette Kristuksen päällenne pukeneet*”, kirjoittaa Paavali (Gal. 3:27). Tässä apostoli tekee selväksi, että menneisyydessä suoritettulla kasteella on jatkuvia vaikutuksia.

Kaste, kuten muistat, on osallisuutta Jeesuksen Kristuksen kuolemaan ja ylösnousemukseen. Jeesus Kristus ottaa syntisen synteineen päivineen mukaansa kuolemaansa ja hautaa tämän omaan hautaansa. Siksi Paavali sanoo kasteesta, että ”*me olemme hänen kanssaan yhteenkasvaneita yhtäläisessä kuolemassa*” (Room. 6:5). Kasteessa tapahtuu kuolema. Se on meidän vanhan Adamimme kuolema. Ja vetisestä haudasta nousee uusi ihminen. ”*Minä olen Kristuksen kanssa ristiinnaulittu, ja minä elän, en enää minä, vaan Kristus elää minussa*” (Gal. 2:20). Uudelleen luotu ihminen uudistuu jatkuvasti ”*Luojansa kuvan mukaan*” (Kol. 3:10).

Alaston totuus

Tämä kaikki kuulostaa abstraktilta. Totta, nämä asiat ovat salattuja totuuksia, mutta ne ovat siitä huolimatta todellisia. Olen huomannut, ettei ole mitään käytännöllisempää ja elävämpää todellisuutta kuin uusi elämä Kristuksessa, jonka hän antaa jokaiselle nimeensä kastetulle. Tässä on myös avain pyhään elämään: ei ainoastaan se, että ”muistamme” kastettamme ajattelemalla sitä menneenä tapahtumana, vaan että elämme sen näkymättömän todellisuuden voimasta, josta ensimmäisen kerran tulimme osallisiksi ”*uudestisyntymisen peson ja Pyhän Hengen uudistuksen kautta*” (Tiit. 3:5 KR).

Kasteessa on tapahtunut radikaali muutos, jota Uusi Testamentti kutsuu joko kuolemaksi tai hautaamiseksi (Room. 6:3), ristiinnaulitsemiseksi (Gal. 2:20) ja riisumiseksi ja uudelleenpukemiseksi (Gal. 3:27). On korostettava, että tämä on Jumalan oma työ, ei uskovan. Juuri siksi se on sitäkin radikaalimpi.

Eedenissä Aadam ja Eeva heti kapinansa jälkeen ensi töikseen piilottivat alastomuutensa viikunanlehtien taakse (1.Moos. 3:7). Ja heti luvattuaan langenneille lapsilleen vapautuksen ”*Herra Jumala teki Aadamille ja hänen vaimollensa puvut nahasta ja puki ne heidän yllensä*” (1.Moos. 3:21). Nahkavaatteet tosin peittivät heidän ruumiinsa, mutta ne eivät peittäneet heidän syntiään. Pyhässä kasteessa Jumala lunastaa lupauksen, jonka hän antoi aivan alussa Paratiisissa. Vanha Aadam riisutaan yltämme ja meidät puetaan itseensä Jeesukseen Kristukseen.

On mielenkiintoista, että alkukirkon kastejuhlissa vanhat vaatteet riisuttiin, kaste tapahtui alastomana ja kasteen jälkeen ihminen puettiin uuteen, valkoiseen vaateeseen. Yksityisiä kastetoimituksia varten oli olemassa huoneita, joiden seiniä peittivät Eedenin paratiisia esittävät mosaiikit. Siten vainottu Kirkko muistutti uskollisia jäseniään kasteen pyhään salaisuuteen kätkeytyvistä salatuista totuuksista:

Kaste on vanhan Aadamin poisriisumista

Kaste on synnin kuolema ja hautaaminen.

Kaste on paluu Eedeniin ja viattomuuteen Jumalan edessä.

Kaste on uuden ihmisen ylösnousemus.

Kasteessa puemme päällemme Jeesuksen Kristuksen täydellisyyden.

Radikaali tarjous

En väitä, että kasteet tulisi nykyään toimittaa samalla tavalla

kuin alkukirkossa; on aina vaarallista lähteä johtamaan kirkkoa arkeologian avulla. Meillä ei ole tarvetta lämmitellä vanhoja perinteitä niiden itsensä takia. Nämä käytännöt kuitenkin nousivat samasta apostolisesta evankeliumista, joka meillä on tänään. Ja jos meillä vain on silmät nähdä, löydämme myös nykyään Pyhästä kasteesta saman elävän ja sykkivän todellisuuden, jonka alkukirkon sisaret ja veljet löysivät omana aikanaan.

Kun nämä salatut asiat alkoivat valjeta minulle, en enää nähnyt Uutta Testamenttia – tai koko Raamattua – kristillisen elämän tee-se-itse -oppaana vaan Jumalan Hengen aikaansaamana julistuksena siitä, mitä Jumala on tehnyt *ja jatkuvasti tekee* Pojassaan. Huomasin, että mistä tahansa kohdasta Uuden Testamentin avaa, joka kerralla kastuu läpimäiseksi. Toisin sanoen koko evankeliumi on täysin kasteopetuksen kyllästävä. Evankeliumin moraalinen ulottuvuus on jo kasteessa läsnä. Eikä uusi elämämme kristittyinä ole mitään muuta kuin kasteen soveltamista.

Nykyään suurin osa kristillisestä opetuksesta on aivan jotain muuta. Niin sanotut kristillisen elämän periaatteet, jotka ovat suosittuja monissa hengellisissä bestseller- kirjoissa ja joita monet kristilliset julkkissaarnaajat julistavat, ovat parhaimmillaankin vain epämääräisiä irvikuvia siitä kristillisestä elämästä, jonka Raamattu kuvaa.

Totuus on, että kaikki Uuden Testamentin imperatiivit perustuvat sen indikatiiveihin. Toisin sanoen Jumala antaa lapsilleen ensin kaiken, mitä hän vaatii heiltä. Kaiken, minkä hän haluaa meidän saavuttavan, hän on jo saavuttanut Pojassaan. Ja hän tekee edelleen kaiken aikaa työtään meissä Kristuksessa ja Kristuksen kautta. Hän ei ole paikalta poistunut sankari, joka on häipynyt taivaaseen katselemaan miten hyvin selviämme täällä maan päällä ilman häntä. Hän on läsnä tässä ja nyt Kirkkon-

sa keskellä pyhissä salaisuuksissa, joita kutsumme sanaksi ja sakramenteiksi. Kristittyjen elämän ja heidän elävän Herransa välillä on yhteys, ja se yhteys on kaste.

Ihmiset etsivät epätoivoisesti voimallisen uskonelämän avainta, poppakonstia, joka toisi intoa tylsään ja puolisydämiseen vaellukseen. Valitettavasti useimmat poppakonstit tahtovat olla tee-se-itse -projekteja. Ja kaikenlaiset tee-se-itse -konstit uskonelämässä ovat tuomittuja epäonnistumaan. Jos uudistat syntisen, saat uudistuneen syntisen. Jos kuritat syntistä, saat kuritetun syntisen. Jos koulutat syntisen, saat koulutetun syntisen. Jokainen vaihtoehto johtaa siihen, että syntinen on sama kuin alussa.

Ei, vanhaa Adamia ei voida kesyttää tai uudistaa tai kurittaa tai kouluttaa. Vanha Adam voidaan vain tappa. Juuri näin Jumala tekee: Pyhässä Kasteessa meidät tapetaan ja haudataan. Mutta koska kyseessä on Jeesuksen kuolema ja hautaus, sillä on myös valtavan suuri merkitys. Hänen kuolemansa ja hautaamisensa tuovat mukanaan kuolleistaherättämisen ja uuden elämän. Pyhässä Kasteessa Kolmiyhteinen Jumala ristiinnaulitsee vanhan Aatamimme, hautaa syntimme, herättää meidät kuolleista uutena luomuksena ja pukee meidät Jeesukseen Kristukseen – ja antaa siten meille kokonaan uuden elämän elettäväksi. Tämä on aito kristillisen elämän malli!

Eräs yksittäistapaus

Esitän teille erään Uuden Testamentin yksittäistapauksen. Efe-solaiskirjeessä kohtaamme kasteopetuksen sovellettuna erään toistuvaan ongelmaan – seksuaaliseen moraalittomuuteen. Silloin, kuten nytkin, pakanallisen kulttuurin keskellä eläviä kristittyjä houkuteltiin jatkuvasti antamaan periksi ruumiillisille haluille ja täyttämään itsekkäitä seksuaalisia toiveitaan. Mikä oli ratkaisu? Vastusta päättäväisemmin? Opettele kristillisen seksu-

aalisuuden pääperiaatteet ja elä niiden mukaan? Ei, vaan näiden ihmisten täytyi palata kasteeseen ja hyödyntää sitä, mikä oli jo tapahtunut, kun heidän vanha Aataminsa oli riisuttu ja heidät oli puettu Jeesukseen Kristukseen:

Sen minä siis sanon ja varoitan Herrassa: älkää enää vaeltako, niin kuin pakanat vaeltavat mielensä turhuudessa, nuo, jotka, pimentyneinä ymmärrykseltään ja vieraantuneina Jumalan elämästä heissä olevan tietämättömyyden tähden ja sydämensä paatumuksen tähden, ovat päästäneet tuntonsa turtumaan ja heittäytyneet irstauden valtaan, harjoittamaan kaikkinaista saastaisuutta, ahneudessa. Mutta näin te ette ole oppineet Kristusta tuntemaan, jos muutoin olette hänessä kuulleet ja hänessä opetusta saaneet, niin kuin totuus on Jeesuksessa: että teidän tulee panna pois vanha ihmisenne, jonka mukaan te ennen vaelsitte ja joka turmelee itsensä petollisia himoja seuraten, ja uudistua mielenne hengeltä ja puukea päällenne uusi ihminen, joka Jumalan mukaan on luotu totuuden vanhurskauteen ja pyhyyteen (Ef. 4:17-24).

Huomaa selvä kasteen korostus. Tässä moraaliset imperatiivit perustuvat kasteen indikaatiiville. Jumala pyytää kristittyjä tekemään sen, minkä hän on jo antanut heille. Sen kieli on kuvaavaa. “Pankaa pois ... puukea päällenne” muistuttaa, mitä kasteessa tapahtui, kun uskovat riisuttiin alastomiksi vanhasta Aatamista ja puettiin sen sijaan Jeesukseen Kristukseen.

Tässä on voima kristilliseen pyhyyteen, joka ylittää pintaa syvemmälle. Se on Jeesuksen Kristuksen voima.

Ajatusleikkejä?

Saatat kysyä, mitä se kasteessa eläminen oikein tarkoittaa. Eikö tämä ole jälleen yksi muunnelma positiivisen ajattelun voimas-

ta? Eikö kyse ole asenteesta, jossa “kasteen muistaminen” muodostaa itsensä kehittämisen perustan? Eikö puhe kasteesta ole lopulta pelkkää puhetta, taas uusi ajatusleikki?

Mutta Jumala ei pelaa pelejä. Hän ei tyydy lahjoittamaan uutta asennetta; hän antaa kokonaan uuden elämän. Hän hukuttaa vanhan Aadamimme kasteessa ja luo meidät uudestaan Jeesuksessa Kristuksessa. Ei vain kerran, vaan uudelleen ja uudelleen evankeliuminsa sanan kautta. Hän puhdistaa meidät jatkuvasti synnistä; hän julistaa meidät syyttömiksi anteeksiantamuksen kautta. Kun hän antaa syntimme anteeksi, hän julistaa kuolemantuomion vanhalle Aadamille ja nostaa meidät uuteen elämään Kristuksessa.

Vapaaksi orjuudesta

“Valitettavasti vanha Adam on hyvä uimari”, Luther huomautti. Jokaisen rehellisen kristityn on pakko olla samaa mieltä. Juuri, kun kuvittelemme päässeemme jostain synnistä, toinen nostelee rumaa päätään. Vielä masentavampaa on se, että yhä uudelleen huomaamme sortuvamme niihin samoihin vanhoihin synteihin, joita halveksimme eniten. Paavali löysi itsensä samasta tilanteesta:

Niin huomaan siis itsessäni, minä, joka tahdon hyvää tehdä, sen lain, että paha riippuu minussa kiinni; sillä sisällisen ihmiseni puolesta minä ilolla yhdyn Jumalan lakiin, mutta jäsenissäni minä näen toisen lain, joka sotii minun mieleni lakia vastaan ja pitää minut vangittuna synnin laissa, joka minun jäsenissäni on. Minä viheliäinen ihminen, kuka pelastaa minut tästä kuoleman ruumiista? Kiitos Jumalalle Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme, kautta! (Room. 7:21-25)

Kiitos Jumalalle, vielä on olemassa pelastus synnin syyllisyydestä ja orjuudesta. On pelastus Jeesuksen Kristuksen, meidän

Herramme kautta. Hän jakaa pelastusta kutsumiensa palvelijoiden välityksellä julistetussa anteeksiantamuksen sanassa, ripissä ja synninpäästössä.

Suoraan keskiajalta?

Sana rippi kalskahtaa oudon keskiaikaiselta. Mieleen tulee pimeitä rippituoleja ja latteita katumusharjoituksia. Elämme valistunutta koulutuksen ja psykoterapian aikaa, johon rippi ja synninpäästö eivät tunnu sopivan.

“Miksi minun pitäisi tunnustaa syntini toiselle ihmiselle?” me vastustamme. “Olen jo tunnustanut Jumalalle! Sitä paitsi on hyödyllisempää, että teen jotain itse voittaakseni syntini.” Tuo osuu naulan kantaan, eikö vain? Sinä ja minä emme pysty tekemään kerta kaikkiaan mitään voittaaksemme syntimme. Kristus voittaa synnin. Hän sai voiton kerran Golgatalla ja hän toi voiton meillekin kerran kasteessamme. Hän ulottaa voittonsa meihin yhä uudelleen evankeliuminsa sanassa.

Kristuksen sanat

Liberaalissa kristinuskossa vallitsee niin vesittynyt käsitys Uudesta Testamentista, ettei se voi sanoa varmuudella paljon mitään Jeesus Nasaretilaisesta. Sen mukaan monet kohdat, joita Raamattu väittää Jeesuksen sanoiksi, on kirjoitettu erilaisten alkuseurakunnan ihmisten toimesta, joilla oli omia erilaisia teologisia lehmäänsä ojassa.

Fundamentalistiset kristityt taas arvostavat Raamattua kovasti, mutta he eivät arvosta sitä kovinkaan paljon kristillisen elämän ohjeena. Heillä nimittäin Raamatusta tahtoo tulla ohjekirja, jonka avulla uskovat saavat jumalallisia neuvoja jumalista elämää varten. On kuin johtava upseeri olisi häipynyt ja jättänyt

armeijansa pelkän sääntökokoelman varaan.

Ehkä on vihdoin aika löytää uudelleen seurakuntaelämä ja henkilökohtainen uskonelämä, joka perustuu Kristuksen todelliseen läsnäoloon, ei hänen poissaoloonsa. Hän ei ole lähtenyt pois ja jättänyt sotilaitaan puolustamaan itse itseään. Hän on edelleen läsnä Kirkossaan pyhissä salaisuuksissa, sanassa ja sakramenteissa.

Voimallisia sanoja

Kaikki todellisuus riippuu lopulta Jumalan sanasta. *“Tulkoon”,* Luoja sanoi, *“ja tapahtui niin.”* Ja Jeesus on Isän lihaksi tullut sana (Joh. 1:1-17). *“Sanat, jotka olen teille puhunut, ovat henki ja ovat elämä”*, hän sanoi aikalaisilleen (Joh. 6:63). Toisin sanoen Jeesus muistutti meitä siitä, että hänen sanoillaan on voima saada aikaan mitä tahansa, minkä ne kuvaavat, myös syntien anteeksi antamisen.

Hän on uskonut nuo sanansa Kirkkonsa haltuun. Ylimmäispapillisessa rukouksessaan teloittamistaan edeltäneenä yönä Jeesus rukoili opetuslasten puolesta, jotka hän jättäisi mennessään Isän luo. Kun katsomme myöhempää historiaa, käsitämme, ettei hän rukoillut pelkästään näiden miesten puolesta, vaan myös *“niiden edestä, jotka heidän sanansa kautta uskovat minuun”* (Joh. 17:20).

Valtakirja

Jeesus huolehti Kirkkonsa hyvinvoinnista maan päällä. Miten se kestäisi ilman hänen näkyvää läsnäoloaan? Vastaus löytyy hänen rukouksestaan Getsemanessa tuona yönä:

Sillä ne sanat, jotka sinä minulle annoit, minä olen antanut

heille... Minä olen antanut heille sinun sanasi, ja maailma vihaa heitä, koska he eivät ole maailmasta, niin kuin en minäkään maailmasta ole. En minä rukoile, että ottaisit heidät pois maailmasta, vaan että sinä varjelisit heidät pahasta. He eivät ole maailmasta, niin kuin en minäkään maailmasta ole. Pyhitä heidät totuudessa; sinun sanasi on totuus (Joh. 17:8, 14-17).

Kolmantena iltana tästä, pääsiäisiltana, hän teroitti vielä värikkäämmin opetuslapsilleen niitä velvollisuuksia ja etuoikeuksia, jotka hän antoi heille. Juuri haudasta nousseena heidän Herransa seiso i opetuslastensa keskellä ja tervehti heitä: “ *’Rauha teille! Niin kuin Isä on lähettänyt minut, niin lähetän minäkin teidät.’ Ja tämän sanottuaan hän puhalsi heidän päällensä ja sanoi heille: ’Ottakaa Pyhä Henki. Joiden synnit te anteeksi annatte, niille ne ovat anteeksi annetut; joiden synnit te pidätätte, niille ne ovat pidätetyt.’* “ (Joh. 20:21-23).

Huomaa tässä voimakas yhteys Jeesuksen sanojen ja Jumalan Hengen elävöittävän henkäyksen välillä. Kerran Luoja puhalsi elämän hengen elottomaan saveen ja niin Adamista tuli elävä sielu. Nyt uusi Adam, vasta kuolleista nousseena, uuden luomakunnan ensimmäinen ihminen, puhaltaa saman elävöittävän Hengen valittuihin opetuslapsiinsa. He eivät ole enää oppipoikia vaan hänen valtuuttamiaan edustajia, apostoleja, “lähetettyjä” – heidän lähettäjänsä on Poika, jonka Isä vuorostaan on lähettänyt lunastamaan ja pelastamaan hänen langennutta maailmaansa. Lunastus on täydellisesti suoritettu, mutta pelastustyö jatkuu kaikkina aikoina – Pojan lähettämien palvelijoiden viemässä voimallisessa sanassa.

Kristus kutsuu jokaisen kristityn todistajakseen, mutta hän ei kutsu jokaista kristittyä paimeneksi tai valtuutetuksi edustajakseen. Todistajiensa välityksellä Kristus tuo koko ihmiskunnalle

viestiä kuolevalle maailmалlemme tarjoamastaan elämästä. Hän toimii kuitenkin Kirkossaan ainutlaatuisella tavalla paimenten kautta välittääkseen syntien anteeksiantamisen. Kirkko kutsuu pastorit omasta keskuudestaan, mutta Kristus itse on paimenviiran taustalla. He ovat taivaallisen Herramme asiamiehiä maan päällä. Hän antaa kutsutuille palvelijoilleen valtakirjan. Kun he antavat anteeksi, hän antaa anteeksi. Kun he pidättävät anteeksiantamuksen, hänkin pidättää anteeksiantamuksen. Heidän sanaansa on pidettävä hänen sananaan. Ja hänen sanansa on Isältä saatu sana. *“Joka ottaa tykönsä teidät, se ottaa tykönsä minut; ja joka ottaa minut tykönsä, ottaa tykönsä hänet, joka on minut lähettänyt”* (Matt. 10:40).

Jumalan suu

Se ei tietenkään ollut uusi keksintö. Jumala teki saman lukematomia kertoja aiemmin. Hän valitsi tietyt puhemiehet ja antoi heille oman sanansa julistettavaksi. Ajatellaan esimerkiksi Jeremiaa. Kun Jumala valitsi hänet profeetaksi, Jeremia oli vastahakoinen, koska hän oli nuori ja kokematon. Jumala osoitti, ettei se ollut este:

Ja Herra ojensi kätensä ja kosketti minun suutani. Ja Herra sanoi minulle: ”Katso, minä panen sanani sinun suuhusi. Katso, minä asetan sinut tänä päivänä yli kansojen ja valtakuntain, repimään maasta ja hajottamaan, hävittämään ja kukistamaan, rakentamaan ja istuttamaan (Jer. 1:9-10).

Huomaa, miten värikkäästi Jeremian työn suullista puolta korostetaan. Jumalan omat sanat asetettiin suoraan Jeremian suuhun. Hänelle suoritettiin “suunsiirtoleikkaus”. Jumala oli antanut Jeremian tehtäväksi puhua hänen sanaansa. Siitä lähtien aina kun hän avasi suunsa Jumalan nimessä, ulos tuli Jumalan sanoja. Raamatusta voitaisiin ottaa muita samanlaisia esimerkkejä. Itse

asia on kuitenkin selvä. Jumala on järjestänyt asiat Kirkossaan niin, että kun valtuutetut Kristuksen palvelijat lausuvat hänen anteeksiantamuksensa sanan, sitä on pidettävä Kristuksen omalla sanana.

En silti ole vielä vastannut kysymykseen: mitä tarvetta kristityillä olisi viedä syntejään kenenkään muun ihmisen luo?

Terapiaa vai lohdutusta?

Yksi asia on varma. Emme ripittäydy pelkästään saadaksemme "kevennettyä mieltämme". Vanhassa kunnan ripissä on toki jotain sielua hoitavaa, mutta synnintunnustus ja -päästö ovat paljon enemmän kuin vain ongelmien purkamista puhumalla. Kiitos Jumalalle hyvistä ystävistä, joille voimme keventää sydäntämme. Ja kiitos Jumalalle sielunhoitajista, jotka osaavat antaa jumalisia neuvoja.

Syntien tunnustaminen ei kuitenkaan ole murheiden purkamista ystävälle. Eikä synninpäästö tarkoita hyviä neuvoja. Sillä kun joudumme kasvokkain synnin kanssa, emme tarvitse neuvoja. Tarvitsemme anteeksiantamusta.

Kaikki hyvät neuvot olisivat kyllä tarpeen, kun käsittelemme synnin ilmenemistä elämässämme. Kristityt sielunhoitajat voivat auttaa ohjaamaan elämäämme terveisiin käyttäytymismalleihin. Mutta ennen kuin elämäntavan uudistuminen on mahdollista, meidät täytyy pelastaa. Tarvitsemme rauhaa ja lohdutusta, jotka vain Kristus voi antaa. Yksityisessä synnintunnustuksessa ja -päästössä hän antaa juuri sen, ainutlaatuisella ja henkilökohtaisella tavalla.

Kukaan ei ole niin yksinäinen kuin se, joka on yksin syntinsä kanssa. Mutta pyhässä ripissä Kristus päästää siitä yksinäi-

syydestä. Onhan Kristus läsnä uskonveljessä, joka ottaa vastaan ripin. Ja hän on kanssani ahdistuksessani. Hän puhuu veljeni suulla pyyhkiäkseen pois syyllisyyteni anteeksiantamuksensa sanalla. Ja se sana hoitaa ja antaa rauhan. Se on Kristuksen hoito ja Kristuksen rauha.

Totuuden puhuminen

On yksinkertaisesti kyse totuudesta. Oma ratkaisumme on yleensä se, että puolustelemme syntiämme. Selitämme itsellemme, ettei meillä ollut valinnan varaa, muut ovat syyllisiä. Joskus saatamme kehittää aivan oman keksityn todellisuuden, kirjoittaa uusiksi koko käsikirjoituksen. Siinä meillä on aina tähtinäyttelijän osa. Omassa maailmassamme olemme aina sankareita. Pahis on aina joku muu.

Tuossa siistissä itse luodussa maailmassa on helppo uskoa evankeliumiin omalla kohdalla. Enhän kuitenkaan ole tehnyt kovin pahasti syntiä. Oli lieventäviä asianhaaroja. Sielunvihollinen pakotti. Tai pomo. Tai kaveri. Aina syy on jossakussa toisessa.

Niinpä sitten otamme lohdutuksen evankeliumista. “Jeesus kuoli päästääkseen meidät synnistä”, sanomme luottavaisesti. Ja tottahan se on. Ongelma on vain se, että emme ole kunnolla tunnistanee syntiämme, joten synnintekijä jatkaa elämäänsä. Mutta synnintekijän on kuoltava.

Juuri se on ongelmana, kun tohtoroimme itse itseämme evankeliumilla. Näemme toisten synnit, mutta emme omiamme. Niin evankeliumista tulee synninteon oikeutus. Mutta kun avoimesti kohtaamme syntimme yhdessä uskonveljen kanssa ja tunnustamme totuuden Jumalan edessä, evankeliumi julistaa synnille kuolemantuomion ja vaikuttaa uuden ihmisen uudelleensynty-misen Kristuksessa.

Kuulostaako tutulta? Pitäisi kuulostaa. Näin kävi ensimmäisen kerran kasteessa. Siinä vanha Aadam kuoli ja uusi ihminen nousi ylös. Ja sama toistuu yhä uudelleen ripissä. Vanha Aadam kuolee ja uusi ihminen nousee uuteen elämään, Jeesuksen Kristuksen elämään.

Karu totuus

Tämän tyyppinen rehellisyys ei tunnu ollenkaan mukavalta. Mikään ei tunnu ikävämmältä kuin se, että puhuu ehdottoman rehellisesti synnistä. Mutta toisaalta kuolemaan ei yleensä liity mitään miellyttävää. Ja totuuden myöntäminen Jumalan edessä tuo kuoleman vanhalle Aadamille, joka valittaa jatkuvasti, että on liian nuori kuolemaan. Niinpä jatkamme piiloleikkiämme teeskennellen, ettei synti ole kovin paha ja että selviämme siitä ihan itse.

Niin synti kaikessa rumuudessaan jatkaa elämäänsä ylpeytemme ja kunniallisuuden julkisivun takana. Maksamme kuitenkin kovan hinnan tästä naamiohuvista. On nimittäin yksinäistä elää naamion takana. Vanhan Aadamın kurissapitäminen käy raskaaksi. On uuvuttavaa yrittää hätistellä pois syntiä parhaansa mukaan ja elää jumalista elämää oman tahdonvoiman varassa. Väsymme sellaisen elämän jatkuvaan taisteluun. Ja on syytäkin tuntea väsymystä. Elämmehän valheessa, ja valheessa eläminen kuluttaa lopulta ihmisen loppuun.

Totuuden lausuminen

Apostoli Johannes antaa vastauksen naamioleikkiin: ”*Jos sanomme, ettei meillä ole syntiä, niin me eksytämme itsemme, ja totuus ei ole meissä. Jos me tunnustamme syntimme, on hän uskollinen ja vanhurskas, niin että hän antaa meille synnit anteeksi ja puhdistaa meidät kaikesta vääryydestä*” (1.Joh. 1:8-9).

“Tunnustaa” tarkoittaa sananmukaisesti “sanoa sama asia”. Kirkossa tunnustamme uskomme, yleensä jonkin vanhan uskon-tunnustuksen sanoin. Siinä tapauksessa “sanomme saman asian” kuin muut siskot ja veljet Kristuksessa, tunnustamme huulillamme sen, minkä uskomme sydämessämme – tunnustamme kirkon yhteisen historiallisen uskon.

Mutta tunnustaessamme syntimme “sanomme saman asian” kuin Jumala. Katsomme rehellisesti syntiämme ja kutsumme sitä hänen kasvojensa edessä samalla nimityksellä, jolla hänkin kutsuu sitä: kuolema. Omassa liturgisessa traditiossani kristityt sanovat sen joskus näillä sanoilla: “Minä, vaivainen syntinen ihminen, joka olen syntynyt syntisestä sukukunnasta, olen isieni kanssa monella tavalla syntiä tehnyt ja tiedän sen vuoksi ansainneeni iankaikkisen rangaistuksen.” Riippumatta siitä, mitä sanoja käytät, synnintunnustuksen sisältö on aina sama: totuus. Alaston, karu totuus. ”*Minä tiedän, ettei minussa, se on, minun lihassani, asu mitään hyvää*” (Room. 7:18).

Naamion riisuminen

On verraten helppoa lausua sanat *Minä olen syntinen*. On kuitenkin aivan toinen asia tunnustaa syntinsä, levittää ne avoimesti Jumalan eteen kaikessa kauheudessaan. Siksi mieluummin piilotamme syntimme. Aadamin ja Eevan tavoin piiloudumme häveten Jumalalta. “*Minä pelkäsin*”, *Aadam sanoi, “sillä minä olen alasti; ja sen tähden minä lymysin.*” Mutta Jumala ei häpeä syntimme alastomuutta. Muistathan, kuinka Jeesus Kristus mielellään otti vastaan häpeämme ristillä ja niin poisti sen ikuisiksi ajoiksi. Tunnustettu synti ei siis ole häpeällinen, vaikka se olisi kuinka kauhea. Ainoa häpeä on siinä, että yrittää jatkaa elämää ja kantaa kaikkea kauheutta sisällään.

Mutta kun kristityt riisuvat naamionsa paljastaakseen syntinsä

Jumalalle toisen ihmisen läsnä ollessa, he kokevat parantumisen. Syyllisyyden parantuminen seuraa siitä, että on rehellinen Jumalan edessä. Rippi-isän, ripin vastaanottajan, tehtävä on pitää meidät rehellisinä. Hän on kanssamme, kun riisumme naamioimme kohdataksemme syntimme kaikessa kauheudessaan. Mutta hän lausuu myös rehellisen totuuden synneistä, jotka on annettu anteeksi Jeesuksen nimessä: ne ovat poissa!

Siksi menemme yleensä pastorin luokse ripittäytymään, vaikka kuka tahansa kristitty voi julistaa synninpäästön. Emmehän ole hakemassa ystävän ymmärtävää korvaa. Emmekä hae sielunhoitajan huomiokykyistä viisautta. Haemme totuutta. Siksi tulemme Jumalan palvelijan luo kuullaksemme Jumalan totuuden. Hänen korvansa on Jumalan korva, jonka tehtävänä on kuunnella syntimme. Mutta myös hänen suunsa on Jumalan suu, jonka tehtävä on lausua Jumalan anteeksiantamus.

Uskolliset kristityt pastorit suhtautuvat heille tunnustettuihin synteihin äärimmäisen luottamuksellisesti. Rippiin liittyy pyhä sinetti, jota on kunnioitettava mitä kurinalaisimmalla vaitiololla. Miksi tunnustettuja syntejä pitäisi koskaan kiskoa esiin muistin kätköistä? Onhan rippi synnin hauta; se on siunattu maa. Siinä vaivattu syntinen levittää esiin synnin kauheuden – ja ylösnouseen Kristuksen arvovallalla pastori kohtaa juuri sen tietyn synnin kohti käyvällä evankeliumin sanalla.

Pastorin synninpäästö on Kristuksen oma sana. Siksi Pyhä rippi on kasteen uudistamista. Synnit haudataan Kristuksen kanssa. Syntinen puhdistetaan ja uudistetaan. Vanha Aadam kuolee jälleen ja uusi ihminen nousee ylös jälleen. Eikä hän enää elä omaa elämäänsä, vaan Jeesuksen Kristuksen elämää.

Hiljainen valhe

”Autuas se, jonka rikokset ovat anteeksi annetut, jonka synti on peitetty”, Daavid lauloi. ”Autuas se ihminen, jolle Herra ei lue hänen pahoja tekojansa ja jonka hengessä ei ole vilppiä!” (Ps. 32:1-2). Hän tiesi mistä puhui. Daavid, Israelin suurin kuningas, oli myös yksi kaikkien aikojen suurimmista syntisistä.

Voit lukea kaiken Daavidin synnistä luvusta 2. Sam. 11. Juoneen kuuluu ylpeyttä, himoa, aviorikosta, ahneutta, kunnianhimoa, vihaa ja murhaa. Tunnet tarinan, se kuulostaa saippuaopperalta. Mutta tämä ei ole fiktiota. Se tapahtui oikeasti. Ja sama tapahtuu monille ihmisille nykyään, aivan kuin Daavidille aikoinaan.

Daavidin synti sai lopulta miehestä yliotteen. Ja tarinan edessä se johti hänet makaamaan toisen miehen vaimon kanssa, juonittelemaan ja järjestämään murhan. Se oli ruma tarina. Mutta ruminta oli sen vaikutus Daavidiin. Hän yritti elää kuin mitään ei olisi tapahtunut.

Niin Daavid näytteli osaansa. Eikö hän sentään ollut Jumalan voideltu? Eikö hän ollut Jumalan valitun kansan, Israelin, kuningas? Eikö hän ollut Jumalan oma suuri kuningas? Daavid jatkoi naamiaisia teeskennellen viatonta. Se ei kuitenkaan toiminnut. Hän nimittäin eli valheessa. Jos elää valheessa, elää kuolemassa. Ja kuolema vaatii veronsa. Daavidilla on siitä ensi käden kokemusta; näin hän rukoilee: *”Kun minä siitä vaikenin, riutuvat minun luuni jokapäiväisestä valituksestani. Sillä yötä päivää oli sinun kätesi raskaana minun päälläni; minun nesteeni kuivui niin kuin kesän helteessä”* (Ps. 32:3-4).

Daavid oli Israelin kuningas ja hänellä oli hovin täydeltä ihailijoita, mutta sisäisesti hän oli aivan yksin, koska hän oli yksin

syntinsä kanssa. Daavid oli maailman yksinäisin mies.

Ääneen lausuttu totuus

Ei ollut kauan. Jumala lähetti armossaan profeetta Naatanin lopettamaan Daavidin halvat naamiaiset. Ei enää juonia. Oli totuuden aika. Kohtaamisesta voi lukea luvusta 2. Sam. 12. Se oli tuskallinen kohtaaminen, mutta koskapa kuolema olisikaan miellyttävä. Niin Daavidin synnin oli kuoltava, jos hän mieli elää.

Juuri niin tapahtui. Daavid lakkasi juonittelemasta. Hän katsoi elämäänsä rehellisesti ja tunnusti. Hän “sanoi saman asian” omasta synnistään kuin Jumala, vaikka totuus olikin ruma ja tuskallinen. *”Niin Daavid sanoi Naatanille: ’Minä olen tehnyt syntiä Herraa vastaan’. Naatan sanoi Daavidille: ’Niin on myös Herra antanut sinun syntisi anteeksi; sinä et kuole’”* (2.Sam. 12:13).

Muista, kuka puhui. Naatan oli Jumalan profeetta, valittu puhumaan hänen omaa sanaansa. Naatanin korva oli Jumalan korva, joka kuunteli Daavidin tunnustusta, ja Naatanin suu oli Jumalan suu, joka julisti hänelle synninpäästön.

Se synninpäästö oli pätevä. Se oli Jumalan totuus. Sen jälkeen, kun Daavid oli nähnyt syntinsä ja saanut ikävän totuuden sanottua, hänen tuli aika sulkea suunsa ja avata korvansa. Jumala asetti anteeksiantamuksensa sanan suoraan Daavidin tärykalvoille, palvelijansa Naatanin välityksellä. Särkynyt mies tuli terveeksi. Jumala itse hoiti Daavidia henkilökohtaisesti ihmis- huulten välityksellä.

Sinun ja minun ei siis tarvitse olla yksin särkyneisyydessämme ja tuskassamme. Yksityisripin pyhässä eriössä saamme paljastaa

Jumalalle karun totuuden synnistämme. Ja pyhässä synninpäästössä sinä ja minä kuulemme anteeksiantamuksen sanan pastorumme huuilta. Hänen sanoissaan on voima; ne ovat Kristuksen omat sanat. Emme enää ole yksin syntimme kanssa.

Yhteiselämä

Jumala toimii usein juuri tällä tavalla. Samalla tavalla kuin hän julistaa meille synninpäästön pastorin välityksellä, hän antaa apunsa ja lohdutuksensa yhteydessä muihin. Kun elämme elämäämme Jeesuksen Kristuksen ristin alla, emme ole yksin. Hän antaa meille veljiä ja sisaria Kristuksessa, joiden seurassa taakamme puolituvat ja ilomme moninkertaistuvat.

”Kantakaa toistenne kuormia”, Paavali kehotti, ”ja niin te täytätte Kristuksen lain” (Gal. 6:2). Se “laki” on Herran Jeesuksen Kristuksen rakkaus, eikä se siis ole ollenkaan mikään laki. Eihän sellaista rakkautta voi säätää laiksi, se voidaan vain antaa lahjana. Juuri niin tapahtuu kristillisen kirkon yhteydessä. Jokaisesta kristitystä tulee Kristuksen rakkauden käsivarsi, joka itkee yhdessä itkevien kanssa ja iloitsee iloitsevien kanssa. Emme enää ole yksin kyynelinemme ja iloinemme. Sisaremme ja veljemme ovat kanssamme. Niissä veljissä ja sisarissa Kristus itse on läsnä.

Mikä etuoikeus onkaan levittää Kristuksen rakkautta ja lohdutusta! ”Silloin on jokainen heistä oleva turvana tuulelta ja suojana rankkasateelta, oleva kuin vesipurot kuivassa maassa, kuin korkean kallion varjo nääntyvässä maassa” (Jes. 32:2).

Janoan kuollakseni elämää

Näin me siis elämme kastettuina Jumalan lapsina. Yhdessä veljien ja siskojen kanssa, ristin alla. Kuolemme päivittäin ja ko-

emme ylösnousemuksen päivittäin. Tunnustamme syntimme – kuolemme saman kuoleman kuin kerran kasteessa myöntämällä totuuden kauheasta synnistämme. Vastaanotamme synninpäästön pastorin suusta ja uskomme sen anteeksiantamuksen sanaksi. Hänen lausumassaan sanassa on elämä. Siinä on Jeesuksen Kristuksen elämä.

Keskustelukysymyksiä

1. Kuinka “Kristuksen ristillä on kaksi vaikutusta” (Senkbeil, luku “Ristin alla“)? Ks. Matt. 16:24-25 ja Kol. 3:4-5.

2. Lue Matt. 15:1-20. Mihin kirjanoppineet ja fariseukset sijoittivat synnin? Mihin meidän Herramme paikantaa synnin?

3. Pyhässä kasteessa Jumala työskentelee tavalla, jota voi verrata luomiseen. Jumala ei siinä vain korjaa vanhaa Adamia vaan tosiasiallisesti surmaa hänet, jotta voisi luoda uuden ihmisen. Kuinka Paavalin kuvaa tätä kastetun olemusta 2. Kor. 5:17 ja Room. 6:1-11?

4. Saamme kastetun kristityn identiteettimme Jumalan nimestä (ks. Matt. 28:19). Tämä nimi merkitsee meidät Herran ristillä ja asettaa meidät Saatanaa vastaan. Meidät syöstään elämään, joka on taistelua Saatanaa vastaan. “Koko kristillinen elämä tässä maailmassa eletään taistelukentällä”, kirjoittaa Senkbeil. Lue tämän taistelun kuvaus Room. 7:18-25. Koska taistelu päättyy? Missä on voitto?

5. Jumalan sana ei vain kuvaa syntien anteeksiantamusta vaan se tosiasiallisesti antaa synnit anteeksi. Kuinka meidän tulisi ymmärtää Jumalan sanan voima Joh. 6:63 mukaan?

6. Lue Joh. 20:19-23. Mikä yhteys on Jeesuksen sanalla ja hänen henkäyksellään? Millä tavoin tämä tapahtuma on luomistyön

“uusinta”? Ks. Ps. 33:6.

7. Pääsiäisiltana ylösnoussut Herra asettaa opetuslapsensa apostoleiksi, hänen “lähetetyikseen”, jotka on kutsuttu edustamaan häntä. Mitä apostolit lähetetään tekemään? Ks. myös Matt. 10:40 ja Jer. 1:9-10.

8. Katso, mitä Vähässä katekismuksessa opetetaan “avainten virasta”? Mitä me Joh. 20:19-30 perusteella uskomme sananpalvelijan virasta?

9. Daavid lauloi psalmit 32 ja 51 vastauksena Jumalan armolliseen anteeksiantoon, jonka julisti hänen pastorinsa, profeetta Naatan. Lue 2. Sam. 11:1-12:13. Kuinka Naatan pani Daavidin kohtaamaan hänen syntinsä ruman todellisuuden? Kuinka Naatanin sana todellisesti vapautti Daavidin synnistä?

10. Jumala ei jätä meitä yksin syntimme kanssa. Schmalkaldenin opinkohdissa (III, IV) Luther luettelee eri tapoja, joilla Jumala lahjoittaa evankeliumissa neuvoa ja apua syntiä vastaan. Niihin kuuluu myös “keskinäinen keskustelu ja veljellinen lohdutus”. Kuinka se tapahtuu Gal. 6:2 mukaan?

6. Pyhä ehtoollinen: elämän ateria

“Tämä on minun ruumiini, joka annetaan teidän puolestanne ... Tämä malja on uusi liitto minun veressäni” (Luuk. 22:19, 20).

Sinä päivänä matka kotiin tuntui pitkältä, ja sinä päivänä sen teki erityisen pitkäksi heidän sydäntensä tyhjyys. Kenellekään ei asiasta oikein voinut jutella - paitsi tälle muukalaiselle. Kukahän hän mahtoi ollakaan? Kuinka hän saattoi olla niin autuaan tietämätön heidän onnettomuudestaan? Typerästi he tekivät hänet

tietoiseksi koko ikävistä tarinasta; liikkeen alun kunnian päivistä aina sen katkeraan loppuun saakka, jolloin heidän johtajansa tapettiin elämänsä keväällä. Kuinka he koskaan selviäisivät ilman häntä? Oli jo lähes auringonlaskun aika, kun he tulivat kotiin, ja he kutsuivat muukalaisen aterialle. Pöydässä hän otti leivän ja siunasi sen.

“Ottakaa, syökää, tämä on minun ruumiini”, sanoi Jeesus.

Näkevät silmät

Jotkut asiat ovat liian tärkeitä jätettäväksi silmin nähtäviksi. Joskus silmin ei voi nähdä kaikkea, mitä on nähtävänä. Otetaanpa esimerkiksi vauva. Vauvan näkeminen ilahduttaa kaikkia, ainakin aluksi. Mutta jos vauva on meidän oma pieni poikamme tai tyttäreemme, me näemme tuossa lapsessa paljon enemmän kuin joku vieras. Syvempi todellisuus on pinnan alla. Muut ihmiset näkevät hänessä vain uuden lapsen, mutta kun näemme lapsen, joka on omaa lihaamme ja vertamme, näkee asioita, joita ei huomaa pelkällä mykiöllä ja verkkokalvolla - kuten rakkaus ja hellyys.

Jeesus selittää, ettei näkö aina ole luotettava, kun on kyse Jumalaan liittyvistä asioista: *“Ei Jumalan valtakunta tule niin, että sen tulemista voidaan tarkkailla. Eikä voida sanoa: ‘Se on täällä’, tai: ‘Se on tuolla’. Katsokaa: Jumalan valtakunta on teidän keskellänne”* (Luuk. 17:20-21). Kukaan ei ulkoisten todisteiden perusteella voinut nähdä, että Jeesus on Jumala - ja kuitenkin, kun hän seisoi opetuslastensa keskellä, oli Jumalan valtakunta saapunut. Näitä asioita ei voi nähdä paljain silmin.

Ne tunnetaan ainoastaan uskon kautta. Uskon silmät voivat nähdä asioita, joita tavalliset silmät eivät näe. *“Jeesus kääntyi opetuslastensa puoleen ja sanoi heille erikseen: ‘Autuaita ne sil-*

mät, jotka näkevät sen, mitä te näette! Minä sanon teille: monet profetat ja kuninkaas ovat halunneet nähdä sen, mitä te näette, eivätkä ole nähneet, ja kuulla sen, mitä te kuulette, eivätkä ole kuulleet” (Luuk. 10:23-24).

Ei ihme, että Jeesus opetti aina vertauksin. Tavallinen puhe ei olisi tehnyt oikeutta niille asioille, jotka hänen oli sanottava. Siksi hän puhui tarinoin ja vertauksin kuvatakseen todellisuutta, joka on paljon syvemmällä kuin ihmissilmin voidaan nähdä. Ne olivat Jumalan valtakunnan kätkeytä todellisuutta.

Näin on Kristuksen kirkossa tänään. Lause “saat sen mitä näet” ei yksinkertaisesti päde tässä tapauksessa. Jos me tartumme Jumalan lahjojen runsaisiin rikkauksiin, tavallinen näkö ja järki eivät riitä. Hänen lahjansa on näet kätkeytä vaatimattomiin pakkauksiin: veteen, sanaan ja ateriaan. Näiden sakramenttien takana seisoo kuitenkin Jeesus itse ja hänen pyhän sanansa voima. Ja hänen sanassaan on elämä. Tämä selittää niiden historiallisen lempinimi: “näkyvä sana”. Sakramenteissa Jumalan sanan näkymätön voima on näet kätkeytinä näkyviin aineisiin. Siksi me sakramenteissa kohtaamme Jeesuksen - tai oikeastaan Jeesus kohtaa meidät. Missään muualla me emme kohtaa häntä läheisemmin kuin siinä sakramentaalisessa ateriassa, jota kutsutaan ehtoolliseksi.

Siinä historia toistaa itseään. Ateriallaan Jeesus syö syntisten kanssa, jotta heidän syntinsä annettaisiin anteeksi tänään, niin kuin hän teki kauan sitten.

Päivällisellä Jeesuksen kanssa

Yksi asia vaivasi Jeesuksen vihollisia yli kaiken: se, että hän liikkui väärissä piireissä. “Jos hän todella olisi Jumalan profet-

ta“, he ajattelivat, “hänen pitäisi olla kiinnostuneempi hurskaista ihmisistä.“ Heidän arvionsa mukaan Jeesus vietti liikaa aikaa jumalattomien, kuten Sakkeuksen, kanssa.

Luukas kertoo, että Sakkeus asui Jerikossa. Hän oli lyhyt mies, ammatiltaan veronkerääjä. Se tarkoitti samalla sitä, että hän oli alamittainen myös hurskaudessaan. Veronkerääjät olivat nimittäin Rooman kätyreitä, jotka usein ottivat itselleen osan kerätyistä veroista. Ei ihme, että juutalaiset halveksivat veronkerääjiä. Myös Sakkeusta pidettiin varmasti petturina ja varkaana. Häneltä ei puuttunut ainoastaan pituutta vaan myös henkeä.

Koska Sakkeus ei pystynyt näkemään Jeesusta ihailevien väkijoukkojen takaa, hän kiipesi puuhun nähdäkseen paremmin. Voit kuvitella hänen yllättyneisyytensä, kun Jeesus pysähtyi aivan hänen kohdalleen ja kertoi pöyristyttävän uutisen: *“Sakkeus, tule kiireesti alas. Tänään minun on määrä olla vieraana sinun kodissasi”* (Luuk. 19:5). Tämä pyyntö ei miellyttänyt kansaa. He valittivat siitä: *“Syntisen miehen talon hän otti majapaikakseen”* (Luuk. 19:7).

Näin Jeesus teki jatkuvasti. Hän söi ja joi usein julkisyntisten kanssa ja keskusteli heidän kanssaan pöydässä. Tällä toiminnallaan Jeesus menetti fariseusten ja lainopettajien kunnioituksen, mutta hän ei lopettanut heidän nurinoidensa vuoksi. *“Eivät terveet tarvitse parantajaa”*, hän sanoi, *“vaan sairaat. En minä ole tullut kutsumaan hurskaita vaan syntisiä”* (Luuk. 5:31.32).

Näin tapahtui myös Sakkeukselle, kun Jeesus istui hänen pöydässään. Sinä päivänä syntinen kutsuttiin parannukseen. Lopuksi Sakkeus lupasi antaa puolet omaisuudestaan hyväntekeväisyyteen ja maksaa lisäkorkoineen takaisin kaikille, joita oli huijannut. *“Tänään on pelastus tullut tämän perheen osaksi”*, ilmoitti Jeesus (Luuk. 19:9). Ja niin se oli. Pelastus astui sisään,

kun Jeesus astui sisään. Pelastus istui pöydässä, kun Jeesus istui siinä. Ja kun Jeesus puhui, puhui pelastus. Se, mitä Jeesuksella oli tapana sanoa, oli aina muunnelma siitä, mitä hän sanoi tuon pikkumiehen kodissa Jerikossa: *“Juuri sitä, mikä on kadonnut, ihmisen Poika on tullut etsimään ja pelastamaan”* (Luuk. 19:10). Missä tahansa Jeesus onkin, siellä on syntien anteeksi-antamus. Ja siellä, missä on syntien anteeksi-antamus, on elämä ja pelastus. Tätä pohjimmiltaan on kristillinen usko.

Tätä kristinusko tosiasiaa on. Jumalan ilmainen elämän ja pelastuksen lahja hänen Poikansa, Jeesuksen Kristuksen, läsnäolossa. Hänen todellinen läsnäolonsa meillä on hänen sanassaan ja sakramenteissaan.

Syömässä syntisten kanssa

Jeesus käyttää yhä samaa lähetysstrategiaa. Vaikka hän on ylösnoussut ja astunut Isän oikealle puolelle kunniaan, Jeesus Kristus on sakramentaalisesti läsnä tänään kirkossaan. Vaikka hän on näkymätön paljain silmin, on Jeesus yhä pyhässä sanassaan ja sakramentissaan istumassa pöydässä ja opettamassa syntisille rakkaudestaan. Sen, mitä Jeesus teki Jerikossa, hän nyt tekee kirkossaan. Se, mitä silloin tapahtui, tapahtuu yhä tänään: hurskaudessa pienet, mutta synnissä suuret löytävät anteeksi-antamuksen. Siinä anteeksi-antamuksessa on paraneminen, sillä missä Jeesus on, siellä on elämä ja pelastus.

Tämä on sen pyhän aterian olemus, jota me kutsumme ehtoolliseksi: Jeesuksen Kristuksen todellinen läsnäolo (reaali-presenssi) kirkkonsa kanssa. Tällä aterialla Jeesus syö syntisten kanssa. Kun he tunnustavat syntinsä, he löytävät Kristuksessa anteeksi-antamuksen, elämän ja pelastuksen.

Nämä kolme kätkettyä todellisuutta, anteeksi-antamus, elämä

ja pelastus, ovat juuri se hyöty, jonka me saamme Jeesuksen pyhän aterian syömisestä ja juomisesta. Yksitellen otettuina niistä jokainen johtaa meidät johonkin tämän upean aterian raamatullisista ulottuvuuksista. Kuljemme nyt pienen matkaa kutakin kolmea polkua myöten. Tämä retki johtaa meidät ensin menneisyyteen, mistä me löydämme aterian, joka syötiin pimeän suojissa, kiireessä ja kuoleman pelossa. Sitten me tarkastelemme sitä elämää, jonka Jeesus Kristus antaa joka kerta kun me syömme hänen pyhän ateriansa. Ja viimeiseksi me uskaltaudumme aina taivaan torille saakka, sillä Kristuksen ateriassa me ennakoimme ikuista, riemullista juhlaa, jossa ei ole yötä ja josta kuolema on väistynyt pois.

ANTEEKSIANTAMUKSEN ATERIA

Pääsiäisateria

Ensimmäinen asia, joka alttarin sakramentista - niin kuin sitä joskus kutsutaan - tulee tietää, on se, että se on ateria. Me kutsumme sitä Herran ateriaksi - ja niin se onkin. Tällä aterialla Jeesus Kristus ei näet ole vain isäntä, vaan myös pääruokalaji:

Olen saanut Herralta tiedoksi tämän, minkä olen myös kirjoittanut teille: Herra Jeesus sinä yönä, jona hänet kavallettiin, otti leivän, kiitti Jumalaa, mursi leivän ja sanoi: 'Tämä on minun ruumiini, joka annetaan teidän puolestanne. Tehkää tämä minun muistokseni.' Samoin hän otti aterian jälkeen maljan ja sanoi: 'Tämä malja on uusi liitto minun veressäni. Niin usein kuin te siitä juotte, tehkää se minun muistokseni' (1. Kor. 11:23-25).

Millainen ateria se voi olla, johon uskovat kutsutaan syömään Kristuksen ruumista ja verta? Miksi tuo ruumis on "teidän puolestanne"? Mitä Jeesus tarkoittaa sanomalla "uusi liitto minun veressäni"? Ja mitä tarkoittaa syöminen ja juominen "minun muistokseni"? Nämä kysymykset Herran ateriasta johdattavat meidät Vanhan testamentin muinaisen Israelin ateriaan: pääsiäisateriaan, pashaan, kuten Jumalan kansa sitä kutsui.

Kuoleman varjo

Pääsiäisen vieton juuret ovat 2. Moos. 12. luvussa, jossa me tapaamme Israelin valmistautumassa pakomatkaan. 430 vuotta Israel oli elänyt pakkosiirrossa Egyptissä. Pakkosiirtolaisuus oli loppua kohden muuttunut katkeraksi orjuudeksi ja sorroksi faraon alaisuudessa. Mutta Jumalalla oli suunnitelma oman kansansa vapauttamiseksi palvelijansa Mooseksen avulla.

Nyt olen kuullut, miten israelilaiset vaikertavat egyptiläisten orjuuttamina, ja niin olen muistanut lupaukseni. Sano siis israelilaisille: "Minä olen Herra. Minä vien teidät pois pakkotyöstä Egyptistä ja pelastan teidät orjuudesta. Minä vapautan teidät kohotetun käteni voimalla ja ankarilla rangaistuksilla. Minä otan teidät omaksi kansakseni ja olen teidän Jumalanne, ja te saatte nähdä, että minä, Herra, teidän Jumalanne, vien teidät pois pakkotyöstä Egyptistä. Minä vien teidät siihen maahan, jonka vannoin antavani Abrahamille, Iisakille ja Jaakobille. Minä annan sen teille perintömaaksi, minä, Herra" (2. Moos. 6:5-8).

Olemme jo nähneet, miten Jumala antoi ratkaisevan voiton faraosta ja hänen armeijastaan upottamalla heidät Punaiseenmereen, esikuvana kristillisestä kasteesta. Pääsiäisaterian alkuperä - ja siis Herran aterian juuret - on löydettävissä Mooseksen ja faraon välisistä neuvotteluista, joiden aiheena oli heprealaisten orjien vapauttaminen.

Aina uudelleen farao lupasi päästää Jumalan kansan lähemmään matkalle takaisin kotimaahansa. Mutta joka kerran hän muutti mielensä. Lopulta Jumala päätti panna kovan kovaa vastaan. Kaikki ihmisten ja eläinten esikoiset koko Egyptissä tulisivat kuolemaan. Armossaan Jumala kuitenkin järjesti israelilaisille pakotien uhrilampaan kuoleman kautta:

Eläimen tulee olla virheetön, vuoden vanha uros, ja se voi olla lammas tai vuohi. Kukin pitääkään sitä kuukauden neljänteentoista päivään saakka, ja jokainen Israelin yhteisöön kuuluva teurastakoon karitsansa iltahämärissä. Ottakaa sen verta ja sivelkää sitä ovenpieliin ja ovenkamanaan niissä taloissa, joissa karitsaa syödään. Syökää liha sinä yönä, syökää se avotulella paahdettuna, happamattoman leivän ja karvaiden yrttien kanssa. Älkää syökö siitä mitään puoliraakana tai vedessä keitettyinä, vaan paahtakaa se tulella päineen, jalkoineen ja sisälmyksineen. Älkää jättäkö siitä mitään jäljelle, vaan polttakaa tähteet ennen aamun koittoa. Syödessänne teillä tulee olla viitta vyötettyinä, kengät jalassa ja sauva kädessä, ja teidän on syötävä nopeasti. Näin vietetään pääsiäistä Herran kunniaksi. Sinä yönä minä kuljen läpi Egyptin ja surmaan Egyptin jokaisen esikoisen, niin ihmisten kuin eläinten. Minä, Herra, annan tuomioni kohdata kaikkia Egyptin jumalia (2. Moos. 12:5-12).

Tässä ovat Herran aterian juuret. Tämän merkittävän aterian pääruokalaji oli esikuva tietystä kuolemasta. Jumala ei ainoastaan sanonut mitä tarkoitti, vaan hän myös tarkensi, mitä sanoi. Faraon härkäpäisestä kapinasta seuraisi rangaistus. Poikkeuksia ei tehtäisi. Joka perheessä vierailisi kuolema - lukuun ottamatta niitä koteja, joiden ovenpuitteet oli merkitty karitsan verellä. Siellä kuolema oli jo käynyt. Karitsa - pasha, pääsiäislammas - oli jo antanut henkensä, ja niin kostonenkeli kulkisi sen talon ohi tappavalla matkallaan Egyptin halki.

Jokainen verellä sivelty ovi oli merkki sekä talon asukkaille että Jumalalle. Tällä merkillä Jumala takasi vapautuksen kansalleen, ja samasta merkistä saivat talossa asuvat turvaa ja lohtua kuoleman edessä. Tämä ei ollut "vain leikkiä". Synnin palkka on kuolema, ja tuona karmeana yönä Jumala langetti tuon oikeudenmukaisen rangaistuksen. Yksikään niistä taloista, joissa ei ollut uhrilammasta, ei säilynyt kuoleman kosketukselta. "Puh-

kesi Egyptissä suuri valitus”, kerrotaan Raamatussa (2. Moos. 12:30), ja voimme taatusti ymmärtää sen syyn. Kuolema hiiviskeli sinä yönä, ja ilmassa leijui pelko.

Myös verellä merkittyjen talojen heprealaiset asukkaat pelkäsivät. Mutta se oli pyhää pelkoa, jota sävytti toivo. He söivät paahdetun lampaan, mutta eivät vain ravinnokseen. Se oli heidän osallisuuttaan - heidän yhteyttään (engl. *communion* = myös ehtoollinen) - Jumalan lahjoittaman vapautuksen merkkiin. Lammasta, joka oli vapauttanut heidät kuolemasta veren vuodattamisen avulla oli myös pääruokalaji tässä ruokailussa. Tuolla aterialla oli elämä kuoleman silmien edessä. Siellä oli vapautus, johon he saattoivat upottaa hampaansa. Jumalan vapautti kansansa kuoleman varjossa. Tuona yönä Jumalan vapautti heidät kuolemasta ja päästi heidät kahleista. Tuo yö tultaisiin muistamaan.

Muistoateria

Olemme kaikki nähneet suuria muistomerkkejä, jotka on rakennettu muistuttamaan kansakunnan historian avaintapahtumista tai kunnioittamaan tärkeitä henkilöitä. Jos olet käynyt Washingtonissa, sinua on ehkä koskettanut Lincolnin muistomerkin häkellyttävä voima tai Vietnamin sodan muistomerkin puhutteleva yksinkertaisuus. Israelin Egyptistä vapautumisen muistoksi ei mitään kivijärkäleitä pystytetty, vaan sen sijaan Jumala asetti vuotuisen pääsiäisenvieton.

Tämä olkoon ikuisena säädöksenä, niin teille kuin lapsillennekin. Ja kun tulette siihen maahan, jonka Herra teille lupauksensa mukaan antaa, noudattakaa näitä juhlatapoja. Kun lapsenne kysyvät teiltä: “Mitä nämä teidän juhlatapanne tarkoittavat?”, niin vastatkaa näin: “Se on pääsiäisuhri Herralle, joka egyptiläisiä surmatessaan kulki israelilaisten kotien ohi ja säästi

ne“. Silloin kansa polvistui ja heittäytyi kasvoilleen maahan (2. Moos. 12:24-27)

Historiassa on ollut vain yksi yö, jolloin Jumala vapautti kansansa Israelin kuolemasta ja kahleista Egyptissä. Mutta pääsiäinen toistuisi yhä uudelleen. Vuosittain tarjoiltaisiin samat ruokalajit. Vuosittain laulettaisiin samat psalmit. Vuosittain rukoiltaisiin samat rukoukset. Se oli riitti tai rituaali, joka jatkuvasti muistutti kaikesta siitä, mitä Jumala oli tehnyt Israelille. Kaiken lisäksi sillä oli sovellutus jokaiseen aikakauteen. Kuluipa kuinka monta sukupolvea tahansa, nuorin lapsi kysyi joka vuosi: “Miksi tätä juhlaa vietetään?” Joka vuosi vanhemmat vastaisivat nykyisessä aikamuodossa, preesenssissä. He eivät vain muistelsi menneitä tapahtumia, vaan olisivat itse osallisia niistä: “Tämä on vapautumisen yö”, he sanovat. “Tämä on se yö, jolloin Jumala löi egyptiläisiä, mutta säästi meidän talomme.”

Jeesuksen muistoksi

“Aina kun te tästä juotte, tehkää se minun muistokseni”, sanoi Jeesus sinä yönä jona hänet kavallettiin. Me kysymme kuin israelilaiset lapset: “Miksi tätä juhlaa vietetään?” Onko tämä vain sitä, että me polvistumme alttarikaiteelle ja muistelemme sitä vapautusta, jonka Jumala voitti Golgatalla? Onko tämä uppoutumista muistikuviiin menneistä tapahtumista? Onko se Jeesuksen ajattelemista samalla tavoin kuin me muistelemme pois lähtenytä rakasta? Mikä oikeasti on ehtoollistoimituksen merkitys?

Jeesus kertoo sen meille. *“Ottakaa ja syökää, tämä on minun ruumiini”*, hän sanoo ehtoollisleivästä. Ehtoollisviinistä hän puolestaan sanoo: *“Juokaa tästä, te kaikki. Tämä on minun vereni, liiton veri, joka kaikkien puolesta vuodatetaan syntien anteeksiantamiseksi”* (Matt. 26:26-28). Tämä ei ole muistiin palauttamisen harjoittelua. Tämä on todellista. Tämä syöminen ja

juominen on meidän vapautuksemme ateria.

Ehtoollinen on aivan samanlainen kuin pääsiäisateria. Aika ja paikka vain ovat muuttuneet. Israel vapautettiin Egyptin ikeestä vain kerran; silti vuosittainen pääsiäisen vietto oli osallisuutta tuohon varsinaiseen vapautukseen. Aivan samoinhan Jeesuskin antoi ruumiinsa ja vuodatti verensä ristillä vain kerran. Silti hän pyhällä ateriallaan jakaa tuon saman ruumiin ja veren yhä uudelleen meille kristityille syötäväksi ja juotavaksi. *“Tehkää tämä”*, kutsuu Jeesus, *“minun muistokseni”* (1. Kor. 11:24).

“Minun muistokseni” johtaa ajatukset kahteen eri suuntaan. Tässä sakramentaalisessa syömisessä ja juomisessa me muistamme Jeesusta ja hän muistaa meitä. Tämän muistamisen keskuksessa on hänen tosi ruumiinsa ja verensä, jotka on kerran annettu syntien anteeksiantamiseksi. *“Muistaminen”* tällä aterialla on paljon enemmän kuin vain muistin harjoittamista!

Tämä pyhä ateria on elävä muistomerkki kahdella erilaisella mutta kuitenkin erottamattomalla tavalla. Tällä aterialla me jatkuvasti palautamme mieliimme oman lunastuksemme. Se on meille vapautuksen merkki varmasta kuolemasta, kun syömme Jumalan Karitsan ruumiin, joka ottaa pois meidän syntimme. Tällä pyhällä aterialla Isä Jumala muistaa myös uuden liittonsa hänen Pojassaan, hänen lunastavan rakkautensa merkin ja sinetin. Tämä liitto kestää ikuisesti lujana, sillä se on perustettu lihaksi tulleen Jumalan ruumiin ja veren varaan. Ohjeissaan Jeesus Kristus itse tähdentää kirkolleen tämän syömisestä ja juomisesta hyötyä: *“Annettu ja vuodatettu teidän puolestanne syntien anteeksiantamiseksi.”*

Kuoleman julistamista

Tällä aterialla Jeesus pitää meille voimakkaan saarnan. Aina kun

me syömme ja juomme hänen ruumiinsa ja verensä, jotka on kerran annettu ja vuodatettu, me pääsemme osallisiksi kaikesta siitä hyödystä, jonka hän ansaitsi meille ristillä. Ehtoollisessa syntien anteeksiantamusta sovelletaan henkilökohtaiselle tasolle. Jeesus ei vain kuollut maailman syntien puolesta vaan tässä pyhässä ateriasa hän kutsumiensa palvelijoiden välityksellä ojentaa meille tosi ruumiinsa ja verensä, jotka hän kerran antoi sanoen: *“Sinun puolestasi, syntien anteeksiantamiseksi.”*

Tämä on voimakas, julkinen todistus. Se on henkilökohtainen todistus suoraan Jumalalta, ja se on suunnattu henkilökohtaisesti sinulle. Tämä sakramentti tarjoaa, antaa ja sinetöi saman anteeksiantamuksen kuin evankeliumin saarna. Ero on siinä, että tässä syömisessä ja juomisessa se sovelletaan meihin yksilöllisesti ja henkilökohtaisesti: *“Sinun puolestasi, syntien anteeksiantamiseksi.”* Joskus henkilökohtainen osoite muuttaa kaiken. Mietipä hetki, kumpaa postia sinä vastaanottaisit mieluummin: kakkosluokan postia, jossa lukee “vastaanottajalle” vai ensimmäisen luokan postia, jossa lukee sinun nimesi?

Meidän elävä Herramme ei ole jättänyt mitään sattuman varaan. Koska meillä on taipumus epäillä syntien anteeksiantamusta, Jeesus esittelee meille aineellisia tuloksia kuolemastaan meidän hyväksemme. Aivan kuin mitätöity sekki on todistus maksusta, samoin hänen murrettu ruumiinsa ja vuodatettu verensä ovat todistus syntien anteeksiantamuksesta. Pyhän aterian leivässä ja viinissä Jeesus Kristus ojentaa meille todistuksen siitä, että meidät on vapautettu synnistä ja kuolemasta. *“Ottakaa ja syökää”*, sanoo Jeesus, *“minun ruumiini, joka annetaan teidän puolestanne ... uusi liitto minun veressäni, joka vuodatetaan teidän puolestanne syntien anteeksiantamiseksi”* (Luuk. 22:19, Matt. 26:28). Tässä on uskon rohkaisemista. Tässä on aihetta iloon, sillä tämä on vapautuksen ateria meidän synneistämme.

Kääntäen sanottuna, jokainen ehtoollisvieras antaa vahvan, julkisen todistuksen syömällä ja juomalla tämän pyhän aterian. Meidän todistuksemme tällä aterialla ei tapahdu vain alttarikaitteella olevien ihmisten edessä, vaan yhtäläillä enkelien, arkki-enkelien ja koko taivaallisen joukon edessä: *“Niin usein kuin te syötte tätä leipää ja juotte tästä maljasta, te siis julistatte Herran kuolemaa, siihen asti kun hän tulee”* (1. Kor. 11:26).

Yksi yhteinen vihollinen

On mielenkiintoista, että sekä kasteen että ehtoollisen vanha-testamentilliset esikuvat perustuvat Israelin vapautumiseen Egyptin orjuudesta. Punaisenmeren voitto ja pääsiäisyön pako suuntautuivat samaa vihollista, faraota, vastaan. Samoin myös kasteen ja ehtoollisen sakramentit ovat merkkejä ja sinettejä siitä, että Kristus on voittanut muinaisen vastustajansa, Paholaisen. Näillä ulkoisilla merkeillä hän tarjoaa sydämemme uskottavaksi kätkeytyjä todellisuuksia. Kun me uskomme, me riemuitsemme. Sillä voitto Saatanasta on samalla voitto langenneesta maailmasta ja syntisestä luonnostamme.

Samoin kuin molemmat sakramentit on suunnattu samaa voimakasta vihollista vastaan, samoin niillä molemmilla on yksi yhteinen hyöty: syntien anteeksiantamus. Pietari opasti kansaa, joka kuunteli häntä helluntaipäivänä: *“Kääntykää ja ottakaa itse kukin kaste Jeesuksen Kristuksen nimeen, jotta **syntinne annettaisiin anteeksi**. Silloin te saatte lahjaksi Pyhän Hengen”* (Ap.t 2:38). Pyhällä ateriallaan Jeesus mainitsee erityisesti, että hänen verensä vuodatetaan *syntien anteeksiantamiseksi* (Matt. 26:28).

Veriraha

“Eikä anteeksianto ole mahdollinen, ellei vuodateta uhriver-tä”, muistattaa Heprealaiskirje (9:22). Nykyaikaisille korville

tällainen kuulostaa julmalta. Vaikka meidän kulttuurimme on väkivaltainen, me pidämme itseämme valistuneina ja hienostuneina. Niinpä me pidämme tätä verenvuodattamisen ja syntien anteeksiantamisen yhteyttä hämmentävänä, ellei suorastaan inhottavana.

Itse asiassa siinä onkin jotain inhottavaa. Synti on inhottavaa; se tuo mukanaan sopimuksen kuoleman ja Saatanan kanssa. Tämän kirjan ensimmäisessä luvussa kuvailin rumaa todellisuutta, kun me olemme sidoksissa syntiin. Vaikka tämä side saa jokaisessa ihmisessä erilaisen muodon, se merkitsee aina samaa - kuolemaa. Tämä on synnin inhottava todellisuus. Synti merkitsee meille tänään varmaa kuolemaa, kuten Aadamille ja Eevalle: *“sinä päivänä, jona siitä syöt, olet kuoleman oma”* (1. Moos. 2:17).

Kuolema voi kuolla vain yhdellä tavalla. Kuoleman kosminen merkitys voidaan murtaa vain yhdellä tavalla - siten, että Jumala itse maksaa rangaistusmaksun. Juuri niin hän teki, kun hän lähetti synnittömän Poikansa kantamaan koko maailman kaikki synnit omassa ruumiissaan. Kuolemallaan Jeesus Kristus lunasti maailman; hän mursi kuolemalta ja haudalta selkärangan.

Läpi koko Vanhan testamentin Jumala valmisti tietä tälle lopulliselle voitolle. Israelin päivittäisessä liturgiassa Jumala elävästi muistutti kansaansa siitä, että synti tuo mukanaan kuolemantuomion. Päivittäin eläimiä teurastettiin pyhällä temppelialueella. Päivittäin nousi poltettujen uhrieläinten savu alttarilta uhkaavasti kohti taivasta, ja palaneen lihan löyhkä muistutti synnin kauheista seurauksista. Päivittäin juoksi uhrieläinten veri kirkkaana maahan. Sen veren vuodattaminen osoitti uhrimaksun koko suuruuden: *“Veressä on elävän olennon elämänvoima. Minä itse olen määrännyt, että veri on tuotava alttarille teidän puolestanne tapahtuvaa sovitusta varten, sillä veressä oleva elämänvoima tuottaa sovituksen”* (3. Moos. 17:11).

Veri Uudessa testamentissa

Eläinten veri ei kuitenkaan ollut riittävä maksu. Se puhdisti synnistä vain ulkoisesti, ei sisäisesti. Kuoleman kuristusote pysyi voimassa vanhan liiton aikana. Jumala kuitenkin lupasi uuden liiton, joka olisi erilainen kuin vanha. Niinpä Jumalan kansa odotti tulevaisuudessa tapahtuvaa lunastusta. Jokainen temppeleissä teurastettu lammas ennakoi tulevaa todellista Lammasta, jonka veri vuotaisi ristillä lopullisena sovituksena.

Jos jo pukkien ja härkien veri ja saastuneiden päälle vihmottava hiehon tuhka puhdistaa ihmisen ulkonaisesti, kuinka paljon paremmin puhdistakaan Kristuksen veri! Ikuisen henkensä voimalla hän on antanut itsensä virheettömänä uhrina Jumalalle, ja hänen verensä puhdistaa meidän omantuntonne kuoleman teoista, niin että voimme palvella elävää Jumalaa. Sitä varten Kristus on tullut uuden liiton välittäjäksi, että hänen kuolemansa vapauttaisi kaikki ensimmäisen liiton aikana tapahtuneista rikkomuksista ja että kutsutut niin saisivat heille luvattun iankaikkisen perinnön (Hepr. 9:13-15).

Uudessa liitossa ovat asiat aivan samoin kuin vanhassakin mutta paremmin. Itse asiassa me usein viittaamme uuteen liittoon Uutena testamenttina ja korostamme sitä perintöä, jonka armollinen Jumala on meille lahjoittanut. Uhrilampaat poistivat ulkoisen lian, mutta tosi Lammas puhdistaa uhrillaan meidän sydämemme synnistä. Israelin vuosittainen pasha, pääsiäislamma, oli muistoateria. Se palautti mieliin vapautuksen kahleista vanhan liiton Egyptissä. Tosi lammas lahjoittaa jatkuvasti Uuden testamentin kirkolleen verensä, jolla hän katkaisee synnin ja kuoleman kahleet.

Veressä on anteeksiantamus, sillä se on Jumalan verta.

ELÄMÄN ATERIA

Yksi pyhä ruoka

Kirkko on Uuden testamentin Jumalan kansa. Kirkko on matkalla, aivan samoin kuin Vanhan testamentin Israel. Se on matkalla ikuiseen luvattuun maahan taivaaseen. Kirkko vaeltaa Israelin tavoin autiomaassa - tämän maailman erämaassa. Vaarat vaaniivat joka puolella. Saatana, maailma ja oma syntinen luontomme koettavat saattaa meidät perikatoon. Tarvitsemme suojelusta, mutta tarvitsemme myös ruokaa. Tarvitsemme taivaan leipää, ettemme kuole tähän maailmaan.

Israelin kansa alkoi napista Moosesta ja Aaronia vastaan erämaassa, kun se muisti Egyptin runsaat antimet: *“Te olette tuoneet meidät tänne autiomaahan tappaaksenne nälkään kaikki nämä ihmiset! Herra sanoi Moosekselle: ‘Minä annan sataa teille ruokaa taivaasta’”* (2. Moos. 16:3-4). Niin Jumala ruokki kansaansa mannalla, taivaan leivällä.

Me ymmärrämme hyvin noita ihmisiä. Israelin tavoin mekin joskus kaipaamme orjuuden mukavuuksia ja turvallisuutta. He kaipasivat Egyptin vankeutta; me kaipaamme synnin vankeutta. Me kiroamme ne vankilat, jotka olemme itsellemme raken-

taneet, mutta silti tunnemme ne ihmeen mukaviksi. Kahleet tuovat kieroutunutta turvallisuutta, sillä me alamme kaikkien riippuvaisten tavoin uskoa valheisiin. Uskomme tarvitsevamme syntejämme selviytyäksemme. Joskus olemme siinä pisteessä, että tosiasiaassa ruokimme intohimon ja katumuksen vuorottelevia tuntemuksia. Synnin näin kietomille mielille näyttää anteeksiantamus oudon uhkaavalta. Niinpä me israelilaisten lailla joskus pidämme parempana kuolemaa orjuudessa kuin vapautta erämaassa. Alamme ajatella, että kuolema synnin orjana on parempaa kuin elämä vapaana Jumalan lapsena.

Jumala on kuitenkin aivan yhtä armollinen ja kärsivällinen meitä kohtaan, kuin hän oli muinaista Israelin kohtaan. Vaikka he kaipasivat orjuuden ruokaa, Jumala ruokki heidät sen sijaan lapseudun leivällä. Niin kuin oli silloin, niin on nytkin. Aivan kuten Jumala ruokki Vanhan testamentin kansansa taivaan leivällä erämaavaelluksen aikana, samoin hän ruokkii Uuden testamentin kirkkonsa kotimatkallemme. Ruoka, jota hän antaa, on täsmälleen samaa, jota hän antoi israelilaisille: *“Kaikki he söivät samaa hengellistä ruokaa ja joivat samaa hengellistä juomaa. Hehän joivat siitä hengellisestä kalliosta, joka kulki heidän mukanaan; tämä kallio oli Kristus”* (1. Kor. 10:3-4).

Kerran Israel keräsi mannaa maasta ja joi vettä kalliosta erämaassa. Me puolestamme syömme ja juomme Herran ehtoollisen. Meidän voimamme ja ravintomme on silti sama: Herra Jeesus Kristus. Hän on elävä leipä taivaasta. Joka syö tätä leipää, elää ikuisesti.

Leipää autiomaassa

Kapernaumin juutalaiset odottivat merkkiä. He halusivat tietää, oliko Jeesus todella Isän Jumalan lähettämä. He järjestivät testin: Mooses oli hankkinut heidän esi-isilleen leipää taivaasta.

Järjestäisikö Jeesus nyt heille jatkuvasti ihmeruokaa Galilean rannoilla? Se kuulosti heistä hyvältä sopimukselta.

Jeesuksella oli kuitenkin toinen ajatus:

Totisesti, totisesti: ei Mooses teille antanut taivaasta leipää, vaan todellista taivaan leipää teille antaa minun Isäni. Jumalan leipä on se, joka tulee taivaasta ja antaa maailmalle elämän (Joh. 6:32-33).

Voit itse lukea Johanneksen evankeliumin kuudennen luvun. Se on Jeesuksen merkittävä puhe hänen ruumiistaan ja verestään Jumalan tosi leipänä. Vaikka se joiltakin osin on vaikea käsitellä, kuulee jokainen selvästi hänen kutsunsa uskoon: *“Totisesti, totisesti: sillä, joka uskoo, on ikuinen elämä”* (6:47). Jotkut ovat kutsuneet sitä *“hengelliseksi syömiseksi ja juomiseksi”*. He ovat ehdottomasti oikeassa: juuri se on olennaista. Ilman uskoa ei aineellisesta ehtoollisen syömisestä ja juomisesta ole mitään hengellistä hyötyä.

Maailman elämän puolesta

Mutta ei tässä kaikki. Jumalan taivaalliset lahjat annetaan aineellisissa kääreissä. Aineellisen syömisestä ja juomisesta *kanssa* tapahtuu hengellinen syöminen ja juominen. Taivaallinen leipä annetaan maallisen leivän *alla*. Eittämättä tämä ei ole mikään tavallinen syöminen ja juominen. Ehtoollinen ei näet ole mikään tavallinen ateria. Se on Herran ateria.

Israelin erämaassa syömän mannan ongelma oli Jeesuksen mukaan siinä, että israelilaiset kuitenkin lopulta kuolivat. On kuitenkin toinen taivaan leipä, joka on sekä syötäväksi kelpaavaa että kuolemaa uhmaavaa: *“Minä olen tämä elävä leipä, joka on tullut taivaasta, ja se, joka syö tätä leipää, elää ikuisesti. Lei-*

pä, jonka minä annan, on minun ruumiini. Minä annan sen, että maailma saisi elää” (Joh. 6:51).

“Hänessä oli elämä”, kirjoittaa Johannes, “ja elämä oli ihmisten valo” (1:4). Voit palauttaa mieleesi luvusta 2, kuka Jeesus tarkalleen ottaen oli ja on: lihaksi tullut Jumalan Poika, maailman elämä. Ruumiillistunut elämä. Elämä henkilössä tässä maailmassa, joka on täynnä kuolemaa. Tämä hänen elämäntapa ruumiinsa olisi se tosi uhrilahja maailman elämän puolesta, selitti Jeesus. Ne, jotka kuulivat häntä halusivat kuunnella. Mutta se, mitä hän jatkossa sanoi, oli monien vaikea sulattaa:

Totisesti, totisesti: ellette te syö Ihmisen Pojan lihaa ja juo hänen vertaan, teillä ei ole elämää. Mutta sillä, joka syö minun lihani ja juo minun vereni, on ikuinen elämä, ja viimeisenä päivänä minä herätän hänet. Minun lihani on todellinen ruoka, minun vereni on todellinen juoma. Joka syö minun lihani ja juo minun vereni, pysyy minussa, ja minä pysyn hänessä. Isä, joka elää, on minut lähettänyt, ja niin kuin minä saan elämäni Isältä, niin saa minulta elämän se, joka minua syö. Tämä on se leipä, joka on tullut alas taivaasta. Se on toisenlainen kuin se ruoka, jota teidän isänne söivät: he ovat kuolleet, mutta se, joka syö tätä leipää, elää ikuisesti (Joh. 6:53-58)

“Sietämätöntä puhetta, kuka voi kuunnella tuollaista?” (6:60), he vastasivat. Mekin nyökkäämme. On vaikea käsittää, kuinka Jeesus voi ruokkia meidät todellisella ruumiillaan ja verellään, jotka hän kerran antoi ja vuodatti maailman elämän puolesta. Näitä asioita on työlästä kuunnella, saati uskoa. Mutta juuri siinä on asian ydin. Teillä on oltava kuulevat korvat, sanoi Jeesus. Kuullaksemme asiat, jotka Jeesus opettaa meille, meillä täytyy olla hänen antamansa korvat. Joitakin asioita ei näe tavallisilla silmillä, eikä joitakin asioita kuule tavallisilla korvilla.

Siunattuja ovat ne silmät, jotka näkevät, ja korvat, jotka kuulevat: uskon silmät ja korvat. Ehtoollisella nämä kätkeyt todellisuudet ovat läsnä, ja ne jaetaan meidän alttareillamme jokaisena Herran päivänä: Kristuksen tosi ruumis ja veri - taivaallista ruokaa Jumalan maanpäälliselle kansalle.

Jeesuksen ruumis on se Jumalan leipä, joka on tullut alas taivaasta antamaan maailmalle elämän. Se leipä elättää meitä tässä maailmassa erämaamatkallamme kohti taivaallista kotia.

Herran pyhä ehtoollinen ei ole vertauskuvallinen ateria. Kun syömme sen leivän ja juomme sen maljan, emme leiki teeskentelyleikkiä. Jeesus näet antaa sakramentin leivän ja viinin *sisällä, kanssa ja alla* meille tosi ruumiinsa ja tosi verensä. Hänen ruumiinsa ja tosi ruoka, hänen verensä tosi juoma.

Siinä ruumiissa ja veressä on elämä, koska se on Jumalan ruumis ja veri.

PELASTUKSEN JUHLA

Tuleva hääjuhla

Menneisyys, nykyisyys ja tulevaisuus - nämä kolme ulottuvuutta ovat osa Kristuksen ehtoollista. Aivan kuin vanha Israel, mekin muistelemme syödessämme ja juodessamme mennyttä: Jumalan ratkaisevaa voittoa ristillä, joka merkitsee syntien anteeksiantamista. Tällä pyhällä ehtoollisella on myös Jeesuksen Kristuksen tämänhetkinen läsnäolo, joka syödessä ja juodessa ravitsee meitä hänen elämäntavallaan ruumiillaan ja verellään. Mutta tämä ateria katsoo myös tulevaisuuteen. Se kurkottaa taivaaseen ja siten ennakoii pelastuksen huipentumista tulevassa ikuisessa juhlassa.

Me elämme aikaa, joka on jämähtänyt nyt-hetkeen. Poliitikot saattavat esimerkiksi esittää ajatuksia valtion velan vähentämisestä, mutta harva meistä on valmis uhraamaan nykyiset tulonsa tulevaisuuden hyväksi. Talouselämällä saattaa olla strategioita kasvun hyväksi, ja ihmiset voivat tehdä eläkesuunnitelmia, mutta enimmäkseen nykyhetken vastustamaton todellisuus ohittaa kaikki tulevaisuuden epämääräiset hahmotelmat. Me olemme kansaa, joka on kahlittu nykyisyyden hirmuvallan alle. Mutta jos katsomme asioita suoraan silmiin, ei nykyhetki suinkaan aina ole kovin miellyttävä. Herran ehtoollinen muistuttaa meitä siitä,

että Jumalan kansalla on tulevaisuus - loistava tulevaisuus.

Sinä yönä, jona hänet kavallettiin, Jeesus muistutti opetuslapsiaan tulevaisuudesta:

Hän sanoi heille: "Hartaasti olen halunnut syödä tämän pääsiäisaterian teidän kanssanne ennen kärsimystäni. Sillä minä sanon teille: enää en syö pääsiäisateriaa, ennen kuin se saa täyttymyksensä Jumalan valtakunnasta". Hän otti käsiinsä maljan, kiitti Jumalaa ja sanoi: "Ottakaa tämä ja jakakaa keskenänne. Minä sanon teille: tästedes en maista viiniköynnöksen antia, ennen kuin Jumalan valtakunta on tullut" (Luuk. 22:15-18).

Kolme päivää myöhemmin hän toteutti lupauksensa. Istuesaan pöydässä Emmauksen opetuslastensa kanssa hän otti leivän, siunasi, mursi ja antoi sen heille. Vaikka Luukas ei sanoakaan sitä suoraan, näyttää tämä pääsiäisillan ateria olleen Herran ehtoollinen. Luukas kertoo, että opetuslapset kiirehtivät takaisin Jerusalemiin ja hengästyneinä kertoivat niille yhdelletoista, että tiedonannot pitivät paikkansa: Jeesus oli noussut kuolleista. *"Nuo kaksi puolestaan kertoivat, mitä matkalla oli tapahtunut ja miten he olivat tunteneet Jeesuksen, kun hän mursi leivän"* (24:35). "Leivän murtaminen", sanonta, jota toistuvasti käytetään Apostolien teoissa, oli alttarin sakramentista varhain käytetty nimitys.

Se oli merkittävä kertomus, ja vielä tärkeämmäksi se tulee, kun ajatella sen merkitystä meille. Ensin tapaamme Jeesuksen puhumasta tulevasta pääsiäislampaan syömisestä ja juomisesta Jumalan valtakunnassa, ja sitten kolmen päivän päästä löydämme Jeesuksen syömästä ja juomasta samaa ateriaa opetuslastensa kanssa. Mitä noina välissä olevina kolmena päivänä tapahtui? Pitkäperjantai ja pääsiäinen. Risti ja ylösnousemus.

Johtopäätös on selvä: kuolemassaan ja ylösnousemuksessaan Jeesus Kristus paljasti Jumalan valtakunnan koko täyteydessään. Kaikki se, mitä Jumala oli alusta lähtien luvannut kansalleen sai täyttymyksensä Kristuksen sovituskoulemassa. Hänen pääsiäispäivänsä oli uuden luomisen ensimmäinen päivä. Jumalan valtakunta oli vihdoin tullut.

Kristuksen ehtoollinen on varsinaisesti syntien anteeksiantamuksen juhla-ateria. Siinä me syömme ja juomme menneen vapautuksen muistoksi. Mutta se ei ole enää vain muistoateria, sillä ruokana on maailman elämän puolesta annettu tosi ruumis ja vuodatettu tosi veri. Aina kun me syömme ja juomme, on aterian senhetkisenä sisältönä syntien anteeksiantamus ja elämän korjaantuminen. Maanpäällisessä syömisessään ja juomisessaan kirkko viettää kuninkaallista juhlaa. Se on hänen taivaallisen Sulhasensa juhlimista, ja esikuva tulevasta hääjuhlasta. “Missä on syntien anteeksiantamus”, sanoo Luther, “siellä on myös elämä ja pelastus.” Niin se on. Se on Jumalan elämä ja pelastus, joka huipentuu taivaalliseen juhlaan.

Päivällisellä Jumalan kanssa

Pikaruokateollisuuden ja nykyelämän hektisyyden vuoksi koko ajatus “tulevasta juhlasta” on menettänyt jotain. Useimmille meistä se ei tarkoita muuta kuin suurta ateriaa - jättimäistä seisovaa pöytää, joka tulvii ruokaa.

Muinaisille ihmisille juhla sen sijaan ei ollut vain aika, jolloin syötiin paljon ruokaa; se oli juhlimisen ja yhteyden aika. Olemme jo nähneet, kuinka jotkut tunsivat vastenmielisyyttä siitä, että Jeesus istui ja söi julkisesti suurten syntisten kanssa. Syömällä heidän kanssaan hän osoitti heille myötätuntoa. Vielä tärkeämpää on, että näillä aterioilla Jeesus kutsui syntisiä parannukseen ja pelastukseen. Hänen syömisensä ja juomisensa

syntisten kanssa oli elävä merkki Jumalan tekemästä rauhasta maailman kanssa.

Koska Jeesus oli tullut ottamaan pois maailman synnit, hän pystyi ottamaan vastaan syntisiä ja syömään heidän kanssaan. Hänen läsnäolonsa syntisten kanssa muutti heidän elämänsä. Ateria Sakkeuksen kodissa oli juuri tällainen tapaus. Sakkeuksen pelastus ei perustunut katuvan lupaukseen maksaa takaisin, mitä hän oli ottanut petoksella. Jeesus itse oli Sakkeuksen pelastus; hänen sydämensä muutos kumpusi uskosta Jeesukseen. Ja niin kuin oli Jerikossa, niin on meidänkin joukossamme. Kaikkiällä siellä, missä Jeesus syö ja juo syntisten kanssa, pelastus tulee paikalle, ja sydämet toistuvasti kääntyvät parannukseen ja uskoon.

Liiton ateria

Sakkeuksen koti ei suinkaan ollut ensimmäinen paikka, jossa syntiset aterioivat Jumalan läsnä ollessa. Kauan ennen sitä oli syöty merkittävä ateria Siinainvuorella, jossa Jumalan paljasti läsnäolonsa mahdollisimman erikoisella tavalla.

“Mooses vei israelilaiset ulos leiristä Jumalaa vastaan, ja he jäivät vuoren juurelle. Siinainvuori oli kauttaaltaan savun peitossa, koska Herra laskeutui vuorelle tullessa. Vuori savusi kuin tulinen uuni ja vavahteli ankarasti. Torven ääni kasvoi kasvamistaan” (2. Moos. 19:17-19).

Jumala varoitti suurin sanoin Moosesta hänen läsnäolonsa tuhoisista vaikutuksista syntiselle ihmiskunnalle: *“Mene alas ja varoita ihmisiä, etteivät he paremmin nähdäkseen tunkeudu rajan yli lähemmäksi Herraa, sillä silloin monet kuolisivat. Myös pappien, jotka muuten saavat lähestyä Herraa, täytyy puhdistautua ja pyhittää itsensä, ettei Herra musertaisi heitä” (2. Moos.*

19:21-22). Niin kuin tuli ja vesi eivät voi sekoittua toisiinsa, niin ei Jumalan läsnäolokaan voi sekoittua synnin saastaan. Pyhän Jumalan läsnä ollessa tulee ihmisen olla pyhä. Synti näet tuhoaan pyhyden läsnä ollessa. Ellei Kristuksen lunastava veri ole vaikuttamassa, syntinen ei voi saavuttaa Jumalaa tuhoutumatta. Hänen verellään syntinen kuitenkin puhdistetaan ja tehdään pyhäksi.

Kuitenkin jopa Siinailla, maanjäristyksen, tulen ja Jumalan läsnäolon torventoitotuksen keskellä, oli syntisillä rauha. Se rauha oli perustettu Jumalan aloitteesta pyhän liiton avulla. Hän lupasi olla heidän Jumalansa, ja he lupasivat olla hänen kansansa. Jumalan liitto Israelin kanssa oli hänen rauhansopimuksensa kapinoivien lasten kanssa.

Siinailla oli myös puhdistava veri, vaikka se oli vasta esimakua tulevasta. Mooses otti Jumalan ohjeen mukaisesti uhrihärän verta ja jakoi sen kahteen osaan. Puolet siitä hän säästi astioissa ja puolet hän heitti Jumalan alttaria päin. *“Sitten hän otti liiton kirjan ja luki sen kansan kuullen, ja kansa sanoi: ‘Me teemme kuuliaisesti kaiken, mitä Herra on käskenyt’. Mooses otti veren, vihmoi sillä kansaa ja sanoi: ‘Tämä on se liiton veri, jonka Herra nyt tekee teidän kansanne näillä ehdoin’”* (2. Moos. 24:7-8). Näin Jumalan sopimus hänen kansansa kanssa vahvistettiin, sinetöitiin ja luovutettiin verellä.

Vielä meidän kulttuurissamme on tavallista sinetöidä tärkeät sopimukset juhla-ateriaalla. Niin tehtiin myös Siinailla.

“Mooses ja Aaron, Nadab ja Abihu, sekä seitsemänkymmentä Israelin vanhinta lähtivät vuorelle. He näkivät Israelin Jumalan, ja se millä hän seisoi oli kuin safirikiveä, kirkas kuin taivas itse. Näitä Israelin valittuja vastaan hän ei nostanut kättään. He saivat katsella Jumalaa, ja he söivät uhriateri-

an” (2. Moos. 24:9-11).

Vastakohta on vahva. Ennen sopimuksen solmimista Jumala tarkkaan varoitti kansansa johtajia niistä tuhoisista seuraamuksesta, joita hänen läsnäolostaan koituisi syntisille. Kun hänen liittonsa sitten oli vahvistettu, puhdistetut syntiset saattoivat syödä ja juoda hänen läsnä ollessaan ilman pelkoa. Sovitus oli tehty. Hänen vihansa oli purkautunut uhrieläimiin eikä syntisiin. Tämä eläinten veri oli Jumalan liiton veri. Mutta se oli vain varjo tulevasta, sillä *“mahdotontahan on, että härkien ja pukkien veri poistaisi synnit”* (Hepr. 10:4).

Todellinen uhriveri tuli noin 1400 vuotta myöhemmin. Sinä yönä, jona hänet kavallettiin, Jeesus Kristus, todellinen Israelin Karitsa, ollessaan vuodattamaisillaan verensä koko maailman pelastuksen puolesta, otti pääsiäismaljan ja sanoi opetuslapsilleen: *“Ottakaa ja juokaa, tämä on uusi liitto minun veressäni.”* Nämä sanat muistuttivat mieliin eläinten verellä solmitun Siinain liiton. Tämä liitto on kuitenkin nyt päättynyt - sen tilalla on *“uusi liitto”* Jumalan oman Pojan veressä. Siinai on kuva; Golgata on todellisuus. Siinailla härkien veri uhrattiin ensin Jumalan alttarille, ja sitten sitä pirskotettiin hänen kansansa päälle. Golgatalla Jumalan Poika uhrasi pyhän, kalliin verensä kerran ristillä, ja nyt hän jatkuvasti ehtoollisessa jakaa tätä verta yhdessä ruumiinsa kanssa kristityille syötäväksi ja juotavaksi.

Pyhässä ehtoollisessa uusi liitto siis toistuvasti vahvistetaan. Se on liitto veressä, niin kuin vanhakin liitto. Sitä ei kuitenkaan merkitä, sinetöidä eikä lahjoiteta eläimen verellä vaan Jumalan verellä. Toisin kuin vanha liitto, tämä uusi liitto saa aikaa syntien anteeksiantamuksen ja rauhan Jumalan kanssa. Kun meidät on tehty pyhiksi Jeesuksen Kristuksen verellä, voimme tulla rohkeasti pyhän Jumalamme eteen.

Kerran Mooses ja Aaron, Nadab ja Abihu, ja 70 Israelin vanhinta söivät Jumalan läsnä ollessa Siinain rinteillä. Se oli kuitenkin vain valiojoukon ateria. Muiden israelilaisten piti edelleenkin pysytellä etäällä vuoresta. Ehtoollisella on pitempi vierasluetelo, sillä Jeesus Kristus on pyyhkinyt pois meidän syntiemme rangaistuksen täydellisellä kuuliaisuudellaan, kärsimyksellään ja kuolemallaan. Taivaan portit ovat auki, kiitos Herran.

Pyhän Jumalan läsnä ollessa meidän pitää olla pyhiä. Uskon kautta Kristukseen me kuitenkin olemme pyhiä. Kaikki ne, jotka luottavat häneen, voivat turvallisesti syödä ja juoda Jumalan läsnä ollessa täydellisessä rauhassa. Niillä, jotka söivät Siinain rinteillä, ei siis ollut mitään enempää kuin meillä. Aina kun me syömme ja juomme Herramme ruumiin ja veren, me näet syömme ja juomme Jumalan todellisessa läsnäolossa. Se on tämänhetkistä todellisuutta Sakramentissa.

Taivas maan päällä

Tässä pyhässä ateriassa on, kuten aiemmin totesin, myös tulevaisuusnäkökulma. Ehtoollinen on näet esimakua jostain suuremmasta, joka on tulossa. Tässä pyhässä ateriassa me nautimme kuolevaisella ruumiillamme kuolemattomuuden lääkkeen, joka on Jeesus Kristus, taivaasta tullut Elämän leipä. Tässä maailmassa näemme Jumalan läsnäolon vain hämärästi uskolla. Taivaan kirkkaudessa me kuitenkin näemme Jumalan kasvoista kasvoihin ja syömme ja juomme hänen läsnä ollessaan ikuisesti.

Tuo ikuinen juhla-ateria on Karitsan hääateria, kertoo Raamattu. Siinä tulevaisuuden juhlassa vallitsee ikuinen hääilo. Se on näet Jumalan kuninkaallisen Pojan ja hänen pyhän morsiamensa, Kirkon, hääateria. Tuo hääpäivä lopettaa kaikki muut hääpäivät!

Iloitkaamme ja riemuitkaamme, antakaamme hänelle kunnia! Nyt on tullut Karitsan häiden aika. Hänen morsiamensa on valmiina (Ilm. 19:7).

Näin, kuinka pyhä kaupunki, uusi Jerusalemi, laskeutui taivaasta Jumalan luota juhla-asumisena, niin kuin morsian, joka on kaunistettu sulhasta varten. Ja minä kuulin valtaistuimen luota voimakkaan äänen, joka sanoi: “Katso, Jumalan asuinsija ihmisten keskellä! Hän asuu heidän luonaan, ja heistä tulee hänen kansansa. Jumala itse on heidän luonaan, ja hän pyyhkii heidän silmistään joka ainoan kynele. Kuolemaa ei enää ole, ei murhetta, valitusta eikä vaivaa, sillä kaikki entinen on kadonnut” (Ilm. 21:2-4).

Pöytä edessäni

Täällä kuoleman varjon laaksossa meidän Hyvä Paimenemme ei ainoastaan johdata meitä armonsa leppoisten vesien äärelle ja ja rakkautensa vihreille laitumille. Hän myös valmistaa pöydän meidän eteemme. Ateria, jonka hän kattaa eteemme tässä maailmassa, on tulevan maailman rakkauden juhla-ateria. Tällä viholistemme läsnä ollessa katetulla aterialla on lohdutus ja rauha, koska se on ikuinen merkki hänen lunastavasta rakkaudestaan.

“Ylentäkää sydämenne”, kutsuu vanha liturgia kaikki Kristuksen omia. “Me ylennämme sydämemme Jumalan puoleen”, vastaa Kirkko kaikkina aikoina. Niin se hyvin voi tehdä. Tällä aterialla taivaallinen sulhanen näet kutsuu maanpäällistä morsiantaan jättämään taakseen maalliset asiat ja mietiskelemään tulevaa ikuista häiiloa. Niinpä kautta Kirkon, yhdessä enkelien ja arkkienkeliä ja koko taivaan joukon kanssa, kaikuu laulu aina uutena:

Karitsa, joka on teurastettu, on arvollinen saamaan vallan,

rikkauden, viisauden ja voiman, kunnian, kirkkauden ja ylityksen (Ilm. 5:12).

Kristuksen omasta ruumiista vuoti hänen kuollessaan vettä ja verta. Nyt hän on noussut kuolleista eikä enää koskaan kuole. Isän oikealle puolelle astuneena hän elää ja hallitsee ikuisesti. Kaikki mahtavat voimat ja maailmankaikkeuden majesteettiset vallat ovat hänelle alamaisia; ne ovat hänen jalkojensa astinlautana.

Jumala on alistanut kaiken hänen valtaansa ja asettanut hänet kaiken yläpuolelle seurakuntansa pääksi. Seurakunta on Kristuksen ruumis ja hänen täyteytensä, hänen, joka kaiken kaikessa täyttää (Ef. 1:22-23).

Kuitenkin tämä korkeassa kunniaassa hallitseva Herra on juuri Ristiinnaulittu Herra. Yhä edelleen hän kirkastetusta ruumiistaan lähettää anteeksiantamusta, elämää ja pelastusta loppumattomana virtana. Kristus, taivaallinen sulhanen, ruokkii rakastettuaan murretulla tosi ruumiillaan ja kerran vuodatetulla verellään. Se on rakkauden juhla-ateria - oikea pelastuksen ateria.

Tätä ateriaa meidän tulisi muistaa. Vaikka me kuolemme tässä maailmassa, on meillä elämä tässä ateriassa, sillä siinä me syömme Kristuksen ruumiin ja veren. Hänessä meillä on päättymätön elämä.

Keskustelukysymyksiä

1. Lue Luuk. 19:1-10. Jeesus menee Sakkeuksen kotiin vieraana, mutta kuinka hänestä tulee isäntä? Miksi ihmiset mukisevat Herran toiminnasta? Ks. Luuk. 5:27-32. Kuinka Herran ehtoollinen auttaa meitä ymmärtämään Sakkeus-kertomusta? Ks. myös Luuk. 22:26-27.

2. Luther sanoo, että alttarin sakramentti on “Herran ateria, ei kristityn ateria”. Me tiedämme Jeesuksen sanoista, mitä ehtoollinen on. Ks. 1. Kor. 11:23-25 ja “alttarin sakramentti” Vähästä katekismuksesta. Jeesuksen sanoista me siirrymme takaisin “Vanhan testamentin Jumalan kansan ateriaan: pääsiäiseen, paschaan” (Senkbeil). Lue 2. Moos. 12 tarina pääsiäisestä. Millä tavoin tämä pääsiäisateria on samanlainen kuin Herran ehtoollinen? Kuinka ne eroavat toisistaan?

3. Senkbeil sanoo, ettei tässä ole kyse “mieleen palauttamisen harjoittamisesta”. Mitä se “muistaminen” on, joka tapahtuu ehtoollisen yhteydessä? Ks. Ps. 111.

4. Lue 1. Kor. 11:26. Mikä on se “voimakas saarna” (Senkbeil), jota Jeesus julistaa tässä sakramentissa?

5. Meidän Herramme kertoo, että pyhitetty viini on “uusi liitto minun veressäni”. Mitä veri on 3. Moos. 17:11 mukaan? Mitä Kristuksen veri tekee Hepr. 9:13-15 mukaan?

6. Martti Luther kirjoittaa: “ ... missä tahansa Raamatussa profeetat viittaavat Jumalan testamenttiin (liittoon), siinä sanassa profetoille opetetaan, että Jumala tulisi ihmiseksi, kuolisi ja nousisi ylös, jotta hänen sanansa, jossa hän lupaa sellaisen testamentin, täytettäisiin ja vahvistettaisiin. Sillä jos Jumala tekee testamentin, niin kuin hän lupaa, silloin hänen pitää kuolla; ja jos hän kuolee, silloin hänen täytyy olla ihminen. Niinpä tuo pieni sana ‘testamentti’ (liitto) on yhteenveto kaikista Jumalan ihmeistä ja kaikesta armosta, joka täytettiin Kristuksessa.” (Tutkielma Uudesta testamentista, 1520; AE 35:84). Lue Hepr. 9:16-22. Kuinka ehtoollinen on meille Jeesuksen “viimeinen tahto ja testamentti”?

7. Erämaassa Jumala elätti kansansa ruualla heidän matkaan-

sa varten (ks. 2. Moos. 16:3). Mekin olemme matkalla tämän maailman halki. Kuinka ehtoollinen elättää meitä pyhiinvaelluksellamme? Huomaa Lutherin neuvo: “Jos nyt etsin syntien anteeksiantamusta, en juokse ristille, sillä sieltä en sitä löydä. Eikä minun tarvitse pitää kiinni Kristuksen kärsimyksistä, kuten tri Karlstadt leikittelee, tietämisestä tai muistamisesta, sillä en löydä sitä myöskään siitä. Sen sijaan sakramentista tai evankeliumista löydän sanan, joka jakaa, esittelee, tarjoaa ja antaa minulle ristillä ansaitun anteeksiantamuksen” (Taivaallisia profeettoja vastaan, 1525; AE 40:214).

8. Lue Luuk. 22:15-18. Jeesus puhui nämä sanat juuri ennen kuin hän asetti ruumiinsa ja verensä sakramentin. Kuinka nämä sanat toteutuivat Luuk. 24:28-35?

9. Lue 2. Moos. 24:1-11. Mitä pyhällä verellä tehtiin? Mitä veri sai aikaan? Kuinka Jumalan todellinen läsnäolo (reaalipreesenssi) ilmaistiin Israelin lapsille? Millä tavoin tämä tapahtuma oli samanlainen kuin ehtoollinen?

10. Ilmestyskirjassa taivas kuvataan Karitsan hääjuhlana. Ks. Ilm. 19:7-9 ja 21:2-4. Hermann Sasse kirjoittaa: “... sakramenteissa Jumala tekee jo nyt tässä ajassa meidän kanssamme jotain, jota hän on suunnitellut tekevänsä kaiken lopussa. Sakramentissa tulevaisuus tulee nykyhetken todellisuudeksi; ikuisuus on tullut aikaan ... pyhässä ehtoollisessa meille annetaan Kristuksen ruumiiseen ja vereen yhteys, joka täydellistyy vasta aikojen lopussa” (We Confess the Church, s. 133-134). Mitkä jumalanpalvelusten osat heijastavat erityisesti sitä, miten taivas ja maa “kohtaavat” Herran ehtoollisessa?

Osa 3

KRISTITYN ELÄMÄN LITURGINEN HAHMO

7. Jumalallinen palvelus: Liturginen yhteiselämä

“Niin Herra antaa valtiasäänensä kaikua” (Jes. 30:30).

Vanha porukka ei enää koskaan olisi samanlainen. Maanvuokraajien oli tapana kokoontua kartanonherran pojan luo, mutta nyt hän palaisi isänsä luo. Pohja tuntui pettävän heidän elämästään. He tuijottivat toivottomina toisiinsa. Kuinka he koskaan pärjäisivät omillaan?

“Missä kaksi tai kolme kokoontuu minun nimessäni”, sanoi Jeesus, “siellä minä olen heidän keskellään.”

Jatkuva pyhiinvaellus

Olemme taivaltaneet jo melkoisen matkan. Yhdessä olemme tutkineet ihmissydämen kauhistuttavia syvyyksiä, jotka on lukittu synnin ja kuoleman kahleeseen. Olemme tarkastelleet myös

Jumalan rakkauden ja elämän korkeuksia, pannen huolellisesti merkille sen perustan ja tähtäyspisteen. Olemme selvittäneet kristillisen elämän perustan, joka on Kristuksen lihaksituleminen. Perusta on juurtunut tukevasti Jeesuksen Kristuksen ruumiiseen ja vereen, joissa jumaluuden koko täyteys mielellään asuu. Olemme tutkineet myös kristityn elämän sakramentaalista ydintä; pyhässä sanassaan ja sakramentissaan Jumala jatkuvasti tuhlaten jakaa kansalleen anteeksiantamusta, elämää ja pelastusta, jotka hänen Poikansa on ansainnut. Koska me olemme paljastaneet kristillisen elämän perustan ja ytimen, voisimme kai lopettaa tähän?

Mutta emme me voi. Meidän matkamme ei ole vielä ohi. Pettäisin sinut, jos en paljastaisi pientä salaisuutta: kristityn elämällä on muutakin kuin perusta ja ydin, koska sillä on myös tietty hahmo. Se hahmo on liturginen hahmo. Kun nyt nostan esiin liturgian, joku saattaa tuntea kiusausta laskea tämä kirja käsistään. Toivon, ettet tee sitä, sillä meillä on vielä paljon tärkeää maastoa kuljettavana tällä yhteisellä pyhiinvaelluksellamme.

Älä ole huolissasi. Tämä osa ei tule käsittelemään “himphampua”: kynttilöitä, laulua, vaatetusta, suitsukkeita ja sen sellaista. Niistä on olemassa lukuisia muita kirjoja, jotka jätän sinun arvioitavaksesi. Samoin on olemassa monia hyviä kirjoja liturgian rakenteesta, sen raamatullisesta taustasta ja sen merkityksestä nykypäivän kristityille. Ei ole järkeä toistaa sitä tässä. Voit lukea ne itse.

Näissä kolmessa loppuluvussa haluaisin tarkastella kanssasi sitä, kuinka kristillistä elämää eletään yhtenä suurena liturgiana tai jumalanpalveluksena. Se sisältää paitsi sen, että Jumala palvelee meitä, myös sen, että me palvelemme Jumalaa. Ensi sijassa, viime kädessä ja aina se on Jumalan toimintaa. Kaikki mitä

me teemme kristityn elämässämme on siksi alusta loppuun saakka liturgista. Se kätkee sisäänsä julkisen jumalanpalveluksen, joka kaikkineen on liturgista elämää, meidän yksityisen rukouksemme ja mietiskelymme, joka on liturgista elämää yksin, sekä sen palvelun, jota me toimitamme kutsumuksessamme, joka on liturgista elämää maailmassa.

Tässä luvussa me luomme silmäyksen yhteiseen liturgiseen elämäämme yhteisössä.

Jumalan toimintaa vai meidän?

Nyt kolmannen vuosituhatosen vaihteessa monien tunnustuskuntien kristityt keskustelevalle pontevasti siitä, mitä kirkon jumalanpalvelukselle oletetaan tapahtuvan. Nämä eivät ole vain perinteen vaalijoiden liittoutumista edistyksellisiä vastaan. Päällisin puolin näyttää kyseessä kyllä olevan oikea tasapaino perinteisen tyylin ja nykyaikaisen tyylin välillä jumalanpalveluksen muodoissa. Mutta syvemmällä, asian ytimessä on ehkä ennenkuulumaton aihe: Mitä jumalanpalvelus oikeastaan on?

Emme koskaan pysty ratkaisemaan julkisen jumalanpalveluksen ympärillä vellovia *miten*-kysymyksiä ennen kuin käymme käsiksi *mitä*-kysymyksiin. Onko kristittyjen viikoittainen kokoontuminen vain yksi samanmielisten julkinen kokous muiden joukossa - kuten vaikkapa jonkin yhdistyksen myyjäiset. Vai onko jumalanpalvelusta viettävä seurakunta itsessään Jumalan luomus, jonka hän itse on perustanut? Tavalla, jolla vastaat tähän kysymykseen, on perustavanlaatuisia seurauksia sen ratkaisemiseksi, kuinka jumalanpalvelus toimitetaan. Vieläkin tärkeämpää on se, että sillä on perustavanlaatuisia seurauksia sille, kuinka me elämme kristittyinä tässä maailmassa.

Taudinmääritys ja hoito

Jos esimerkiksi synti on vain moraalinen tahra muuten synnitömmässä ihmisluonnossa, kristilliset kokoukset voidaan pyhittää moraalin kohentamiseen ja käyttää apuna kaupankäynnin tunteisiin vetoavia ja psykologisia menetelmiä. Silloin jumalanpalvelus on pohjimmiltaan yksi suuri itseapuryhmä, ja pastori on ryhmäterapeutti.

Jos sen sijaan synti oikeasti merkitsee kahletta ja kuolemaa - kuten väitin ensimmäisessä luvussa - silloin jumalanpalvelukseen kokoontuvalla seurakunnalla on täysin erilainen luonne. Se on elämän saareke kuoleman valtameressä. Se on Jumalan sairaala kroonikkopotilaille. Tätä Kirkko juuri oikeasti on: Jumalan sairaala - yhteys, jossa Pyhä Kolminaisuus jakaa taivaan lääkettä tälle kuolevalle maailmalle. Julkisen jumalanpalveluksen paikka on silloin leikkaussali, jossa jumalallinen Kirurgi työskentelee pyhän sanansa ja sakramenttinsa leikkausveitsellä ja leikkaa pois synnin ja kuoleman syövän.

Muista, ettei elämään johda tietä muuten kuin kuoleman kautta. Tämä reitti on kaiverrettu maailmankaikkeuteen, koska se on kirjoitettu meidän Luojamme omaan sydämeen: *“Näettehän nyt: minä olen ainoa, ei ole muuta jumalaa minun rinnallani. Minä lähetän kuoleman, minä annan elämän, minä lyön ja minä parannan, minun vallassani on kaikki”* (5. Moos. 32:39). Niin kuin on ollut alussa, niin on nyt ja tulee aina olemaan: Jumala tuo elämän esiin kuolemasta. Hän on jo olemuksensakin mukaan elämän antaja, mutta haavoittaminen on ainoa tapa, jolla hän voi parantaa. Ja ainoa tapa, jolla hän tekee eläväksi, on tappaminen.

Olemme jo nähneet, kuinka Jumala pyhän kasteen kautta tappaa, jotta hän voisi lahjoittaa elämän. Tässä elämän kylvyssä

jokainen uskova upotetaan kuolemaan. Meidät haudattiin siinä vedessä Jeesuksen Kristuksen kanssa hänen kuolemaansa, ja sitten nostettiin ylös yhdessä hänen kanssaan elämään hänen uutta elämäänsä.

Kun me viikoittain astumme kirkkoon julkiseen jumalanpalvelukseen, astumme elämääntävän Jumalan läsnäoloon. Siellä synti, joka niin helposti kietoutuu meihin, osoittautuu sellaiseksi, jota se on. Ne, mitkä näyttivät henkilökohtaisen täyttymyksen kirkkailta vaatteilta, paljastuvatkin kapinallisuuden riepaleisiksi rääsyiksi - vaaralliseksi puvuksi elävän Jumalan lähellä. Jumala armossaan varustaa meidät kuitenkin oikealla asulla; syntiset riisutaan synnistään ja puetaan Kristuksen vanhurskauteen.

Elämää antava Jumala syleilee syntistä rakkaudellaan jumalanpalveluksessa. Tuo syleily tarkoittaa synnin kuolemista ja uuden ihmisen syntymistä Kristuksessa. Virret, rukoukset, Raamatun tekstit ja vanhan liturgian ajattomat laulut hautaavat syntisen ihmisen Jumalan sanan alle. Näin historia toistaa itseään. Taas kerran synti hukkuu ja kuolee, ja esiin nousee uusi ihminen, joka elää Jumalan edessä vanhurskaudessa ja puhtaudessa.

Elämää antava Jumala on läsnä Kirkossaan toteuttaakseen viikko toisen perään sitä, minkä hän kerran aloitti kaikille ristillä ja jokaiselle uskovalle henkilökohtaisesti kasteessa. Julkisen jumalanpalveluksen leikkaussalissa hän leikkaa kroonikkopotilaita, hän tuo kuolemasta esiin elämän.

Hänen parantavat kirurgin välineensä ovat hänen pyhä sanansa ja sakramenttinsa.

Kristillinen mantra?

Saatat väsyä kuuntelemaan sitä, kun toistan jatkuvasti tuota näp-

pärää sanontaa: sana ja sakramentti. Itse asiassa tuota sanaparia heitellään paljon ympäriinsä kirkossa, ja joissakin piireissä siitä on tullut aivan kuin mantra: sanoja, joissa on enemmän tunnetta kuin sisältöä. Vakuutan kuitenkin, ettei noissa sanoissa ole mitään mantran luonteista. Jumalan sanan ja sakramentin takana on näet Jumalan koko voima ja valta, joka on vahvasti juurtunut hänen Poikansa lihaksitulleeseen ruumiiseen. Siinä ruumiissa on elämä, koska se on Jumalan ruumis.

Totuus on, että kirjoitettu ja kuultu Jumalan sana on elävän Jumalan elävä voima. Pohjimmiltaan Jumalan sana on itse Jeesus Kristus, lihaksi tullut Sana. On vain yksi Sana, mutta monta sakramenttia. Jumala on yllättävän rikas armossaan. Hän lahjoittaa syntien anteeksiantamuksen lohdutuksen ja rauhan useammalla kuin yhdellä tavalla. Silti tässä kuolevassa maailmassa on vain yksi elämän lähde. Sana ja sakramentit sykkivät elämää. Elämä, joka ensin otti asunnokseen hänen lihaksitulleen ruumiinsa, asuu meitä varten näissä vaatimattomissa kanavissa; pesussa, sanassa ja ateriasa. Sakramenteja ei voi ymmärtää erillään Jumalan Sanasta, eikä voi ymmärtää Sanan voimaa näkemättä sitä sakramenteissa. Molempien takana on sama todellisuus: lihaksi tullut Jumalan Poika. On kyse samasta sanasta, onpa se sitten evankeliumin kuultua sanaa tai sakramentin nähtävää sanaa. Molemmat ovat Isän Sanaa, joka on tullut lihaksi meidän ja meidän pelastuksemme vuoksi.

“Ne sanat, jotka olen teille puhunut“, sanoi Jeesus, “ovat Henki ja elämä” (Joh. 6:63). “Isä, joka elää, on minut lähettänyt, ja niin kuin minä saan elämäni Isältä, niin saa minulta elämän se, joka minua syö” (Joh. 6:57). Jeesus Kristus on lihaksi tullut elämä. Hänen evankeliuminsa sana on aina Jumalan Pojan sanaa, olipa se kuultua tai näkyvää, ja samalla se jo määritelmänsä mukaan on myös Isän ja Pyhän Hengen sanaa. Siksi evankeliumin sana joko puhutussa tai sakramentaalisessa

muodossaan merkitsee meille kristityille aina samaa asiaa, kun kokoonnumme jumalanpalvelukseen: anteeksiantoa, elämää ja pelastusta - Jumalan anteeksiantoa, Jumalan elämää ja Jumalan pelastusta tässä ja nyt tässä kuolevassa maailmassa hänen seurakuntansa keskellä.

Pyhitetty yhteyteen

Ei siis ole ihme, että kristillinen Kirkko on alusta pitäen keskittänyt elämänsä Jumalan pyhän sanan ja sakramentin ympärille. Otetaanpa esimerkiksi vaikka ensimmäinen kristillinen seurakunta Jerusalemissa. Raamatusta luemme, että helluntaina 3000 henkeä tuli uskoon ja kastettiin. Sen jälkeen *“seurakunta kuunteli ja noudatti uskollisesti apostolien opetusta. Uskovat elivät keskinäisessä yhteydessä, mursivat yhdessä leipää ja rukoilivat”* (Ap.t. 2:42). Eräs ystäväni täsmentää, että kreikan noudattamiseksi käännetty sana tarkoittaa oikeastaan *“pitää itsepintaisesti kiinni”*. Miksi he noudattivat näitä asioita niin tarkoin ja pitivät niistä kiinni niin itsepintaisesti?

Kun me katsomme lausetta lähemmin, näemme miksi. Mitä muuta *“apostolien opetus”* oli kuin evankeliumin suullista sanaa, jonka Jeesus itse oli välittänyt heille ennen taivaaseen astumistaan ja jonka Pyhä Henki oli toiminnallaan varjellut? Mitä muuta *“leivän murtaminen”* oli kuin Jeesuksen itsensä yläsalissa asettama ehtoollinen sinä yönä jona hänet kavallettiin? Ei ihme, että nämä ensimmäiset kristityt omistautuivat niin itsepintaisesti tälle yhteydelle. Tämä ei tosiaankaan ollut mikään tukiryhmä tai terapiaistunto. Heidän yhteytensä oli yhteyttä apostolien opissa ja leivän murtamisessa. Se oli yhteyttä sanan ja sakramentin ympärillä, ja se tarkoitti yhteyttä itsensä Jeesuksen kanssa. Hän oli luvannut, että *“missä kaksi tai kolme on koolla minun nimessäni, siellä minä olen heidän keskellään”* (Matt. 18:20).

Voitko nähdä, miksi varhainen Kirkko oli niin omistautunut tälle pyhälle sanalle ja sakramentille? Kuka ei haluaisi olla sielä, missä kaksi tai enemmän on koolla Jeesuksen nimessä kohdatakse hän? Jos hän todella on läsnä sanassaan ja sakramentissaan niin kuin hän väittää olevansa, luuletko että myös meidän pitäisi itsepintaisesti pitää kiinni näistä asioista?

Loppujen lopuksi asiat ovat nyt samalla tavoin kuin silloin. Jeesus Kristus seisoo yhä seurakuntansa keskellä opettaakseen sitä pyhällä sanallaan. Hän istuu yhä pöytään syömään kurjien syntisten kanssa pyhällä ehtoollisella. Aina kun syömme leivän ja juomme Herran maljan, tapahtuu aivan samoin kuin Jerusalemissa leivän murtamisessa tai Jerikossa Sakkeuksen pöydässä. Pelastus tulee paikalle. Taivaan leipä tulee alas ruokkimaan meitä hänen kerran murretulla ruumiillaan ja antamaan meidän juoda hänen verensä, joka kerran vuodatettiin syntien anteeksi-antamiseksi. Siinä veressä on elämä, koska se on Jumalan veri.

Pyhitetty rukoukseen

Sanoin, että tässä luvussa puhuttaisiin liturgiaan liittyvistä asioista. Tähän saakka olemme kuitenkin puhuneet lähinnä sanasta ja sakramentista. Ei näet ole muuta tapaa alkaa puhua liturgiasta. Ainoa syy siihen, että Kirkko omistautuu liturgialle on se, että se omistautuu Herralleen. Ja koska se omistautuu Herralleen, se omistautuu hänen pyhälle sanalleen ja sakramentilleen. Sanassa ja sakramentissa taivaallinen sulhanen tulee tapaamaan maanpäällistä morsiantaan ja ruokkimaan ja ravitsemaan sitä ruumiillaan ja verellään, jotka on annettu ja vuodatettu sen elämän puolesta.

Ensimmäinen kristillinen seurakunta Jerusalemissa ei ollut omistautunut ainoastaan apostolien opetukseen ja leivän murtamiseen, vaan Raamatussa lukee myös, että se oli omistautunut

rukouksiin, niin kuin Luukas monikossa asian ilmaisee. Varhaiset kristityt eivät olleet vain tottuneet rukoilemaan, vaan he olivat tottuneet rukoilemaan tietyllä tavalla, määrättyjä rukouksia käyttäen. Heillä toisin sanoen oli liturgia.

Tämä saattaa olla järkytys joillekin, jotka ajattelevat, että varhaiset kristityt kokoontuivat jumalanpalveluksiin yleisesti ottaen vapaamuotoisessa järjestyksessä siten, että kukin rukoili niin kuin Henki ohjasi. Meidän on kuitenkin muistettava, ettei kristinusko syntynyt tyhjiössä. Jumala rakensi Uuden testamentin Kirkon täysin Vanhan testamentin perustukselle.

Jo aivan aikojen alussa *“alettiin nimeltä kutsuen rukoilla avuksi Herraa”*, kuten 1. Mooseksen kirjassa sanotaan (4:26). Kautta noiden muinaisten sukupolvien, Abrahamin ja muiden patriarkkojen aikana, ja varsinkin papillisia uhreja varten määrättyissä palvontamenoissa erämaan pyhäkköteltassa ja Siionin vuoren temppelissä, Jumalan kansalla oli aina liturgia. Se oli Jumalan sanan liturgia.

Elämän henkäys

“Herra on sanallaan luonut taivaat, suunsa henkäyksellä tähtien joukot”, sanoo psalmintekijä (33:6). *“Ja Herra Jumala muovasi maan tomusta ihmisen ja puhalsi hänen sieraimiinsa elämän henkäyksen. Näin ihmisestä tuli elävä olento”* (1. Moos. 2:7). Kaikki elämä lepää Jumalan sanan ja hänen Pyhän Henkensä voiman varassa. Ne ovat elämän antajat.

Niin kuin oli alussa, niin on nytkin. Aivan kuten Jumalan sana oli elämän lähde ja voima ensimmäisessä luomisessa, samoin on Jumalan Sana elämän lähde ja voima uudessa luomisessa veden ja Hengen kautta. Isän ikuinen Sana, jonka kautta kaikki sai alkunsa ja jota ilman ei mitään ole syntynyt, tuo sama Sana tuli

lihaksi ja asui meidän keskellämme, täynnä armoa ja totuutta, Isän ainoa Poika.

Siksi me emme voi puhua liturgiasta irrallaan Jumalan Pojan tulemisesta ihmisruumiiseen. Jumalan lihaksi tuleminen on tarpeellinen muistutus siitä, että kaikki puhe “kutsuvasta, viihdyttävästä, kohottavasta jumalanpalveluksesta” täytyy aloittaa jostain muualta. Kun puhumme “kirkon markkinoimisesta” kolmannen vuosituhannen ihmisille, joilla on eriskummallinen maku, meidän on aloitettava tästä vakavasta ensimmäisen vuosisadan väitteestä: “(te) *olitte kuolleita rikkomustenne ja syntienne vuoksi*” (Ef. 2:1). Me tarvitsemme enemmän kuin ylentämistä - me tarvitsemme kuolleista herättämistä!

Niinpä kaikki liturgia alkaa alusta, siitä ällistytävästä hyvästä uutisesta, että Jumala on puhaltanut oman elämänsä tähän kuolleeseen maailmaan Pojassaan, Jeesuksessa Kristuksessa, joka on meidän elämämme. Hän on kaiken elämän lähde ja alkuperä. Ei ainoastaan maailmankaikkeuden luomisessa, vaan myös hänen morsiamensa, Kirkon, uudessa luomisessa. Aivan kuten Eeva on tehty Aadamin lihasta, niin on Kirkonkin alkuperä Jumalan Pojan lihaksi tullessa ruumiissa. “*Hänessä oli elämä, ja elämä oli ihmisten valo*” (Joh. 1:4). Toisen elämäantavan Aadamin kyljestä vuoti verta ja vettä hänen kuollessaan ristillä. Juuri tuo kuolema on elämän lähde kaikkien aikojen Kirkolle. “*Todistajia on näin kolme: Henki, vesi ja veri, ja nämä kolme todistavat yhtäpitävästi ... Ja tämä on se todistus: Jumala on antanut meille iankaikkisen elämän, ja tämä elämä on hänen Pojassaan*” (1. Joh. 5:7-8, 11).

Jumalan lihaksi tullut Sana on siis kaiken jumalanpalveluksen ja liturgian keskus. Hän on itse meidän elämämme, ja liturgiassa elämän Herra tulee meidän kuolevaan maailmaamme lahjoittamaan elämänsä, joka on kätkeytyneenä pesuun, julistukseen ja

ateriaan. Betlehemin paimenilla ei ollut mitään enempää kuin meillä. He menivät kiiruhtaen talliin luodakseen katseen heinillä makaavaan Jumalaan. Kuitenkin jokaisena Herran päivänä tämä sama Betlehemissä syntynyt Jumala, ristiinnaulittu, ylösnoussut ja Isän oikealle puolelle noussut, makaa kätkettynä suulliseen ja aineelliseen evankeliumin sanaan aivan yhtä varmasti kuin hän kerran makasi vaatimattoman vauvan valepuvussa seimes-sä. Sanansa ja sakramenttiansa kapaloissa meidän ylösnoussut ja taivaaseenastunut Herramme jatkaa elämän puhaltamista koko kansalleen kautta aikojen.

Kirkko on historiallisesti viitannut Jumalan pyhään sanaan ja sakramentteihin “armonvälineinä”. Nämä ovat näet meille Jumalan lunastavan rakkauden kanavat. Koska me emme voi mennä hänen luokseen, hän tulee meidän luoksemme näiden välineiden kautta. Näiden välineiden avulla hän lahjoittaa meille anteeksiantamuksen, elämän ja pelastuksen, joka on kerran ristillä ansaittu meille. Tässä kuolevassa maailmassa takerrumme näihin kanaviin henkemme hädässä, sillä ilman Jumalan armoa kuolemme tähän erämaahan.

Liturgiassa Kirkko näin ollen toimii armonvälineiden tarjoilijana ja jakaa suuria annoksia syntien anteeksiantamusta, elämää ja pelastusta, jonka sen Herra on ansainnut. Kirkolla ei ole elämää irrallaan Sanasta, joka sen on luonut. Eikä Kirkolla ole mitään elämää annettavana tälle kuolevalle maailmalle irrallaan tästä samasta elämäääntavasta Jumalan Sanasta.

Kirkon hengitys

Liturgia on Kirkon hengitystä. Liturgian juurena on evankeliumi; sen ainesosina ovat Jumalan omat sanat. Siksi liturgia puhalttaa evankeliumin elämää Kirkon ruumiiseen. Liturgiassa Kirkko vetää syvään sisäänsä Hengen elämäääntavaa henkäystä. Mutta

liturgiassa Kirkko myös hengittää ulospäin; se uhraa Jumalalle rukouksiaan.

Rukous merkitsee uskolle samaa kuin hengitys keuhkoille. Hengitystä ei voi olla ilman keuhkoja. Keuhkot sen sijaan voivat olla ilman hengitystä - mutta ne ovat silloin kuolleet keuhkot. Todellista rukousta ei voi olla olemassa ilman uskoa, mutta usko, joka ei rukoile, on kuollut. Toisin sanoen, kun kaiken elämän antaja avaa meidän suomme vastaanottamaan sanansa hyviä lahjoja, siitä samasta suusta virtaa pyyntöjä ja rukouksia. Siksi psalmintekijä voi kirjoittaa, *“Herra, avaa minun huuleni, niin suuni julistaa sinun kunniaasi”* (51:17).

Terveet eliöt eivät hengitä ainoastaan sisään vaan myös ulos. Näin on myös Kirkossa, jonka Jeesus Kristus on luonut eläväksi, pyhäksi morsiamekseen ja eläväksi ruumiikseen maailmassa. Liturgiassa Kirkko hengittää sekä sisään että ulos. Se ottaa Jumalan läsnäollessa hänen hyviä lahjojaan, mutta se myös vastaa hänelle rukouksessa ja ylistyksessä.

Kirkolla ei ole elämää irrallaan Kristuksesta. Sen tunnuslause on sama kuin Paavalin: *“Minulle elämä on Kristus”* (Fil. 1:21). Liturgia on Kirkon elämää ensi sijassa siksi, että siinä elävä Herra tulee tapaamaan pyhää morsiantaan. Liturgia on Kirkon elämää myös siksi, että siinä morsian antaa itsensä taivaalliselle Aviomiehelleen. Liturgia on täynnä Jeesuksen Kristuksen elämää hänen sanassaan ja sakramentissaan. Siksi liturgia on sekä kristillisen elämän perusta että Kirkon elämäntapa. Se ei ole vain Kirkon elämän lähde Kristuksessa, vaan myös Kirkon elämänmuoto Kristuksessa. Se on paikka, jossa Kirkko vetää sisäänsä Kristuksen hengitystä ja antaa sen taas takaisin. Liturgiassa Kirkko hengittää sisään Hengen elämäantavaa voimaa ja hengittää ulos Hengen voimaa.

Hengessä ja totuudessa

Nainen Samarian kaivolla tahtoi keskustella Jeesuksen kanssa liturgisista kysymyksistä: onko Garisiminvuori vai Siioninvuori oikea jumalanpalveluspaikka? Jeesus meni suoraan asian ytimeen: *“Tulee aika - ja on jo nyt - jolloin kaikki oikeat rukoilijat rukoilevat Isää hengessä ja totuudessa. Sellaisia rukoilijoita Isä tahtoo”* (Joh. 4:23). Se oli merkittävä vastaus, joka oli täynnä liturgisia viittauksia meille. Vaikka me haluamme itse ohjata suhdettamme Jumalaan, Jeesus opettaa, että aidon jumalanpalveluksen saa aina aikaan Isä, joka aktiivisesti etsii palvojia. Hän myös osoittaa liturgian liittymisen Jumalan Kolminaisuuteen; aito Isän jumalanpalvelus tapahtuu Hengessä ja Pojassa (joka on Tie, Totuus ja Elämä). Todelliset Jumalan palvelijat palvelevat aina Isää Hengessä ja Totuudessa.

Niinpä Isä on jatkanut palvojien etsintää meidän päiviimme saakka. Niin kuin oli Samariassa, niin on ja tulee olemaan Kristuksen pyhässä Kirkossa. Sanassa ja sakramentissa Kirkko hengittää sisäänpäin ja antaa sitten sen takaisin rukouksissaan. Tässä liturgisessa asetelmassa Kirkko vastaanottaa syntien anteeksiantamuksen, elämän ja pelastuksen Isältä, Pojan kautta Hengen voimassa, ja siinä se myös uhraa palvelusuhriinsa Hengessä Pojan kautta takaisin Isälle.

Herran kokous

Mainitsin, että liturgia on Jumalan sanan liturgiaa. Selitän asiaa tarkemmin. On toki totta, että historiallisen liturgian ajattomat osat ovat olemukseltaan *“tislattua”* Raamattua, mutta tarkoitan jottain vielä enemmän. Kun sanotaan, että liturgia on Jumalan sanan liturgiaa, halutaan ilmaista, että Kirkko itsessään on Jumalan luomus, jonka on saanut aikaan Jumalan luovan sanan voima. Samalla tavoin se on kutsuttu ylistämään tuolla samalla Jumalan sanalla.

Jumalan sana on meidän keskuudessamme aivan kuten Israelin kanssa Siinailla. Siellä Jumala kutsui kansansa juhlapöytäkokoukseen henkilökohtaisella kutsulla Mooseksen kautta:

Mooses lähti Jumalan luo vuorelle, ja Herra huusi hänelle: "Näin sinun tulee sanoa israelilaisille, Jaakobin jälkeläisille: Te olette itse nähneet, mitä minä tein egyptiläisille ja kuinka olen kotkan siivimäntä kantanut teitä ja tuonut teidät tänne luokseni. Jos te nyt kuulette minua ja pidätte minun liittoni, niin te tulette olemaan kansojen joukossa minun oma kansani. Koko maailma on minun, mutta teistä tulee minun pappisvaltakuntani ja pyhä kansani. Tämä sinun tulee sanoa israelilaisille." (2. Moos. 19:3-6)

Meidän on huomattava, että Jumala esitti tämän kutsunsa siksi, että he kuuntelisivat Jumalaa. Herra kokosi heidät yhteen sanallaan, jotta he voisivat kuulla hänen sanaansa. Siinailla, tulen, savun ja maanjäristyksen keskellä, Herra itse kutsui kansansa juhlapöytäkokoukseen ja puhui palvelijansa Mooseksen kanssa. Tämän kokouksen toteutti Jumalan sana, jotta kuultaisiin Jumalan sanaa.

Mutta Siinain kokoontuminen oli kauan sitten ja kaukana täältä. Mitä tekemistä sillä on meidän kristittyjen kanssa? Tarkemmin sanottuna, mitä tekemistä tällä kokoontumisella on kristillisen liturgian kanssa?

Elämä yhdessä

Kirkko on Uuden testamentin Jumalan kansa. Ja sitä, mitä Jumala teki Vanhan testamentin kansalle, hän tekee yhä meille. Hän kutsuu Kirkkonsa koolle sanallaan, jotta se kuulisi hänen sanaansa. Meidän keskuudessamme ei kuitenkaan ole pelkoa, niin kuin Siinailla. Jumalan läsnäolon kuluttava tuli on näet jo

nieltyt syntimme Golgatalla, jossa hän teki Poikansa synniksi meidän sijastamme. Risti siirtää pois Siinain kauhut. Tulemme levollisesti Isän luo rauhassa ja ilossa, sillä lähestymme häntä Pojan kautta Hengen voimassa. Tulemme yhteen liturgiassa - kuten aina - hänen kutsustaan, kuulemaan hänen sanaansa.

Hänen armonsa sanassa ei ole pelkoa, sillä siitä sanasta me elämme. Elämme taivaallisen Isämme lapsina, jotka on kutsuttu synnin kuolemasta elämään Kristuksessa. Hän kutsuu meitä yksinäisistä vankiloista elämään yhdessä pyhän kokoontumisen liturgiassa Kuninkaan poikina ja tyttärinä, veljinä ja siskoina.

Liturgia pelastaa meidät eristäytymisen hirmuvallasta, joka on erityisesti länsimaiden harhaoppi. Meitä ei luotu elämään yksin, mutta silti evankeliumi esitetään tienä terveyteen, hyvinvointiin ja viisauteen - siis itsensä kehittämiseen. Meitä opastetaan paremmiksi harjoittamaan yksin uskoamme jokapäiväisessä elämässämme, mutta meitä ei opeteta elämään yhdessä uskon perheenä, lunastettuina syntisinä. Vaikka me kaipaamme yhteyteen, suuri osa saarnoista ja opetuksesta erottaa meitä toisistamme, kun se keskittyy vain kapeasti yksilön hengelliseen elämään.

Raamatullinen yhteys ylittää ajan ja paikan rajat. Meitä rohkaistaan sivuuttamaan näkeminen ja luottamaan uskoon: *“Ajatelkaa sitä, mikä on ylhäällä, älkää sitä, mikä on maan päällä”* (Kol. 3:2). Jumalanpalvelusta viettävässä seurakunnassa emme ole yksin. Edeltä taivaaseen menneet pyhät ovat yhä elossa ja ovat kanssamme kirkon yhteydessä. Erityisesti ja varsinkin liturgiassa meitä ympäröi suuri pilvi todistajia. Suru rakastaa seuraa, ja niin rakastaa uskokin. Jumalanpalvelusta viettävä seurakunta on osa valtavan suurta näkymätöntä uskovien yhteisöä, jossa on eläviä ja poismenneitä, jotka liittyvät Jumalan jatkuvaan yllättämiseen taivaassa ja maan päällä. Tämä on ajatonta uskon yhteyttä.

Kristittyjä vaaditaan valitettavasti liian usein etsimään yhteyttä ja rohkaisua nykyajan kokemusyhteisöistä. Meitä neuvotaan löytämään voimamme kaltaistemme ihmisten sanoista ja tunteista. Näitä ovat ryhmät, jotka on naamioitu “raamattupiireiksi”, vaikka niissä psykologian ja sosiologian tekniikat vievät huomion pois Jumalan sanasta.

On totta, että kristillinen rakkaus ja tuki on elintärkeää uskolle: *“Kantakaa toistenne taakkoja, niin te toteutatte Kristuksen lain”* (Gal. 6:2). Silti me tarvitsemme yhteisöä, joka pureutuu pintaa syvemmälle. Kirkko ei ole löyhä liittoutuma, jossa on erillisiä ryhmiä suuntautumisen mukaan, vaikka ehkä pitäisimme sitä hyvänä. Jos olisi meistä kiinni, useimmat meistä etsisivät yhteyttä sellaisten ihmisten kanssa, jotka muistuttavat meitä. Jumala rakastaa meitä kuitenkin liian paljon jättääkseen meitä omien mieltymystemme varaan; hän järjestää meille syvemmän yhteyden. Kirkossa hän antaa meille uskon perheen, joka ylittää ajan ja paikan rajat. Viikko toisensa jälkeen hän jumalanpalvelusta viettävässä seurakunnassa tuo meidät kaikki jälleen yhteen.

Liturgia siirtää pois ne muurit, jotka me rakennamme ympärillemme, ja ne kiilat, jotka muut lyövät meidän ja toisten veljien ja sisarten väliin. Liturgiassa Jumala taas kutsuu kansansa jälleen juhla kokoukseen. Kun me sitten tulemme yhteen, huomaamme, ettemme ole yksin. Hän, joka kutsuu meidät yhteyteen kanssaan, kutsuu meidät myös yhteyteen toisten kanssa, jotka ovat meidän laillamme uusia luomuksia sanaan liittyvän vedellä pesemisen kautta hän kutsuu meidät pojikseen ja tyttäräkseen.

Jumalan läsnäolon pyhä savu levitti Siinailta kauhua syntisten sydämiin. Risti on kuitenkin muuttanut tilanteen. Siksi kristittyjen ei tarvitse pelätä liturgiassa Jumalan läsnä ollessa, sillä meidät kutsutaan hänen pojikseen ja tyttäräkseen uskon kautta

Kristukseen. Silti liturgiassa on kaikuja Siinailta. Nyt, niin kuin silloinkin, Jumala luo yhteisön sanallaan kuulemaan hänen saansa. Se on pyhä kokous, juhlavierailu elävän Jumalan kanssa. Julkinen liturgia on siis jotain aivan muuta kuin mikään muu julkinen kokoontuminen.

Tavallisissa kokoontumisissa johtajat usein aloittavat luomalla suhteita ryhmän kanssa, ennen kuin aloittavat varsinaisen asian käsittelyn. Liturginen kokous ei kuitenkaan ole tavallinen kokoontuminen. Pastori, joka johdattaa meidät jumalanpalvelukseen, ei tarvitse esittelyä. Me tiedämme hänen olevan Jumalan lapsi, yksi meistä. Tässä kokoontumisessa hänellä on kuitenkin ainutlaatuinen tehtävä. Me olemme nimittäin kutsuneet hänet olemaan Jumalan edustajana, toimittamaan Jumalan pyhää palvelutyötä meidän keskuudessamme. Siksi emme ole kovinkaan kiinnostuneita henkilökohtaisista väleistä hänen kanssaan.

Vanhan tavan mukaan Kirkko tarkoituksellisesti pukee pastorinsa vaatteisiin, jotka peittävät hänen henkilökohtaiset ominaisuutensa. Kuitenkin liturginen vaatetus samanaikaisesti osoittaa pastorin valtuutetuksi Jumalan palvelijaksi hänen kansansa keskuudessa. Pastori saattaa liturgiassa vaikuttaa ja kuulostaa persoonattomalta, mutta mitään sitä persoonallisempaa ei voi olla. Pastorit ovat näet Jumalan edustajia; he hoitavat Jumalan pyhiä salaisuuksia, jotka julistetaan ja jaetaan hänen kansansa keskelä.

Itsensä Jumalan kutsusta ja kehotuksesta pastori aloittaa liturgian huutamalla avuksi siunattua nimeä: *Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen*. Tästä nimestä me elämme. Sillä mihin Jumalan pistää nimensä, siellä hän on siunaamassa läsnäolollaan. Tämä pyhä nimi laskettiin ensi kerran meidän yllemme kasteessa, jossa me synnyimme uudesti uskon perheeseen. Milloin ja missä tahansa me huudamme avuksi Pyhän Kolminaisuuden nimeä,

siellä hän jälleen tulee siunaamaan meitä läsnäololleen.

Liturgiassa näin tapahtuu kerta toisensa jälkeen: Jumala kokoaa kansansa juhla kokoukseen hänen nimessään. Vaikka me elämme aina hänen läsnäolossaan, liturgiassa hän on erityisellä tavalla kanssamme. Hänen sanansa ja sakramenttinsa sykkivät hänen läsnäoloon. Nimessään hän kokoaa meidät, ja me saavumme iloiten hänen läsnäoloonsa: *“Tulkaa hänen kasvojensa eteen ja kiittäkää, virittäkää hänelle riemuvirsi”* (Ps. 95:2).

Kengät jalasta

Liturginen kokous tapahtuu maailmassa, mutta se ei ole maailmasta. Siinä taivas koskettaa maata. Niinpä me, kuten Mooses ennen meitä, otamme kengät pois Jumalan läsnä ollessa. Saatamme puhua ja toimia hieman erilalla liturgiassa kuin tavallisesti, koska olemme poikkeavassa ympäristössä. Paikka, jossa seisomme, on näet pyhä paikka. Milloin ja missä tahansa me astumme liturgiaan, siellä me astumme pyhälle maalle; me astumme Jumalan läsnäoloon.

Liturgia tuntuu joistakin kylmältä ja persoonattomalta, mutta se johtuu siitä, että kyseessä on poikkeava tilanne. Rituaali itsensä tähden on epäjumalanpalvelusta, mutta jopa maallistuneella yhteiskunnalla on tiettyjä kunnioitettuja rituaaleja. Esimerkiksi muodollinen vahdinvaihto tuntemattoman sotilaan haudalla Arlingtonin hautausmaalla ilmaisee sitä juhlaista kunnioitusta, jota kiitollinen kansakunta osoittaa kuolleita sankareitaan kohtaan. Kukaan ei kutsu kunniakaartin sotilaita tekopyhiksi, vaikka he käyttäytyvät hautojen luona eri tavalla kuin esimerkiksi hiekkarannalla tai elokuvissa. Juhlakokous edellyttää juhlaista käyttäytymistä.

Juhalliset toimet liturgiassa eivät kuitenkaan ole kylmiä tai

persoonattomia. Me emme näet milloinkaan ole enemmän omanna itsenämme kuin ollessamme Jumalan kanssa. Emme koskaan ole enemmän sellaisia kuin oikeasti olemme kuin ollessamme niiden veljien ja sisarien kanssa, jotka hän on meille antanut uskon perheessä. Jotkut näistä sisaruksista me tunnemme, mutta toiset tuntee vain Jumala. Silti me kaikki olemme verisukulaisia. Kristuksen kallisarvoisella verellä meidät pelastettiin synnistä ja tehtiin yhden ja saman perheen jäseniksi.

Pyhyiden kauneus

Pyhään paikkaan kuuluvat pyhät laulut. Joitakin liturgian vieras tuntu kuitenkin tympäisee. Korvamme ovat niin tottuneet nykyaikaisen elämän soraääniin, että vanhanaikaisen liturgian so-pusointuiset sävelet kuulostavat meistä jotenkin mahtipontisilta. Äänemme on niin sopeutunut oman aikamme musiikkiin, että liturgian ajaton musiikki tuntuu meistä kankealta. Historiallisen liturgian nerokkuus on kuitenkin siinä, että se on aina onnistunut ylittämään ajan ja paikan rajat. Aina hieman muuttuen läpi vuosisatojen se on lainannut jotain kulttuureilta, joiden kanssa se on ollut kosketuksissa, muttei se kuitenkaan koskaan ole sitoutunut mihinkään niistä.

Liturgia kasvaa kuin suuri koralliriutta lähes huomaamattomasti syvyydestä ja saa vuosisatojen myötä uusia osia. Toisin kuin koralliriutta se kuhisee kauttaaltaan elämää, ja kunakin aikakautena se saa elämää edeltävältä ajalta. Liturgia sykkii elämää, sillä siinä Jumala puhuu sanansa. Ja siinä sanassa on elämä.

Ei siis ole ihme, että liturgia tuntuu meistä vieraalta. Me näet elämme kuolevassa maailmassa, ja liturgia kutsuu meitä astumaan sisälle elävien maahan. Tulevaisuus näyttää meistä uhkaavalta, niin kuin kerran profeetta Jesajasta. Tempelin liturgiassa

hän kohtasi Jumalan läsnäolon. *“Voi minua”,* hän huusi, *“minä hukun! Minulla on saastaiset huulet, ja saastaiset huulet on kansalla, jonka keskellä elän, ja nyt minun silmäni ovat nähneet Kuninkaan, Herran Sebaotin”* (Jes. 6:5). Jumalan pyhän alttarin hehkuvalla hiilellä Jesajan synty kuitenkin puhdistettiin: *“Katso, tämä on koskenut huuliasi, sinun syyllisyytesi on poissa ja syntisi sovitettu”* (6:7).

Niin kuin oli silloin, niin on nytkin. Jumalan pyhässä sanassa ja sakramentissa Jumalan pyhyys hävittää perinjuurin meidän syntimme. Syyllisyytemme otetaan pois, ja syntimme annetaan anteeksi. Tämä anteeksiantamus tarkoittaa aina synnin kuolemaa, ja siksi se on pelottava näköala. Sen kuoleman myötä me kuitenkin elämme. Pyhässä liturgiassa me kaikkein aidoimmin elämme Jumalan pyhänä kansana, ja laulamme Siionin lauluja tässä vieraassa maassa.

Liturgian vieraus on todella kiinni näkökulmasta. Ranskan-kieliset saattavat tuntea olonsa vieraaksi Omahassa, mutta he ovat kuin kotonaan Pariisissa. Samoin saattaa liturgian kieli ja musiikki tuntua kömpelöltä meistä, jotka olemme viettäneet niin paljon aikaa vierailulla niityillä, joilla me olemme oppineet olemaan kuin kotonamme vieraassa maassa. Jumalan kansa kuuluu kuitenkin liturgiaan. Se on Jumalan valtakunnan etuvartio maailman rajalla. *“Eihän meillä täällä ole pysyvää kaupunkia, vaan me odotamme ikävöiden sitä kaupunkia, joka tulee”* (Hepr. 13:14).

Liturgiassa Jumalan kansa oppii jälleen puhumaan äidinkieltään, laulamaan taivaan lauluja maan päällä evankeliumin koskettamalla huulillaan. Niissä lauluissa on tietty kauneus, vaikkei se kauneus ole tästä maailmasta: *“Tunnustakaa hänen nimensä kunnia! Kumartukaa hänen pyhän kirkkautensa eteen!”* (Ps. 29:2)

Juhlakokous

Jokaisena Herran päivänä historia toistaa liturgiassa itseään. Jälleen kerran Jumala kutsuu kansansa pyhään kokoontumiseen pyhällä sanallaan. Jälleen kerran hän avaa heidän huulensa, ja heidän suustaan virtaa hänen ylistyksensä. Niinpä hänen pyhä sanansa on samanaikaisesti hänen pelastavan armonsa väline ja heidän ylistyksensä väline.

Siinailla vuori kietoutui Jumalan läsnäolon pyhään savuun, ja ilma oli ukkosen, salamoinnin ja hänen äänensä pasuunanhuudon läpätunkemaa. Se oli kuitenkin vain hetkellinen kokoontuminen, ohimenevä Jumalan tapaaminen. Liturgiassa meidät kutsutaan pysyvään kokoukseen, joka ylittää taivaan ja maan rajan. Se ei ole Siinain vaan Siionin - pyhän kaupungin, Jerusalemin - kokous. Se ei ole pelokkaiden syntisten kokous, vaan kaikkien taivaassa ja maan päällä olevien lunastettujen iloinen kokous.

Pyhässä liturgiassa vain uskon silmät ja korvat voivat nähdä Jumalan läsnäolon ja kuulla hänen äänensä. Hän on kuitenkin pannut nimensä pyhään sanaansa ja sakramenttiinsa. Ja missä hänen nimensä on, siellä hän itse siunaa meitä valolla ja elämällä lihaksi tullessa Pojassaan. Liturgiassa on rauha maailmassa, vaikkakaan ei tästä maailmasta. Me emme katso taaksepäin Siinaille vaan eteenpäin Siionille. Siksi liturgiassa on verellä ansaittu rauha - Herran Jeesuksen Kristuksen rauha, joka ylittää kaiken inhimillisen ymmärryksen. Se on taivaan rauha, joka on tullut maan päälle.

Ette te ole tulleet käsin kosketettavan, tulta suitsevan vuoren juurelle, sinne, missä on synkkä pilvi, pimeys ja myrskytuuli, ette sinne, missä kuultiin torventoitotus ja ääni, joka puhui niin, että kaikki pyysivät päästä kuulemasta enempää... Ei, te olette tulleet Siionin vuoren juurelle, elävän Jumalan kau-

pungin, taivaallisen Jerusalemin luo. Teidän edessänne on tuhansittain enkeleitä ja juhlaa viettävä esikoisten seurakunta, ne, joiden nimet ovat taivaan kirjassa. Siellä on Jumala, kaikkien tuomari, siellä ovat perille päässeiden vanhurskaiden henget, ja siellä on uuden liiton välimies Jeesus ja vihmontaveri, joka huutaa, mutta ei kosta niin kuin Abelin veri (“...vihmottu veri puhuu armollisemmin kuin Abelin veri“, engl. RSV-käännös. Hepr. 12:18-19, 22-24).

Kodin vertaista paikkaa ei ole olemassakaan. Liturgia ei kuitenkaan ole mikään Ozin maa, vaan se on meidän todellinen kotimme - paikka, johon me kuulumme. Jumalan lapset eivät koskaan ole enemmän kotonaan kuin silloin, kun he kuulevat hänen sanaansa, vastaanottavat hänen sakramenttinsa ja laulavat hänen ylistystään. Vaikka he ovat rauhattomia tässä maailmassa, heillä on hänessä lopullinen rauha. Niinpä liturgiassa on rauha hänen läsnäolossaan pitkin matkaa.

Sapatti erämaassa

On varmaa, että me kaikki tarvitsemme lepoa matkan varrella. Pyhiinvaelluksemme rasittaa. Niin oli myös Israelin laita. Vain kaksi kuukautta Egyptistä lähdön jälkeen ihmiset olivat jo väsyneitä matkaansa. He valittivat siitä, että Mooses ja Aaron olivat johdattaneet heidät pois Egyptistä. He ajattelivat, että kuolema täysin vatsoin Egyptin orjuudessa olisi parempi kuin kuolema tyhjin vatsoin vapaudessa.

Muistatko, miten Jumala ruokki heidät? Hän järjesti heille ruokaa matkaa varten, mannaa taivaasta. Hän myös järjesti heille levon matkan kestäessä, sillä taivaan leivän ohella Jumala antoi kansalleen myös sapatin. Se oli lepopäivä, mutta ei niinkään uupuneille luille vaan uupuneille sieluille. Kaikki työ lopetettiin kokonaan. Tärkeämpää oli kuitenkin se, että sapatti oli

juhlallisen levon päivä, pyhäpäivä Jumalan läsnäolossa. Tuona päivänä kaikki elämän taakat saattoi laskea harteiltaan pyhässä yhteydessä Luojan kanssa. Se oli Jumalan rakkauden lahja hänen kansalleen: *“Herra itse on asettanut teille sapatin”* (2. Moos. 16:29).

Hampurilaisia ja lenkkitossuja myydään väsähtäneille kulluttajille kehottamalla heitä rauhoittumaan: *“Ansaitset tänään tauon - pidä se.”* Tällaiset mainokset näppäilevät herkkiä kieliä monen sisimmässä tässä kiireisessä maailmassa. Me liikumme aina vain nopeammin, mutta emme näytä pääsevän mihinkään. Olemme oman teknologiamme vankeja; jokainen työvoimaa säästävä keksintö näyttää vain lisäävän työn kuormittavuutta. Stressistä on tullut menestymisen merkki, kun pyrimme tekemään aina vain enemmän yhä lyhyemmässä ajassa.

Ajan painetta pahempaa on kuitenkin sydäntemme taakka. Pakonomaisen hymyn takana on päänsärky. Me olemme näet väsyneitä, kuten Israel - ja sairaita. Olemme väsyneitä siihen hulluun tahtiin, jossa me elämme, ja sairaita sisäisen tyhjyyden vuoksi. Olemme hyvin sairaita, ja sairautemme on kuoleman sairautta.

Onko autiomaassa lepoa? Kyllä siellä on - jo nyt, mutta ei vielä.

Lepo matkan varrella

On varmaa, että lepo on tulossa. Eräänä päivänä me näemme Jumalan kasvoista kasvoihin. Eräänä päivänä hän pyyhkii omalla kädellään pois kaikki kyyneleet. Eräänä päivänä me saamme levätä kaikista töistämme ikuisena taivaallisena sapattina. Taivaallisessa kunniasa meidän levottomuutemme loppuu, sillä me löydämme lopullisen rauhan Jumalassa. Siellä kaikkien sapattiemme ilta valkenee ikuisiksi pääsiäiseksi, jolloin me tunnemme

niin kuin meidät tunnetaan. Siellä olemme täynnä häntä, joka jo on kaikin tavoin meidän täyteytemme.

Siellä me tiedämme omasta kokemuksestamme sen, minkä jo nyt henkilökohtaisesti uskomme: *“Lakatkaa te huolehtimasta! Tietäkää, että minä olen Jumala”* (Ps. 46:11). Mutta ei vielä. Tällä hetkellä jokainen uskova vaeltaa uskossa, ei näkemisessä. Huolestumme ja hätäilemme monista asioista. Laskemme taakat harteiltamme vain nostaaksemme ne jälleen harteillemme.

Silti jo nyt on olemassa sapatin lepo kaikille Jumalan omille. Se on se lepo, jonka hän antaa meille pyhässä liturgiassa, jossa me hänen kutsustaan saavumme hänen ikuiseen, taivaalliseen lepoonsa jo täällä, tässä kiusatussa maailmassa.

Jumalan kansalla on siis yhä sapattijuhla edessään. Se, joka pääsee levon maahan, saa levätä kaikkien töidensä jälkeen niin kuin Jumalakin työnsä tehtyään (Hepr. 4:9-10).

Meidän sapattilepomme

“Tulkaa minun luokseni kaikki te työn ja kuormien uuvuttamat”, kutsuu Jeesus. Me olemme pelkkänä korvana, sillä juuri sellaisihan me olemme: työn ja kuormien uuvuttamia. Hänellä on myös ratkaisu painaviin taakkoihimme, eikä sillä ole mitään tekemistä elämän hallinnan tai tauon pitämisen kanssa. Pyhä lepo löytyy näet itsestään Jeesuksesta Kristuksesta:

Minä annan teille levon. Ottakaa minun ikeeni harteillenne ja katsokaa minua: minä olen sydämeltäni lempeä ja nöyrä. Näin teidän sielunne löytää levon (Matt. 11:28-29).

Tässä on selviytymisen salaisuus tämän maailman erämaassa: kirkko on kaikkina aikoina löytänyt levon kirkastetussa Herras-

sa. Jeesuksessa Kristuksessa kaikki vanhan liiton liturgiset säännöt - myös itse sapatti - saavat täyttymyksensä. Jeesus Kristus on Jumalan tosi sapatti.

Kukaan ei siis saa tuomita teitä siitä, mitä syötte tai juotte tai miten noudatatte juhla-aikoja ja uudenkuun ja sapatin päiviä. Ne ovat vain sen varjoa, mikä on tulossa; todellista on Kristuksen ruumis (Kol. 2:16-17).

Kristuksessa meillä on lepo kaikissa erämaissamme. *“Rauha teille”*, hän sanoi opetuslapsilleen juuri kun oli noussut haudastaan pääsiäisiltana. *“Tämän sanottuaan hän näytti heille kätensä ja kylkensä”* (Joh. 20:19-20).

“Rauha olkoon teidän kanssanne” on varhaisen liturgian toistuva tervehdys. Se ei ole mikään hurskas toivotus vaan elävää todellisuutta. Herra, joka näytti elävän ruumiinsa haavat, antaa meille sen saman ruumiin ja kallisarvoisen verensä pyhässä ehtoollisessa. Niin me löydämme levon ja virvoituksen pyhässä liturgiassa. Siinä olemme rauhassa hänessä, joka on meidän rauhamme.

Tuo rauha ylittää kaiken inhimillisen ymmärryksen.

Laulu laulettavaksi

Muinaisella Israelilla oli monia myötä- ja vastamäkiä, mutta Babyloniassa se oli aivan montussa. Kotimaastaan karkotettuihin israelilaiset asuivat muukalaisina vieraassa maassa. Se oli jo sinänsä paha asia. Mutta kaikkein pahinta oli, että heidät oli erotettu Jerusalemin Siioninvuorella olleesta Herran temppelistä. Särkynein sydämin he istuivat ja itkivät kyyneliä, jotka vain pakolainen voi tuntea:

Virtojen varsilla Babyloniassa me istuimme ja itkimme, kun muistimme Siionia. Rannan pajuihin me ripustimme lyyramme. Ne, jotka meidät olivat sinne vieneet, vaativat meitä laulamaan, ne, joiden orjuudesta me vaikeroimme, käskivät meidän iloita ja sanoivat: 'Laulakaa meille Siionin lauluja!' Kuinka voisimme laulaa Herran lauluja vieraalla maalla? (Ps. 137:1-4).

Me tunnemme heidän kipunsa, sillä jokainen Jumalan lapsi on pakolainen tässä maailmassa. Täällä kuoleman varjossa Kirkko elää maanpakolaisuudessa ja kaipaa sitä elämää, jonka vain Jumala voi antaa. Meidän riemulaulumme lauletaan joskus särkynein sydämin, synnin taakan raskauttamana. Israelin kirvelevä kysymys on myös meidän kysymyksemme: *“Kuinka voimme laulaa Herran lauluja vieraalla maalla?”*

Tässä vieraassa maassa me olemme tunteittemme vankeja. Joskus olemme hyvillä mielin, joskus taas allapäin. Ei ole ollelakaan ihme, että ylistyksemme ja rukouksemme vaihtelevat suuresti. On vaikea laulaa Siionin lauluja, kun asuu vieraassa maassa.

Tämän maailman vieraalla maaperällä Kristuksen Kirkolla on kuitenkin laulu laulettavana. Pyhä liturgia vapauttaa meidät omien tunteittemme hirmuvallasta. Liturgiassa Jumala itse opettaa meille, mitä meidän tulee rukoilla. Hänen sanansa kutsuu meidät ylistämään, ja hänen sanansa on myös meidän ylistyksemme väline. Ilo alkaa taas pulputa.

Liturgiassa Jumala itse antaa Kirkolleen laulun laulettavaksi tässä langenneessa maailmassa. Se on pyhän juhlan laulu, sillä se on täynnä Jumalan läsnäoloa.

Silloin teidän huulillanne on laulu niin kuin pyhän juhlan

aattoiltana ja sydämessänne ilo niin kuin niillä, jotka kulkevat huilujen soidessa Herran vuorelle, kohden Israelin turvakallioita. Niin Herra antaa valtiasäänensä kaikua... (Jes. 30:29-30).

Aina kun kokoonnumme jumalanpalvelukseen, historia toistaa itseään. Herran valtiasääni kuuluu jälleen ja julistaa armoa ja totuutta, jotka ovat Jeesuksessa Kristuksessa. Taas kerran Jumalan sana kutsuu hänen kansansa pyhään kokoukseen kuulemaan Jumalan sanaa. Tämä hänen sanansa väline on myös meidän ylistyksemme väline. Me puhumme niin kuin meille puhutaan. Jumala puhuu meille armossa ja siunauksessa, ja me vastaamme rukouksessa ja ylistyksessä. Kiertosuunta on aina sama. Isä lahjoittaa armon ja siunauksen vapaasti Poikansa kautta Pyhän Hengen voimassa. Niinpä meidän rukouksemme ja ylistyksemme ovat samalla myös hänen. Ne palautuvat Hengessä Pojan kautta Isälle.

Jumala meidän kanssamme

Liturgisen elämän sisältönä on siis Kirkon elävän Herran todellinen läsnäolo hänen maanpäällisen morsiamensa kanssa. Hän antaa meille laulun laulettavaksi täällä vieraalla maalla. Hän, joka kerran otti asunnokseen ihmisruumiin, antaa nyt taivaallisen voimansa kätkettynä alhaiseen inhimilliseen sanaan pyhässä evankeliumissa. On ihmeitten ihme, että Jumala asuu kansansa keskuudessa tuossa pyhässä sanassa. Siksi paras liturginen ohje, jonka apostoli voi antaa Kolossan seurakunnalle, on muistuttaa heitä siitä, mitä tosiasiaassa tapahtuu heidän rukouksessaan ja ylistyksessään:

Antakaa Kristuksen sanan asua runsaana keskuudessanne. Opettakaa ja neuvokaa toisianne kaikella viisaudella ja laulakaa kiittollisin mielin Jumalalle psalmeja, ylistyksiä ja

hengellisiä lauluja (Kol. 3:16).

Sekä puhutussa että laulettuun sanassaan Kristus asuu jumalanpalvelusta viettävän seurakunnan keskellä. Kun Kristus on läsnä, hänen kansansa tunnustaa hänen läsnäolonsa asiaankuuluvalla käyttäytymisellä. Me seisomme, istumme, polvistumme ja kumarrumme. Niin me emme tavallisesti käyttäydy, mutta pyhä maa kutsuu pyhään toimintaan. Julkisen jumalanpalveluksen liturgia on varmasti pyhä maa, sillä elävä Herra on siinä läsnä yhteen tulleen Kirkkonsa kanssa pyhässä sanassa ja sakramentissa.

Ja siellä, missä Herra on läsnä, siellä on rauha kaikille hänen omilleen.

Kaukainen voittolaulu

Kirkon maanpäällinen laulu on kaikua taivaallisesta laulusta. Se elää maailmassa mutta laulaa taivaassa. Maailmassa, joka on keskittynyt siihen, mikä on tässä ja nyt, Kirkko viittaa siihen, mikä on silloin ja siellä. Maailmassa, jota kalvavat alhaalla olevat asiat, Kirkko kaipaa ylhäällä olevia asioita.

Olenhan usein sanonut teille ja nyt sanon aivan itkien, että monet elävät Kristuksen ristin vihollisina. Heidän loppunsa on kadotus. Vatsa on heidän jumalansa ja häpeä heidän kunniansa, ja he ajattelevat vain maallisia asioita. Mutta me olemme taivaan kansalaisia, ja taivaasta me odotamme pelastajaksi Herraa Jeesusta Kristusta. Hän muuttaa meidän ruumiimme tästä alennustilasta oman kirkastuneen ruumiinsa kaltaiseksi voimallaan, jolla hän kykenee alistamaan valtaansa kaiken (Fil. 3:18-21).

Kuitenkaan Kirkko ei ole niin taivaaseen suuntautunut, ettei

sillä olisi mitään maanpäällistä merkitystä. Sen tehtävä tässä maailmassa on näet taivaallisen Isän tehtävä. *“Niin kuin Isä on lähettänyt minut, niin lähetän minä teidät”*, sanoi Jeesus opetuslapsilleen (Joh. 20:21). Niin on aina ollut Kristuksen Kirkossa. Vapautus johtaa ylistykseen ja ylistys vapautukseen. Liturgia varustaa aina lähetystyöhön, ja lähetys johtaa aina takaisin liturgiaan.

Kirkon liturgista elämää ei voi millään erottaa kirkon lähetystehtävästä. Ne ovat elimellisesti yhtä. Molemmat saavat ravintonsa Jeesuksen Kristuksen lihaksitulleesta ruumiista, joka on meidän elämämme. Niin kuin Isä lähetti hänet, niin hänkin lähetti kirkkonsa ja pesi sen vedellä ja Hengellä olemaan hänen pyhä morsiamensa. Niin kauan kuin Kirkko on tässä kuolevassa maailmassa, se julistaa taivaallisen sulhasensa elämäantavaa kutsua:

Henki ja morsian sanovat: “Tule!” Joka tämän kuulee sanokoon: “Tule!” Joka on janoissaan, tulkkoon. Joka haluaa, saa lahjaksi elämän vettä (Ilm. 22:17).

Täällä maan päällä Kirkon laulu on osa Kristuksen taivaallista lähetystehtävää. Se julistaa elämää, joka tulee Isältä Pojan kautta Hengen voimassa, ja se laulaa hänen ylistystään Hengessä Pojan kautta takaisin Isälle. Maallisella kielellä se laulaa taivaan laulua. Kirkko laulaa jatkuvasti maan päällä niiden etäistä, voitollista laulua, jotka ovat saavuttaneet levon. Niin sydämet rohkaistuvat ja käsivarret voimistuvat, sillä tuossa laulussa Herra antaa majesteettisen äänensä kuulua. Niin sydämiin syttyy jälleen ilo.

Kirkon laulu on sen todistusta tässä kuolevassa maailmassa sen elävästä Herrasta ja elämästä, joka on hän yksin. Kirkon laulu on yhtä vanha kuin luomakunta, jolloin *“kun aamun tähdet riemuitten karkeloivat ja Jumalan pojat (engl. “enkelit”) huusi-*

vat ääneen iloan” (Job 38:7). Se on Mooseksen laulu Punaiselamerellä: “Minä laulan ylistystä Herralle, hän on mahtava ja suuri: hevoset ja miehet hän mereen syöksi” (2. Moos. 15:1).

Tuo vanha laulu on kuitenkin aina uusi. Kirkon laulu on esimakua ikuisesta hääateriasta, jossa kuolemaa ja yötä ei enää ole, ja enkelit ja arkkienkelit ja kaikki taivaan joukot lakkaamatta laulavat Karitsan laulua: *“Karitsa, joka on teurastettu, on arvolinen saamaan vallan, rikkauden, viisauden ja voiman, kunnian, kirkkauden ja ylistyksen” (Ilm. 5:12).*

Siinä laulussa on elämä, sillä Karitsassa on elämä.

Keskustelukysymyksiä

1. Senkbeil huomauttaa, että kristillisellä elämällä on perustan ja ytimen lisäksi myös muoto. Kristillisen elämän muoto on liturginen, toisin sanoen, Jumalan liturgia (jumalanpalvelus) hahmottaa meille kristillisen elämän. Itse asiassa Heparalaiskirje viittaa meidän Herraamme “liturgina” (8:2), joka palvelee kansaansa uuden liiton lahjoilla. Me näemme “liturgimme” työssä Luuk. 22:24-27. Kuinka Jeesus esittää jumalanpalveluksen opetuslapsilleen? Kuinka hän on yhä keskelläämme “niin kuin se, joka palvelee”?

2. Ruotsalainen luterilainen piispa Olof Herrlin on sanonut, että “kirkon liturgia, niin kuin sen saarnakin, on vakuutus siitä, että Raamattu on Jumalan sanaa” (Divine Service: Liturgy Is Perspective, Fortress, 1966, 3). Liturgia on johdettu Raamatusta ja se alistaa inhimilliset sanat ja tunteet Raamatun arvovallan alle. Koska se kantaa Jumalan sanaa suullisissa muodoissaan (raamatulliset virret, psalmit ja vastauslaulut, profeettojen, apostolien ja evankelistojen lukeminen sekä saarna) ja näkyvisä muodoissaan (pyhä kaste ja alttarin sakramentti), liturgia on

täynnä elämää - Jumalan omaa elämää. Kuinka Joh. 6:63 opettaa meitä arvioimaan liturgiaa?

3. Lue Ap. t. 2:41-42. Tämä kappale ei ole niinkään kuvaus alkukirkon elämästä vaan Jumalan Kirkosta, joka kaikkina aikoina ja kaikkialla kokoontuu sanan ja sakramenttien ympärille. Hermann Sasse kirjoittaa: “Me emme ole syntyneet Kirkkoon, emmekä me voi liittyä siihen. Nämä ovat kaksi hyvin vakavaa väärinymmärrystä. ‘Ne, jotka vastaanottivat sanan’ - Pietarin helluntaisaarnan sanat olivat synnyttäneet heissä uskon - ‘ne kastettiin, ja uskovien joukkoon liitettiin sinä päivänä kolmetuhatta henkeä’ (Ap. t. 2:41, engl.). Heidät ‘kastettiin’ - passiivimuoto. Heidät ‘liitettiin’ - passiivimuoto. Se, joka liitti, oli hän, joka kutsui heidät evankeliumilla ja sytytti uskon valon heidän sydämissään” (We Confess the Church, CPH, 1986, 133). Kuinka Ap.t. 2:41-42 on Matt. 18:20 täyttymys?

4. Jakeissa Ap. t. 2:41-42 on selvä suuntaus evankelioinnista jumalanpalvelukseen. Pyhä kaste on sisääntulon paikka. Kastetut olivat osallisia (“pitivät itsepintaisesti kiinni”, sanoo Senkbeil) apostolien opetuksesta, yhteydestä, joka perustui opin yhteiseen tunnustamiseen ja leivän murtamisesta (Uuden testamentin tapa puhua ehtoollisesta). Ne, jotka olivat vastaanottaneet Herran lahjat hänen sanassaan ja pöydässään, vastasivat “rukouksin”. Tämä on liturgian tapa: Jumala puhuu ja me puhumme takaisin hänelle niillä sanoilla, jotka hän on meille antanut. Kuinka tämä malli näkyy kirkossa nykyisin?

5. Lue Joh. 4:6-26. Minkä “liturgisen kysymyksen” samarialainen nainen tekee Jeesukselle? Kuinka Jeesus kääntää naisen kysymyksen niin, että pääsee liturgian ytimeen? Miten Jeesus “paikantaa uudelleen” jumalanpalveluksen?

6. Mikä on koolle kutsumisen tarkoitus 2. Moos. 19:3-6?

Kuinka tätä samaa aihetta käsitellään Uudessa testamentissa?
Ks. Hepr. 10:25.

7. Jumalanpalvelus alkaa “Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen”. Lue 2. Moos. 20:24. Mitä Jumala tekee meille nimelään? Ks. myös 4. Moos. 6:22-27.

8. Jakeissa 2. Moos. 3:4-5 Jumala käskää Mooseksen ottaa pois sandaalinsa, sillä paikka, jossa hän seiso, oli “pyhä maa”. Mikä teki sen paikan pyhäksi? Mikä tekee liturgiasta “pyhän paikan”? Kuinka tällainen liturgian ymmärtäminen vaikuttaa siihen, kuinka me puhumme ja toimimme kirkossa?

9. Lue Jes. 6:1-7. Miksi liturgia näytti Jesajasta vieraalta? Miksi se meistä näyttää vieraalta?

10. Kuinka Heprealaiskirje erottaa Jumalan kansan kokoon kutsumisen Siinailla ja Uuden testamentin jumalanpalveluksen? Ks. Hepr. 12:18-19, 22-24.

11. Mikä on sapatin tarkoitus 2. Moos. 16:29 mukaan? Kuinka Jeesus täytti sapatin? Ks. Matt. 11:28-29 ja Kol. 2:16-17. Missä meille annetaan “sapatti”? Huomaa Luther-tutkija Vilmos Vajta: “Lutherin sapattikäsitystä leimaa ihmisen passiivisuus ja Jumalan aktiivisuus. Se ei koske vain joitakin kalenterin pyhiä päiviä, vaan kristillistä elämää kokonaisuutena, ja todistaa ihmisen olevan Jumalan luoma olento, joka uskossa odottaa tulevaa elämää. Jumalan aktiivisuuden vuoksi ihminen vedetään Lunastajan kuolemaan ja ylösnousemukseen, ja näin luodaan uusi ihminen. Kolmas käsky ei aseta meille mitään velvollisuuksia tehdä minikäänlaisia erityisiä tekoja (ei edes hengellisiä tai jumalanpalveluntaan liittyviä) vaan suuntaa meidän huomiomme ennemminkin Jumalan tekoihin. Tämän jälkimmäisen kanssa me emme pääse yhteyteen muuten kuin jumalanpalveluksessa, jossa Kristus koh-

taa meidät armonvälineissä” (Luther on Worship, Muehlenburg Press, 1958, 132).

12. Kuinka liturgia auttaa meitä “laulamaan Siionin lauluja vieraalla maalla”? Mitä liturgia ennakoii? Ks. Ilm. 5:12.

13. Mikä on Senkbeilin mukaan liturgisen elämän sisältö? Ks. Kol. 3:16.

8. Yksityinen rukous: liturgista elämää yksin

“Rukoilkaa lakkaamatta” (1. Tess. 5:17)

Osakkeenomistajat olivat hermostuneita. Johtokunnan ovi pysyi suljettuna. Sen raskas puu ja hohtava messinki tuntui hyvin kuvaavan sitä saavuttamatonta valtaa, joka istui kätkeytyneenä sisällä. Päälliköllä oli vahvan maine, mutta jotkut pitivät häntä etäisenä. Kuultaisiinko heidän anomuksensa, otettaisiinko se huomioon? He kääntyivät johtajan puoleen pelokkaina, mutta silti toiveikkaina.

“Kun rukoilette”, vastasi Jeesus, sanokaa, “Isä meidän, joka olet taivaissa...”

Jumalan läsnäolo

Jumalan lapselle ei mikään ole sen elävämpää kuin Jumalan läsnäolo. Jos erotat taaperon vanhemmistaan, näet pelokkaan lapsen. Ei siis ihme, että me elämme joskus hermostunutta elämää. Aika usein me näet kuljemme yksin, erossa taivaallisesta Isästämme. Kuitenkin *“hänessä me elämme, liikumme ja olemme”* (Ap.t. 17:28). Ei ihme, että sydämemme on levoton tässä kuolevassa maailmassa. Se etsii lepoa hänessä, joka on meidän

elämämme. Olemme levottomia siihen asti kun löydämme levon hänessä.

Jumalan sydän kaipaa kaikkia levottomia lapsiaan. Siksi hän toimii taukoamatta valmistaakseen kansaansa seisomaan hänen läsnäolossaan:

Kuka saa nousta Herran vuorelle, kuka astua pyhään paikkaan? Se, jolla on viattomat kädet ja puhdas sydän, joka ei valheellisesti vetoa Herraan eikä vannoo väärää valaa (Ps. 24:3-4).

Kaikista koskaan eläneistä ihmisistä vain yksi voi noilla perusteilla seistä Jumalan läsnäolossa: meidän Herramme Jeesus Kristus. Hän oli - ja on - yksi meistä; hänellä oli liha ja luut kuten meillä. Jumalan synnittömänä Poikana hänen kätensä ovat kuitenkin puhtaat, ja hänen sydämensä puhdas. Kaikista Aadammin pojista ja tyttäristä vain hän voi oikeutetusti seistä Jumalan edessä.

Hänen ruumiiseensa kastettuina mekin olemme uskon kautta kuitenkin Jumalan adoptoituja lapsia. Taivas on meidänkin kotimme. Kristuksen lunastusveressä pestyinä meidänkin kätemme ovat yhtä puhtaat kuin hänen, ja meidän sydämemme yhtä puhdas. Niinpä me nyt voimme seisoa Jumalan pyhässä paikassa, anteeksisaaneina, eheinä ja vapaina. Siihen me kuulumme: Jumalan läsnäoloon. Ei vain kerran taivaassa, vaan myös tässä ja nyt tässä kuolevassa maailmassa meillä on elämä Jumalan läsnäolossa.

Jumalan todellinen läsnäolo on näet kristillisen elämän sydän ja keskus. Meitä ei ole jätetty taistelemaan täällä maailmassa niin hyvin kuin itse pystymme, nousemaan elämän surun ja kivun yli omien ratkaisujemme avulla. Me emme ole hylättyjä

orpoja, jotka on jätetty tämän syntisen maailman kynnykselle elämään pyhää elämää niin hyvin kuin osaamme. Me olemme Jumalan poikia. Sekä miehet että naiset on adoptoitu pojiksi Jeesuksessa Kristuksessa. Kristukseen kastettuina meidät on puettu Kristukseen.

Te kaikki olette Jumalan lapsia, kun uskotte Kristukseen Jeesukseen. Kaikki te, jotka olette Kristukseen kastettuja, olette pukeneet Kristuksen yllenne. Yhdentekevää, oletko juutalainen vai kreikkalainen, orja vai vapaa, mies vai nainen, sillä Kristuksessa Jeesuksessa te kaikki olette yksi (Gal. 3:26-28).

Joskus lapsuudessa melkein kaikki meistä ovat varmaan leikkineet pukeutumisleikkiä. Kaste ei kuitenkaan ole lastenleikkiä. Siinä vesipesussa sanan kanssa meidät puettiin todellisesti Kristukseen. Meitä ei vain naamioitu: hänen vanhurskautensa on oikea pukumme. Jumalan Poikaan puettuina meillä kaikilla on lapsenoikeus, joka mahdollistaa pääsyn Jumalan luo. Tämä pääsy tapahtuu aina samalla tavoin: Isän luo Pojan kautta Pyhässä Hengessä.

Meidän yksityisessä liturgiassamme, henkilökohtaisessa rukouksessa ja palvonnassa, on samoin kuin julkisessa liturgiassa jumalanpalvelusta viettävässä seurakunnassa. Herra ensin avaa meidän suomme, sitten siitä samasta suusta virtaa ulos meidän ylistyksemme. Liturgian Kolmiyhteisyyteen perustuva hahmo hallitsee rukoustamme ja ylistystämme. Isä etsii jatkuvasti palvojia Pojan kautta Pyhässä Hengessä, ja me palvomme Isää Hengessä Pojan kautta.

Liturginen sydän

Me kuulumme kotiin. Jumalan lapsina me kuulumme Jumalan läsnäoloon. Siitä Jeesuksen Kristuksen evankeliumissa kaiken

kaikkiaan on kysymys: Jumalan läsnäolosta. Nikean uskontunnustus esittää kolme upeaa asiaa, jotka kuuluvat Kristuksen pyhän Kirkon jokaiselle jäsenelle: syntien anteeksiantamus, ruumiin ylösnousemus ja iankaikkinen elämä. Tämä on kaikkien Jumalan lasten loistava tulevaisuus. Kaikki se sisältyy jo nyt syntien anteeksiantamukseen, mutta sen huipentuma on ikuisuudessa, missä me liitymme loppumattomaan taivaalliseen liturgiaan:

Karitsa, joka on teurastettu, on arvollinen saamaan vallan, rikkauden, viisauden ja voiman, kunnian, kirkkauden ja ylityksen (Ilm. 5:12).

Ei ihme, että Athanasiuksen uskontunnustus määrittelee kristillisen uskon liturgisesti: “Yhteinen kristillinen usko on tämä: *Me palvomme* (kursivointi lisätty) yhtä Jumalaa, joka on kolminainen, ja kolminaisuutta, joka on yksi Jumala.” Pyhä Kolminaisuus on itsessään uskon varsinainen sydän. Isä, joka alussa loi Kirkon, lunasti sen Poikansa verellä ja pyhitti sen sitten Hengellään, jotta se olisi hänen asuntonsa. Kaikki, mitä me olemme, ja kaikki, minkä olemme saaneet, tulee Isältä, Pojan kautta Pyhässä Hengessä. Ja kaikki, mitä me teemme, virtaa siitä, keitä me olemme ja mitä me olemme saaneet. Niinpä koko kristillinen elämä - julkinen jumalanpalvelus, yksityinen rukous ja päivittäinen kutsumus - virtaa takaisin Hengessä Pojan kautta Isälle, yhdelle Jumalalle, nyt ja aina. Me elämme joka päivä ja ikuisuuteen saakka Jumalan todellisessa läsnäolossa. Tätä on liturginen elämä; se on ainoa tapa elää.

Me emme kuitenkaan aina ole tietoisia tästä. Me menemme niin vahvasti mukaan tähän “tosi” maailmaan, että unohdamme, keitä me itse asiassa olemme Jumalan lapsina. Päämme ei luonnostaan kumarru nöyryyteen, polvemme eivät luonnostaan taivu palvontaan, kätemme eivät luonnostaan liity rukoukseen.

Elämämme on niin täyttynyt muista asioista, ettei Jumalalle ole tilaa. Niin kuin rotat labyrintissa me harhailemme, mutta emme koskaan saavu perille. Emme ehkä huomaakaan, että hapuilemme rauhaa.

Jumala ei kuitenkaan hylkää meitä mielettömyyteen. Hän antaa meille läsnäolossaan lohdutuksen, rauhan ja pyhän levon. Siksi me menemme kirkkoon. Pyhässä liturgiassa meidät kutsutaan Jumalan luo, joka aina on meidän kanssamme. Kuitenkin tiedämme, ettei kristillistä elämää voi elää vain kirkon seinien sisällä. Emme voi aina olla kirkossa. Siksi Jumalan kansa on aina arvostanut henkilökohtaista rukousta, sillä se on yksityinen liturgia, jossa löytyy lepo ja lohtu Jumalan läsnäolossa.

Irti itsestä

Tähän maailmaan jätettyinä me juutumme maallisiin rutiineihin ja omat pelkomme halvaannuttavat meidät. Rukous on kutsu jättää pelko ja rutiinit taakseen ja astua yhä uudelleen Jumalan lapsen asemaan - "pyytämään häneltä niin kuin rakas lapsi pyytää rakkaalta Isältään" - kuten Luther sanoi. Ei epäilystä, ei pidättyväisyyttä. Heitämme varovaisuuden menemään ja ryntäämme sinne, mihin enkelit arkailivat mennä: Jumalan valtaistuimen luo uhraamaan siellä särkyneiden sydämiemme rukouksia ja ylistystä luottaen hänen parantavaan rakkauteensa. Keskipisteenä eivät ole meidän pelkomme vaan meidän armollinen Jumalamme. Meidän ei tarvitse vapista hänen edessään, sillä Kristuksessa on rauha. Hänen rakkautensa vuoksi rukouksemme on aina samanlainen - Isälle Pojan kautta Pyhässä Hengessä.

(Kristus) tuli julistamaan rauhaa teille, jotka olitte kaukana, ja rauhaa niille, jotka olivat lähellä. Hän on avannut meille molemmille pääsyn Isän luo yhden ja saman Hengen johdattamina (Ef. 2:17-18).

Jeesuksen nimessä

Syntisten olisi tyhmänrohkeaa saapua Jumalan luo ilman hänen Poikansa apua, sillä hän on meidän rauhamme. Hän on poistanut Isän vihan tulemalla itse kirotuksi meidän puolestamme. Hän on lopettanut sodan Luojan ja hänen kapinallisen luomakuntansa välillä; rauhansopimus on allekirjoitettu hänen verellään. Viattomalla kärsimisellään ja kuolemallaan ja pyhällä, kallisarvoisella verellään hän on ansainnut Jumalan lapsen oikeuden kaikille katuville syntisille.

Jos joku kuitenkin syntii tekee, meillä on Isän luona puolustaja, joka on vanhurskas: Jeesus Kristus. Hän on meidän syntiemme sovittaja, eikä vain meidän vaan koko maailman (1. Joh. 2:1-2).

Jumalan Pojan vuoksi Jumalan lapset voivat puhutella häntä Isäksi. Ilman Jeesuksen Kristuksen asioihin puuttumista tuntuimme hänet ainoastaan tuomarina.

“Hän on isänsä poika” - niinhän sanonta kuuluu. Jeesuksen tapauksessa asia on kuitenkin päinvastoin. Sellainen kuin Poika oli maailmassa, sellainen on Isä taivaassa. “*Joka on nähnyt minut, on nähnyt Isän*” (Joh. 14:9). Pienet lapset usein sekoittavat keskenään Jumalan Poikana ja Isänä. Voimme hyvin ymmärtää syynkin siihen, sillä Jeesus on se, joka paljastaa meille Isän. Ainoa Jumala, jonka tässä maailmassa tunnemme, on hän, joka tuli lihaksi meidän puolestamme. Ainoa Jumala, jota me rakastamme, on hän joka ensin rakasti meitä, ja luovutti elämänsä ristille meidän edestämme.

Tämän kirjan kahdessa ensimmäisessä osassa me tutkimme kristillisen elämän perustaa Pojan lihaksitulemisessa, sekä sen sakramentaalista ydintä. Se, minkä Jumala ensin toteut-

ti ainosyntyisen Poikansa ruumiissa, hän nyt ulottaa meihin vedessä, sanassa ja ateriassa, jotka hän on antanut Kirkolle maailmassa. Tämä Kristus-keskeinen perusta ja ydin puhalttaa elämää kristillisen elämän liturgiseen hahmoon. Lunastettuina ja Pojassa uudelleenluotuina Jumalan lapsina me tulemme rohkeasti Jumalan luokse. Kasteen pyhässä kylvyssä pestyinä me uhraamme rukouksemme, ylistyksemme ja elämämme hänen palvelukseensa.

*Veljet, meillä on siis täysi oikeus astua sisälle kaikkeinpyhim-
pään, koska Jeesus on uhrannut verensä ja näin avannut meille uuden, elämään vievän tien, joka kulkee väliverhon - hänen ruumiinsa - kautta. Meillä on suuri ylipappi, jonka haltuun on uskottu Jumalan koko huone. Astukaamme sen tähden Jumalan eteen vilpittömin sydämin ja varmoina uskossamme, sydän vihmottuna puhtaaksi pahasta omastatunnosta ja ruumis puhtaalla vedellä pestynä (Hepr. 10:19-22).*

Meidän ei tarvitse surra sitä, hyväksyykö Jumala sen, mitä hänelle tuomme. Meidän rukouksemme, ylistyksemme ja itse ruumiimme ovat eläviä uhreja Jumalalle, pyhiä ja mieluisia hänelle uskon kautta Jeesukseen Kristukseen. Siksi kaikki rukouksemme (sekä julkiset että yksityiset) ja kaikki se, mitä arkielämäsämme teemme - koko meidän liturginen elämämme - uhrataan Isälle Pojan kautta.

Antakaa Kristuksen sanan asua runsaasti keskuudessanne. Opettakaa ja neuvokaa toisianne kaikella viisaudella ja laulakaa kiitollisin mielin Jumalalle psalmeja, ylistyksiä ja hengellisiä lauluja. Mitä teettekin, sanoin tai teoin, tehkää kaikki Herran Jeesuksen nimessä, kiittäen hänen kauttaan Jumalaa, Isänne (Kol. 3:16-17).

“Jeesuksen nimessä.” Jos olet kasvanut kirkossa, olet kuullut

tämän liturgisen sanonnan koko elämäsi ajan. Mutta se ei ole vain sanonta; se on kaikkien Jumalan lasten sydänveri. Kaikki se, mitä me tässä maailmassa teemme hänen lapsinaan - meidän hyvät työmme, julkinen jumalanpalveluksemme ja yksityiset rukouksemme - se kaikki on samaa suurta, Jumalalle mieluista liturgista uhria, joka annetaan hänen Poikansa puhdistavan veren kautta.

Jos haluamme oppia rukoilemaan, meidän täytyy tulla lasten kaltaisiksi. Juuri sellaisia me todellisuudessa olemme, Jumalan lapsia uskon kautta Kristukseen Jeesukseen. Siksi ensimmäinen askel rukouksessa on askel Jumalan, meidän rakastavan Isämme luokse hänen rakkaina lapsinaan. On vain yksi tapa tehdä se: Jeesuksen nimessä.

Mikä ystävä!

Tässä on luottamus epäilevälle sydämelle, tässä on lohdutus kaikkiin meidän pelkoihimme. Jeesus Kristus näet tekee Isän Jumalan rakkauden käsinkosketeltavaksi. *“Jumala on Henki”*, opetti Jeesus samarialaista naista, *“ja siksi niiden, jotka häntä rukoilevat, tulee rukoilla hengessä ja totuudessa”* (Joh. 4:24). Ruumiillisille ihmisille voi vaikeaa rukoilla Hengessä, mutta kun me tulemme Isän luo Pojan kautta, meillä on konkreettinen kanava rukouksillemme ja ylistyksellemme.

Ylösnousseena ja Isän oikealle puolelle astuneena hän jatkuvasti puhuu kaikkien omiensa puolesta. Meillä on ystävä korkeassa asemassa! Jeesus kantaa yhä meidän inhimillisen ruumiimme ja veremme taivaalliseen korkeimpaan oikeuteen. Siksi hän tuntee sisältä käsin läpikotaisin meidän elämämme.

Inhimillisessä ystävyudessa on lohdutusta, kun joku tuntee sydämemme, kokee kipumme ja jakaa kärsimyksemme. Kun

sellainen ystävä sanoo: “Minä ymmärrän”, tämä myötätunto lohduttaa. Kun ystävä sitten sanoo: “Minä rukoilen sinun puolestasi”, tapahtuu aitoa paranemista. Se paranemisen tulee Jumalalta.

Jeesus, meidän ystävämme taivaan valtaistuimella, tuntee sydämemme hyvin läheisesti. Hänellä on ensi käden tietoa kivustamme. Hän on vaeltanut maapallolla ihmisruumiissa ja tietää ihmistunteiden koko kirjon. Eikä vain iloisia tunteita, sillä onhan hän surujen mies ja kyynelten tuttu. Hän ei jättänyt ihmisyttään astuessaan Isän valtaistuimelle. Tosi ihmisenä ja tosi Jumalana hän tietää sydämemme ja tuntee kipumme, kun hän rukoilee puolestamme.

Meidän ylipappimme jos kukaan kykenee ymmärtämään vajavuuksiamme, sillä häntä on koeteltu kaikessa samalla tavoin kuin meitäkin koetellaan; hän vain ei langennut syntiin. Astukaamme sen tähden rohkeasti armon valtaistuimen eteen, jotta saisimme armoa ja laupeutta, löytäisimme avun silloin, kun sitä tarvitsemme (Hepr. 4:15-16).

Niinpä me tulemme rohkeasti Jumalan eteen hänen lapsinaan. Me huudamme hänen nimeään avuksi kaikissa vaikeuksissa. Me rukoilemme, ylistämme ja kiitämme Isää Hengessä Pojan kautta; me rukoilemme Jeesuksen nimessä.

Rukoilemaan oppimassa

Rukous ei nouse luonnostaan ihmissydäimestä. Koska se on uskon kieltä, se pitää oppia aivan niin kuin me opettelemme puhumaan - matkimalla. Opimme puhumaan toistamalla jonkun aikuisen ääniä. Ensimmäiset perussanat: “ättä” ja “itä” - sitten syntyi muu sanavarasto. Kaikki alkoi kuitenkin noista ensimmäisistä tavuista, jotka ovat kieleemme tärkeimmät äänteet. Aikuisen pu-

hetta voisi verrata valtavaan pilvenpiirtäjään, jonka koko rakenne lepää vauvan puheen näkymättömän perustan varassa. Koko aikuisen sanaston upea rakennus on tehty noiden varhaisten äänneiden varaan, joilla me kutsuimme lapsen maailmamme tärkeimpiä henkilöitä: “ättä” ja “itä”.

Ei varmaan ole mikään yllätys, etteivät ihmiset tiedä, kuinka rukoillaan. Eivät Jeesuksen opetuslapsetkaan tienneet. Heidän oli pyydyttävä: *“Herra, opeta meitä rukoilemaan.”* Oikea rukoileminen täytyy opetella. Sen oppii samalla tavoin kuin muunkin puhumisen: matkimalla. Kun Jeesus sitten alkoi opettaa oppilaitaan rukoilemaan, hän aloitti perusteista: *“Kun rukoilette”,* hän opetti, *“rukoilkaa: Isä meidän, joka olet taivaissa...”* (Matt. 6:7, 9).

Kielitieteilijät ovat todenneet, että yksinkertaisimmat äitiä ja isää tarkoittavat tavut kaikissa kulttuureissa ovat hämmästyttävän samanlaiset. Ne ovat aina sanoja, jotka lasten on helppo ääntää. Pienet heprealaislapset oppivat kutsumaan isäänsä nimellä “abba”, joka on helposti tunnistettavissa sanan “pappa” sukulaiseksi. Juuri näin kastetut oppivat rukoilemaan. Isä kutsuu meitä luokseen Poikansa kautta Pyhän Hengen voimassa, ja me tulemme hänen luokseen rakastettuina lapsina ja käytämme lapsuuden läheistä kieltä:

Ja koska tekin olette Jumalan lapsia, hän on lähettänyt meidän kaikkien sydämiin Poikansa Hengen, joka huutaa: “Abba! Isä!” (Gal. 4:6).

Näin meitä opetetaan. Ja näin me alamme rukoilla: *“Isä meidän, joka olet taivaissa.”*

Rukousyhteys

On mielenkiintoista, että Jeesus opetti meitä rukoilemaan: Isä

“meidän”, eikä Isä “minun”. Jos se olisi meistä kiinni, me varmaankin aloittaisimme näin: “Isä minun, anna minulle minun jokapäiväinen leipäni”. Me kahmimme itsellemme mitä haluamme, emmekä jää odottamaan, että se annetaan meille. Kärsimättöminä me pyydämme vain itsellemme.

Jeesus opettaa meitä rukoilemaan toisella tavoin. Hän ei toivo meidän oppivan pelkästään hyviä tapoja; hän tahtoo opettaa meille, että kuulumme perheeseen. Siksi hänen opettamassaan rukouksessa on monikkomuoto, joka on kristillisen rukouksen perusta. “Isä meidän -rukous” jotkut kutsuvat sitä. Toiset nimitävät sitä “Herran rukoukseksi”. Molemmat nimet ovat sopivia, sillä tässä rukouksessa Kirkon Herra opettaa kaikkia kastettuja rukoilemaan yhdessä, yhteen ääneen heidän taivaallista Isäänsä.

Kun me kokoonnumme toisten uskovien kanssa kirkkoon, on helppo nähdä tämän rukouksen viisaus. Siellä voimme nähdä muita, jotka nimittävät Jumalaa Isäksi. Kun me sitten avaamme yhdessä suomme rukoukseen, tuntuu luontevalta sanoa: “Isä meidän”. Näin ei ole silloin, kun me olemme yksin. Silloin me olemme taipuvaisia sanomaan: “Herra, haluan kertoa sinulle...”

Se, mikä on perusta yhteiselle rukoukselle, on perusta myös yksityiselle rukoukselle. Olemme yksityisessä hartaudessaamme aivan yhtä lailla tekemisissä uskonyhteisön kanssa kuin ollessamme kokoontuneina kristillisessä seurakunnassa. Eivät “minä” ja “minun” kuitenkaan ole sopimattomia yksityiseen rukoukseen. Yksityiset rukouksemme liittyvät kuitenkin kaikkialla olevan Jumalan kansan rukouksiin. Vaikka olisimme erossa seurakunnasta, emme kuitenkaan koskaan rukoile yksin. Koko kristikunta rukoilee meidän kanssamme, ja sellaisessa yhteydessä on voimaa. Yhteys toisiin kristittyihin rohkaisee uskoa.

Ensimmäisessä kristillisessä seurakunnassa Jerusalemissa kristityt *“elivät keskinäisessä yhteydessä ... ja rukoilivat”* (Ap. t. 2:42). Ja me tiedämme syynkin siihen. Joukossa on voimaa. Kristittyjen sisarten ja veljien näkeminen jo sinänsä rohkaisevaa, mutta vain ulkoisena merkinä. Meidän todellinen yhteytemme on näkymätöntä, yhteen liitettyjen sydänten yhteyttä Hengessä ja uskossa Jeesukseen Kristukseen. Koko elämämme tässä maailmassa on elämää Jumalan Sanassa ja Sanan kautta.

Apostoli rukoili, että Efesoksen kristityillä olisi uskoa säilyttää silmille näkymätön yhteytensä:

Rukoilen, että hän sanomattomassa kirkkaudessaan hengellään vahvistaisi ja voimistaisi teidän sisäistä olemustanne. Näin Kristus asuu teidän sydämissänne, kun te usotte, ja rakkaus on elämänne perustus ja kasvupohja. Silloin te kykenette yhdessä kaikkien pyhien kanssa käsittämään kaiken leveyden, pituuden, korkeuden ja syvyyden, ja voitte tajuta Kristuksen rakkauden, joka ylittää kaiken tiedon. Niin Jumalan koko täyteys valtaa teidät (Ef. 3:16-19).

Tämä on se korkeus ja syvyys, jonka liturgia tuo meidän yksityisiin rukouksiimme: uskon yhteisön pituus ja leveys.

Tätä yhteisöllisyyttä henkilökohtaisessa rukouksessa ei voi ylikorostaa meidän aikanamme. Kulttuurimme rohkaisee meitä ajattelemaan itseämme itsenäisinä yksilöinä. Huolimatta kehittyneestä viestintäteknologiasta elämme aina vain yksinäisempää elämää. Jotkut muureistamme luomme itsesuojelelun vuoksi, toiset luo ympäristömme.

Kun määrittelemme henkilökohtaisen rukouksen liturgiseksi rukoukseksi, alamme kaataa nurin kaikkia aitoa yhteyttä estäviä muureja, olivatpa ne valittu itse tai ulkoa määrätty. Kun opimme

rukoilemaan niin kuin Jeesus opetti, opimme, että kaikki rukous on yhteistä rukousta, tapahtuu se sitten kirkossa tai omin päin. Rukoilemme aina yhdessä Kirkon kanssa, vaikka rukoilisimme yksin.

Niin Jeesus meitä opettaa. Kun avaamme suamme rukoukseen, puhumme niin kuin meille on puhuttu. Rukoilemme niin kuin meille on opetettu. Rukoilemme yksityisesti rakkaina lapsina rakastavaa Isää yhdessä uskonsisarusten kanssa: *Abba ...; Isä meidän, joka olet taivaassa.*

Sanalla ja rukouksella

Me emme vaistonvaraisesti tiedä, kuinka tulisi rukoilla, emmekä myöskään, mitä tulisi rukoilla. Molemmat pitää opettaa meille. Yksinään me rukoilisimme silkasta syntisen sydämemme itsekkyydestämme. Jumala sen sijaan opettaa meidät rukoilemaan toisten kanssa.

Jumala ei kuitenkaan vain opeta meitä rukoilemaan yhdessä, vaikka olemme yksin, vaan hän opettaa meille myös, mitä meidän tulee rukoilla. Tässäkin kohdin itsekkyytemme saa väistyä. Yksin jätettyinä rukoilisimme hetken mielihohteiden mukaan. Jumala sen sijaan opettaa meitä rukoilemaan hänen sanansa syvyyksistä käsin.

Muista, että me puhumme Jumalalle, niin kuin meille puhutaan. Hän ei opeta meille ainoastaan, kuinka häntä lähestytään, vaan myös, mitä meidän tulee sanoa. Hän pistää oman sanansa meidän suuhumme, ja me rukoilemme sen takaisin hänelle. Siksi myös yksityisissä rukouksissamme on liturginen muoto. Se varjelee meitä tunteiden hirmuvallalta.

Ajattelepa hetken sitä, millaista viestintä olisi, jos jokaisen

olisi itse keksittävä henkilökohtainen kielensä. Jos luottaisimme yksin vaistoihimme, puheemme rajoittuisi niihin ääniin, jotka kykenisimme kokoamaan ilmaistaksemme senhetkiset tunteemme. Olemme jo nähneet, kuinka opimme puhumaan matkimalalla vanhempiemme ääniä. Aikuisen kieli rakentuu niille tavuilte, jotka vauvan huulet alkuaan muodostavat. Kun kasvoimme, opimme liittämään merkityksiä niihin varhaisiin ääniin, ja pikkuhiljaa opimme uusia sanoja, kunnes niistä muodostui se sanavarasto, jolla voimme kuvata todellisuutta.

Tarkastelepa nyt niitä sanoja, joita käytät rukouksessa. Huomaatko rukoilevasi jatkuvasti minä-kieltä? “Herra, haluan sanoa sinulle ...”, “Herra, minusta tuntuu siltä, että...”, “Herra, minä tarvitsen ...”. Tai ehkä kaikkein paljastavimmin: “Herra, minä haluan...” Tällainen rukouskieli ei suinkaan ole väärää. Kuten kaikkia isiä, myös taivaan Isää ilahduttaa kuulla lasten puhuvan hänelle, vaikka vain vauvan kieltä. Mutta niin kuin muutkin vanhemmat, myös taivaallinen Isä toivoo meidän sanavarastomme kasvavan. Niinpä hän antaa meille sanansa, jonka avulla hän opettaa meille, *miten* meidän tulee rukoilla ja *mitä* meidän tulee rukoilla.

Kun me sitten opimme puhumaan Jumalalle, niin kuin hän puhuu meille, siirrymme pian minä-kielestä sinä-kieleen. Aloitamme rukouksen Jumalan ja hänen varmojen lupauksiensa varassa, emmekä itsemme ja häilyvien tunteittemme varassa. Huomaa, että Jeesus opettaa meitä rukoilemaan Jumalalta ensin hänen nimeään, hänen valtakuntaansa ja hänen tahtoaan, ennen kuin ollenkaan alamme rukoilla omia asioitamme.

Yksi kaikkein hyödyllisimmistä vinkeistä henkilökohtaiseen rukoukseen, jonka olen kuullut, on tämä: heti avauspuhuttelun jälkeen olkoon ensimmäinen sana suustasi sinä. Puhu Jumalalle siitä, millainen hän on, ja mitä hän on tehnyt. Kuvaile häntä, niin

kuin hän on ilmoittanut itsensä sanassaan. Ylistä ja kunnioita häntä; toista se, mitä olet oppinut hänen pyhästä sanastaan. Tulet huomaamaan - kuten minä - että sinä-kieli valtaa alaa minä-kieltä.

Kuinka sitten aloitetaan, muista, että Jumalan lapset aloittavat aina alusta, Jumalan kanssa. Me puhumme, niin kuin meille on puhuttu. Hän avaa meidän huulemme, ja niistä tulee ulos sana, jonka hän antaa puhuttavaksemme. Rukouksen sanavaraston muodostaa itse Jumalan sana. Sellaisessa rukouksessa on voimaa, sillä se perustuu Jumalan nimeen. Ja missä Jumalan nimi on, siellä hän itse on siunaamassa läsnäolollaan. Kaikki liturginen rukous, olipa se julkista ja yksityistä, perustuu vakaukseen, että Jumalan on läsnä sanassaan.

Minä kumarrun pyhään temppeliisi päin ja kiitän sinun nimeäsi armosi ja uskollisuutesi tähden. Suuri on sinun nimesi, lujaa on antamasi lupaus. Kun huusin sinua, sinä vastasit, antoit sydämeeni voimaa ja rohkeutta (Ps. 138:2-3).

Jumalan rukouskirja

Kun avaamme Psalmien kirjan, Psalmtarin, huomaamme olevamme korviamme myöten rukouksessa. Alusta loppuun, ilon kukuloilta epätoivon kuiluun, jokainen psalmi on rukousta. Niiden runollinen rakenne ja alkuohjeet kertovat siitä, että ne on alun perin tarkoitettu laulettaviksi. Jopa nimi *psalmi* tarkoittaa itse asiaansa "laulu". Laulamisesta ja rukoilemisesta myöhemmin lisää.

On tarpeen huomata, että Psalmtarissa Jumala on antanut meille valmiin rukouskirjan. Mutta tällainenkaan rukous ei synny luonnostaan. Me emme käyttäisi rukouksessa toisten sanoja, vaikka ne olisivat Jumalan sanaa. Meitä miellyttää paljon enemmän sa-

noa sitä, mitä on sydämellämme kuin toistaa psalmeja.

Kaikki suuret rukouksen naiset ja miehet ovat kuitenkin oppineet käyttämään psalmeja rukouselämänsä lähteenä. Aivan kuten Kirkko on ottanut psalmien lähteen liturgiseen käyttöönsä, samoin ovat kristityt kautta aikojen luottaneet psalmeihin henkilökohtaisen rukouselämänsä ytimenä.

Monet käyttävät psalmeja henkilökohtaisessa hartaudessaan eräänlaisena hengellisenä luettelona ja selaavat Psalttarin läpi, kunnes löytävät kohdan, joka ilmaisee heidän senhetkisiä tunteitaan. Minäkään en ollut tässä suhteessa poikkeus; metsästin psalmia, joka sanoisi, mitä tunsin. Tämä menetelmä tuo itse asiassa lohdun käyttäjälleen. Olen kuitenkin tullut huomaamaan, etteivät psalmi kuvaava vain minun kokemuksiani, vaan ne ilmaisevat myös itsensä Jeesuksen Kristuksen kokemuksia. Siksi olen lopettanut psalmien lehteilemisen. Käytän sen sijaan valmista lukuohjelmaa, joka sisältää ehdotuksen psalmiksi tai psalmeiksi, jotka sopivat kirkkovuoden ajankohtaan. Tämä rukousjärjestys johdattaa suoraan meidän Herramme sydämelle, joka kärsi kaiken sen, minkä mekin - ja paljon enemmän. Se ilmoittaa hänen syvän ilonsa - joka on kaiken sen yläpuolella, mitä me osaamme kuvitella.

Rukouksen kehä

Sananen kirkkovuodesta. Lupasin, ettei tämä kirja käsittelee liturgian muotoja, ja minä pidän lupaukseni. Kirkkovuosi on kuitenkin perusta sille, mitä me tässä luvussa tutkimme. Kuitenkin se on parhaiten varjeltuja salaisuuksia kristikunnassa, jopa liturgisten kirkkojen parissa.

Minun perinteessäni me peitämme alttarin ja muita kirkon kalustuksia värillisillä kankailla, joita kutsutaan kirkkotekstiili-

leiksi (paramenteiksi). Monet seurakuntalaiset katselevat värien vaihtumista vuosi toisensa jälkeen - valkoinen jouluna ja pääsiäisenä, punainen helluntaina jne. - eikä heillä kuitenkaan ole aavistustakaan sitä, mistä tässä on kysymys.

On olemassa roppakaupalla hyviä kirjoja kirkkovuoden historiasta ja merkityksestä. Tässä yhteydessä riittää, että toteamme tämän vuodenkierron olevan olennainen opetusväline miljoonille kristityille. Se opettaa meille, kuinka kristillinen usko ja elämä kietoutuvat toisiinsa. Se opettaa meille Kolmiyhteisestä Jumalasta ja siitä, kuinka aika ja ikuisuus leikkaavat hänessä. Se opettaa meille, kuinka Jumalan - Isän, Pojan ja Pyhän Hengen - ajattomat teot tunkeutuvat tämän maailman aikaan.

Isältä Pojan kautta Hengessä, ja taas takaisin. Tämän on Kirkon rukouksen polku, ja sitä reittiä kirkkovuosi seuraa. Kirkkovuosi voidaan jakaa kolmeen osaan. Ensinnäkin joulun aikaan, jolloin juhliitaan lahjaa, jonka Isä Pojassaan lähetti Pyhän Hengen voimassa toteuttamaan meidän pelastuksemme. Sitten on pääsiäisen aika, joka muistuttaa työstä, jonka Poika Hengen voimassa teki totellessaan Isäänsä kaikin tavoin ristinkuolemaan saakka ja täydellisesti meidän pelastuksemme ylösnousemisellaan kuolleista kolmantena päivänä. Ja viimein on helluntain aika, Kirkon aika, joka valaisee kirkkaasti sitä työtä, joka Pyhä Henki teki jakaessaan kaiken sen, mitä Isä oli toteuttanut Poikansa kautta.

Huomasitko, miten kaikki sopii yhteen? Kirkkovuoden kolmiosaisuus yhdistyykin yhdeksi. Kolmenlainen toiminta, yksi todellisuus. Se ei ole sattumaa, sillä meillähän on juuri sellainen Jumala: Isä, Poika ja Pyhä Henki; yksi Jumala, nyt ja aina. Jeesus kuvaa pyhää Kolminaisuutta näin: minkä Isä suunnitteli, sen Poika toteutti, ja Pyhä Henki jakoi:

Kaikki, mikä on Isän, on myös minun. Siksi sanoin, että hän (Pyhä Henki) saa minulta sen, minkä hän teille ilmoittaa (Joh. 16:15).

Siinä se on. Isältä, Pojan kautta, Hengessä: elämä kaikessa täyteydessään. Ikuinen elämä Jumalan kanssa taivaan ajattomuudessa, mutta elämä myös täällä tämän maailman ajassa. Kaikki se on samaa elämää, ja se kaikki keskittyy Jeesukseen Kristukseen, joka on meidän elämämme.

Henkilökohtainen tiekartta

Suosittelen kirkkovuotta erinomaisena tiekarttana kristilliselle pyhiinvaellusmatkallesi. Vuosi vuodelta se johdattaa sinut takaisin astumaan Herran askelissa, kun hän ansaitsi meille pelastuksen. Ja vuosi vuodelta tämä sama reitti johdattaa sinua eteenpäin kohti taivaallista päämäärää, kasvamaan armossa ja Kristuksen pyhydessä.

Kiertotieltä näyttävä reitti onkin itse asiassa kristillisen elämän kaikkein suorin polku. Kuinka muuten me voisimme edetä kuin palaamalla säännöllisesti voiman lähteelle? Paaston ja juhlan (engl. fast and feast) kiertokulun avulla kirkkovuosi ohjaa meidät aina takaisin Kristuksen luo, joka on meidän elämämme, ja sitten eteenpäin hänen palvelukseensa.

Näin kirkkovuosi heijastelee maailmankaikkeuden sykettä. Onhan olemassa vuodenaikojen kierto. Suuremman kierron sisällä on puolestaan pienempiä kiertoja: kuukausittainen vuoksi ja luode, jotka vaikuttavat vuoroveteen ja säähän, mutta joita sivistynyt maailma ei juurikaan huomaa. Kun eristämme itsemme ilmastoituun ympäristöön ja poistamme keinotekoisesti yön pimeyden, joudumme eroon asioiden luodusta järjestyksestä: kylvämisestä ja elonkorjuusta, kylmästä ja kuumasta, kesästä ja

talvesta, päivästä ja yöstä.

Kirkkovuodelle määrätyt psalmit ohjaavat meidät takaisin siihen kotiin, johon kuulumme: Jumalan läsnäoloon hänen rakkaina lapsinaan. Opimme jälleen, mitä on rukoilla Luojan rakkauten suojassa. Kun sitten katselemme uudelleen ympärillemme, huomaamme kuuluvamme yhteen muun luomakunnan kanssa: vuorten korkeuden, laaksojen syvyyden, meren ja kuivan maan kanssa - kaikki ne ovat näyttämöllä siinä suuressa pelastusnäytelmässä, jonka Jumala on tuonut julki. Ja meillä on siinä tähti-rooli:

Nyt iloiten laulakaa Herralle, kohottakaa hänelle riemuhuuto, hän on meidän turvakalliomme. Tulkaa hänen kasvojensa eteen ja kiittäkää, virittäkää hänelle riemuvirsi! Herra on suuri Jumala ja kaikkien jumalien ylin valtiass. Hänen kädessään on maa, sen laaksot ja syvyydet, hänen ovat vuorten korkeimmat huiput. Hänen on meri, hän on sen luonut, hänen on maa, hänen kätensä sen teki. Tulkaa, kumartukaa maahan, polvistukaamme Herran, Luojamme eteen. Hän on meidän Jumalamme ja me hänen laitumensa lampaat, joita hänen kätensä kaitsee (Ps. 95:1-7).

Ilta ja aamu

Kun alamme nähdä, että olemme lauma, josta Jumala pitää huolta, tämä maailma tulee paljon ystävällisemmäksi paikaksi elää. Kun alamme tajuta, ettei kuumeinen hyörinämme lisää päiväkään elämäämme, eikä tee meistä tippaakaan onnellisempia tai tyytyväisempiä, alamme levätä. Me löydämme levon hänessä, joka on meidän rauhamme. Ja hänen rauhansa ylittää kaiken ymmärryksen.

Kun sidomme rukouksemme Jumalan sanaan, opimme luovut-

tamaan oman elämämme hallinnan hänelle, joka tuntee meidät parhaiten. Hänhän loi meidät omikseen, lunasti meidät Poikansa verellä ja pyhitti meidät asuinpaikakseen. Me rukoilemme takaisin psalmit, jotka hän sanassaan puhuu meille. Huomaamme, että taivaallinen Isämme suunnitteli, että päivittäinen elämämme olisi kehä; me olemme tehneet siitä oravanpyörän.

Päivän työstä uupuneena meidät kutsutaan joka päivä löytämään ruumiillemme lepo unesta ja sielullemme lepo Kristuksen rauhan suojasta: *“Rauhassa menen levolle ja nukahdan. Sinä, Herra, sinä yksin olet minun suojani, minä saan elää turvassa”* (Ps. 4:9). Kun heräämme, huomaamme luomakunnan olevan toiminnassa. Pujahdamme elämän virtaan joka päivä luottaen Jumalan jatkuvaan läsnäoloon: *“Herra, jo aamulla kuulet ääneni, aamun hetkellä tuon sinulle pyyntöni ja odotan vastaustasi”* (Ps. 5:4).

Me ajattelempa asioita nurinpäin; laskemme päivän alkavan aamusta ja loppuvan iltaan ja olevan juoksemista kellon kanssa. Jumalan sana sen sijaan opettaa meille erilaista järjestystä. *Tuli ilta ja tuli aamu, näin meni ensimmäinen päivä* (1. Moos. 1:5).

Varhaisista ajoista alkaen kristityt ovat aina pitäneet iltaa erityisen sopivana rukoilemiseen. Kun valot illalla sytytettiin poistamaan pimeyttä, ne muistuttivat Jeesuksesta Kristuksesta, joka on maailman valo, jota mikään pimeys ei voi voittaa. Kun he menivät levolle, heitä muistutettiin Jeesuksesta Kristuksesta, joka kutsuu kaikki uskovat löytämään levon hänessä. Kun he nukahtivat, he saivat muistutuksen siitä, että uni on harjoitusta kuoleman päivää varten, jolloin he nukahtaisivat tässä maailmassa vain herätäkseen ruumiin ylösnousemisen päivänä.

Silti, olimmepa elossa ja kuolleita, olemme Herran omia. Eräs vanha iltarukous huokuu kaikkien uskovien hiljaista luottamus-

ta: “Johdata meitä hereillä, oi Herra, ja suojele meitä nukkuessa, niin että me hereillä ollessamme valvoisimme Kristuksen kanssa ja nukkuessa saisimme levätä rauhassa.”

Niin kristityt sitten aloittavat päivänsä: ensin hiljainen mietiskely ja luottavainen rukous, sitten levollinen uni. Ruumiiltamme ja hengeltämme virkistyneinä me sitten nousemme kohtaamaan lopun päivän. Tämä on se rukouksen rytmi, joka hallitsee meidän elämäämme. Jos me sen sijaan annamme elämämme hallita rukoustamme, silloin me joudumme vaikeuksiin. Elämän kaaos voi näet tuhota rukouksen rytmin.

Kristityn elämällä on siis liturginen hahmo. Rukous ei tee meistä kristittyjä, mutta kristityt rukoilevat. Rukous ei ole armonväline; se ei ole kanava, jota myöten Jumalan anteeksiantava rakkaus tulee meille. Rukoukseen sisältyy kuitenkin Jumalan käsky ja lupaus. Sillä tavoin kristityt menevät taivaallisen Isänsä luo. Hän sekä johdattaa että kutsuu meitä rukoukseen. Tällä kutsulla meidän Isämme kutsuu meitä läsnäoloonsa, jossa yksityiset rukouksemme sekoittuvat maan päällä ja taivaassa olevan Kirkon julkiseen rukoukseen ja ylistykseen. Kaikki nämä rukoukset ovat yhtä. Ne ovat samaa ikuista liturgiaa, joka jatkuvasti uhrataan Isälle Pojan kautta Pyhässä Hengessä, nyt ja aina.

Yksityiset rukouksemme voivat olla liturgista elämää yksin, mutta me emme koskaan ole yksin rukoillessamme!

Jeesuksen rukoukset

Kun alat rukoilla psalmeja, huomaat pian, että rukoilet jonkun toisen rukouksia. Jokaisella psalmilla on historialliset kehyksensä Vanhan testamentin ajassa, joillakin selvemmät kuin toisilla. Ei ole esimerkiksi vaikeaa tunnistaa Daavidin tuskaista anteeksipyyntöä psalmin 51 sanoissa: *“Käännä katseesi pois synneis-*

täni ja pyyhi minusta kaikki pahat tekoni. Jumala, luo minuun puhdas sydän ja uudista minut, anna vahva henki” (j. 11-12).

Jotkut toiset psalmit on hankalampi sijoittaa historiaan. Mitä meidän tulisi ajatella vaikkapa näistä merkillisistä sanoista?

Voimani valuu maahan kuin vesi, luuni irtoavat toisistaan. Sydämeni on kuin pehmeää vahaa, se sulaa rinnassani. Kurkkuni on kuiva kuin ruukunsiru, kieleni on tarttunut kitala-keen. Maan tomuun sinä suistat minut kuolemaan! Koirien lauma saartaa minut, minut ympäröi vihamiesten piiri. Käteni ja jalkani ovat runnellut, ruumiini luut näkyvät kaikki. Ilkkuen he katsovat minuun (Ps. 22:15-18).

Seuraava jae paljastaa, mistä on kysymys: *“He jakavat vaatteeni keskenään ja heittävät puvustani arpaan.”* Tämä on tarkka kuvaus Jeesuksen ristiinnaulitsemisesta, kirjoitettu satoja vuosia ennen kuin se tapahtui.

Jeesus itse oli vakuuttunut siitä, että Daavidin psalmit kirjoitettiin viittaamaan juuri häneen. Psalmissa 110 Daavid kirjoittaa: *“Herra sanoo minun Herralleni: ‘Istu oikealle puolelleni. Minä kukistan vihollisesi, panen heidät jalkojesi alle, korokkeeksi valtaistuimesi eteen”* (j. 1). Väittelyssään fariseusten kanssa Jeesus käyttää tätä tekstiä keskustellakseen itsestään luvattuna Messiaan:

Fariseusten ollessa koolla Jeesus kysyi heiltä: “Mitä te ajattelette Messiaasta? Kenen poika hän on?” He vastasivat: “Daavidin”. Silloin Jeesus kysyi: “Miksi Daavid sitten Hengen innoittamana kutsuu häntä Herraksi? Hän sanoo: Herra sanoi minun Herralleni: Istu oikealle puolelleni. Minä kukistan vihollisesi, panen heidät jalkojesi alle. Jos kerran Daavid sanoo Messiaasta herraksi, kuinka Messias silloin voi olla

hänen poikansa?” (Matt. 22:41-45).

Meidän Herramme käytti erityisesti psalmeja selittämään elämäänsä ja työtään. Juuri ennen taivaaseenastumistaan, antaessaan viimeisiä ohjeita apostoleilleen, hän antoi Psalttarille avainmerkityksen:

Jeesus sanoi heille: “Tätä minä tarkoitin, kun ollessani vielä teidän kanssanne puhuin teille. Kaiken sen tuli käydä toteen, mitä Mooseksen laissa, profeettojen kirjoissa ja psalmeissa on minusta kirjoitettu” (Luuk. 24:44).

Ei siis ihme, että kristityt ovat kautta vuosisatojen korostaneet Psalttarin olevan paitsi Kirkon rukouskirja, myös Kristuksen rukouskirja. Kirjoitettuna Jumalan sanana Psalttari ei ole vain sanoja Jeesuksesta Kristuksesta vaan myös sanoja Jeesukselta Kristukselta. Kun me rukoilemme psalmeja, meidän Herramme itse rukoilee meidän kanssamme.

Siksi kristittyjen kannattaa luottaa vahvasti Psalttariin yksityisessä rukouksessaan. Psalmeja rukoillessaan kristityt rukoilevat yhden Jumalan, Jumalan ja ihmisen välimiehen, ihmisen Kristuksen Jeesuksen rukouksia. Hän elää aina rukoillakseen meidän puolestamme.

Kun me rukoilemme psalmeja, me rukoilemme itse asiassa Jumalan sanaa. Me rukoilemme niin kuin meitä on opetettu rukoilemaan; me puhumme niin kuin meille puhutaan. Herra avaa huulemme, ja suumme julistaa hänen kiitostaan. Meidän rukoilemamme psalmit Jumala ottaa mielellään vastaan, koska ne ovat hänen rukouksiaan, johon hän on mielistynyt - hänen Poikansa. Koko psalmisto on siis pohjimmiltaan rukousta, jota Jeesus Kristus itse lakkaamatta rukoilee Kirkkonsa kautta takaisin Isälle. Eräs vanha kollehtarukous lausuu tämän ajatuksen tarkasti:

“Tule, rukoile minussa rukous, joka minun tulisi rukoilla.”

Olen löytänyt sen rikkauden, jonka Psalttari tarjoaa henkilökohtaiseen rukoukseen. Psalmit ovat tosiasiasa Kristuksen rukouksia. Toistaessani hänen sanojaan rukouksessa minä löydän rauhan ja levon, jonka Isä haluaa antaa. Suosittelen tätä käytäntöä myös sinulle. Vanhan ajan kristityillä oli siitä sanonta, joka kuulostaa erityisen mukavalta alkukielellä: *semper in ore psalmus, semper in corde Christus*. Ehkä me kuitenkin mieluummin kuulemme sen käännettynä: “Aina psalmi suussa, aina Kristus sydämessä.” Kuinka tämä voisi olla toimiva tunnuslause yksityisessä rukouksessa?

Sydämellä ja suulla

In ore / in corde - “suussa / sydämessä”: nämä ovat rukouksen kaksi polttopistettä. Raamattu opettaa, että uskomme sydämelämme ja tunnustamme suullamme (Room. 10:10). On luontevaa puhua siitä, minkä uskoo. Kun teemme niin yhdessä toisten kristittyjen kanssa, tunnustamme - sananmukaisesti “sanomme yhdessä” - uskon, johon uskomme. Uskomisen ja puhumisen kuuluvat siis saumattomasti yhteen.

Rukous ilman uskoa on vain tyhjää toistamista. Usko ilman rukousta on kuin usko ilman rakkautta, se on sammumassa. Kun Jumala sanoo: “Minä rakastan sinua”, Jumalan lapsi vastaa: “Minäkin rakastan sinua.” Meidän rukouksemme ovat juuri tätä “minäkin rakastan sinua” -puhetta Isälle, Pojan kautta Hengessä. Rukous on rakkauden kieli.

Kun sanomme tämän, huomaamme, miksi rukous on jotain syvempää kuin vain sanat. Joskus rakkaus on liian syvää puettavaksi sanoiksi. Niin on myös rukouksen laita. Käytämme ru-

koilemiseen sekä suuta että sydäntä. Joskus suu alkaa änkyttää, mutta sydän jatkaa rukousta. Kiitos Jumalan, että hän joka näkee ja kuulee salaisuudet, ymmärtää sydämen kielen.

Ota sanani suopeasti vastaan, sanani ja sydämeni ajatukset, Herra, turvani ja lunastajani (Ps. 19:15).

Meidän tulee kuitenkin pitää suomme yhteydessä sydämeen kun rukoilemme. Yksityinen rukous toimii parhaiten, kun se on suullista rukousta. Me kaikki tiesimme tämän, kun olimme lapsia. Meidän varhaisimmat rukouksemme olivat puhuttuja rukouksia. Kasvaessamme isommiksi me jostain syystä aloimme ajatella, että sellainen rukoileminen on lapsellista, ja että kypsien kristittyjen tulee rukoilla yksityisesti sydämässään ja pitää suunsa kiinni.

Vaikka hiljainen sydämen mietiskely on Jumalalle aivan yhtä mieluista kuin suomme sanat, meidän on syytä etsiä yksityiseen rukoukseen paikkoja, joissa voimme puhua ääneen. Olen vakuuttunut siitä, että tämä oli yksi syy siihen, että Jeesus neuvoi opetuslapsiaan etsimään yksinäisen paikan rukoilemiseen. Me kaikki tarvitsemme toki aikaa yksin olemiseen Jumalan läsnäolossa, mutta tarvitsemme myös paikan, jossa voimme vuodattaa sydämemme hänelle. Paras tapa sen tekemiseen on puhua ääneen.

Emme lopultakaan ole vain pelkkiä henkiä. Jumala on antanut meille sekä ruumiin että sielun. Kun me sitten Jumalan lapsina tulemme taivaallisen Isämme luo, on luonnollista, että muovaamme sanamme sekä huulillamme että sydämellämme. Kristityt kautta vuosisatojen ovat huomanneet, että puhuttu rukous on tehokas rukous. Se ei ole vain luonnollisen tapa sanoa, mitä meillä on sydämellämme, vaan se on myös sydämellemme luonnollinen tapa kuunnella Jumalan sanaa. *“Usko tulee kuule-*

misesta”, kirjoittaa Paavali roomalaisille (10:17). Kun me rukoilemme psalmeja ja muita Jumalan sanan osia ääneen, se sana koskettaa tärykalvoja yhtä lailla kuin sydäntä. Siitä sanasta me saamme voimaa, sillä kun Jumala puhuu sanassaan, me tiedämme, ettemme ole enää yksin. Niinpä olemme jälleen rohkeita, koska hänen läsnäolossaan on voima.

Ruumiinkieli

Kristityt ovat kautta aikojen käyttäneet aistejaan parantaakseen rukouskäytäntöjään, sen sijaan että olisivat turhautuneet inhimillisistä rajoituksistaan. Taivaallisen ja maanpäällisen Kirkon yhteys on esimerkiksi näkymätön meidän silmillemme, mutta veistokset tai taideteokset muistuttavat siitä, että olemme yhtä kaikkien aikojen uskovien kanssa. Jeesuksen Kristuksen läsnäolo maanpäällisen Kirkkonsa kanssa on näkymätön, mutta kynttilän valo tuo meidän mieliimme hänen jatkuvan läsnäolonsa, joka on maailman valo.

Kun tarkkailee ihmisiä eloisassa keskustelussa, näkee, miten keho on viestinnän hyödyllinen väline. Sanat eivät koskaan toimi yksin, vaan samalla kädet liikkuvat, sormet osoittavat, kädet tekevät eleitä, kasvot rypistyvät tai säteilevät. Kaikki tämä tapahtuu siksi, että ajatukset siirtyisivät sydämeltä toiselle. Niin on myös rukouksessa. Enkelit saattavat pystyä rukoilemaan puhtaasti hengellisiä rukouksia, mutta inhimilliset olennot eivät siihen pysty. Sillä ruumiillisella keholla, jossa me elämme, on oma osuutensa rukouksessa.

Vuosisatojen aikana kristityt ovat käyttäneet erilaisia rukousasentoja, ja kaikilla niillä on oma merkityksensä. Esimerkiksi istuminen on oppimisen asento, joka on erityisen sopiva rukoukseen, joka keskittyy Jumalan sanan mietiskelemiseen. Seisominen puolestaan on ylistämisen asento, joka on tehokas tapa tun-

nustaa Jumalan läsnäolo. Polvistuminen on nöyrytyksen asento, ja jo siitä syystä erittäin suositeltava, että aitoa nöyryyttä on vaikea saavuttaa. Kun tunnustaa syntinsä tai tuo pyyntönsä Jumalan eteen, helpottaa sydäntä tehdä se polvillaan.

Laulun äänellä

Lupasin teille joitakin ajatuksia laulettavasta rukouksesta. Musiikki on yksi niistä salaperäisistä lahjoista, joita Luoja on tuhlannut suureen osaan luomakuntaa. Me kaikki olemme nauttineet linnun laulusta, kissan kehräämisestä, sammakoiden ja heinäsiirkojen yöllisestä laulamista tai kaskaiden sirityksestä lämpimänä kesäiltana. Kristityt kuitenkin jostain kumman syystä liian helposti ylenkatsovat laulettavien rukousten merkityksen. Niin ei ollut varhaisten kristittyjen keskuudessa:

Veisatkaa yhdessä psalmeja, ylistysvirsiä ja hengellisiä lauluja, soittakaa ja laulakaa täydestä sydäimestä Herralle ja kiittäkää aina ja kaikesta Jumalaa, Isää, meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen nimessä (Ef. 5:19-20).

Tästä näemme, miten musiikki on tehokas väline sekä julkisessa että yksityisessä hartauden harjoittamisessa. Se palvelee todistuksena uskonveljille ja -sisarille, kun yhdessä laulamme kirkossa, ja se palvelee yksityistä hartautta antamalla äänen sydämen mietiskelylle. On aika palauttaa musiikki sille paikalle, johon se Raamatun ja Kirkon historian mukaan kuuluu. Viihteellisyys kuitenkin tunkeutuu yhä enemmän jumalanpalvelukseen ja saa meidät ajattelemaan, että laulaminen on vain keino viihdyttää itseä ja muita.

Kirkon laulu ei ole viihdyttämisen keino. Sillä tavoin Kirkko antaa maan päällä äänen sille ikuiselle ylistykselle, joka kaikuu taivaan saleissa. Kristityt kautta aikojen ovat huomanneet, että

psalmit, virret ja hengelliset laulut säilyvät sydämessä kauemmin laulettuina kuin luettuina. Nämä laulut huulillamme me siirryimme julkisesta Kirkon rukouksesta kodin yksityiseen rukoukseen ja sitten arkiseen työhön. Ympäristö muuttuu, mutta laulu pysyy samana. Näin meidän elämämme yhdessä, elämä yksin, ja elämä maailmassa muodostuu yhdeksi suureksi liturgiaksi; Isältä Pojan kautta Pyhässä Hengessä ja taas takaisin.

Jumalanpalvelusta viettävässä seurakunnassa virret ja muut laulettu rukoukset ovat se tapa, jolla erilliset ihmiset liittyvät sydämensä yhdeksi ääneksi. Tässä yhdessä äänessä myös heidän sydämensä sidotaan yhteen. Musiikilla on tämä erityinen vaikutus: se tunkeutuu joskus sydämeen silloin, kun tavallinen puhe ei tehoa. Kun olemme yksin rukouksessa, laulaminen muistuttaa meitä siitä, ettemme ole todella yksin. Koko Kirkon näkymätön yhteys on kanssamme siinä rukouksessa. Kuulemme sen Kirkon laulussa, joka laulaessa asettuu huulillemme

Laulaminen lisää rukoukseen kolmannen ulottuvuuden sekä julkisessa että yksityisessä hartaudessa. Sekä suu että sydän ovat mukana rukouksessa. Laulamissa sen sijaan koko keho astuu kuvaan. Sydäimestä nouseva rukous ja ylistys kaikuu lihasten, luiden ja rustojen kautta *kiittäen aina Isää Jumalaa kaikesta Herramme Jeesuksen Kristuksen nimessä.*

Kuivat ajat

Joskus meitä ei laulata, eikä se ole kovin vaarallista. Mutta entä jos joskus ei rukoiluta? Ensinnäkin on tärkeä muistaa luottaa Jumalaan enemmän kuin omiin tunteisiinsa. Koska hän käskää ja kutsuu meitä rukoilemaan, meidän tulisi rukoilla silloinkin, kun ei siltä tunnu. Kun psalmit muodostavat henkilökohtaisen rukouksemme ytimen, huomaamme, että Jumalan sana tulee apuun kun omat tunteet poistuvat. Vielä parempi on, että huo-

maamme Jumalan sanan muokkaavan tunteitamme. Jumala itse huolehtii rukouksestamme sanallaan. Hän puhuu meille, ja me vastaamme sanoilla, jotka hän meille opettaa.

Jumalanpalveluksen liturgian ylistyslaulut antavat upean lisän yksityiseen rukoukseen. Jumalan tekojen ylistämisen lisäksi ne muistuttavat siitä, että yksinäisessä rukouksessakin me olemme osa uskon yhteisöä.

Tässä rukouskirjat tulevat avuksi. Ne muodostavat puitteet rukoukselle sekä lihavana että laihoina aikoina hengellisessä elämässämme. Rukouskirjan käyttäminen saattaa aluksi tuntua keinotekoiselta, mutta siinä on paljon viisautta. Kukaan ei vakavissaan ajattelisi matkaa tuntemattoman taipaleen läpi ilman karttaa. Miksi emme hakisi neuvoa hengelliseltä oppaalta, kun käymme rukoukseen?

Älä ole huolissasi siitä, että “rukoukseen käyminen” tukahduttaisi sydämesi rukouksen. Oikein käytettynä rukouskirjat itse asiassa innostavat sydäntä entistä syvempään rukoukseen.

En aio määrätä, mitä kirjaa sinun tulisi käyttää. Joillakin teistä saattaa jo olla jokin kirja hyllyssä, joku toinen voi pyyhkiä pölyt katekismuksestaan, toiset voivat hyödyntää virsikirjan liitteen hartausaineistoa. Kirjoista ei ole pulaa, jos katselee ympärilleen. Parhaat näistä sisältävät suuren määrän aineistoa: raamatunlukuohjelman kirkkovuotta varten, näihin sopivia psalmeja ja virsiä, sekä valikoiman perinteisiä kollehtoja tai muita rukouksia eri vuosisatojen kristityiltä.

Jokainen, joka haluaa pysyä fyysisesti kunnossa, joutuu noudattamaan tiettyjä elämänohjeita. Kunnan kohottaminen vaatii kuria: lihaksia on harjoitettava, jotta saavuttaa kuntoa ja voimaa. Lihakset eivät kuitenkaan harjoitu itsestään, sillä keho mielum-

min istuu kuin nousee juoksemaan tai nostamaan painoja. Tunnet varmaan vanhan sanonnan “harjoitus tekee mestarin”. Miksi hengellinen elämä eroaisi tässä suhteessa ruumiillisesta? Arveltko, että voisimme käyttää harjoitusohjelmaa rukoukseen? Jumala näyttää ajattelevan niin:

Ruumiin harjoittamisesta on vain vähän hyötyä, mutta oikeasta uskosta on hyötyä kaikkeen, sillä siihen sisältyy lupaus sekä nykyisestä että tulevasta elämästä (1. Tim. 4:8).

Toivon sinun nyt ymmärtävän, että rukouslihashen harjoittamiseen on useita sopivia tapoja. Harjoitusmenetelmiä rukoilemiseen on tarjolla useita. Haluan kuitenkin suositella yhtä, jolla on pitkän matkan ennätys.

Rukouspalvelus

Vuosisatojen ajan kristityt ovat puhuneet “rukouspalveluksesta” - hyvällä syyllä. Tähän mennessä olet varmaan jo huomannut, ettei rukous - myöskään yksityinen rukous - ole koskaan puhtaasti henkilökohtainen asia. Rukouksemme eivät ole vain sattumanvaraisia ajatuksia tai ohikiitäviä tunteita. Kun astumme rukoukseen, yksityiseen tai julkiseen, tulemme esikoisten kokoukseen, koko taivaan ja maan uskovien yhteyteen. Saavumme johonkin perustettuun, saavumme rukouspalvelukseen.

Tiedämme, että Jumalan kansalla on aina ollut määrättyjä rukousaikoja. Psalmeista luemme, että “*seitsemästi päivässä minä sinua ylistän vanhurskaista päätöksistäsi*” (119:164). Uudesta testamentista luemme Pietarista ja Johanneksesta, jotka “*menivät temppeleihin. Oli rukoushetken aika, yhdeksäs tunti*” (Ap.t. 3:1). Vuosisatojen ajan kristityt ovat kehittäneet monia rukouspalveluksia vuorokauden eri ajoille. Nämä palvelukset tukeutuvat vahvasti rukouksiin, jotka on kirjattu Raamattuun: psalmei-

hin, ylistyslauluihin ja muihin raamatunkohtiin. Vaikka nämä palvelukset ovat kaikki hyödyllisiä, kaikkein käyttökelpoisimpia useimmille meistä ovat aamu- ja iltarukoukset, jotka sisältävät osia kirkon aamu- ja vesperpalveluksista. Yhdessä nämä palvelukset ovat tulleet tunnetuksi päivän rukoushetkinä. Ne toimivat sekä ryhmän että yksilön rukouksina. Ne saattavat olla juuri sitä, mitä sinä kaipaat, kun toivot tehokkaampaa rukousta.

Kun tahdomme tehdä kauppoja, menemme palvelupaikkaan, joka on tehty tiettyä tarkoitusta varten. Näin on myös rukouspalvelusten suhteen. Kun menemme rukouksiimme, menemme niihin mielessämme ja sydämessämme tietty tarkoitukseen. Tarkoitamme kaupankäyntiä, tässä tapauksessa hyvin vakavaa sellaista. Tämä on Jumalan kauppaa, rukouksen kauppaa. Kun tulemme tälle kauppapaikalle, huomaamme, että se, joka siellä pitää palveluaan, ei ole kukaan muu kuin Jeesus Kristus itse:

Mutta Jeesus pysyy ikuisesti, hänen pappautensa on muuttumaton. Siksi hän pystyy nyt ja aina pelastamaan ne, jotka hänen välityksellään lähestyvät Jumalaa. Hän elää iäti rukoillakseen heidän puolestaan (Hepr. 7:24-25).

Ajan lunastaminen

On mukava tietää, että Jeesus rukoilee aina meidän puolestamme ja että hän pitää meidät aina sydämessään. On näet totuus, että emme suinkaan aina ajattele häntä. Kristuksen ja hänen Kirkkonsa suhde on kuitenkin kuin missä tahansa avioliitossa; avioliitto sitoo osapuolet yhteen silloinkin, kun he ovat erillään. Avioliitto saa ravintoa silloin, kun kumppanit ovat yhdessä ruumiillisesti ja sydämässään, keskustelussa ja läheisessä kanssakäymisessä. Uskolliset miehet ja vaimot pysyvät kuitenkin naimisissa jopa

viikkojen tai kuukausien erillään olon aikana.

Näin on myös Kristuksen ja hänen Kirkkonsa suhteen. Me emme ehkä aina ajattele häntä, mutta olemme silti jatkuvasti pyhässä aviosäädystä taivaallisen Sulhasemme kanssa. Jumalanpalveluksessa hän tulee luoksemme läheiseen yhteyteen pyhässä sanassaan ja kaikkein pyhimmässä ruumiissaan ja veressään. Päivittäisessä rukouksessamme menemme hänen luokseen tuomaan hänelle sydämen rukouksemme ja ylistyksemme. Hänen kätensä johtaa meitä ja hänen rakkautensa tukee meitä päivästä päivään, sillä hän tuntee mielihyvää meistä. Siksi me elämme joka päivä maallisessa maailmassa ikään kuin se olisi pyhä paikka. Olemme näet aina hänen läsnäolossaan, ja hänen rakkautensa ympäröi meitä ikuisesti. Kirkko elää tässä kuolevassa maailmassa luottamuksessa ja toivossa, sillä se on lunastettu hänen verellään. Tässä ihanassa Herrassa on näet elämä.

Kotona jälleen

Näin liturgia jatkuu. Se on aivan samoin Kirkon julkisessa rukouksessa kuin se on jokaisen kristityn yksityisissä rukouksissa: Isä puhuu lapsilleen Pojan kautta Pyhässä Hengessä, ja me rukoilemme takaisin hänelle, minkä hän on puhunut Pyhässä Hengessä Pojan kautta. Tämä pätee sekä rukoukseen että laulamiseen. Laulu ja rukous ovat yhtä sekä alkuperältään että tavoitteeltaan: kaikkein pyhimmältä Kolminaisuudelta ja taas takaisin. Niin Jumalan lapset ovat jälleen kotona siellä, mihin he kuuluvat - hänen läsnäolossaan.

Jumalan läsnäolossa on elämä, ja rauha kaikille hänen omilleen.

Keskustelukysymyksiä

1. Rukous alkaa elävän Jumalan läsnäolossa, vaikka syntimme saattaa ajaa meidät pois Jumalan pyhästä läsnäolosta. Mikä on Psalmin 24:3-4 mukaan pääsyvaatimuksena Jumalan luokse tulemiselle? Kuka täyttää tämän psalmin vaatimukset?

2. Olemme tutkineet jakeita Gal. 3:26-28 jo kasteluvun yhteydessä. Lue teksti uudelleen, ja etsi tällä kertaa kasteen ja rukouksen välistä yhteyttä. Kuinka kaste on meidän “hengellinen kulkulupamme”, joka sallii meille pääsyn Jumalan luokse?

3. Lue Psalmi 51:15. Kuinka tämä teksti viittaa “jumalanpalvelusta viettävän seurakunnan julkiseen jumalanpalvelukseen” ja “henkilökohtaisen rukouksen ja hartauden yksityiseen liturgiaan” (Senkbeil)?

4. Miksei rukous tule luonnostaan ihmissydämeen? Kuinka me opimme rukoilemaan? Ks. Matt. 6:9-13 ja Gal. 4:6.

5. Jumala ei jätä meitä yksin rukouksessa. Dietrich Bonhoeffer kirjoittaa, että “Jumalan sanan rikkauksien tulisi määrätä meidän rukouksiamme, eikä meidän sydämemme köyhyyden” (Katselen taivasta. Mietteitä Psalmien äärellä, 1996). Kuinka Jumalan sana muotoilee ja antaa sisällön meidän sanoillemme rukouksessa?

6. “Jumala on antanut meille valmiin rukouskirjan psalmeissa” (Senkbeil). Eugene Peterson sanoo: “Yksinäisyydessä me olemme itsekkäimmillämme rukoillessa. Kun Jumala on Suuri Ymmärtäjä, Suuri Antaja, Suuri Lupaja me menemme polvillemme ja hemmotellemme jokaista mielihyvän liikaudesta. Psalmi, jotka opettavat meitä rukoilemaan, eivät jätä meitä yksin; ne istuttavat meidät liturgiaan. Liturgia suojelee meitä rukouksen

tavallisemmalta sairaudelta: meidän tunteittemme hirmuvallalta ja meidän ylpeytemme eristyneisyydeltä (Answering God: The Psalms as Tools for Prayer, 91). Kuinka Psalmit opettavat meitä rukoilemaan? Ks. Ps. 138:2-3.

7. Senkbeil kirjoittaa: “Kun sidomme rukouksemme Jumalan sanaan, opimme luovuttamaan oman elämämme hallinnan hänelle, joka tuntee meidät parhaiten. Hänhän loi meidät omikseen, lunasti meidät Poikansa verellä ja pyhitti meidät asuinpaikakseen. Me rukoilemme takaisin psalmit, jotka hän sanassaan puhuu meille. Huomaamme, että taivaallinen Isämme suunniteli, että päivittäinen elämämme olisi kehä; me olemme tehneet siitä oravanpyörän“. Raamatullisen aikakäsityksen mukaan päivä alkaa illasta (1. Moos. 1:5). Päivä alkaa levolla - meidän levollamme Jumalassa, joka tulee meidän elämäämme jumalanpalveluksessa. Kuinka tämä rytmi ilmaistaan Ps. 4:8 ja 5:3?

8. “Psalmit ovat itse asiassa jonkun toisen rukouksia”, kirjoittaa Senkbeil. Psalmit ovat meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen rukouksia. Ks. Luuk. 24:44. Kuinka tämä tosiasia antaa meille luottamusta psalmien rukoilemiseen? Ks. Hepr. 7:24-25.

9. Miksi Senkbeil ehdottaa, että “yksityinen rukous toimii parhaiten, kun se on suullista rukousta”?

10. Luettele “kehon kielen” erilaisia muotoja, jotka liittyvät rukoukseen. Kuinka sellaiset ruumiilliset liikkeet ja asennot korostavat rukouskäytäntöjä?

11. Minkä neuvon Senkbeil antaa niille, joista ei tunnu, että pitäisi rukoilla? Kuinka virsikirja ja katekismus auttavat sellaisina aikoina hengellisessä kuivuudessa?

9. Kutsumus: Liturgista elämää maailmassa

Mitä teettekin, sanoin tai teoin, tehkää kaikki Herran Jeesuksen nimessä, kiittäen hänen kauttaan Jumalaa, Isäämme (Kol. 3:17).

Oli näytelmän arvostelujen aika, ja tuotantohenkilökunta oli hermostunut. Pomo oli vaativa johtaja. Hän oli irtisanonut jopa pätevämpiä miehiä kuin he olivat. Mutta kun arvio annettiin, he olivat pökyriksissään hänen arvioinnistaan: täydet pisteet kautta linjan. “Kuinka tämä on mahdollista”, he kyselivät. “Emmehän me esittäneet sitä niin hyvin?”

“Kuningas vastaa: ‘Totisesti minä sanon teille: minkä te teitte yhdelle minun vähäisimmistä veljistäni, sen te teitte minulle.’”

Viimeisin muttei vähäisin

Olemme tulleet viimeiseen lukuun. Koska se käsittelee päivittäistä elämää, joku saattaa pitää tätä lukua vain ylimääräisenä liitteenä. Sitä se ei kuitenkaan ole! Se mitä kerron kristityn kutsumuksesta, ei suinkaan ole kristillisen uskon lopullinen tavoite; se on kristillisen uskon eräs ulottuvuus. Tämä luku ei ole tyhjentävä selvitys, vaan ainoastaan ikään kuin jäävuoren huippu. Kaiken sen taustalla, mitä me kristittyinä teemme tässä maailmassa, ovat Jumalan ihmiseksituleminen ja sakramentit, joita kuvataan tämän kirjan aikaisemmissa luvuissa. Jos nuo asiat ovat mielestäsi epäselviä, saattaa olla hyvä pysähtyä tähän ja palata vilkaisemaan niitä. Kristityn maailmassa elämisen perusta on näet Jeesuksen Kristuksen persoonassa ja työssä ja siinä, mitä hän edelleen tekee pyhällä sanallaan ja sakramentillaan. Itse asiassa se työ, jota jokainen kristitty tekee tässä maailmassa, on työtä, jota Jeesus Kristus tekee kristityissä ja heidän kauttaan.

Kiitos, mutta ei kiitos

Ajattelin ennen, että kristityn elämän tärkein vaikutin olisi kiitollinen sydän. Sen vuoksi, mitä Jeesus teki ristillä, minun oletettaisiin elävän pyhää elämää. On tietenkin totta, että Kristuksen pelastavan rakkauden syvyyden pitäisi saada sydämemme kiittämään ja elämämme palvelemaan häntä. *“Me rakastamme”*, sanoo Johannes, *“koska Jumala on ensin rakastanut meitä”* (1. Joh. 4:19). Tämä rakkaus on kuitenkin pintaa syvemmällä. Rakkaus, joka saa meidät kiitollisesti palvelemaan toisia, ei ole meidän omaamme. Se on itsensä Jeesuksen Kristuksen rakkautta, jota hän jatkuvasti lisää ja lahjoittaa meille sananjulistuksen ja sakramenttien jakamisen kautta. Mikään ystävällinen teko tai rakkauden työ, jota me teemme lähimmäisillemme, ei ole omaa työtämme. Se on Jeesuksen Kristuksen työtä, jossa hän käyttää meitä työkaluinaan. Paavali kirjoittaa: *“Minut on Kristuksen kanssa ristiinnaulittu. Enää en elä minä, vaan Kristus elää minussa. Sen elämän, jota tässä ruumiissani vielä elän, elän uskoen Jumalan Poikaan, joka rakasti minua ja antoi henkensä puolestani”* (Gal. 2:19-20).

Tämä on kristityn elämän todellinen vaikutin, ja se sisältää paljon enemmän kuin pelkän kiitollisuuden. Huomasin kerta toisensa jälkeen, ettei kiitollinen sydän riittänyt johtamaan minua pyhään elämään. Minun ongelmani oli sama kuin Paavalin: *“En tee sitä hyvää, mitä tahdon, vaan sitä paha, mitä en tahdo”* (Room. 7:19). Tämä on myös sinun ongelmasi. Meidän kaikkien ongelmana on tämä kirottu syntinen luonto: *“Lihan pyrkimykset sotivat Jumalaa vastaan, sillä ne eivät alistu Jumalan lakiin eivätkä voikaan alistua”* (Room. 8:7). Muista, ettei syntistä luontoa voi kesyttää tai valjastaa tai alistaa valvontaan. Se pitää tappaa! Siksi ratkaisu kristityn elämään on sama kuin ratkaisu syntiin: syntien anteeksiantamus.

Kaikki, mitä Isällä on varattuna kastettuja uskovia varten tuomiopäivänä - itse asiassa kaikki, mitä Isä antaa koko iankaikisuutta varten tulevassa maailmassa - kätkeytyy meidän syntiemme anteeksiantamukseen tässä maailmassa. Kristityt kautta aikojen ovat tunnustaneet kolme siunattua asiaa, jotka Jumala Pyhä Henki antaa pyhässä Kirkossaan: syntien anteeksiantamus, ruumiin ylösnousemus ja iankaikkinen elämä. Iankaikkisuuden tällä puolen nämä kaikki kolme asiaa ovat kätkeytyjä. Eräänä päivänä me näemme uusin silmin sen, minkä nyt uskomme. Mutta emme vielä.

Syntinen sydämemme kuitenkin sanoo: "Saat vain sen minä näet". Pidämme näkyviä todisteita ja sisäisiä tuntemuksia parempina kuin uskoa. Seuraamme mieluummin omia sisäisiä tunteitamme kuin Jumalan ulkoista lupausta. Ja niin me pystytämme kristillisen elämämme rakennuksen sisäisten tunteiden hataralle perustalle. Se on kuitenkin korttitalo. Pelkkä kiitollisuus ei tuota pyhää elämää.

Se, mitä tarvitsemme oikeaan suhteeseen Isän Jumalan kanssa (vanhurskauttaminen), on täsmälleen sama, mitä me tarvitsemme pyhää elämää varten (pyhittäminen). Nämä kristillisen elämän kaksi tukipylvästä lepäävät samalla näkymättömällä perustalla: syntien anteeksiantamuksessa. Meidän koko suhteemme sekä Jumalaan että ihmisiin riippuu aina tästä yhdestä keskeisestä todellisuudesta. Usko Jumalaan ja rakkaus lähimmäistä kohtaan saavat yhteisen ravintonsa anteeksiantamuksesta Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme kautta.

Jotain näet tapahtuu meille, kun Jumala antaa anteeksi. Hän pyyhkii pois syntimme ja julistaa meidät pyhiksi. Syntien anteeksiantamus tuo aina tullessaan kuoleman ja ylösnousemuksen - vanhan Aadamin kuoleman ja uuden ihmisen ylösnousemuksen Kristuksessa. Kun elämme aina syntien anteeksiantamuksessa,

uudistumme jatkuvasti Kristuksessa. Tässä on tukeva perusta uutta elämää varten. Pyhät ihmiset elävät pyhää elämää. Emme kuitenkaan ole pyhiä itsessämme ja itsemme vuoksi, sillä elämä, jota elämme kastettuina uskovina, ei ole meidän omaamme. Se on elämää, joka Kristus elää meissä. Ja koska se on Kristuksen elämää, se on pyhää elämää.

Uskon ohjeet

Ajattelemme helposti, että kristillinen elämä on itsensä piiskaamista johonkin. Sitä se ei kuitenkaan ole. Luepa Uutta testamenttia huolellisesti, niin huomaat, että avain kristilliseen elämään on elävän Kristuksen todellinen läsnäolo hänen Kirkkonsa kanssa hänen pyhän sanansa ja sakramenttinsa kautta. Paras tapa kertoa siitä, mitä meidän kristittyinä tulee tehdä, on kertoa, keitä me Kristuksessa olemme. Hän tekee loput.

Uudessa testamentissa on vain harvoja ohjeita, eikä syyttä. Kristillisen elämän keskus on Jeesus Kristus itse. Kristillisen elämän kannalta meidän on tärkeää tietää, kuka Hän on ja keitä me olemme hänessä. Hän ei Paavalin mukaan ole vain meidän vanhurskaudemme ja lunastuksemme, vaan myös meidän pyhityksemme (1. Kor. 1:30). Jeesus Kristus itse on siis meidän pyhyytemme. Ainoa ohje, jonka me tarvitsemme kristittyinä elämiseen, on se, kuinka me löytäisimme elämämme Kristuksessa. Hän jatkaa siitä.

Lutherin katekismus noudattaa tätä Uuden testamentin linjaa. “Maallikon Raamattu”, kuten hän sitä kutsui, on kristillisen uskon ja elämän sisällön tiivistelmä. Kun luet katekismusta, huomaat, ettei se ole mikään “tee-se-itse -käsikirja”. Sen sijaan kristittyjä opetetaan rukoilemaan ja elämään Jumalan kastettuina lapsina, tunnustamaan syntinsä ja vastaanottamaan synninpäästö pastorin suusta ikään kuin Kristukselta itseltään, syömään ja

juomaan heidän Herransa ruumis ja veri syntien anteeksisaamiseksi, elämäksi ja pelastukseksi.

Me haluaisimme tietää, mitä meidän tulee tehdä, mutta Jumala sen sijaan keskittyy vain kertomaan meille, keitä me olemme. Olemme hänen kallisarvoisia lapsiaan, Isän luomia, Pojan lunnastamia ja Hengen pyhittämiä. Synnissämme olemme sokeita, kuolleita ja Jumalan vihollisia. Kristuksessa sen sijaan olemme pyhiä. Ja pyhät elävät pyhää elämää, kukin omassa tilanteessaan.

Meillä jokaisella on erilaisia velvollisuuksia hoidettavana tässä maailmassa, kullakin kutsumuksensa mukaan. Me elämme siinä, mihin Jumala sitten onkaan sijoittanut meidät. Päivittäin meidät luodaan uudeksi hänessä taivaallisen Isän välineiden avulla.

Mekin olemme Jumalan tekoa, luotuja Kristuksen Jeesuksen yhteyteen toteuttamaan niitä hyviä tekoja, joita tekemään Jumala on meidät tarkoittanut (Ef. 2:10).

Koska olemme Jeesuksessa Kristuksessa luotuja Jumalan työkaluja, emme elä, vaan Kristus elää meissä. Siksi sen elämän, jonka me ruumiissamme elämme, me elämme aina ja kokonaan uskossa Jumalan Poikaan, joka rakasti meitä ja antoi itsensä meidän puolestamme.

Kristityn päivittäisessä elämässä on samoin kuin Kirkon julkisessa tai yksityisessä rukouksessa. Kaikella meidän palvelutyöllämme, kaikella rukouksella ja ylistyksellä, on yhteinen perusta ja päämäärä pyhässä Kolminaisuudessa. Ne kaikki virtaavat Isästä Pojan kautta Hengen voimassa, ja taas takaisin Hengessä Pojan kautta Isälle.

Niin kaikesta elämästä tulee liturgista elämää.

Hengellinen palveleminen

Tämän vuoksi Jeesus saattoi kertoa opetuslapsilleen, että jopa vesilasillisen antaminen hänen nimessään on Isälle miellyttävä uhri. Kristitty tekee jopa kaikkein säännöllisimmät ja tavanomaisimmat tekonsa Jumalan kunniaksi - ja tämä on totta, eikä vain hurskasta puhetta. Kuinka se edes voisi olla toisin? Voiko seepra kätkeä raitansa? Voiko tuli olla valaisematta? Olemme joka tapauksessa uusia luomuksia Kristuksessa. Siksi työ, jota Jeesuksen nimessä teemme, ei ole meidän omaamme. Jeesus Kristus itse on aktiivinen toimija kaikessa kristillisessä palvelutyössämme.

Emmehän me toki ole vain kuolleita pölkköjä vaan meillä on työ tehtävänämme. Raamattu kehottaa: *“Tehkää peläten ja vavisten työtä pelastuaksenne”* (Fil. 2:12). Mistä tarmo tähän tulee? Ei varmasti ainakaan meidän tahdonvoimastamme! *“Jumala saa teissä aikaan sen, että tahdotte tehdä ja myös teette niin kuin on hänen hyvä tarkoituksensa”* (Fil. 2:13). Kaikki tekemämme hyvät työt tekee Jumala itse meissä. Se sisältää maanpäälliset toimet - myös maalliset.

Elämän hengellisen ja maallisen puolen välillä ei kuitenkaan ole mitään kuilua. Meistä saattaa näyttää siltä, mutta se johtuu ainoastaan siitä, että elämme langenneessa maailmassa. Koemme todellisuutta keinotekoisina viipaleina: toisinaan aineellisina, toisinaan hengellisinä. Kristuksessa eheys kuitenkin palautuu. Kun hän saapui tähän aineelliseen maailmaan, hän kätki jumalallisen luontonsa koko täyteen hauraaseen vauvan kehoon. Ruumiillisella kuolemallaan ja ylösnousemisellaan Kristus puolestaan vapautti meidät hengellisestä kuolemasta.

Näyttää ristiriitaiselta, mutta on ihmeellinen totuus, että Jeesuksen Kristuksen maallinen liha ja veri hankkivat meille paikan taivaan kirkkaudessa. Mitä kaikkea muuta se merkitseekään, se joka tapauksessa hajottaa sen muurin, jonka koemme tässä maailmassa. Nyt aineelliset teot läpäisevät hengellisen todellisuuden. Meidän suhteemme on samoin kuin Paavalin:

Minut on Kristuksen kanssa ristiinnaulittu. Enää en elä minä, vaan Kristus elää minussa. Sen elämän, jota tässä ruumiissani vielä elän, elän uskoen Jumalan Poikaan, joka rakasti minua ja antoi henkensä puolestani (Gal. 2:20).

Kristittyjen ruumiillinen toiminta on siis ilmaus Kristuksen läsnäolosta tässä maailmassa.

Kristitylle ei hengellinen toiminta erotu aineellisista toimista päivittäisessä kutsumuksessa. Kristuksen lunastavan rakkauden kautta kehomme toimet ovat Jumalalle yhtä hyväksyttäviä kuin mieleemme ajatukset tai rukoukset. *“Jumalan armahtavaan laupeuteen vedoten kehotan teitä, veljet: Antakaa koko elämänne pyhäksi ja eläväksi, Jumalalle mieluisaksi uhriksi. Näin te palvelette Jumalaa järjellisellä tavalla” (Room. 12:1).*

Isän Jumalan poikina ja tyttärinä meidät on luotu, lunastettu ja pyhitetty olemaan hänen työtovereitaan tässä maailmassa. Olemme hänen työkalujaan ja välineitään toisten ihmisten elämässä. Tämä pätee sekä pyhään että maalliseen toimintaan. Jokaisen kristityn jokainen sana ja jokainen teko on pyhän Kolminaisuuden työtä pyhää Kolminaisuutta varten. Sekä rukouksemme ja ylistyksemme, että rakkautemme ja palvelutyömme ovat liturgisia uhreja. Ne virtaavat Kolmiyhteisestä Jumalasta meidän kauttamme ja sitten takaisin hänelle.

Jumalanpalvelus ei kuulu vain sunnuntaihin. Jokaisen päivän

jokaisena hetkenä se, mitä me teemme Jeesuksessa Kristuksessa ja hänen kauttaan, on liturgista uhria taivaalliselle Isällemme. Me tiedämme näiden tekojen miellyttävän häntä, koska ne virtaavat uskosta Jeesukseen Kristukseen, johon Isä on mieltynyt. *“Tämä on minun rakas Poikani, johon minä olen mieltynyt”*, oli Isän lausunto Jeesuksesta (Matt. 3:17). Kristuksessa mekin olemme Isän ylpeyden ja ilon aihe. Jokainen pienikin asia, jonka me teemme tässä maailmassa uskossa Kristukseen, on mielui-nen uhri Isälle Pojan kautta Pyhässä Hengessä.

Ymmärrätkö mitä tarkoitan? Kristityn päivittäinen kutsumus tässä maailmassa on liturgista elämää.

Uusi vierailu Eedenissä

Näytämme menettäneet otteen tähän todellisuuteen. Työ on usein meille vain tätä - työtä. Myöskään meidän kuumeinen vauhtimme ei hellitä. Useimmat meistä liikkuvat elämässään yhä nopeammin, emmekä silti näytä pääsevän mihinkään. Työtyytyväisyys on harvinaista. Ammatti on meille vain ajankulua tai jopa ajanhukkaa. Liiankin usein me pidämme työtä vain tällaisena, ja mittaamme sen arvoa vain tilipussilla. Harvoin näemme päivittäisen elämän sellaisena kuin se todella on: kutsumuksena, Jumalalta tulleenä kutsuna.

Muistathan, miten kaikki alkoi Eedenissa? Isä Jumala ei antanut Aadamille ainoastaan ruokaa. Hän antoi myös työtä. Tuon tekstin pohjalta on selvää, että tuon työn myötä tuli myös kutsumus: Aadam huolehti Jumalan työtoverina hänen luomakunnastaan: *“Herra Jumala asetti ihmisen Eedenin puutarhaan viljelemään ja varjelemaan sitä”* (1. Moos. 2:15). Aadamin työ oli hänen kutsumuksensa.

Syntiinlankeemuksen jälkeen siitä, mikä oli kerran ollut Aa-

damin iloinen etuoikeus tulikin raadantaa:

Ja miehelle hän sanoi: “Koska teit niin kuin vaimosi sanoi ja söit puusta, josta minä kielsin sinua syömästä, niin olkoon maa sinun takiasi kirottu. Kovalla työllä sinun on hankittava siitä elantosi niin kauan kuin elät. Maa kasvaa sinulle orjantappuraa ja ohdaketta, mutta sen kasveista joudut ottamaan ravintosi” (1. Moos. 3:17-18).

Huomaa kuitenkin, ettei meidän esivanhempiemme kapina poistanut Luojan lahjaa eikä kutsumuksen kunniaa. On kyllä totta, että työstä tuli “kovaa työtä”, mutta siitä oli kuitenkin tuloksena ruokaa. Vaikka heidän oli tyydyttävä orjantappuroihin ja ohdakkeisiin, Herra kuitenkin käytti lastensa työtä apunaan luomakunnan hoitamisessa.

Kristuksen, toisen Aadamin kautta, Isä Jumala on siirtänyt pois ne rikkomukset, jotka me kaikki perimme ensimmäiseltä Aadamilta. Kristukseen kastettuina olemme pukeneet päällemme Kristuksen. *“Jokainen, joka on Kristuksessa, on siis uusi luomus. Vanha on kadonnut, uusi on tullut tilalle!”* (2. Kor. 5:17). Niin kuin oli kerran Eedenissä, niin on meidän suhteemme, jotka on luotu uudelleen veden ja Hengen kautta. Herra Jumala ei vain kutsu meitä yhteyteensä, vaan hän kutsuu meidät myös työtoveruuteen tässä maailmassa. Jokaisella kastetulla Jumalan lapsella on kahtalainen kutsumus: pyhään kristilliseen Kirkkoon ja päivittäiseen kutsumukseen, jossa me työskentelemme Jumalan työtovereina luomakunnan hoitamisessa.

Pappi, lukkari, talonpoika, kuppari

Meillä on taipumus ajatella, että Jumala pitää joitakin kutsumuksia parempana kuin toisia ja että jotkut kutsumukset ovat pyhempää kuin toiset. Keskiajalla ihmiset ajattelivat, että Ju-

mala pitää luostarielämää parempaa kuin maallista kutsumuksia. Yhä edelleen monet ajattelevat, että pastorit ja muut kirkon työntekijät ovat hiukan pyhempää kuin ihmiset, jotka työskentelevät maallisissa ammateissa. Meidän työmme ei kuitenkaan tee meistä pyhiä. Meidät pyhittää ainoastaan Jumalan armo. Kristukseen kastettuina olemme pukeneet yllemme Kristuksen. Hän on ottanut pois syntimme ja lahjoittanut meille täydellisen vanhurskautensa. Aivan niin kuin Korintin kristityt, me olemme *“Kristuksen Jeesuksen pyhittämiä, Jumalan kutsumia pyhiä”*, kuten kaikki, *“jotka eri seuduilla, missä asuvatkin, huutavat avukseen Herramme Jeesuksen Kristuksen nimeä samoin kuin me”* (1. Kor. 1:2).

Pyhimykset ovat pyhiä ihmisiä. Sinä ja minä olemme *“Jumalan kutsumia pyhiä”*. Me emme ole pyhiä itsessämme, mutta Kristuksessa me olemme. Kristuksen veri ja vanhurskaus on poistanut syntimme ja häpeämme ja pukeut meidät hänen omaan pyhyyteensä. Herrassa Jeesuksessa Kristuksessa me olemme todellisesti pyhiä ihmisiä. Pyhät ihmiset, kuten muistat, tekevät puolestaan pyhiä tekoja. Siksi kaikkein maallisimmasta työstä tulee taivaallinen kutsumus, jonka Jumalan läsnäolo on muuttanut. Jeesuksen Kristuksen ansiosta kaikki se työ, mitä me täällä varjojen maassa teemme, sävyttyy taivaan kirkkailla väreillä.

Samuelin kehotuksesta Saulille tulee meidänkin toimilupamme: *“...tee, mitä tehtäväksesi tulee, sillä Jumala on sinun kanssasi”* (1. Sam. 10:7). Pappi, lukkari, talonpoika, kuppari - ei sillä väliä. Meidän ei tarvitse miettiä, onko meidän työmme tässä maailmassa riittävän *“hengellistä”*. Kristuksen veri on täysi maksu synneistämme, ja siksi suhteemme Jumalaan on jo turvattu. Se on täytetty. Siksi voimme kääntyä naapurin tarpeiden puoleen täydessä vapaudessa.

Tässä maailmassa jokainen ammatti on Jumalan lapselle siis pyhä kutsumus - pyhä Jumalan läsnäolon vuoksi. Jokaiseen työhön tässä langenneessa maailmassa liittyy kuitenkin jonkinlaista raadantaa. Silti tilanne on sama nykyisin kuin se oli Eedenissa lankeemuksen jälkeen. Työ on silti kunnioitettavaa, olkoon se kuinka toisarvoista tai pitkäveteistä tahansa. Jumalan läsnäolon muuttamana siitä, mitä muut pitävät vain työnä tai ammattina tulee meille kutsumus, jossa Jumalan lapsi työskentelee Luojan työtoverina luomakunnan hoitamiseksi.

Kuolema ja elämä

Kristillinen kutsumus tuo todellisen vapauden, vaikka se ajoittain saattaakin tuntua kahleelta. Mainitsin aikaisemmin miten Israelin kanssa kaipasi erämaavaelluksensa aikana joskus takaisin Egyptin kahleisiin. Turvallinen orjuus tuntui joskus houkuttelevammalta kuin vapauden haasteet. Näin on myös meidän elämässämme: kutsumuksen kummalliset velvollisuudet tuntuivat uhkaavilta.

Aito kristillinen kutsumus on uhkaava, jos pysähdyt miettimään sitä. Tämä johtuu siitä, että se perustuu syntien anteeksiantamukseen. Synnin vankilan seinät tuovat vääristynyttä turvallisuutta. Kolisevat kahleet näyttävät syntisestä luonnosta merkillisen mukavilta. Siksi syntien anteeksiantamus on joskus pelottavaa. Niin kauan kuin olemme tässä maailmassa, meillä on taipumus palata siihen mukavuuteen ja turvaan, jonka synti antaa vanhalle Aadamille. Vanhalle Aadamille lapseuden vapaus on uhka. Saatana, joka on ollut valehtelija alusta alkaen, vakuuttaa meille, että vapaus on orjuutta ja orjuus vapautta.

Kun syntinen luontomme hallitsee, kun olemme iloisen itsekäinä ja tavoittelemme henkilökohtaista voittoa ja nautintoa - silloin vanha Adam on täysin tyytyväinen. Tässä on vain yksi

ongelma: “*Ne, jotka elävät syntisen luontonsa mukaisesti, eivät voi olla Jumalalle mieleen*” (Room. 8:8).

Onneksi meidän taivaallinen Isämme puuttuu asioihin Pojan kautta Pyhän Hengen voimassa:

Te ette kuitenkaan ole syntisen luontonne vaan Hengen hallinnassa, jos Jumalan Henki asuu teissä. Mutta jos jollakin ei ole Kristuksen Henkeä, hän ei kuulu Kristukselle. Mutta jos Kristus on teissä, teidän ruumiinne on kuollut synnin vuoksi, mutta henki on elossa vanhurskauden vuoksi (Room. 8:9-10 engl. käännös).

Kuolleena ja elossa - sitä me olemme. Kuolleina synnissä, ja kuitenkin samanaikaisesti elossa Kristuksessa. Toisaalta pyhiä - täydellisiä ja eheitä Jeesuksen Kristuksen täydellisyydessä - ja kuitenkin aivan samaan aikaan syntisiä, kadonneita ja tuomittuja Jumalan vihaan. Kuolleita ja eläviä, syntisiä ja pyhiä samaan aikaan.

Siksi me tällä puolen taivasta aina kuolemme elääksemme. Niin kauan kuin me olemme tässä maailmassa, vanhan Aadamin meissä pitää kuolla ja uuden ihmisen nousta ylös. Jumala aina tappaa, jotta hän voisi tehdä eläväksi. Hän teki sen jo kerran kasteessamme, ja hän tekee sen yhä uudelleen katumuksen ja parannuksen kautta, kun vanha Adam meissä upotetaan jälleen ja uusi ihminen tulee esiin elääkseen ikuisesti Jumalan edessä vanhurskaudessa ja puhtaudessa.

Ei ihme, että kristillinen kutsumus näyttää usein kahleelta, sillä se merkitsee vanhan Aadamin kuolemaa. On aina miellyttävää palvella omia tarpeitaan ja toiveitaan. Taivaallinen Isämme johtaa meidät kuitenkin pois itsestämme toisten ihmisten palvelemiseen. Henkilökohtainen mielihyvä siirtyy siten taka-

alalle kutsumuksen vaatimusten rinnalta. Niiden vaatimusten täyttämisesssä vanha Aadam meissä upotetaan ja se kuolee aina uudelleen. Kelju pomo saattaa olla melko vaativa, muttei lapsen itku yöllä ole yhtään sen vähemmän vaativa. Saatamme olla myötätuntoisempia lasta kuin pomoa kohtaan, mutta molemmissa tapauksissa itsekäs syntinen sydämemme pakotetaan uhraamaan omat halunsa jonkun toisen hyväksi - toisin sanoen: vanha Aadam kuolee. Vaikka vanhan Aadamin kuolema saattaa sattua hirvittävästi, se on kuitenkin taivaan lahja.

Laki ja evankeliumi

Taivaallinen Isämme ei aseta rakkaudelleen mitään ehtoja. Hänen rakkautensa meitä kohtaan ei ole riippuvainen meidän rakkaudestamme muita kohtaan. Meidän suhteemme Isän kanssa syntyi kauan sitten, hänen Poikansa ruumiilla ja verellä. Jeesus Kristus on pyyhkinyt pois kaikki syntimme ja ottanut kantaakseen murheemme. Meillä on jo nyt vankka suhde taivaallisen Isämme kanssa, eikä sitä tarvitse epäillä. Tämä suhde ei riipu meidän rakkaudestamme häntä kohtaan, vaan hänen rakkaudestaamme meitä kohtaan. Se perustuu Jumalan evankeliumiin, eikä Jumalan lakiin. Laki kertoo meille, mitä meidän pitäisi tehdä. Evankeliumi kertoo meille, mitä Jumala on tehnyt pelastaakseen meidät Kristuksessa. Evankeliumi antaa meille voiman kutsu-mukseen. Laki antaa sille suunnan.

Vanha Aadam pettää meitä taas. Syntinen luontomme kuuntelisi paljon mieluummin lakia kuin evankeliumia. Syntinen luonto on parkkiintunut tee-se-itse -mies. Syntinen luonto ajattelee mielellään, että se voi ansaita Jumalan suosion. Meidän vanha Aadammimme haluaa mieluummin perustaa turvallisuutensa jumalasuhteessa lakiin kuin evankeliumiin.

Lailla ei kuitenkaan ole mitään tekemistä sen kanssa, onko

meillä turvallisuus suhteessa taivaan Jumalaan. Pikemminkin se antaa ohjeita kristilliselle kutsumukselle tässä maailmassa. *“Rakasta lähimmäistäsi niin kuin itseäsi”*, sanoi Jeesus (Matt. 22:39). Tästä nk. kultaisesta säännöstä me näemme, ettei kutsumuksen päämäärä oli pyhyys vaan rakkaus. Pyhyys Jumalan edessä on evankeliumin lahja, joka on jo asetettu Kristuksessa. Rakkaus lähimmäistä kohtaan on taas lain vaatimus. Pyhyys Jumalan edessä on hänen vapaa lahjansa hänen Pojassaan, joka vastaanotetaan uskolla. Siksi kristitty elää aina samanaikaisesti vapaana ja kahleissa. Täydellisessä vapaudessa, kun on kyse uudesta ihmisestä, ja kahleissa vanhan Aadamın perusteella.

Teidät, veljeni, on kutsuttu olemaan vapaita. Mutta älkää käyttäkö vapauttanne hemmotellaksenne syntistä luontoanne, vaan mieluummin palvelkaa toisianne rakkaudessa. Koko laki on tiivistetty yhteen käskyyn: “Rakasta lähimmäistäsi niin kuin itseäsi” (Gal. 5:13-14, engl. käännös).

Uusi ihminen ei tarvitse lakia, mutta vanha Aadam tarvitsee. Uusi ihminen on aina elossa Kristuksessa, ja siksi se elää rakastaakseen toisia. Vanha Aadam puolestaan elää aina itselleen, ja siksi se on itserakkauden asiantuntija. Jeesus Kristus kääntää meidän luontaisen itsekkyytemme nurinniskoin: *“Rakasta lähimmäistäsi niin kuin itseäsi.”*

Herramme ei kuitenkaan ole hirmuvalti. Hän on Pelastaja. Hän ei ole sielun poliisi vaan sielun lääkäri. Minkä hän sanoo meidän tehtäväksemme, sen hän antaa meidän tehdä. Mitä hän käskee, sen hän antaa. Meidän Herramme Jeesus tuo meille taivaan lääkettä samoin kuin laupias samarialainen, joka vuodatti öljyä ja viiniä hakatun miehen haavoihin. Hakattuina, nuijittuina ja mustelmille lyötyinä olemme ilman toivoa ja ilman elämää tässä maailmassa. Ihmeellinen Herramme on kuitenkin pelastanut meidät. Ei vain Golgatalla, vaan yhä uudelleen Kirkossaan hän

avokätisesti lahjoittaa rakkautensa parantavaa lääketta. Vuodattamalla öljyä ja viiniä pyhässä sanassaan ja sakramentissaan hän palauttaa meidät elämään ja terveyteen ja sanoo sitten: “*Mene ja tee sinä samoin.*” Hän on meille enemmän kuin esikuva - paljon enemmän. Koska hän on rakastanut meitä koko ajan ristille ja kuolemaan asti, Jeesus Kristus antaa meille enemmän kuin vain määräyksiä. Hänen seurassaan hänen rakkautensa on läsnä.

Sinä ja minä olemme Herramme seurassa tänään hänen Kirkossaan. Se, mitä Jeesus lupasi opetuslapsilleen sinä yönä, jona hänet kavallettiin, on yhä totta meille: rakkautemme toisiamme kohtaan on todellisuudessa hänen toimivaa rakkauttaan:

Totisesti, totisesti: joka ottaa vastaan sen, jonka minä lähettän, ottaa vastaan minut, ja joka ottaa minut vastaan, ottaa vastaan sen, joka on minut lähettänyt ... Minä annan teille uuden käskyn: rakastakaa toisianne! Niin kuin minä olen rakastanut teitä, rakastakaa tekin toistanne (Joh. 13:20, 34).

Jumalan naamiot

Voidaan väittää, että olemme Jumalan salaisia asiamiehiä tässä maailmassa. Eikä siinä ole mitään salamyhkäistä: Jumalan tahto on, että olisimme hänen Kristuksessa ilmenneen rakkautensa lähettiläitä. Koska Jumala kuitenkin toimii salatuilla tavoilla, ei kukaan voi nähdä, kuinka hän toimii tässä maailmassa. “Anna meille meidän jokapäiväinen leipämme”, me rukoilemme. Ja Jumala antaa meille maanviljelijän, myllärin, leipurin, rekkauskun ja kauppiaan. Hän antaa meille hyvän hallituksen, hyvät ilmat, rauhan, terveyden, itsehillinnän, hyvän maineen, hyviä ystäviä, uskollisia naapureita - luetteloa voisi jatkaa loppumatomiin. Kaiken tämän hän lahjoittaa huolehtiakseen kehomme tukemisesta ja tarpeista.

Jos satunnainen tarkkailija katselee tämän maailman päivittäistä elämää, hän näkee vain teollisuuspolitiikkaa, talusteorioita, kulttuuriantropologiaa ja poliittisia rakenteita. Juuri nämä ovat kuitenkin Jumalan naamioita. Kaiken inhimillisen vuorovaikutuksen ja yhteiskunnan rakenteiden takana on Jumalan erityinen toiminta. Hän käyttää tavallisia ihmisiä, jotka toimivat usein itsekkäistä vaikuttimista, huolehtiessaan koko luomakunnan tarpeista ja puutteista.

Vain uskon silmät voivat tunnistaa nämä Jumalan naamiot sellaiseksi, mitä ne ovat. Mietipä sitä, paljastaako pinnallinen tarkastelu aina koko totuuden? Voitko täysin ymmärtää maalausta, jos tutkit vain siveltimen jälkiä? Voitko ymmärtää lemmikkieläimen todellisen arvon leikkauspöydällä? Mitä siis todella tapahtuu yhteiskunnassa? Onko päivittäinen elämä vain persoonattomien voimien sokeaa leikkiä, vai onko Jumalan käsi kaiken takana? Psalminkirjoittajan Pyhästä Hengen innoittama näkemys luo tähän valoa:

Kaikki katsovat odottaen sinuun, ja sinä annat heille ruoan ajallaan. Sinä avaat kätesi ja hyvydessäsi ravitset kaiken mikä elää (Ps. 145:15-16).

Tämä saattaa tämän maailman papit, lukkarit, talonpojat ja kupparit aivan uuteen valoon. Jokaisesta maallisesta kutsumuksesta tulee näin Isälle Jumalalle keino huolehtia luomakunnastaan. Tämä sisältää myös sinun ja minun kutsumukseni. Me olemme Jumalan naamioita, jonka takaa hän valmistaa lapsilleen ruokaa ja suojaa, mukavuutta ja turvallisuutta.

Tämä tuo toivottavasti päivittäiseen työhösi uutta valoa. Et-hän sinä ole töissä vain pomosi hyväksi. Palkkapäivä ei ole sinun ainoa innoittajasi. Sinä et ole vain pieni ratas suuressa persoonattomassa koneistossa. Sinulla on pyhä kutsumus. Sinun

työsi palvelee Jumalan naamiona. Voimat, jotka kristitty käyttää päivittäisessä työssään, ovat hyvin käytettyjä voimia. Ne ovat uskoa toiminnassa. Usko toimii juuri näin: usko Kristukseen toimii aina lähimmäisen hyväksi. Hän vie työtään eteenpäin meidän kauttamme.

Jeesus kertoi usein tarinoita kuvaamaan sitä, miten asiat ovat Jumalan ja ihmisen välillä. Opettaessaan oppilailleen viimeistä tuomiosta hän kertoi sarjan tarinoita rahojen sijoittamisesta, hääjuhlasta jne. Mutta kun Vapahtaja tahtoi tiivistää asian ytimen, hän ei kertonut tarinoita. Hän kertoi suoraan, kuvaten vain tosiasioita:

Kun Ihmisen Poika tulee kirkkaudessaan kaikkien enkelien kanssa, hän istuu kirkkautensa valtaistuimelle. Kaikki kansat kootaan hänen eteensä, ja hän erottaa ihmiset toisistaan, niin kuin paimen erottaa lampaat vuohista. Hän asettaa lampaat oikealle ja vuohet vasemmalle puolelleen. Sitten kuningas sanoo oikealla puolellaan oleville: "Tulkaa tänne, te Isäni siunaamat. Te saatte nyt periä valtakunnan, joka on ollut valmiina teitä varten maailman luomisesta asti. Minun oli nälkä, ja te annoitte minulle ruokaa. Minun oli jano, ja te annoitte minulle juotavaa. Minä olin koditon, ja te otitte minut luoksenne. Minä olin alasti, ja te vaatetitte minut. Minä olin sairas, ja te kävitte minua katsomassa. Minä olin vankilassa, ja te tulitte minun luokseni."

Silloin vanhurskaat vastaavat hänelle: "Herra, milloin me näimme sinut nälissäsi ja annoimme sinulle ruokaa, tai janoissasi, ja annoimme sinulle juotavaa? Milloin me näimme sinut kodittomana ja otimme sinut luoksemme, tai alasti ja vaatetimme sinut? Milloin me näimme sinut sairaana tai vankilassa ja kävimme sinun luonasi?"

Kuningas vastaa heille: "Totisesti: kaiken, minkä te olette tehneet yhdelle näistä vähäisimmistä veljistäni, sen te olette tehneet minulle" (Matt. 25:31-40).

Ihmeellistä, eikö totta? Viimeisenä päivänä on selvää, että Jeesuksen nimessä tehty työ on ollut itse asiassa Jeesuksen itsensä tekemää. Ei vain niin, että Jeesus ruokitaan, puetaan, lohdutetaan ja hänen luonaan vierailaan hänen seuraajiensa toimissa, vaan Jeesus Kristus itse tekee näin työtä. Kun me ruokimme nälkäisiä, vaatetamme alastomat, hoivaamme sairaita, vierailemme vankien luona - itse asiassa jopa silloin, kun me annamme lasin kylmää vettä Jeesuksen nimessä - silloin Kristus itse toimii. Me olemme Jumalan naamioita, toisin sanoen viemme eteenpäin hänen työtään tässä maailmassa.

Tämä antaa meille aivan uuden käsityksen kristillisestä kutsumuksesta. Kun alat nähdä päivittäisen työsi tästä näkökulmasta, se ei enää ole pelkkää puurtamista! Kun alat nähdä arkityösi Kristuksen työnä tässä maailmassa, se saa aivan uuden ulottuvuuden. Kun olet työssä, Jeesus Kristus on työssä vuodattamassa rakkauttaan ja huolenpitoaan ihmisille sen kautta, mitä teet päivittäin työssäsi.

Tätä on kristillinen kutsumus toiminnassa. Voisiko olla parempaa työtä?

Jumalan tahto

Käytämme suuren osan elämästämme etsimällä ihannetyötä. Ruoho näyttää aina vihreämmältä aidan toisella puolen. Ajatellaan, että jossain muualla täytyy olla meille jotain parempaa. Ajoittain puemme etsintämme hengelliseen kaapuun ja kyselemme Jumalan tahtoa. Kysymme, missä Jumala toivoo meidän palvelevan häntä, emmekä huomaa, että hän on pistänyt meidät

tietyllä tarkoituksella siihen, missä me nyt olemme.

Saulin ohjeet olisi meidän hyvä muistaa: *“Tee, mitä tehtäväksesi tulee, sillä Jumala on sinun kanssasi”* (1. Sam. 10:7). Jumala aivan varmasti ohjaa meidän elämäämme, ja kristityn on tarkoitus seurata Jumalan tahtoa. Me kuitenkin rajoitamme Jumalan tahdon etsimisen usein tulevaisuuteen: mihin Jumala toivoo minun menevän? Me unohdamme, että Jumala käsi on pelissä silloinkin, kun meidät asetettiin nykyiseen tilanteeseen. Meidän ei tarvitse odottaa tulevaisuuteen, jotta voisimme tehdä Jumalan tahdon. Meillä on kutsumus toteutettavana juuri nyt.

Päivittäisessä työssämme olemme taivaallisen Isän naamioita. Olemme Herramme Jeesuksen Kristuksen lähettiläitä. Vaikka emme olisi saavuttaneet kaikkea, minkä toivoisimme saavuttavamme, olemme juuri nyt Jumalan työtovereita. Hän tekee työtään meidän kauttamme lähimmäisemme hyväksi. Miksi siis etsiä loputtomasti jotain muuta? Jumalan suunnitelma ei koske vain tulevaisuutta, vaan juuri tätä hetkeä!

Me kyselemme Jumalan tahtoa, mutta unohdamme, että hänen tahtonsa on, että kaikki tehtäisiin hänen kunniaakseen. Me katselemme kutsumuksen suuntaa, mutta jätämme samalla huomiotta sen suunnan, joka on aivan silmiemme edessä. Ammativälineemme ja työmme velvollisuudet osoittavat suunnan, jos meillä vain on silmät nähdä ja korvat kuulla. Tietokone, jolla me työskentelemme päivittäin, vasara, jolla lyömme, meidän sorvipenkkinne tai poramme, tavarat, joita myymme, hyödykkeet, joita hoidamme - kaikki ne huutavat meille: *“Käytä meitä lähimmäisen palvelemiseen, niin kuin toivoisit lähimmäisesi palvelevan itseäsi.”* Tämä on uskoa työssä. Usko Kristukseen toimii aina rakkautena lähimmäistä kohtaan.

Jumalan tahto saattaa on kätkeyty, muttei se ole mikään syvä

salaisuus. Meillä saattaa elämämme aikana olla monia eri töitä, mutta vain yksi kutsumus. Jokainen kastettu uskova on Jumalan naamio. Meidän kauttamme hän aikoo varjella ja suojella lapsiaan tässä maailmassa. Tämä on hänen hyvä ja armollinen tahtonsa.

Aktiivinen ja passiivinen

Kristillinen usko sisältää sekä uskomisen että tekemisen. Tämä aihepiiri aiheuttaa joskus hämmennystä. Kristittyinä me tiedämme, että kaikki on ilmaista lahjaa. Me emme voi ansaita Isän rakkautta teoillamme. Jopa meidän uskomme on Pyhän Hengen lahjaa. Ja kuitenkin meitä kutsutaan toimivaan rakkauteen. Mikä on Jumalan osuus ja mikä meidän? Missä loppuu Jumalan vastuu, ja meidän vastuumme alkaa?

Sama Jumala, joka kutsuu meidät perheeseensä passiivisesti, uskon kautta, kutsuu meidät kanssaan aktiiviseen työtoveruuteen kutsumuksessa. Kristillinen kutsumus kanavoi Kristuksen rakkauden toiminnaksi tässä maailmassa: *“Rakasta lähimmäisesi niin kuin itseäsi.”* Jumala ei tarvitse meidän rakkauttamme, mutta lähimmäisemme tarvitsee. Eikä kristillistä rakkautta voi sulkea laatikkoon. Rakkaus etsii aina lähimmäisensä hyvinvointia, ja tämä lähimmäinen on liikkuva kohde. Voi olla, ettei hän enää huomenna tarvitse sitä, mitä hän tänään tarvitsee. Siksi kristillinen kutsumus ei koskaan ole liikkumatonta, eikä sitä voi määritellä ohjekirjassa. Pikemminkin se on määritelty Herramme Jeesuksen Kristuksen ristillä: *“Rakastakaa toisianne, niin kuin minä olen rakastanut teitä”* (Joh. 15:12). Rakkaus lähimmäistä kohtaan on siis kaikkien niiden aktiivinen valinta, jotka passiivisesti ovat Kristuksen rakastamia.

Tässä maailmassa meillä on vapaus valita rakkauden tekeminen lähimmäisen hyväksi Jumalan työtoverina hänen luovassa

toiminnassaan. Lähimmäisen suhteen on kristitty sen tekijä, mitä Isä toivoo tehtävän maailmassa.

Jumalan suhteen kristitty ei kuitenkaan ole tekijä vaan vastaanottaja. Rakkaus ei päästä taivaaseen; vain usko päästää. Suhteessa Jumalaan lopetamme kutsumuksemme jo ovella. Jätämme taaksemme kaiken inhimillisen rakkauden ja teot, ja luotamme täysin ja kokonaan Jumalan rakkauteen Kristuksessa.

Me emme voi valita ikuista elämää vaan vastaanotamme sen lahjana. Taivaallisissa asioissa ei ole vapaata tahtoa. Valinnat koskevat ainoastaan maallisia asioita. Uutena ihmisenä Kristuksessa kristitty valitsee lähimmäisen rakastamisen Kristuksen omalla rakkaudella. Tämä rakkaus ei kuitenkaan ole meidän omaamme. Kristukseen kastettuina me olemme pukeneet päällemme Kristuksen. Hän ulottaa rakkautensa meidän kauttamme lähimmäiseen.

Passiivinen uskossa, aktiivinen rakkaudessa. Tätä on Jumalan rakkaus toiminnassa. Tätä on kristityn kutsumus.

Pyhiä ja syntisiä

Niin kuin olemme Kristuksessa, niin olemme myös maailmassa: syntisiä ja pyhiä, orjia ja vapaita, ja kaikkea tätä samanaikaisesti. Täysin vapaita suhteessa kaikkeen meidän alapuolellamme, mutta täysin sidottuja suhteessa yläpuolellamme olevaan. Passiivisia ja vastaanottavia Jumalaan nähden uskossa, mutta aktiivisia lähimmäiseen nähden rakkaudessa.

Meidän ei pitäisi olla yllättyneitä siitä, jos kristillinen kutsumus ei aina täytä meitä ilolla. Jumala lähestyy kaikkia meitä syntisiä pyhiä lailla ja evankeliumilla. Koska hänen kutsunsa merkitsee syntisen luonnon kuolemista, pelottaa Jumalan tuo-

mion mahdollisuus jokaisen syntisen sydäntä. Kaikille anteeksiantamuksen ja rakkauden kautta pyhitetyille on tarjolla rauha, ilo ja vapaus.

Olisimme mieluummin yhdenlaisia kerrallaan: syntisiä tai pyhiä, orjia tai vapaita, vanha Aadam tai uusi ihminen, kuolleena tai elossa. Ajattelemme olevamme kuin Dr. Jekyll ja Mr. Hyde, yksi persoona, jolla on useita persoonallisuuksia riippuen tilanteesta. Ikävä totuus vain on, että me olemme hyviä ja pahoja, pyhiä ja syntisiä samaan aikaan. Me tiedämme katkerasta kokemuksesta sen, mistä Paavali puhuu: *“Tiedänhän, ettei minussa, nimittäin minun turmeltuneessa luonnossani, ole mitään hyvää. Tahtoisin kyllä tehdä oikein, mutta en pysty siihen”* (Room. 7:18).

Tämä tekee asiat monimutkaiseksi. Sitä, mitä Jumala vaatii vanhalta Aadamilta, toivoo uusi ihminen mielellään. Minkä vanha Aadam jyrkästi kieltäytyy tekemästä lähimmäisen palvelemiseksi, sen uusi ihminen innokkaasti haluaa tehdä. Emme kuitenkaan voi valikoida asioita. Emme tiedä, missä vanha Aadam päättyy ja uusi ihminen alkaa. Aloitamme vapautumisen tiellä, mutta palaamme usein takaisin orjuuteen, kuten riippuvuudesta toipuville ihmisille usein käy. Sairaus ja terveys yrittävät etuilla meissä. Olemme samaan aikaan syntisiä ja pyhiä.

Kristillisen vakaumuksen suhteen on vaikea erotella vaikuttimia toisistaan, vaikka se tuntuu vaikealta hyväksyä. Löydämme sydämestämme harmistuneisuutta ja iloa, kapinaa ja rakkautta toivottomasti yhtyeenkietoutuneena. Niin kuin meillä vanhurskauttamisessa on vain yksi toivo, niin on pyhityksessäkkin:

Minä kurja ihminen! Kuka pelastaa minut tästä kuoleman ruumiista? Kiitos Jumalalle Herramme Jeesuksen Kristuksen tähden! (Room. 7:24-25).

Toivottavasti ymmärrät nyt, ettei syntien anteeksiantamus ole vain vihkimyksemme kristilliseen elämään. Se on päivittäinen leipämme ja voimme. Kertaan vielä sen, mitä sanoin tämän luvun alussa: usko Jumalaan ja rakkaus lähimmäistä kohtaan saavat yhteisen ravintonsa anteeksiantamuksesta Herramme Jeesuksen Kristuksen kautta.

Eläminen itsensä ulkopuolella

Haluatko tietää salaisuuden tehokkaaseen kristityn kutsumuksen toteuttamiseen? Se on tiivistetty oivallisesti Lutherin 1500-luvun näkemykseen ensimmäisen vuosisadan Kirjoituksista: Kristitty elää aina itsensä ulkopuolella - Kristuksessa uskon kautta ja lähimmäisessä rakkauden kautta.

Syntien anteeksiantamuksessa me löydämme vapauden kutsumuksessamme. Emme ole lopullisesti kotona ja levossa ennen kuin olemme kotona taivaan kirkkaudessa ja lepäämässä Jumalassa. Matkan varrella meillä kuitenkin on lepopaikkoja jo täällä maailmassa Jumalan läsnäolossa julkisessa jumalanpalveluksessa, jossa Jumala palvelee meitä pyhällä sanallaan ja sakramentillaan. Lohdutus ja helpotus on siellä, missä me tulemme Jumalan läsnäoloon rukouksessa, joka on meidän yksityinen jumalanpalveluksemme.

Niin kuin liturgisessa rukouksessa on pakopaikka kaikille haajuksessa eläville Jumalan lapsille, niin on liturgisessa elämissä myös lohdutus. Kun me joka päivä elämme uskossa Kristukseen ja rakkaudessa lähimmäistä kohtaan, elämme itsemme ulkopuolella. Näin me pääsemme lepoon alituisesta itseluottamuksen pönkittämisestämme. Elämme onnellisina ja tyytyväisinä Isän rakkaudessa. Tiedämme miellyttävämmä häntä. Jumala on mieltynyt Poikaansa, ja me elämme Kristuksessa. Itsessämme emme ole täydellisiä, mutta hänessä olemme!

Kaiken kukkuraksi meillä on kunnia olla taivaallisen Isän työtovereita lähimmäisen tarpeiden täyttämässä. Ei ole tarpeen huolehtia julkisuuskuvasta; olemme Jumalan rakkauden lähettejä. Saamme tyydytyksen siitä rakkaudesta, huolimatta siitä, mitä muut ajattelevat meistä. Eikä vain sitä, vaan saamme päivittäisestä kutsumuksestamme myös sisäisen eheyden. Päivittäisen työmme kautta taivaallisen Isän rakkaus näet virtaa tähän maailmaan ja huolehtii lähimmäisemme elannosta ja ylläpidosta. Meidän kätemme, jalkamme, ajatuksemme, työmme ja toimintamme tulevat kanaviksi Isän rakkaudelle. Tämä on kutsumuksemme kristittyinä. Mikä voisi olla rikkaampi etuoikeus?

Niinpä nämä kolme ovat yhtä: julkinen jumalanpalvelus, yksityinen rukous ja päivittäinen kutsumus. Sydämen ja huulten rukous ja ylistys sopivat yhteen ruumiin tekojen kanssa. Nämä kaikki ovat lahjoja, jotka vastaanotamme Isältä Pojan kautta Pyhässä Hengessä, ja uhraamme ne taas takaisin Isälle Pojan kautta Pyhässä Hengessä.

Siksi kristityn kutsumus on liturgista elämää tässä maailmassa. Se on ainoa tapa elää. Sillä koska me elämme kuolevassa maailmassa, me elämme Kristuksessa. Ja hänessä on iankaikkinen elämä.

Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimessä. Amen.

Keskustelukysymyksiä

1. Lue Kol. 3:17. Kuinka tämä jae osoittaa, että “kristillinen kutsumus ei ole kristillisen uskon lopullinen tavoite” vaan “kristillisen uskon eräs ulottuvuus”.

2. Kuinka Kristuksen rakkaus leviää hänen kansansa elämään 1. Joh. 4:19 ja Gal. 2:20 mukaan?

3. Ruotsalainen luterilainen tutkija Einar Billing kirjoittaa: “Elämä järjestyneenä syntien anteeksiantamuksen ympärille: tämä on Lutherin ajatus kutsumuksesta” (Our Calling, Fortress, 1964, 8). Kuinka Senkbeil kuvaa syntien anteeksiantamusta “kristillisen elämän ratkaisuna”?

4. Elämme aikaa, jolloin monet näkevät kristinuskon sääntökokoelmana. Kuinka Uusi testamentti näkee asian toisin kuin ne, jotka etsivät ohjeita kristillistä elämää varten? Ks. 1. Kor. 1:30. Kuinka Vähä katekismus seuraa Uuden testamentin linjaa?

5. Lue Room. 12:1-2. Antiikin maailmassa sana “uhri” toi automaattisesti mieleen kuvan kuolleista. Tässä Paavali kuitenkin yhdistää “uhrin” “elämään”. Paavali kehottaa meitä antamaan ruumiimme eläväksi uhriksi, koska kuolema on jo tapahtunut. Lue Room. 6:1-11. Missä se kuolema tapahtui? Kuinka tämä kuolema tekee meidän päivittäisestä elämästämme maailmassa “liturgista elämää”?

6. Mitä Jumala pyysi Aadamia tekemään 1. Moos. 2:15. Mikä oli syntiinlankeemuksen vaikutus tähän 1. Moos. 3:17-18 mukaan?

7. Lutheriin viitaten Senkbeil puhuu “naamioista”, joiden taakse Jumala kätkeytyy tässä maailmassa antaakseen meille jokapäiväisen leivän. Lue Vähästä katekismuksesta selitys uskontunnustuksen ensimmäiseen kohtaan ja Isä meidän -rukouksen neljänteen pyyntöön. Kuinka Jumala näiden mukaan käyttää meitä huolehtimaan lähimmäisistä?

8. Lue Room. 7:18-25. Me olemme samanaikaisesti syntisiä ja pyhiä. Kuinka tämä jännite näyttäytyy kristillisessä kutsumussamme maailmassa? Missä on meidän toivomme?

9. Jumalanpalveluksen lopussa kiitämme Jeesuksen ruumiin ja veren virvoittavasta ruuasta ja juomasta, ja sanomme Isälle: “.. me rukoilemme, että armosta vahvistat meitä uskossa sinuun ja palavassa rakkaudessa lähimmäistä kohtaan ...” (LW, 174; TLH, 30). Tämän Lutherin kynästä lähtenyt rukous heijastelee hänen sanojaan kirjassessa “Kristityn vapaudesta”, jossa hän kirjoittaa: “Me päätelemme siksi, ettei kristitty elä itsessään vaan Kristuksessa ja lähimmäisessään... Hän elää Kristuksessa uskon kautta ja lähimmäisessään rakkauden kautta. Uskossa hänet temmataan itsestään Jumalan luo. Rakkaudessa hän laskeutuu itsensä alapuolelle lähimmäisensä luo” (Kristityn vapaudesta, 1520). Kuinka Lutherin sanat tekevät hyvän yhteenvedon kristillisen kutsumuksen raamatullisesta sisällöstä?

Päätössanat

Tässä se nyt on. Kristityn elämä sellaisena kuin Kristus itse määrittelee ja muotoilee sen pyhän sanansa ja sakramenttinsa kautta. Tämä kirja ei kuitenkaan kuvaa koko kristillistä uskoa. Jotkut teistä - sen tiedän - olisivat toivoneet, että olisin lisännyt muita aiheita. Ehkä moni olisi myös toivonut minun jättävän pois jotain sellaista, jonka olen sisällyttänyt tähän kirjaan.

Olen kuitenkin tehnyt parhaani sen avulla, mitä minulle on annettu. Muistakaa, että olen saarnaaja, en kirjailija. Jätän teidän arvioitavaksenne, ovatko uskon pyhät salaisuudet säilyneet vahingoittumattomina jäljiltäni. Luther huomautti kerran, ettei saarnaaja rukoile anteeksiantamusta vain kerran saarnan jälkeen. Hän jättää kaiken Jumalan käsiin ja luottaa, että hän antaa toteuttaa sanansa. Meidän Herramme muistuttaa, että usko tulee aina viime kädessä kuulemisesta.

Saarna on nyt ohi ja elämä alkaa.

“Selvä”, sinä vastaat. “Kerro minulle, mitä minun pitäisi tehdä.”

Yritän vastustaa kiusausta pyytää sinua menemään takaisin ja lukemaan kirjan uudelleen. Johanneksen mukaan kristillistä elämää ei eletä vain sanoissa ja puheissa, vaan myös teoissa ja totuudessa (1. Joh. 3:18).

Sinä et tarvitse enempää sanoja vaan sinä tarvitset Sanan.

Jeesus Kristus, Isän lihaksi tullut Sana, on itse kristillisen elämän ydin. Siksi en voi kertoa sinulle, mitä sinun tulisi tehdä. Voin vain ohjata sinut takaisin hänen luokseen. Olen esittänyt näillä sivuilla, että kristityn elämässä on kolme välttämätöntä puolta:

- * Perusta Jumalan lihaksi tulemisessa (inkarnaatiossa)
- * Sakramentaalinen sisältö
- * Liturginen muoto

Sanomalla tämän en kuitenkaan ole kertonut, mitä pitäisi tehdä. Enkä sanokaan. Tämä ei nimittäin ole mikään kristillisen elämän käsikirja, vaan tämä on pikemminkin matkaopas kristityn vaellukselle.

Tiedän, että käsikirja olisi suosituampi. Ihmiset näet kaipaavat aina sääntöjä kristilliseen elämään. Älä nyt ymmärrä minua väärin: Jumalan pyhä laki osoittaa totta kai kristillisen elämän rajat. Jumalan lapsi iloitsee laista uuden ihmisensä puolesta. Vanha Aadam sen sijaan iloitsee niiden rajojen ylittämisestä. Kun me niin teemme, me ajaudumme jälleen Jumalan tuomion alle. Siksi laki ei koskaan ole tie elämään Jumalassa: *“laki tuo mukanaan Jumalan vihan”* (Room. 4:15).

Jos siis etsimme voimaa ja suuntaa kristilliseen elämään,

emme katso lakiin vaan evankeliumiin, joka tuo mukanaan elämän. Se elämä on aina samanlaista. Se on itsensä Jeesuksen Kristuksen elämää, joka on ostettu ja maksettu hänen halukkaalla kuuliaisuudellaan Isälle ja katkeralla kärsimisellään ja kuolemallaan maailman elämän puolesta.

Meidän elävää Herraamme ei ole lukittu historian sivuille. Häntä ei ole myöskään rajoitettu taivaaseen. Isä on sen sijaan *“asettanut hänet kaiken yläpuolelle seurakuntansa pääksi. Seurakunta on Kristuksen ruumis ja hänen täyteytensä, hänen, joka kaiken kaikessa täyttää”* (Ef. 1:22-23). Korotetulta valtaistumeltaan kirkkaudessa Jeesus Kristus jatkaa Kirkkonsa ruokkimista ja ravitsemista pyhällä sanallaan ja sakramentillaan. Meitä ei ole jätetty pärjäilemään täällä niin hyvin kuin itse pystymme.

Jos kristityn elämässä on yksi keskeinen asia, se on eittämättä elävän Herran läsnäolo hänen Kirkossaan. Hän täyttää sekä jumalanpalveluksemme että elämämme. Siksi me aina kuolemme elääksemme tässä maailmassa. Tämä elämä säilyy kuitenkin samana nyt ja ikuisuuteen saakka.

Koska Jeesus Kristus on meidän elämämme.

Yli kolme vuotta on mennyt siitä, kun ensi kerran istuin alas ja pistin sanoja paperille. Se on ollut pitkä matka, tämä meidän pyhiinvaelluksemme. Sen tien varressa on ollut paljon sanoja. Saavun näihin viimeisiin sanoihin sekavin tuntein. On ollut jännittävää kulkea näitä polkuja kanssasi; osoittaa huiman korkeita huippuja ja majesteettisia syvyyksiä elämästä Jeesuksessa Kristuksessa. Kuitenkin minulla on sellainen tunne, että olen vain hyvin pieni opas valtavan laajassa maisemassa. Olen kuunnellut niin tarkkaan kuin olen osannut niitä, jotka ovat kulkeneet edeltä, ja yrittänyt välittää heidän näkemyksensä sinulle niin uskollisesti kuin olen kyennyt.

Silti kun kaikki on sanottu ja tehty, Kristus on kuitenkin se Opas. Hän on itse asiassa myös meidän polkumme. Tällä pyhiinvaelluksella Jeesus Kristus itse on sekä päämäärä että matka. Jätän sinut hänen huolenpitoonsa ja hoitoonsa.

Kun kirjoitan näitä viimeisiä rivejä, aurinko on laskemassa Wisconsinin kumpuilevalla maaseudulla ja luo kirkkaanpuolaisen loisteen alhaalla oleviin metsäisiin rinteisiin. Pääskyselkäartelevat hämärtyvällä taivaalla, ja niiden pehmeä kujerrus on ainoa ääni yön saapuessa. Auringonlasku tuo rauhaa mieleen ja sydämeen.

Huomenna on kuitenkin uusi päivä. Huomenna palaan taas siihen elämään, jota elän päivittäin. Otaksun, ettei oma elämäni poikkea kovin paljon sinun elämästäsi. Se täyttyy ilosta ja kamppailusta, päänsärystä ja onnellisuudesta. Silti siinä elämässä on rauha, Herramme Jeesuksen Kristuksen rauha, joka ylittää kaiken ymmärryksen.

Jos sinä et tunne tuota rauhaa, sinun on hyvä tietää, että Kristus lahjoittaa sitä niiden välineiden kautta, jotka hän on asettanut Kirkkonsa yhteyteen. Etsitkö sellaista yhteisöä? Etsi sellainen pastori, johon voit luottaa, ja kirkko, jossa tulet ravituksi Jumalan pyhällä sanalla ja sakramentilla. Siinä sanassa ja sakramentissa on elämä, koska Kristuksessa on elämä.

Ja hänen elämänsä on sinua varten.

Jumalalle, joka meissä vaikuttavalla voimallaan kykenee tekemään monin verroin enemmän kuin osaamme pyytää tai edes ajatella, olkoon ylistys seurakunnassa ja Kristuksessa Jeesuksessa kautta kaikkien sukupolvien, aina ja ikuisesti. Amen. (Ef. 3:20-21)